

M. FETHULLAH GÜLEN

İKİNDİ SOHBETLERİ
KÜRSÜ
2010

tr.fgulen.com

01.01.2010 - Gencin Tevbesi Daha Güzeldir

Resûl-i Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz, *"Gençlerinizin en hayırlısı, (sefahetten uzak durmakta ve temkinli davranmakta) ihtiyarlara benzeyendir. Yaşlılarınızın en fenası ise, (başını gaflete sokmakta ve nefsinin arzularına uymakta heva-perest) gençler gibi yaşayandır."* buyurmuştur.

Bu itibarla, ister kadın ister erkek en hayırlı genç, bir ayağı kabirde yaşlı bir insan edasıyla sürekli ölümü ve ölüm ötesini düşünen, âhiretine azık tedarik etmek için çalışıp didinen, gençlik heveslerine esir olmayan ve gaflette boğulmayan gençtir. O, nefsânîliğin en azgın olduğu dönemlerde bile, ötelere iştiyakıyla coşup cismanî arzularını gemleyebilmiş, kulluğu tabiatının bir derinliği haline getirmiş ve kendisini Hakk'ın yoluna vermiş bir adanmış ruhtur.

Yaşı açısından daha küçücük bir çocuk iken, Allah Teâlâ'nın hususî lütuflarına mazhar olan ve kendisine hikmet verilen Hazreti Yahya (aleyhisselam) bu yiğitler için en güzel örneklerden birisidir. Rivâyete göre; yaşıtı olan çocuklar, *"Yahya, gel, sen de bize katıl; beraberce oynayalım!"* dedikleri zaman, o Aziz Nebî, *"Ben, oyun için yaratılmadım."* cevabını vermişti. Oynamak çocukların şiarı olmasına rağmen, kendisi daha o yaşta hilkatin gayesini kavramış, dünyevî meşgalelerden mümkün olduğunca uzaklaşmış ve yaratılış hikmetine uygun bir gidişâtı ihtiyar etmişti.

İşte, en hayırlı genç, Hazreti Yahya gibi, daha hayatının ilkbaharında, kulluğunun farkına varıp dünya misafirhanesini ebedî saadetin kapısını açmak için bir vesile olarak değerlendiren delikanlıdır. Bu delikanlı iman gücüyle şahlanıp iradesinin hakkını vererek nefsânî arzularını sınırlar. Her gün birkaç defa kendini hesaba çekerek davranışlarını kontrol altına alır. Silkinip gönül dünyasında dirilerek, gerçekten var olduğunu ortaya koyar. En ulvî hislerle mamur ettiği gönlünü fizik ötesi âlemlere de açık hale getirir ve bu kemâle ermişlikle fütüvvet ruhunu temsil eden bir kahraman olur.

Bir gencin yaşlılara benzemesi, öncelikle kanının en deli aktığı ve beşerî garîzelerinin kendisini sürekli dünyaya çağırıldığı bir dönemde dahi âhiret yolcusu olduğunu unutmamasıdır. Bunun yanı sıra başında şafak emareleri tulû etmiş, saçı-sakalı ağarmış bir ihtiyar gibi bir ayağı ötedeymişçesine yaşaması da önemlidir. En önemlisi de şeytanın bin bir oyununa rağmen olgun bir gönül adamı edasıyla hayatını dine, imana, Kur'an'a, hizmete adanması ve her zaman

ihsan şuuruyla hareket ederek bütün cismanî isteklerine, şehvî arzularına başkaldırması ve günahlara karşı isyan bayrağı açması demektir.

Hakk'ın Mahbubu Tevbekâr Genç

Böyle bir genç hiç mi sürçmez, hiç mi düşmez, hiç mi günaha girmez?

Tabii ki, en hayırlı genç de kimi zaman kayıp düşebilir. Zaman zaman tökezlemek, ara sıra sürçmek, yer yer devrilmek ve bazen şeytana aldanıp bir günah çukuruna düşmek nebîler haricinde her insan için söz konusudur. Ne var ki, iyiliğe kilitlenmiş bir yiğit, daha günaha kapaklandığı ilk anda seccadesine koşar, cürmüne hiç hayat hakkı tanımaz, onu hemen tevbe ile boğar ve en kısa sürede namaz, oruç, hac, sadaka, iman hizmetine müteallik meşguliyetler gibi salih ameller vesilesiyle günah kirlerinden arınır.

Gençlikteki ibadetlerin Hak katında daha sevimli olduğunu belirten Hazreti Sadık u Masdûk Efendimiz, "Tevbe güzeldir, fakat gençlerde olursa daha güzeldir; Allah tevbe eden genci sever." buyurmuştur. Bu zaviyeden, hayırlı genç Mevlâ-yı Mûteâl'in rızasına ermek için kendisini ibadet ü taate veren ve ezkazâ bir günaha girdiğinde hemen helak olacakmış gibi kalbi tir tir titreyen, ilk fırsatta bir arınma kurnasına koşup isyan lekelerinden kalbini temizleyen bahadırıdır.

Şimdiye kadar, ızdırap içinde kıvrım kıvrım kıvrandığına şahit olduğum nice gençler vardır ki, gözleri harama iliştiğinden dolayı, inleye inleye gelip sadaka vermişler, hemen seccadelerine koşup Hak karşısında iki büküm olmuşlar ve gönüllerini karartmasından korktukları masiyet izlerini gözyaşlarıyla yıkamışlardır. İşte, bir anlık gaflet sebebiyle gözüne ilişen bir haramdan dolayı kaddi bükülen ve "Eyvah, ben mahvoldum; Allah'ın bunca nimetlerine mazhar olmuşken günah yakışır mıydı bana, ne olacak şimdi halim?" diyen ve tevbe, inâbe, evbe basamaklarıyla hakiki kulluk ufkuna yükselen delikanlı, olgun bir ihtiyar gibi davranan ve şeytanî hücumlara karşı kalbini koruyup canlı tutan en hayırlı gençtir.

Haddizatında, insan, kalbi hayatdâr olduğu nispette günahlardan nefret eder ve onlara karşı içinde tiksinti duyar. Gönül hayatı itibarıyla bütün bütün mefluç olmamış bir kul, her masiyeti ruhunu yaralayan ve vicdanını kanatan bir iblis kurşunu sayar; işlediği bir gûnahtan dolayı binlerce nedametle dolar ve günlerce ızdırapla yatıp kalkar. Zaten, bir insan, içine düştüğü günahlar sebebiyle neredeyse hasta olacak kadar ızdırap çekmiyorsa, alışlageldiği üzere o da diliyle yüzlerce kez "Tevbe ya Rabbi!" dese bile, onun yaptığı tevbe değil, sadece bir

merasim ve yararsız birkaç söz söylemekten ibaret kalır. Tevbe, vicdanı kasıp kavuran pişmanlık hissi ve bu nedametın insanı iki büklüm etmesidir. Pişmanlığı ve af talebini dil ile söylemeye gelince, o sadece böyle iki büklüm olmuşluğa kavlen iştirak ve bir terc  manlıktır. Evet, gerçek tevbe ancak ızdırap terenn  m  n  n ve masiyetten yiğitçe sıyrılıp İlahî derg  ha dönüşün unvanıdır.

Özetle

- Efendimiz, "Gen  lerinizin en hayırlısı, (temkinli davranmak hususunda) ihtiyaşlara benzeyendir. Yaşlılarınızın en fenası ise, (nefsinin arzularına uymak konusunda heva-perest) gençler gibi yaşayandır." buyurmuştur.
- Bir insan, günahları sebebiyle neredeyse hasta olacak kadar ızdırap çekmiyorsa, diliyle yüzlerce kez "Tevbe ya Rabbi!" dese bile, onun yaptığı tevbe değil, sadece bir merasim ve yararsız birkaç söz söylemekten ibaret kalır.
- Gönül hayatı itibarıyla bütün bütün mefluç olmamış bir kul, her masiyeti ruhunu yaralayan ve vicdanını kanatan bir iblis kurşunu sayar; işlediği bir g  nahtan dolayı binlerce nedametle dolar ve günlerce ızdırapla yatıp kalkar.

Hazreti Yusuf'un Ahiret İştiyakı

Bediüzzaman Hazretleri, kendisine tevcih edilen bir soru   zerine "Gen  lerinizin en hayırlısı, (sefahetten uzak durmakta ve temkinli davranmakta) ihtiyaşlara benzeyendir.

Yaşlılarınızın en fenası ise, (başını gaflete sokmakta ve nefsinin arzularına uymakta heva-perest) gençler gibi yaşayandır." hadis-i şerifini kısaca açıklamış ve bu mevzuyu ele aldığı mektupta, o sualde yer almamış olmasına rağmen, konuyla alâkalı görerek ş   husus üzerinde de durmuştur:

İbret verici hadiselerin en güzel şekilde nakledilişi ve kıssaların en güzeli manasına gelen "Ahsenü'l-kasas" tabiriyle anılan Yusuf Suresi, Kur'ân'ın en tafsilatlı kıssası olarak Hazreti Yusuf'un (aleyhisselam) hayatından ibret-  miz tablolar ihtiva eder. Surenin sonuna doğru, kıssanın   hirinde Hazreti Yusuf'un ş   duası zikredilir: "Ya Rabb  ! Sen bana iktidar ve h  kimiyet verdin. Kutsal metinleri ve rüyaları yorumlama ilmini öğrettin. Ey gökleri ve yeri yaratan! Dünyada da, âhirette de Mevlam, yardımcım Sensin. Sana tam itaat içinde bir kul olarak canımı al ve beni hayırlı, dürüst insanlar arasına dâhil eyle!" (Yusuf, 12/101)

Bu ayet, onca sıkıntı ve meşakketten sonra Mısır'ın azizi olan, anne-babasına kavuşan ve kardeşleriyle buluşup barışan Hazreti Yusuf'un, en mesut ve bahtiyar olduğu bir anda gözlerini âhiretin yamaçlarına dikmesini ve ölümü istemesini nazara vermektedir.

Kuyuya atılırken, değersiz bir meta gibi satılırken, köle misal çalıştırılırken, ismetini muhafaza uğruna iftiraya uğrarken, ancak bir cânîye reva görülebilecek şekilde zindana tıklılırken ve mazlumiyetinin yanı sıra sıra hasretiyle de kavrulurken... onca musibet karşısında ölümü arzu etmeyen ve bu haliyle yalnızca risalet vazifesinden dolayı yaşadığını ortaya koyan Hazreti Yusuf (aleyhisselam), tam dünyevî imkanlara, ailesine, huzura, saadete ve feraha kavuştuğu bir dönemde Cenâb-ı Hak'tan vefatını dilemiştir.

Demek ki, kabrin arkasında o dünyevî saadetten daha cazibedâr bir saadet vardır ve Hazreti Yusuf gibi hakikatbîn bir zat, o gayet lezzetli dünyevî vaziyet içinde, gayet acı görünen mevti istemiştir, tâ öteki saadete mazhar olsun. Kur'an-ı Hakîm, Yusuf kıssasının hâtimesinde Yüce Peygamber'in bu talebine dikkat çekerek şu irşadda bulunmuştur: Kabrin arkası için çalışınız; hakikî saadet ve lezzet ondadır.

İşte, en hayırlı gencin mühim bir yanı da Güzeller Güzeli Yusuf Aleyhisselam gibi dünyanın en parlak ve en sürurlu hâletinde dahi gaflete düşmemesi, dünyevî güzelliklere meftun olmaması, şehvî arzulara yenilmemesi ve hep âhiretini kurtarma düşüncesiyle hareket etmesidir.

Haftanın Duası

Ey Rabb-i Rahîmimiz! Üst üste musibetler kümelenmiş tepemizde.. yürüdüğümüz yollar zikzaklı ve yokuş.. bizler günah yolunun yorgunları, hiç de iç açıcı olmayan günlerin elinden zakkumlar yudumladık. İçimiz-dışımız yara-bere, enerjimiz bitmek üzere; yük ağır, akıl şaşkın, ruh bitkin, ümit mumu sönmek üzere.. Sen bize her zaman yaptığın gibi sürprizden kapılar arala ve ekstra ihsanlarınla bizi bir kere daha inayetinin gölgesinde serinlet ve ümit چراغlarımızı nezdinden sönmeyen bir ışık gönder.

Sözün Özü

Bugün bazı gençler şeytanî tuzaklardan kurtulup vatan, millet, din ve diyanet adına kazanılmış olsa bile, bir sürü gencin iblisin oyunlarına yenilip, onun şerbetiyle zehirlenip mahvolduğu da bir gerçek. Şehvet gayyasına yuvarlanan, nefis cehennemine düşen, fuhuş, kumar, uyuşturucu gibi kâtillerin eline geçen her genç bizim kaybımız. Şimdilerde bize o kayıpları da arayıp bulmak, hiç kimsenin ebedî hüsrânına razı olmamak ve herkese bir kurtuluş yolu göstermek için çabalayıp durmak düşünüyor.

08.01.2010 - Beyaz Saçlar Mü'minin Nurudur

Habîb-i Edîb Efendimiz "Allah, gençliğini Hakk'a itaat yoluna bağlayan ve gayr-i meşrû şehvet peşinde olmayan genci pek beğenir" buyurmuştur. Ardından da bahtiyar bir gence bütün dünyevîlikleri unutturacak şu müjdeyi vermiştir: "Allah, kendini ibadete hasreden bir genci meleklerine gösterir; Kendisine has münezzehiyet ve mukaddesiyetiyle onunla iftihar eder ve ona şöyle der: Ey şehvetini Benim için bırakan genç! Ey gençliğini Bana adayan yiğit! Sen Benim nezdimde meleklerimin bazısı gibisin."

Şimdi, böyle mukaddes bir hitaba mazhar olmak için canlar verilse değmez mi?!. Akıllı bir insan, günah peşinde koşarak şeytana oyuncak olacağına, rıza-yı ilahiye tahsil edebileceği bir hayat tarzına yapışıp ebedî ve ulvî cennet zevkini geçici ve süflî lezzetlere tercih etmeli değil mi?!

Yıllar var ki, hayata gözlerini açan genç nesiller, ekseriyetle bu hakikatten habersiz yaşadılar; sürekli bir boşluktan diğerine sürüklenip durdular; ruhlarını kanatlandırabilecek sistemli düşünceden uzak, kendi iç derinliklerine yabancı ve ahiret gerçeğine karşı da duyarsız kaldılar; dolayısıyla, içlerindeki elem, ızdırap ve burkuntulardan, karamsarlık ve bedbinlikten kurtulamadı ve zayi olup gittiler. Fakat senelerce süren tersliklere rağmen, Allah'a sonsuz şükürler olsun ki, bugün milletçe hasretini çektiğimiz manevîlik ve rûhanîliğe uyanışın yüzlerce emâresini görüyoruz. Artık pek çoğu itibarıyla, gençlerin çehresinde pırıl pırıl bir hayânın nümâyân olduğunu; davranışlarında dupduru bir samimiyetin bulunduğunu ve vicdanlarında da köpük köpük heyecan kaynadığını müşahade ediyoruz.

Evet, bir tarafta bu evsaftaki gençlerin, her gün ferdî planda daha bir derinleşip enginleştiklerini, toplumun sıkıntılarına çareler arayıp onların ızdıraplarını paylaştıklarını ve milletin mutluluğunu kendi fedakârlıkları üzerine bina edip binbir mahrumiyet içinde başkalarının vicdan ve ruhlarını doyurmaya çalıştıklarını hayranlıkla seyrediyor ve seviniyoruz. Fakat maalesef, diğer yanda da hâlâ şehvî arzuların ağında, beşerî garizelerin baskısı altında, makam sevgisi, şöhret hissi, hayat endişesi ve tama' duygusu gibi insanın iç dünyasını karartan hastalıkların pençeleri arasında can çekişen ve birer birer ümit semamızdan kayıp kayıp giden delikanlıları görünce çok üzülmüyor ve iç burkuntularıyla iki büklüm oluyoruz.

"Benim Bir Kaybım Var!"

Bildiğiniz gibi, onbeş-onaltı yaşlarındayken henüz İslam ahlakını bilmediğinden sürekli çevredeki kadınları rahatsız eden Cüleybib, Rehber-i Ekmel ile tanışıp O'nunla nurlanınca ve iffetini koruma hususunda O'nun dualarını alınca, artık Medine'nin en hayâlî gençlerinden biri haline gelmişti. Çok geçmeden Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) onu evlenecek kızları olan bir aileye göndermiş, vesilelik etmiş ve Hazreti Cüleybib'i evlendirmişti. Üç-beş hafta sonra da önlerine bir cihad imtihanı çıkmıştı ve Cüleybib (radiyallahu anh) orada şehadet şerbeti içmişti. Savaş sona erince herkes cesedini mücadele meydanında bırakıp ruhuyla ötelere kanatlanan şehitlerini aramış, bulmuş ve onların techîz ü tekfîniyle uğraşır olmuştu.

O hengâmede Şefkat Peygamberi yüksek sesle sordu; "Aranızda kaybı olan, herhangi bir yakınının bulamayan var mı?" Sahabe efendilerimiz "Hayır, ya Resûlallah, aradığımız herkesi bulduk" dediler. İşte o zaman Mahzun Nebi, gözleri yaşlı, "Ama benim bir kaybım var" dedi, "Ben Cüleybib'imi kaybettim!" diye ekledi ve evladını yitirmiş, yüreği yaralı bir baba gibi yitiğini, hayır kudsiyiğidini aradı.. uzun arayışlar sonunda onu buldu, başını mübarek dizine koydu ve şöyle buyurdu: "Allah'ım, bu bendendir, ben de ondanım."

Görüyor muyuz Fahr-i Kâinat (aleyhi ekmelüttehâyâ) Efendimiz'in hiç kimseyi atmadan ve kimsenin hatasına bakmadan herkesi kazanma gayretini?!. Anlıyor muyuz Fazilet Güneşi'nin arkadaşlarına sahip çıkma ve onlara karşı vefalı olma hassasiyetini?!. Ve idrak edebiliyor muyuz İnsanlığın İftihar Tablosu'nun, haliyle bize neler söylediğini?!.

Evet, bize herkese koşmak, her düşmüşe el uzatmak, her gönle girmek ve her kalbi iman nurlarıyla mamur kılmaya çalışmak düşüyor.

Hayırlı İhtiyar Allah Yolunu İhtiyar Edendir

Bir yanda iffet abidesi gençler varken bir başka tarafta da maalesef yaşlandığı ve ötelere şafak emareleri saç ve sakalına düştüğü halde, bir türlü tûl-i emelden kurtulamayan, kendisini âhirete tevcih edemeyen, içinde imanı coşturamayan, hevaî delikanlılara has hayat tarzını arkada bırakamayan ve hâlâ hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya ve dünyevîliklere dilbeste olan ihtiyarlar var. Nebiler Serveri, bunların fena insanlar olduklarını beyan ediyor.

Oysa insan hayatında her dönemin kendine has zorlukları, menfilikleri ve aleyhte sayılabilecek yanları olduğu gibi, ömrün sair duraklarında

bulunamayacak güzellikleri, müsbet yanları ve çok k rl  buudları da vardır. Her ne kadar, yaşıllık ehl-i dünya tarafından hoşı karşılanmasa da, elden ayaktan düşmeme ve başkalarına b r olmama kaydıyla -ki o türlü hallerin dahi hangi ahiret meyvelerine d yelik ettiğini sadece Allah bilir- onun da insana kazandıracağı pek çok k r mevzubahistir. Nitekim "Beyaz sa lar müminin nurudur." diyen Efendiler Efendisi (sallallahu aleyhi vesellem), bir başka zaman, "Başında beliren her beyaz telden dolayı müslümana sevap yazılır; o kır sa  ile ya derecesi yükselir veya günahlarından birisi silinir." buyurmuştur.

Ayrıca, Habîb-i Ekrem efendimiz, saçlarına düşen aklarla iyice nurlanmış, o nur sayesinde günahlarından arınmış ve manevî derecesi yükselmiş bir ihtiyar, hâlis bir gönülle dua için ellerini a arsa, Cenâb-ı Hakk'ın onun duasına hemen cevap vereceğini ve hatta böyle birinin duasını reddetmekten haya edeceğini müjdelemiştir. Mevlâ-yı M te l'in kendi yolunun ak sa lılarına azap etmeyeceği muştusunu da bize ulaştıran Yaratılışın Gayesi, böylece rahmete çok muhtaç olan ihtiyarlara en büyük bir rahman  teselli kaynağı göstermiştir. Binaenaleyh, Hazreti İbrahim (aleyhisselam) başındaki beyaz kılların melekler katında olgunluk ve vakar nişanı olduğunu öğrendiği an "Vakarımı arttır Allah'ım" diye dua etmiştir.

Öyleyse, hayırlı ihtiyar, Allah yolunu ihtiyar edendir. O, Resûlullah'ı, y r nlarını ve bütün ihtiyaşıyla âhiret bahçelerini seçen g nl  genç Hak eridir. O, heva ve hevesi tahrik eden bütün gelip geçici şeylerden sıyrılmış, her varlıkta İlahî isimlerin yansımalarını müşahedeye koyulmuş ve bu maddiy t ülkesini bütün bütün öte hesabına işletmeye durmuş bir bahtiyardır. O, kalbinin ziyası sayesinde s r meden yürüyen, imanının derecesine göre önündeki pek çok durağı uçarak geçmeye azmeden, dostların buluştukları diyara  zlem ateşıyle yanıp tutuşan, Allah'ın rahmetine bağladığı ümidinin elmas kılıcıyla ye'sin bütün heykelciklerini parçalayan ve hep bir adım ötede bildiği  l me tebessümlerle kucak a an, kabre gülerek koşan bir iman  bidesidir.

Özetle

- Yıllar var ki, genç nesiller, sürekli bir boşluktan diğerine sürüklenip durdular; kendi i  derinliklerine yabancı ve ahirete karşı da duyarsız kaldılar; dolayısıyla, elem, karamsarlık ve bedbinlikten kurtulamadı ve zayı olup gittiler.
- Maalesef yaşılandığı halde, bir türlü kendisini âhirete veremeyen, içinde imanı co turamayan, heva  delikanlılara has hayat tarzını arkada

bırakamayan ve hâlâ hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya ve dünyevîliklere dilbeste olan ihtiyarlar var.

- Habîb-i Ekrem efendimiz, saçlarına düşen aklarla iyice nurlanmış bir ihtiyar, hâlis bir gönülle dua için ellerini açarsa, Cenâb-ı Hakk'ın onun duasına hemen cevap vereceğini ve böyle birinin duasını reddetmekten hayâ edeceğini müjdelemiştir.

Damat Efendi

Mecmau'l-Enhür sahibi Muhammed b. Süleyman, "Damat Efendi" lakabıyla meşhur olmuştur. Çünkü, bu iffet âbidesi, talebelik döneminde bir gece yarısı, mum ışığı altında ders çalışmaktadır. İlmî mütâlaalara daldığı bir esnada kapısı çalınır. O vakitte birinin gelmesinin hasıl ettiği hayret ve misafirin kimliği hakkındaki merakla hemen kapıyı açar. Karşısında genç ve güzel bir kızcağız durmaktadır. Misafir, yolunu kaybettiğini ve etrafta başka bir ışık göremediği için onun kapısını çalmaya mecbur kaldığını söyler.

Genç talebe, misafirini geri çeviremez, onu gece karanlığına ve sokağın soğuğuna terkedemez, çaresizce kızı içeri alır. Ona oturup dinlenebileceği bir köşe gösterdikten sonra da sabaha kadar dersine çalışmaya devam eder. Utangaç ve gizli-saklı nazarlarla onu seyreden kızcağız, bu iffetli talebenin bir haline taaccüb eder; genç, arada bir parmağını önünde yanan mumun alevine tutmakta ve bir müddet öylece bekledikten sonra geri çekmektedir. Bir defa ile de yetinmemekte ve bunu ara ara sürekli tekrarlamaktadır. Bu hal üzere sabah olur.

Gün ıdıktan sonra genç kız oradan ayrılıp evine döner. Halkın yardımıyla yolunu bularak ulaştığı ev, Osmanlı vezirlerinden birinin sarayıdır; bu genç kız da, o vezirin kerimesidir. Saray halkı, ona geceyi nerede ve nasıl geçirdiğini merakla sorarlar; zira, bütün gece onu aramış ama bir türlü bulamamışlardır. Genç kız başından geçenleri, gördüklerini ve hususiyle de kendisini misafir eden talebenin tuhaf halini bir bir anlatır. Vezir, kızına yardım eden o genci sarayına davet eder ve niçin sabaha kadar elini yanan mumun üzerinde tuttuğunu ve elinin yanmasına sebep olduğunu sorar. Yusuf yüzlü genç, "Yolunu kaybettiği için kapımı çalan bir misafiri dışarıda bırakamazdım; bu sebeple onu kulübeme aldım. Nefsimin desiselerine karşı koyabilmek için de, elimi ara sıra mumun bana Cehennemî hatırlatan alevi üzerine koydum. Şeytan beni kandırmaya yeltendiğinde, parmağımı ateşe tutarak, nefsimi cehennem azabını hatırlattım ve böylece yanlış bir şey yapmaktan kurtuldum."

Evet, hayırlı genç, bu iffet ve ismet şuuruyla ve ahirete kilitlenen gönlüyle o vezirin çok hoşuna giden ve teklifi kabul ederek o kızcağızla evlendikten sonra da "Damat Efendi" olarak anılagelen Muhammed b. Süleyman gibi, bu dünyanın cazibedar güzellikleri karşısında bakışı bulanmayan, gözü kaymayan, veraların verasını ebedî saadet diyarı sayan ve hep ona ulaşmayı düşünerek yaşayan insandır.

Haftanın Duası

Ey Rabbimiz! Boyumuzu aşan hata ve kusurlarımıza rağmen, bizi bize bırakmaman en büyük dileğimiz. Kendimiz edip kendimiz bulsak da, rahmetin gadabının önünde. Ne olur, ümitlerimizi bir kere daha şahlandıran, teveccüh ve yakınlığını, uzaklıklarıyla görünmez, duyulmaz hale getiren biz kullarına yakın olduğunu duyur! Bize, her şeyde Seni okuyan gözler, her nağmede Seni duyan kulaklar ihsan ederek düşünce ve beyanlarımızı varlığına tercüman kıl! Yakınlığını gönüllerimize öyle duyur ki, ömrümüzü hep "Sen, Sen" demenin zembereği içinde geçirelim.

Sözün Özü

Genç adam güç, kuvvet ve zekânın fidanıdır. Terbiye ve ıslah edildiği takdirde, zorlukları yenen bir Heraklit, gönüllere aydınlık ve dünyaya nizam vadeden bir güç hâline gelebilir. Terbiye ile imdadına koşulacağı âna kadar genç, yetiştiği çevre, heves ve zevkin pervanesi; ilim, basiret ve mantığın uzaklarında dolaşan bir deli ve kanlıdır. Genci, geçmişiyile bütünleştirip geleceğe hazırlayacak olan iyi bir terbiye, onu müstakbelin Ömerleri hâline getirecektir.

15.01.2010 - Namaz Allah'ın İnsana Çok Özel Bir Lutfudur

Namaz, dinin direği olduğu gibi, iman esaslarını teker teker hatırlatan bir ibadettir. Namazda her zaman, potansiyel bir hatırlatma ve derin bir zevk vardır. O, insana, Rabb karşısındaki acz ve fakrını hatırlatır. Üstesinden gelinmesi mümkün olmayan ya da öyle gözüken problemleri çözme yollarını gösterir ki, bunun aslı ve esası da her şeye gücü yeten bir Kadîr-i Mutlak'a imandır. Bu hususu, Fatiha âyetleri üzerinde durarak biraz daha açabiliriz:

Elhamdü'lillahi rabbi'l âlemin: Hamd, zerrelerden sistemlere kadar her şeyi terbiye eden, yetiştiren, olgunlaştıran Allah'a mahsustur. Binbir hadise karşısında elimizden tutan ve bizi boğulmaktan kurtaran böyle bir Rabbe inandıktan sonra ben ne için ümitsiz olacağım ki?

Er-Rahmani'r Rahim: O dünya ve ukbada, kâfirlere de müminlere de merhametlidir. Rahmeti, gadabını ve öfkesini aşkındır. Dünyada nimetlerini her an üzerimize sağanak sağanak yağdırmaktadır. Ötelerde ise has kullarını gözlerin görmediği, kulakların işitmediği ve insan hayal ve tasavvurunu aşan nâmütenahî nimetlerle serfiraz kılacaktır. Öyleyse ne diye ümitşiken olacağım ki?

Mâliki yevmi'd-din: O, ceza gününün tek sahibidir. Her kulun burada yapmış olduğu en küçük ameller dahi, kendisine arz edilecek ve o da hesabını soracaktır. Ama rahmeti gadabını geçmiş olan Allah'ım bana orada da yardım elini uzatacaktır.

İyyake na'büdü ve iyyake nestain: Kulluğumuzu sadece Sana hasrettik.. ve sadece Sen'den yardım diliyoruz. Sen'in Rububiyetin, Ulûhiyetin karşısında boynumuzda tasma ve kulağımızdaki küpe ile kapına geldik. Bu halimizle Sana köle olduğumuzu ilan ve itiraf ediyoruz. Fakat bu ne şerefli bir kölelik; Sultanımız, Sultanlar Sultanı olan Sensin Allah'ım. Ayrıca bizler, hiçbir mahlûka boyun eğmeyecek kadar aziz ve şerefliyiz. ve biz sadece Seni dileriz. Yunus'un ifadeleri içinde

'Cennet cennet dedikleri
Birkaç köşkle birkaç huri
İsteyene ver onları

Bana Seni gerek Seni'

diyoruz.

Bu ifadeler, her tarafında tevhid akidesi nümayan; şuurla eda edilmesi gereken kulluğun ve Allah'ın lütuf ve ihsanları karşısında yapılması gerekli olan şükrün, ibadetin tam yapılamadığının bir itirafıdır. Hâlık-Mahlûk münasebetini kavramış olmanın esprisi içinde âciz ve fakir olduğunun beyanıdır. Öyle ise, bu anlayış ve bu düşünce içinde bulunan bir insan nasıl ümitsiz olur ki?

Namaz kılmamanın bahanesi olmaz

Fatiha'nın devam eden cümleleri de aynı minval üzere değerlendirilebilir. Ancak ifade edilmek istenen mânâ anlaşıldığı zannıyla kısa kesiyorum. Evet, bu duygu ve düşüncelerle namaz kılmaya muvaffak olabilen bir insanın, dünyevî işlerini bahane ederek namaz kılmaması düşünülemez. Öyleyse imanın yanı sıra, namaz hakikatinin de bu insanlara anlatılması ve mümkünse, bunları duymasına yardımcı olunması şarttır.

İnsan, namaz ibadeti ile tıpkı günebakan çiçeklerinin güneşe bakarak gelişimlerini tamamlamaları gibi gelişmesini tamamlayabilir. Günde 5 defa Rabbisine teveccüh ederek, pörsüyen duygularını, solan şuurunu yeniden canlandırabilir.. ve tekrar zindelik kazanabilir.. kazanabilir ve böylece Rabbisine olan ahd ü peymanını yeniler. Bu yönüyle namaz, Allah'ın bizlere en büyük bir lütfudur. Bunun yokluğu, güneşin yokluğu gibidir. Nasıl güneş olmadığında - sebepler plânında- günebakan çiçekleri de yoktur; öyle de ibadet olmadığında, bir anlamda insan da yoktur. Öyleyse ibadete gerçek anlamda muhtaç olan bizleriz.

Namaz kılan ve Rabbisinin huzurunda şarj olan bir insan, atılacağı ticarî hayatında haramlardan, mekruhlardan olabildiğine kaçınır. Özellikle gün ortasında kıldığı öğle, ikinci namazları, insanın murakabe ve muhasebe hislerini coşturur. O mekânizmayı harekete geçirir ve insanı yanlışlar içine düşmekten kurtarır. Akşam, yatsı, teheccüd ve sabah namazları ise

'Nâçar kaldığı yerde
Nâgah açar ol perde
Derman olur her derde.'

dizeleriyle anlatılmak istenen esrarın tecelli merkezleridir.

Ve namaz Müslümanın günlük hayatını düzen ve nizam altına alan cebrî bir

faktördür. Günde 5 defa Rabbin huzuruna çıkan insan, ister-istemez, hayatını bir düzen içine sokar. Sabah namazından sonra işine başlar. 6-7 saatlik yoğun bir mesai ile yorulunca, öğle namazı ile yeniden zindelik kazanır. Döner ikindiye kadar tekrar çalışır. İkindi namazı ile yeniden zihnî ve bedenî dinlenme faslı yaşar. Zaten böyle bir mesaî tanzimi olmasa, o iş yerinden netice almak, âdeta imkânsız denecek ölçüde azalır. Namazdaki bu esasları bilemeyen, sezemeyen insanlar huzursuzluk girdabına kapılır ve bunalımdan bunalıma sürüklenir giderler.

Hâsılı, işlerinin çokluğundan namaza vakit bulamayanlar, İlâhî gerçeklere gözleri kapalı olanlardır. Namazdan mahrumiyet çok büyük bir nasipsizliktir. Namaza karşı gevşeklik ve tembellik imanın muhafazası adına tarifsiz riskler taşımaktadır. Buna göre imandaki zafiyet, iman esaslarına inanılması gerektiği ölçüde inanmama ve bir-iki noktasına temas ettiğimiz namaz hakikatini kavrayamama, maalesef insanımızı yanlış düşünceler içine sokabilmektedir. Bunlardan kurtuluş yolu ise, yukarıda kısmen izah etmeye çalıştığımız gibi, yakîn derecesinde bir iman ve onun hayata yansıtılmasıdır.

Özetle

- Namaz, dinin direği olduğu gibi, iman esaslarını teker teker hatırlatan bir ibadettir. Namazda her zaman, potansiyel bir hatırlatma ve derin bir zevk vardır. O, insana, Rabb karşısındaki acz ve fakrını hatırlatır.
- İnsan, namazla tıpkı günebakan çiçeklerinin güneşe bakarak gelişimlerini tamamlamaları gibi gelişmesini tamamlayabilir. Günde 5 defa, pörsüyen duygularını, solan şuurunu yeniden canlandırabilir.
- İşlerinin çokluğundan namaza vakit bulamayanlar, İlâhî gerçeklere gözleri kapalı olanlardır. Namaza karşı ilgisizlik, gevşeklik ve tembellik imanın muhafazası adına tarifsiz riskler taşımaktadır.

Her Meselenin Başı İmandır

Her meselenin başı ve esası iman olduğu gibi, bu meseleye de öncelikli olarak bu çerçeveden yaklaşmak gerekir. Şöyle ki, imanın şartları arasında sayılan esaslar, ferdin dünyaya bakış açısını şekillendirmektedir. Buna göre Allah'a iman, kalbî huzurun yegâne esası ve teminatıdır. Allah'a imandan nasibi olmayan kalbler, bu boşluğu kat'iyen başka bir şeyle kapatamazlar. "Dikkat edin! Kalbler başka değil ancak Allah'ı zikir ile tatmin olur." (Ra'd Sûresi, 13/ 28) âyeti bu hakikati hatırlatır.

Peygamberlere iman; maziyi karanlık, geleceği ise endişeler içinde görme bahtsızlığından kurtaran önemli bir faktördür. Biz, onlara ve hususiyle de Nebiler Sultanı'na iman sayesinde, dünya ve ukbânın en tehlikeli yerlerini berk-i hâtif gibi geçeceğimize inanır, O'nun şefaât-i uzması ile hayal ufuklarımızı aşan nimetlerle serfiraz olacağımıza iman ederiz.

Meleklerine iman; bize, en yalnız kaldığımız anlarda dahi onlarla beraber olduğumuz, onların kontrol ve gözetimi altında bulunduğumuz hissini verir. Bu mülâhaza ile davranışlarımızı kontrol altına alır ve hayatımızı duyarak hissederek yaşarız.

Kadere iman; musibet veya meserret televvünlü başa gelen her şeyin O'ndan olduğuna, aksine ihtimal vermeyecek kat'iyette inanma demektir.

Âhirete iman; iman esasları içinde yer alan ve davranışlarımızı murakabe altına almamızı sağlayan en büyük unsur olmanın yanında, hadd ü hesaba gelmeyen nice dünyevî faydalar da sağlamaktadır. Ayrıca her bir müminin gaye-i hâyâli olan, Allah Resûlü ile vicahî görüşmek, ancak ahirette olacaktır. Enbiyâ-yı izâm, selef-i salihin, evliya-yı kiram, asfiya-yı fihâm hazerâtının hemen hepsi ahirettedir. Dolayısıyla bunlarla kavuşma aşk u şevki içinde bulunan müminlerin, ahirete imanı ve o imanın kazandırdıkları bir başkadır.

Şimdi, bu esasların bütününe iman etmek, kişiyi, öncelikle akide konusunda, oturması gereken yere oturtacak ve onu gerçek huzura kavuşturacaktır. Bundan sonra da, bu huzuru ihlal eden unsurlar iradî olarak def edilecek ve yine huzurun devamını sağlayacak ibadetler yerine getirilecektir. Dolayısıyla, soruda bahsedilen husus, şayet vâki ise, bu problemin menşei, ibadet öncesindeki icmalen arz ettiğimiz iman esaslarında aranmalıdır. İmanı tam tekmil olanlar için böylesi problemler aslâ bahis mevzuu olamaz.

Haftanın Duası

Hepimiz önümüze atacağın bir lokmaya muhtaç, boynumuzu bükmüş böyle bir teveccüh bekliyoruz. İşimiz sürekli tuğyan ve her hâlimiz isyan olsa da gözlerimiz kamerin o sürpriz tuluu gibi ekstra bir doğuş intizarında. Hak dostları, Sana vasil olunca hayret yaşarlar; bizse Seni tam bilememenin hayretleriyle şaşkınlık içindeyiz. Verdiklerin vereceklerinin referansı; diliyor ve dileniyoruz, bize yakınlığını duyur ve benliğimizde Sana karşı yaklaşma heyecanları uyar.

Sözün Özü

Cemaati terk edip, namazı tek başına aceleyle kıliverme belki küçük bir günahdır ama zamanla büyük günah halini alır. Bu şekilde cemaati terk, âdetâ namazı terk etmek ölçüsünde büyük bir günah olur. Namazı terk etmek, büyük günahlardandır. Bu sebeple, mü'min, bir vakit namazı terk ettiğinde ağlar, sızlar, dövünür ve tevbe eder. Fakat cemaati terk ettiği zaman ağlamaz ve tevbe etme gereği de duymaz.

Sonra bu, alışkanlık haline gelir ve neticede insan üst üste pek çok günaha girmiş olur.

22.01.2010 - Sünnet Bize Dinin Pratiğini Öğretir

Sünnet, lügat mânâsı itibarıyla, "gidişat, -iyi ya da kötü- takip edilen yol" demektir. Bu mânâyı ifade eden bir hadis-i şerifte: "Kim, İslâm'da güzel bir yol, bir çığır açarsa, onun ecir ve daha sonra o yolda gidenlerin ecir, yapanlardan eksiltilmemek üzere onundur. Kim de İslâm'da kötü bir yol, bir çığır açarsa, onun ve o yolda gidenlerin vebali, yapanlardan eksiltilmemek üzere onun sırtına yüklenecektir." (Müslim, zekât 69; Tirmizî, ilim 15) buyrulmaktadır.

Muhaddisler, usûlcüler ve fukahâ, ıstılâhî mânâsı itibarıyla sünneti, aşağıdaki ifadelerle tarif etmeye çalışmışlardır:

Muhaddislere göre sünnet: "Ahkâma ve amele esas teşkil etsin etmesin, yaptıkları ve içtinap ettikleriyle Allah Resûlü'nden (sallallâhu aleyhi ve sellem) - Hanefiler'in nokta-i nazarınca farz, vacip, sünnet, müstehap ve âdâp- bize intikal eden her şeydir." Yani, Allah Resûlü'nün (sallallâhu aleyhi ve sellem) şemâilidir, hayat tarzıdır, sîretidir.

Usûlcülerin sünnet anlayışı biraz daha farklıdır. Onlara göre sünnet: "Resûlullah'tan (sallallâhu aleyhi ve sellem) söz, fiil ve takrîr olarak sâdır olan her şeydir." Yani, Resûlullah Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) sözleri, davranışları ve ashabında görüp de men etmediği veya sükûtle tasvip buyurduğu hareketlerdir.

Fukahâ ise, sünnete bid'at mukabilinde ve teşrie, yani farza, vacibe, harama esas teşkil etmesi açısından bakarlar. Bu mânâda sünnet, hadisin müradifi, ya da müteradifi sayılır.

Hadis; tahdîs masdarından, haber vermek mânâsına bir isimdir. Daha sonraları, Efendimiz'e (sallallâhu aleyhi ve sellem) nisbet edilen her söz, fiil ve takrîre hadis denmiştir. İbn Hacer: "Şeriat örfünde hadisten maksat, Efendimiz'e (sallallâhu aleyhi ve sellem) isnat edilen her şeydir." der.

Bazı fuhûl-u ulemâ, hadis sözünden, kadim, özlü ve ilâhî olanı sezmişlerdir ki, Kur'ân-ı Kerim'le sünnetin ilk ayrılma noktalarına işaret etmesi bakımından oldukça önemli bir tevcihtir. Sünen-i İbn Mâce'deki bir hadis de bunu teyit eder mahiyettedir. İbn Mesud, Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) bir keresinde şöyle buyurduklarını nakleder:

"Onlar başka değil ikidir: Biri kelâm, diğeri de hidayet buudlu yoldur. Kelâmın güzeli Allah (celle celâluhu) kelâmı, hidayetin güzeli de Muhammed'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) hidayetidir."(İbn Mâce, Mukaddime, 7)

Evet, Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), kendi sözleri hakkında hadis demeyi tercih etmiştir. Böyle demekle, kendine ait sözlerle, kendine ait olmayan sözleri birbirinden ayırdığı gibi, hadis ıstılahı olarak da, bu kelimenin nerede kullanılacağı hususunu hatırlatmada bulunmuştur.

Sünnetin Çeşitleri

Bütün bu tariflerden anladığımız hususları şu üç kısma irca edebiliriz:

Sünnet, Allah Resûlü'nün (sallallâhu aleyhi ve sellem) mübarek sözleridir; yani sünnetin bir bölümünü O'nun nurlu sözleri teşkil eder ki, bunlar, Kur'ân'da yer almayan, fakat bütün fukahâca fıkıh kitaplarına alınıp, pek çok hükme esas kabul edilen O'na ait nurefşan beyanlardır ki, pek çok misalden bir kaç tanesini zikredebiliriz:

- Yine, usûl-i fıkıhta, fıkıhın prensipleri arasında yer alan bir başka mübarek sözlerinde Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem): "Zarar verme ve zarara zararlarla mukabele etme yoktur." (İbn Mâce, ahkâm 17; Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 5/326) buyurmuşlardır. Yani, kimseye zarar verilemeyeceği gibi, birine zarar veren kişiye de zararlarla mukabele edilemez.
- Allah Resûlü'nün bir diğer mübarek sözlerinde ise şöyle buyrulmaktadır: "Yağmurların ve akarsuların suladığı arazide öşür (onda bir), hayvanlar ile sulanan arazide öşrün yarısı (yirmide bir) zekât vardır." (Buhârî, zekât 55; Tirmizî, zekât 14)
- "Deniz suyuyla abdest alabilir miyim?" diye soran bir sahabisine Allah Resûlü, dünya kadar fetvalara esas teşkil edecek şu mübarek sözünü karşılık verir: "Onun suyu temiz, ölüsü de helâldir." (Tirmizî, tahâret 52; Ebû Dâvûd, tahâret 41)

Resûl-i Ekrem'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) davranışları ve hareketleriyle ortaya koyduğu sünnettir ki, Kur'ân'da sarih zikredilmemiştir. Meselâ; Kur'ân-ı Kerim'de namaz emredilmiş olduğu; hatta umumî bazı vakitler zikredildiği hâlde, kesin olarak hangi vakitlerde ve kaç defa namaz kılınacağı.. namazın nasıl eda edileceği.. onun farzları, vacipleri.. ve nelerin namazı bozduğu açıklanmamıştır.

Bütün bu hususlarda, sünneti nazara veren Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve

sellem): "Beni, nasıl namaz kılıyor görüyorsanız, siz de öyle kılın." (Buhârî, ezan 18; Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 5/53) buyurarak, sünnetin hususî teşrî'ine işaret etmişlerdir.

Resûlullah (sallallâhu aleyhi ve sellem), ashabında gördüğü bazı hoşuna gitmeyen davranışları usûlünce tenkit buyururlardı. Meselâ minbere çıkar ve isim tasrih etmeden, perdeyi yırtmadan: "Cemaate ne oluyor ki, falan şöyle yapıyor?!" diye ikaz ve tembihde bulunurlardı. (Bkz.: Buhârî, salât 70; Müslim, nikâh 5) Âişe Validemiz'in ifadeleriyle: Şahsına karşı yapılan kötü muamelelerde son derece müsamahakâr olmasına rağmen, hakkın çiğnendiği yerde, kükremiş aslan gibi, ihkâk-ı hak edinceye kadar kendisini durdurmak mümkün olmazdı. (Buhârî, hudûd 10; Müslim, fedâil 77-79) Bu arada, Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), bazen de gördüğü davranışları men etmez ve sükûtuyla onları tasvip buyururlardı ki, bu da sünnetin takrîrî kısmını teşkil etmektedir.

Meselâ; bir defasında iki sahabi sahrada su bulamadılar ve teyemmümle namaz kıldılar. Bunlardan biri, daha sonra aynı namaz vakti içinde su buldu ve abdest alıp, yeniden namaz kıldı.. diğeri namazını iade etmedi. Sonra ikisi de gelip, durumu Resûlullah'a (sallallâhu aleyhi ve sellem) anlattılar. Allah Resûlü: "Suyu bulduğum hâlde, ben namazı iade etmedim." diyene: "Tam sünnete göre hareket ettin."; "Suyu bulunca, abdest alıp, namazı iade ettim." diyene de: "Sana da iki mükâfat var." buyurdular. (Ebû Dâvûd, tahâret 126; Dârimî, tahâret 65) İşte bu, takrîrî sünnete girmektedir.

Özetle

- Sünnet: "Ahkâma ve amele esas teşkil etsin etmesin, yaptıkları ve içtinap ettikleriyle Allah Resûlü'nden (sallallâhu aleyhi ve sellem) -Hanefiler'in nokta-i nazarınca farz, vacip, sünnet, müstehap ve âdâp- bize intikal eden her şeydir."
- Kur'ân-ı Kerim'de namaz emredilmiş olduğu halde, namazın nasıl edileceği.. Onun farzları, vacipleri, sünnetleri, müstehapları, şartları, rükünleri ve nelerin namazı bozduğu açıklanmamıştır.
- Bütün bu hususlarda, sünneti nazara veren Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem): "Beni, nasıl namaz kılıyor görüyorsanız, siz de öyle kılın." buyurarak, sünnetin hususî teşrî'ine işaret etmişlerdir.

Kur'ân'ın Sünnete Teşviki

Sahabe, sünnetin ehemmiyetini çok iyi kavramıştı. Çünkü Kur'ân-ı Kerim,

Allah Resûlü'ne iniyor, O'nun tarafından tebliğ ediliyor, açıklanıyor ve yaşanıyor ki, anlamının bütün faktörleri mevcuttu. Ve Kur'an: "(Farz, vacib, sünnet, müstehab, âdâb adına) Resûl size ne getirmişse onu alın ve sizi neden menediyorsa, ondan da kaçının." (Haşr Sûresi, 59/7) buyuruyordu.

Âyet-i Kerime, ister vahy-i metlûv adına Kur'ân olsun, isterse vahy-i gayr-i metlûv adına kudsî hadis ve hadis olsun, Resûl'ün getirip tebliğ ettiği her şeye behemehâl ittiba ve itaatin vacib olduğunu ortaya koyuyordu. Aynı şekilde, ister Kur'ân yoluyla, isterse içtihatları, yorumları ve tefsirleriyle Allah Resûlü'nün nehyettiği her şeyden de kaçınılması gerektiği sarâhatini veriyordu ki, devamında: "Allah'tan korkun!" diyerek, bunun bir takva meselesi olduğunu ve kılı kırk yaran bir hassasiyetle görülüp gözetilmesi gerektiğini hatırlatıyordu.

Sahabe bunu çok iyi anlıyor ve Resûlullah'ın her sözüne, her fiil ve takrîrine uymakla takvanın kazanılabileceğini, yani Allah'ın vikayesine girilebileceğini düşünüyor ve hayatını hep O'nun vesâyetinde sürdürüyordu. Zaten, âyetin sonu ki: "Şüphesiz, Allah'ın ikâbı çok şiddetlidir!" tehdidini de gündeme getirdiğinden, sahabe gibi kurbet kadrosunun böyle bir riske girmeleri asla söz konusu olamazdı.

Keza: "Şüphesiz, Resûlullah'ta sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü uman ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir misal vardır." (Ahzab Sûresi, 33/21) âyet-i nurefşânı, şu eğri büğrü yollarda, şu binbir badire içinde, şu iç içe handikaplar ağında ve gaili yürüyüşte ancak Resûlullah'ın sünnetine temessükle sahil-i selâmete çıkılabileceğini ilan ediyordu ki, O'nu bulan ve uğrunda seve seve can veren sahabe-i kiram hazeratı, ancak O'nun gemisine binmekle kurtulunacağını ve ötelerde O'nun gözlerinin içine bakılıp, O'nun işaretlerine göre hüküm verileceğini, kendisine: "Bunlar için sen ne diyorsun yâ Muhammed?" diye sorulduğunda, O'nun, başını yere koyup: "Ümmetî! Ümmetî!" diye onları isteyeceğini ve kendisine Huzur-u İzzet'ten hitap tecellî edip: "Yâ Muhammed, kaldır başını, iste verilecek, şefaet et kabul olacak!" (Buhârî, tefsir [2] 1; Müslim, iman 322) denileceğini çok iyi biliyorlardı ve âdeta, ellerindeki Cennet'e girme varakalarını O'na vize ettirir gibi, O'nun kapısına yöneliyor.. berzahta, mahşerde, sıratı O'nun tanımadığı kişilerin takılıp yollarda kalacağından derin endişe duyuyorlardı.

Bu itibarla, O'nun attığı her adımı, her hareketi, söylediği her sözü yüz işmizazlarına, tebessümlerine ve el işaretlerine varıncaya kadar takip ediyor, belliyor, yaşıyor ve naklediyorlardı. Zaten, bizzat O'nun fem-i mübarekinden şu

müjdeyi de işitmişlerdi ki, başka türlü hareket etmeleri de mümkün değildi: "Allah, bizden bir söz işitip onu muhafaza edenin ve sonra da bir başkasına tebliğ edenin yüzünü (bazı yüzlerin ağarıp, bazılarının kararacağı günde) ak etsin ve güldürsün!" (Tirmizî, ilim 7; Ebû Dâvûd, ilim 10)

Sözün Özü

Günümüzün zavallı insanı, nice değer ölçülerini kaybettiği gibi, peygamberlere ve özellikle de peygamberler sultanı Hz. Muhammed Aleyhisselâm'a karşı, bakışı, tavrı, düşüncesi de tamamen alt-üst olmuş durumda. Oysaki O'nu, herhangi bir insan gibi beşerî kriterlerle değerlendirmemiz kat'iyen doğru değildir. Hatta mümkün de değildir. Zira O, yeryüzünü yeniden dizayn etmek ve insanlığa yeni ufuklar açmak üzere müstesna bir ruh ve müstesna kabiliyetlerle donatılarak gönderilmiş bir insandır.. ve O'nu takdir bizim kriterlerimizi aşar. Bu itibarla, kim ne anlatırsa anlatsın O'nu tam anlatmış olamaz.

Haftanın Duası

Ya Rahîm ü ya Rahman, ya Hannân ü ya Mennân! Ayaklarımızı her zaman istikamet üzere sabit eyle ve bizi selam ve esenlik yurdu olan Cennetinle şereflendir!.. Bizim de Efendimiz, bütün ebrar ve ahyârın da Efendisi olan Hazreti Ahmed ü Mahmud u Muhammed Mustafa'ya, Peygamber hanesinin seçkin fertlerine ve ashâb-ı güzîne kainatın zerratı adedince salât ü selam etmeni Sen'den dileniyoruz. Dualarımızı kabul buyur Rabbimiz!..

29.01.2010 - Allah'ı Seven Peygambere İtaat Eder

Sünnet, hayatımızın hayatı ve ruhumuz içre de bir ruhtur. Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyan da sünneti desteklemekte, desteklemekten de öte, onun İslâm'daki esaslı ve vazgeçilmez yerini tesbit ve tasrih buyurmaktadır. İşte, bu tesbit ve tasrihle alâkalı âyetler:

1 Kur'ân-ı Kerim'de birkaç yerde, birbirinin aynı veya çok az değişikliği lafızlarla şöyle buyrulur: *"O (Allah) ki, ümmîler içinde kendilerinden bir Resûl ba's buyurdu. (O Resûl), onlara Allah'ın âyetlerini okuyor, onları temizliyor ve onlara kitabı ve hikmeti öğretiyor..."* Cuma sûresi, 62/2.

Hemen hemen büyük çoğunluğu itibarıyla muhaddisîn ve müfessirîn-i kiram, âyette geçen 'hikmet' kelimesinden 'sünnet'i anlamışlardır. Çünkü mucize olan Kur'ân-ı Kerim'in içinde gelişigüzel sıkıştırılmış kelimeler, maksada kapalı ifadeler ve gereksiz itnab, yani yok yere kelime dökme ve sözü uzatma olamayacağından, söz konusu âyet-i kerimede, hikmetten kasıt, kitap veya kitabın bir kısmı olamaz; zira o zaman, hikmet, kitap üzerine atıf yapılmazdı. Evet, burada kitaptan maksat, çok âyetlerde de geçtiği üzere Kur'ân-ı Kerim'dir. Hikmet ise, kitabın icmâlini tafsîl, mübhemini tefsîr, umumî olanını tahsîs ve mutlakını takyîd bâbında, Allah Resûlü'nden şerefsüdûr olan sünnet-i seniyyedir.

2 Bir başka âyet-i kerimede, Allah (celle celâluhu), peygamberlerini onlara itaat edilsin diye gönderdiğini ifade buyurur: *"Biz gönderdiğimiz her peygamberi, başka değil, ancak -Allah'ın izniyle kendisine itaat edilmesi için gönderdik."* Nisâ sûresi, 4/64.

Allah, kendisine itaat edilsin diye peygamber gönderir. Peygambere itaat ise, onun zatından dolayı değil, ferdî-içtimaî, maddî-mânevî aydınlığa vasıta ve vesile olması hasebiyle, Allah'ın memuru bulunması itibarıyladır.

Evet:

"Ey iman edenler! Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin ve O'ndan yüz çevirmeyin." Enfâl sûresi, 8/20.

Âyetlerde ifade olunan Allah'a itaatle, Resûlullah'a itaat aynı şeyler değildir. Allah'ın emir ve nehiylerinde Allah'a, Resûlullah'ın emir ve nehiylerinde, yani

O'nun sözlerinde, fiillerinde ve takrîrlerinde de O'na itaat açıkça Kur'ân-ı Kerim'in emridir. Çünkü Allah'a itaat adına Kur'ân-ı Kerim'in ortaya koyup ve Resûlullah'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) tebliğ buyurdukları emir ve nehiylerin dışında, bir de, müstakillen sünnet eksenli emirler-yasaklar, terğibler-terhibler, teşvikler-tavsiyeler var ki, bütün bunları ifade sadedinde Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem): *"Şüphesiz, bana kitab ve onunla birlikte bir benzeri, bir misli verildi."* (Ebû Dâvûd, sünnet 5; Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 4/130). buyurmaktadır.

Ayrıca, yukarıda misal olarak getirdiğimiz âyet-i kerimelerde, Allah'a ve Resûlü'ne ayrı ayrı itaat emredildikten sonra: *"Resûlullah'tan yüz çevirmeyin!"* deniliyor ki, bu da, sünnete ittiba etmemenin, hatta onu hafife almanın ve sorgulamanın bir nevi irtidat olduğunu ifham etmektedir.

3 Bu mevzuyla alâkalı olarak, Kur'ân-ı Kerim'de geçen âyetlerden bazıları da şunlardır:

a. *"Ey iman edenler; Allah'a itaat edin, Resûl'e itaat edin ve sizden olan ulû'l-emre de (içinizden çıkan, inanç, duygu ve düşüncelerinizi paylaşan, acıda, sevinçte, kederde sizinle beraber olan büyüklerinize de) itaat edin."* Nisâ sûresi, 4/59.

Âyet, Resûlullah'tan sonra gelen emir sahiplerine ve büyüklere itaati bile emrederken, insanlık adına büyükler büyüğü, kendilerine itaat edilmesi emrolunan büyüklerin de büyüğü, melcei, mencei Resûlullah'a itaat etmemek.. Kur'ân dışında O'nun sünnetini, yani mübarek sözlerini, fiillerini kâle almamak ve O'na ayrı bir emretme, yasaklama hakkı ve selahiyetini vermemek, acaba hangi insafla telif edilir?

b. *"Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin ve nizâa düşmeyin. Aksi hâlde gevşer, zaafa dûçâr olursunuz; kuvvetiniz, nusretiniz, devletiniz gider; sabredin ha!"* Enfâl sûresi, 8/46.

Bu ilâhî beyan, Allah'a ve Resûlullah'a itaati, nusretin, kuvvetin, birliğin ve devletin kaynağı saymaktadır. Resûlullah'a itaatten uzaklaşıldığı zaman, yani imam bilinmediği veya kâle alınmadığı zaman, tıpkı namaz imamında olduğu gibi, kimin hangi kıbleye döneceği belli olmaz; o hâlde, nizâa düşmemenin yolu, Resûlullah'a itaat ve iktidadır; nitekim bir başka âyette: *"Kendi aranızda nizâa düştüğünüz zaman, Allah'a ve Resûlü'ne götürün!"* Nisâ sûresi, 4/59. buyrulmaktadır.

Hakikat bu iken ve bizi birleştirecek, içtimaî vahdetimizi sağlayacak mercî O ve O'nun sünneti iken, O'nun kudsî âsârını sorgulamanın neye müncer olacağı, acaba hiç düşünülmüş müdür?

c. *"De ki: 'Allah'ı seviyorsanız, bana uyun ki, Allah da sizi sevsin.'" Âl-i İmrân sûresi, 3/31.*

Allah'ı sevmek, Resûlullah'ı sevmek; Resûlullah'ı sevmek de Allah'ı sevmek demektir. Resûlullah sevilmeden Allah seviemez ve O'nun sünnetine ittiba etmeden, Allah'ı sevme davasında bulunmak, boş bir iddiadır.

ç. *"Allah'ı ve ahiret gününü uman ve Allah'ı çok zikredip, Allah'la irtibatını kavî tutan ehl-i iman için, doğrusu Resûlullah misal alınacak insandır; O'nda, misal edinme adına çok güzel şeyler vardır." Ahzâb sûresi, 33/21.*

Değişik yönlerle giden yollarda istikameti bulabilmek ve sırat-ı müstakîmde istikamet üzere yürüyebilmek için, istikameti temsil eden insana ittiba etmek, O'nun sünnetine uymak, yapılması gerekli olan biricik iştir.

Özetle

- Sünnet, hayatımızın hayatı ve ruhumuz içre de bir ruhtur. Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyan da sünneti desteklemekte, desteklemekten de öte, onun İslâm'daki esaslı ve vazgeçilmez yerini tesbit ve tasrih buyurmaktadır.
- Kur'an, Resûlullah'tan sonra gelen emir sahiplerine ve büyüklere itaati bile emrederken, kendilerine itaat emrolunan büyüklerin de büyüğü Resûlullah'a itaat etmemek.. acaba hangi insafla telif edilir?
- Peygamber'in yolu, Allah'ın yoludur; Peygamber'in izinde bulunmak, ilâhî mesajların aydınlık ikliminde yürümek demektir. Sünneti kabul etmemek veya onu hayattan dışlamak Allah'a isyanla aynı mânâyâ gelir.

Bana İsyan Eden Allah'a İsyan Etmiştir

Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerinde de sünnetin yerine ve ehemmiyetine işaret olunmuş ve bu mevzu üzerinde hassasiyetle durulmuştur. Meselâ, Buhârî ve Müslim'in Sahihlerinde Hz. Ebû Hüreyre'den (radiyallâhu anh) rivayet olunan bir hadis-i şerifte: *"Bana itaat eden, şüphesiz Allah'a itaat etmiştir; bana isyan eden de, hiç şüphesiz Allah'a isyan etmiştir"* buyrulmaktadır.

Peygamber'in yolu, Allah'ın yoludur; Peygamber'in izinde bulunmak demek, ilâhî mesajların aydınlık ikliminde yürümek demektir. Dolayısıyla sünneti kabul

etmemek, onu hayattan dışlamak veya ona başkaldırmak, Allah'a isyanla aynı mânâyâ gelir.

Allah, insanlar içinden bir insanı seçiyor ve her şeyi reşha gibi kusursuz ve arızasız aksettirecek nezih bir Ruh'u intihap edip, insanlara mesajını O'nunla gönderiyor; O da, getirdiği bu mesajı yorumlarıyla açıklıyor, önümüze seriyor. Buna karşılık bazı densizler kalkıp, o Musaffâ Elçi'ye karşı tavır alıyorsa, o zaman bunun adı, ancak ve ancak Allah'a isyan, O'na başkaldırma ve Cehennem'e istihkak kesbetme olur. Çünkü yine Buhârî'nin rivayet ettiği bir başka hadis-i şerifte Efendimiz bizzat:

"Girmemekte direten müstesna, ümmetimden herkes Cennet'e girer." buyurmuşlar. Ashab-ı kiramın: "Girmemekte direten kimdir, yâ Resûlallah?" diye sorması üzerine de: *"Bana itaat eden Cennet'e girer; bana isyan edense Cennet'e girmemek için inat ediyor demektir."* Buhârî, i'tisâm 2; Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 2/361. cevabını vermişlerdir.

Ebû Dâvûd ve Tirmizî'nin, Irbâd İbn Sâriye'den rivayet ettiği bir başka hadis-i şeriflerinde ise Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem):

"İçinizden benden sonra yaşayanlar pek çok ihtilaf ve herc ü merç göreceklerdir. Siz sünnetime ve doğruya götüren Raşid Halifelerin (yani Ebû Bekir, Ömer, Osman ve Ali'nin) sünnetine sarılın, yapışın. Bunlara dişlerinizle sımsıkı tutunun!" buyurmuşlardır.

Hadisin devamında, yine sünnetin her şey olduğuna ve her şeyi aşan ehemmiyetine işareten: *"Zinhar, sonradan ortaya çıkma işlerden (bid'at) sakının; çünkü her bid'at dalâlettir."* (Tirmizî, ilim 16; Ebû Dâvûd, sünnet 5; İbn Mâce, mukaddime 6) buyrulmaktadır.

Yine, Taberânî'nin rivayet ettiği meşhur bir hadiste:

Haftanın Duası

Yâ Erhamerrâhimîn ve Yâ Ekramel'ekramîn! Bizim, anne-babalarımızın, bize önderlik ve kılavuzluk yapan büyüklerimizin, muallimlerimizin, hocalarımızın, sevdiklerimizin, sevenlerimizin, milletimiz fertlerinin, arkadaşlarımızın, dostlarımızın, kardeşlerimizin.. bize karşı hep civanmertçe davrananların.. hayır dualarında unutmayıp her zaman bizi de yâd edenlerin.. üzerimizde hakkı bulunan kimselerin.. kıymetli nasihatleriyle bize sâlihâtın yollarını gösterenlerin... ve bütün ümmet-i Muhammed'in günahlarını bağışla!

Sözün Özü

İnsan meseleleri kendine takılı götürünce, o zaman "âlem içre" kendisine yâr bulamaz. Ama nefsini bir kristal gibi yere çalıp onu paramparça edecek olursa, o zaman da hiçbir ağyârın kalmadığını, her şeyin ona dost olduğunu görecektir. Onun için Üstad Hazretleri; *"Allah için işleyiniz, Allah için görüşünüz, Allah için*

alışınız. Lillâh, livechillâh, lieclillâh rızası dairesinde hareket ediniz. O vakit sizin ömrünüzün dakikaları, seneler hükmüne geçer." diyor. O zaman niye biri; bin, milyon, trilyon... yapma imkânı varken meseleleri kendi darlığımız içinde ele alıp onların uhrevî semerelerinden mahrum olalım!

05.02.2010 - Neden Bu Kadar Çok Hadis Var?-1

Hadis-i şerifler hakkında söz söyleyen birtakım müsteşrikler ve onların İslâm dünyasındaki takipçileri, hadislerin sayısının çok yüksek olduğunu ve bilhassa bazı sahabilerin çok fazla hadis rivayet ettiklerini ileri sürmektedirler. Bu şekilde sahih hadislere ve sünnet-i sahihaya gölge düşürmeye çalışmakta ve bu kadar çok sayıda hadisin Efendimiz'den (sallallâhu aleyhi ve sellem) sâdır olmasının imkânsızlığını iddia etmektedirler.

Benzeri iddialar gibi böyle bir iddianın da mesnetsizliği ve tutarsızlığı ortadadır. Bir defa, hadisin İslâm dinindeki yeri ve Müslümanın hayatındaki ehemmiyeti çok büyüktür. Sahabe-i kiram hezerâtı (aleyhimürrahmetü ve'r-rıdvân) her zaman bunun şuurundaydı.

Evet, dünya ve ukbâ saadetini O'nun söz ve davranışlarının deşifre edilip hayata geçirilmesinde gören sahabe-nâm kudsîler topluluğu, O zâtın mübarek dudaklarından dökülecek her incinin en harîs talibiydiler. Bu itibarla da O'nun mübarek sözlerinin, fiil ve takrîrlerinin bir tekini bile kaçırmıyor, belliyor, müzakere ediyor ve hafızalarına nakşettikten sonra hayatlarına düstur ediniyorlardı.

Onlar, tam yirmi üç yıl aralarında kalan Allah Resûlü'nün (sallallâhu aleyhi ve sellem) her hareketini yakından takip ediyor, O'nu hayatlarının her safhasında, her faslında, her dönemecinde aynen taklit ediyorlardı. O da, hayatları ve ukbâları için her şeyi, hem onlara, hem de, kıyamete kadar gelecek bütün mü'minlere, anlayacakları şekilde ve bir bir anlatıyordu. Ebû Zeyd Amr b. Ahtab'ın ifadesiyle:

Hatırası Bile İpeklere Sarılıp Saklanırsa...

Bu durumda, elbette sahabe, O'nun her adımını, her sözünü takip edip belleyecek, hıfzedip hayatına hayat yapacak ve tabîi ki onları aynı zamanda gelecek nesillere de nakledecekti. Çünkü onlar, Allah Resûlü'ne çok bağlıydılar. O'nun her söz ve davranışının, Cennet'e açılan birer kapı olduğuna inanıyor -Biz de yürekten onun öyle olduğunu kabul ediyoruz- O'nu içten seviyor ve değil hadisini, saçının, sakalının mübarek bir telini bile kapıp kaçırıyor ve muhafaza mevzuunda âdeta birbirleriyle yarış ediyorlardı. O'ndan intikal eden her şey mübarek bir hatıra ve sonsuzdan gelmiş bir emanet gibi telakki ediliyordu.

Ben şahsen, gözümde büyüttüğüm bazı zatların benimle alâkalı, iltifatkâr veya ırgalayıcı sözlerini, terğîb ve terhîbe dair ifadelerini hiç unutmamış ve değirmen taşları gibi beni defaatle aralarında öğüten hâdiselere rağmen, onları hafızamda hep muhafaza etmişimdir. İhtimal, her Müslüman için de durum aynıdır.

Şimdi, her bir mü'min, gözünde büyüttüğü zatların, hem de Allah Resûlü'nün (sallallâhu aleyhi ve sellem) kapısının ancak kıtmîri olabilecek zatların, kendisiyle alâkalı sözlerini unutmaz ve hele onlardan kalan bazı hatıraları mukaddes birer emanet gibi ipeklere sarıp saklarsa, kendilerini birden vahşetten medeniyete, cehaletten insanların mürebpleri olmaya çıkaran Allah Resûlü'nün, her biri birer lâl ü güher olan sözlerini, davranışlarını hem de sahabe gibi temiz ve mert fıtratların unutmalarına imkân var mıdır? Yoktur ve unutmadılar da.

Siz, Ramazanlarda lihye-i saadeti (Efendimiz'in mübarek sakalları) görmek için camilere koşuşur, tabir caizse, kıran kırana mücadele verirsiniz; O'nu bu kadar yakından tanıyanların, O'nun hatıralarına hürmetsizlik edeceklerine nasıl ihtimal verebilirsiniz?

Enes, O'ndan kalan mestleri göğsüne bastırırken, biri kapıverir diye ödü kopuyordu. Şam'da, Mü'minlerin Emîri Muaviye'nin, birisinde Efendimiz'e (sallallâhu aleyhi ve sellem) ait bir cübbe bulunduğunu duyunca o cübbeyi almak için o kişinin ağırlığınca altın teklif etmesi tabîî değil miydi? O'nun matarasını bile senelerce muhafaza ettiler. Oku, yayı ve daha bazı hatıraları bugün hâlâ Topkapı Sarayı'nda gözlerimize neşe ve sevinç saçıyor. Yavuz, getirip Topkapı Sarayı'na yerleştirdiği o mukaddes emanetlerin başında, bir lâhza ara vermeden gece gündüz Kur'ân okuttu ve bu müstahsen âdet bugün hala devam ediyor. Yedi değil, belki yetmiş düvele hükmeden ve üç kıt'ada hükümrân olan Devlet-i Osmaniye'nin sultanı, Sultan Ahmed, O'nun mübarek ayağının bastığı çamur kalıbını tacına sorguç yapmayı düşünüyor ve: "N'ola tâcım gibi başımda gezdirsem kadem-i pâkini" diyerek tebcilde bulunuyordu.

Şimdi, asırlarca sonra gelenler O'nun mübarek hatıralarına böyle saygı gösterir de, O'nunla birlikte yaşamış Sahabe-i kiram, O'na hiç hürmetsizlik eder mi? Asla! Kaldı ki, hatıra dediğimiz şeylerden hiçbirinin, mü'minin hayatı noktasında sünnetin bir meselesine denk olamayacağı açıktır. O'nun hatıraları böyle korunur ve temcid edilirken, hadisleri, sünneti elbette daha bir dikkatle korunacaktı ve öyle de oldu.

Hazreti Ömer'in Hassasiyeti

Ahmed İbn Hanbel naklediyor: Hz. Ömer Efendimiz (radıyallâhu anh), Cuma namazına giderken, Hz. Abbas'ın evinin duvarının dibinden geçiyordu ki, o esnada, damdaki suyu savan oluktan iki damla kan Hz. Ömer'in cübbesine damladı. Emîrül-mü'minînin canı sıkıldı ve: "Kim bu damın üstünde hayvan boğazlıyor da, kanı oluktan aşağı damlayıp, üstümü kirletiyor!" diye, elinin ucuyla dokunup, oluğu aşağı düşürdü. Sonra da cübbesini değiştirip mescide geldi.. hutbesini irad buyurdu.. ardından, gördüğü yanlışlıklar mevzuunda her zaman yaptığı gibi, cemaati ikaz sadedinde:

"Cemaat, yanlış şeyler yapıyorsunuz. Gelirken, falan duvarın dibinden geçiyordum. Bir oluktan üzerime kan damladı; ben de elimin tersiyle itip, o oluğu düşürdüm." dedi. Onun sözü henüz bitmişti ki, Hz. Abbas, beyninden vurulmuş gibi yerinden fırladı ve: "Yâ Ömer, sen ne yaptın? Ben bu gözlerimle gördüm; o oluğu oraya bizzat Resûl-i Ekrem kendi elleriyle koymuştu." dedi ve durdu.

Bu sözler Ömer'in ayaklarının bağına çözmeye yetmişti.. develerin boynunu büküp altına alan koca Ömer, minbere yıkılıverdi ve Hz. Abbas'a (radıyallâhu anh) and verdirdi:

"Vallahi, ben başımı o duvarın dibine koyacağım. Sen de, ayağınla başımın şurasına basacak ve çıkıp, elinle o oluğu yerine koyacaksın. Koyacağın âna kadar da başımı yerden kaldırmayacağım!"

... Ve gittiler.. dev halife, cihanın başına taç o mübarek başını Hz. Abbas'ın ayaklarının altına koydu; bir tarafta Allah Resûlü'nün koyduğu oluk, diğer tarafta, en yakın arkadaşı, Mü'minlerin Emîri, Halife-i Rûy-i Zemin, mülhemûndan büyük bir velinin başına basma arasında kalan Hz. Abbas. Bastı halifenin başına ve Allah Resûlü'nden geriye kalan oluğu yerine koydu. (*Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 1/210; İbnü'l-Cevzî, Sıfatü's-safve, 1/285*)

Evet, O'ndan kalan en küçük hatıraya bile bu denli duyarlı, bu denli titiz olan bir cemaatin ve bu denli uyanık bir neslin, O'nun (sallallâhu aleyhi ve sellem) hadislerine gözlerini kapaması herhâlde düşünülemez. Çünkü hadis, din demektir; hayat demektir; Allah Resûlü'nün (sallallâhu aleyhi ve sellem) hakikati, sufîlerin ifadesiyle "Hakikat-i Ahmediye"; ve bizim de "dünya-ukbâ saadet köprümüz" demektir. Bu konuya inşaallah önümüzdeki hafta da devam edeceğiz.

Özetle

- Dünya ve ukbâ saadetini Efendimiz'in söz ve davranışlarının deşifre edilip hayata geçirilmesinde gören sahabe-nâm kudsîler topluluğu, O zâtın mübarek dudaklarından dökülecek her incinin en harîs talibiydiler.
- Sahabe, Efendimiz'in değil hadisini, saçının, sakalının mübarek bir telini bile kapıp kaçırıyor ve muhafaza mevzuunda âdeta birbirleriyle yarış ediyorlardı. O'ndan intikal eden her şey sonsuzdan gelmiş bir emanet telakki ediliyordu.
- Hatıra dediğimiz şeylerden hiçbiri, mü'minin hayatı noktasında sünnetin herhangi bir meselesine denk değildir. O'nun hatıraları bile böyle titizlikle korunurken, sünneti elbette daha bir dikkatle korunacaktı ve öyle de oldu.

Haftanın Duası

Bizi sıyanet buyur ey biricik Koruyanımız.. dinimize ve dünyaya müteallik bütün işlerimizde insî ve cinnî şeytanların, durmadan kötülüğü emredip duran nefs-i emmarenin vereceği zararlardan, inanan kullarına karşı kalpleri kin ve nefret duygularıyla dopdolu düşmanların saldırgan davranışlarından bizi muhafaza et, ey her zaman inayetiyle bizimle beraber olan Rabbimiz.. onların tuzaklarından, komplolarından bizi ve gönlünü Senin dinine vermiş bütün inananları himaye eyle..

Sözün Özü

Bir insan, marifet ufku açısından kendisini Cenâb-ı Hakk'a çok yakın hissediyorsa, onun her hareketinin harem dairesine uygun olması gerekir. Gayri o, sokakta değildir, giriş kapısında değildir, koridorda ya da bekleme salonunda da değildir; harem dairesine girmiş, otağını sarây-ı hümayunun merkez noktasına kurmuştur. Harem dairesindeki tavır ve davranışlar tamamen hususîdir. Bu, belli seviyenin insanların özel hallerine ait hususî bir münasebettir; o münasebete göre de, hususî bir mükellefiyet ve ona göre de bir fedakârlık söz konusudur.

12.02.2010 - Neden Bu Kadar Çok Hadis Var?-2

Hadis-i şeriflerin çokça rivayet edilmesinin sebeplerinden biri de, sahabe, tâbiûn ve tebe-i tâbiûn zamanında hadis ezberlemek için vasatın çok müsait olmasıdır. Bir kere o zamanın insanları, dile oldukça hâkimdiler. Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) getirdiği Kur'ân-ı Kerim, her şeyden evvel bir lisan mucizesiydi ve Araplar'da da o zaman en yaygın olan sanat, dil ve edebiyattı. Muallâka şairlerinde de görüldüğü üzere, âdeta gerçek söz sultanları o dönemde yaşamıştı. Mâmafih, Kur'ân-ı Kerim ve Allah Resûlü'nün sözleri karşısında dilleri tutulan bu dil ve beyan üstadları, Kur'ân ve hadisler karşısında kalemlerini kırıp, secdeye kapanmışlardı.

Meselâ, bunlardan biri olan Hansâ, başlı başına bir şiir üstadıydı. Cahiliye döneminde ölen kardeşi Sahr için söylediği mersiye, öylesine içtendir ki, bugün bile hâlâ gözlerimizi yaşartır. Bu kadın, gerçek beyan sultanı Allah Resûlü'ne öylesine bağlanmıştı ki, Kadisiye'de dört oğlu da, sinelerinden yedikleri mızraklarla arka arkaya şehit olurlarken, bulunduğu yerde bunu hissetmiş ve insanî yönleriyle bir taraftan kıvranırken, diğer yandan da: "Allah'ım, bana dört oğul vermiştin. Dördünü de Habîb'inin yolunda kurban ettim; Sana binlerce hamd olsun!" (*İbn Esîr, Üsdü'l-gâbe, 7/90; İbn Hacer, el-İsâbe, 7/616; Ömer Rızâ Kehhâle, A'lamü'n-nisâ, 1/370*) deyip iman, Kur'ân, İslâm ve Hazret-i Sahib-i Kur'ân'a mazhariyetin şükrünü eda etmişti.

Bu kadın, şiir ve söz söylemede de öylesine mahirdi ki, kâfirleri hicvedip İslâm'ı yücelttiği için Resûlullah'ın, kendisi hakkında: "Allah'ım, onu Rûhu'l-Kuds'le destekle!" (Buhârî, salât 68; Müslim, fedâilü's-sahabe 151-152) diye dua buyuracağı Hassan b. Sabit'in, Cahiliye'de dört mısralık bir şiirinde sekiz yanlış bulmuş ve bir söz üstadı olduğunu ortaya koymuştu.

İşte böyle söz sultanı bir kadın bile, Kur'ân ve Allah Resûlü'nün nurlu sözleri karşısında şiir söylemeyi bırakmış, kendini O'nun söz zembemesi içine salmıştı. Sadece o değil, o dönemin insanları büyük çoğunluğu itibarıyla söz ustaları ve söz sultanlarıydı. Kur'ân-ı Kerim ve hadis-i şerifler karşısında söz söylemeyi bırakmış, bütünüyle kendilerini Kur'ân'ı ve hadisi terennüme salıvermişlerdi. Bunlar ve bunlardan sonra gelenler, birer söz kimyageri, hadis kimyageri olarak Resûlullah'ın sözünü başka sözlerden rahatlıkla tefrik edebiliyorlardı.

Onlar Hafızada Dâhî İdiler

Bir başka sebep de, o kutlu zamanın kutlu insanları birer hafıza dâhisiydiler. Bugün, Kur'ân'ı dört ayda ezberleyene dâhi gözüyle bakılıyor; Elmalılı Hamdi Yazır Efendi gibi bir kabiliyetin Fransızca'yı altı ayda öğrenmesi harikulâdeden sayılıyor. Hâlbuki o günün insanları bunların çok çok ötesindeydi.. ve pek çoğu itibarıyla harikulâdeydi.

Bunlardan, müsteşriklerin boy hedefi sayılan ve bu sağlam sütunu yıkarak, dinin önemli bir temelini dinamitlemeye çalıştıkları Hz. Ebû Hüreyre, duyduğu bir şeyi ikinci bir defa tekrar etmeye lüzum görmeden ezberleyen bir hafıza dâhisiydi.

Sahabenin ünlü hadis hafızlarından Hz. İbn Abbas, daha sağlığında, "Ümmetin âlimi" mânâsına "Hıbrü'l-Ümme" ünvan-ı âlîsini almıştı... Âişe Validemiz, aynı şekilde bir hafıza kahramanıydı. Onlar, duyduklarını bir defada ezberleyen ve bir daha da unutmayan insanlardı ve sahabe içinde daha bunlar gibi yüzlerce insan vardı.

Tâbiûn-u izâm da bunlardan hiç geri değildi; meselâ, yine müsteşriklerin baş düşmanlarından olup, Ömer İbn Abdülaziz döneminde ilk defa tasnif şeklinde, kalemi eline alan ve hadis telifine girişen İbn Şihab ez-Zührî başlı başına bir dâhî idi. Ebû Hanife ile karşılaştığında: "Ben, duyduğumu hiç unutmadım." diyen âmâ Katâde İbn Diâme devâsâ bir kâmetti. Tâbiûn'un büyük fakihlerinden meşhur İmam Şa'bî'nin dehâsi İbn-i Ömer'in takdirini celbedecek seviyedeydi. Ebû Hanife mektebinin imamlarından İbrahim İbn Yezid en-Nehâî ve: "Duyup da unuttuğum bir şeyi hatırlamıyorum." diyen İmam Şafiî, hep birer hafıza dâhileriydiler.

Düşünce Ufkumuzu Aşan İlim İhtiyakı

Ne demektir fakih ve dört yüz fakih? Bugün, bir milyarlık İslâm âleminde 400 fakih yoktur. Fakih, Kitap, Sünnet ve icmâyı malzeme olarak kullanıp, dinin emirlerini istinbat gücüne sahip olan kimse demektir. Ebû Hanife fakihtir; İmam Ebû Yusuf fakihtir; İmam Muhammed fakihtir; İmam Şafiî fakihtir; İmam Mâlik fakihtir. Bir milyon hadisin hâfızı Ahmed İbn Hanbel hakkında bu tabiri rahat kullanamamışlar. Kullanmayanlardan biri olan Ebû Cafer Taberî, "Ahmed İbn Hanbel fakih değildir." deyince Hanbelîler evini taşlamışlardı. Ahmed İbn Hanbel, fakihtir veya değildir ama Taberî'nin bu sözüyle, fakih olmanın keyfiyeti hakkında bize anlattığı bir gerçek var.

İşte, tâbiîn döneminde Kûfe camilerindeki hadis derslerine devam eden dört

bin kişinin içinde, dört yüz fakihin bulunması da bence bu zaviyeden ele alınmalıdır.

O dönemde ilim iştiağı bu derecedeydi ve hadis mazhar olduğu alâka ve iştiağı ile her şeyin önünde idi. Bir tek hadis, beldeler aşırı seyahatler tertip edilecek derecede önemliydi. Hadis imamlarının bir tek hadis için yaptıkları göçler, ona karşı duydukları alâka dillere destandı. Onlardaki bu derin alâka ve iştiağı zamanla sarrafın altına vukûfu ölçüsüne dönüşecekti ve dönüştü. Bu vukûfiyet, yalnızca hadislerin metniyle alâkalı da değildi; hadislerin sıhhati bakımından pek mühim olan senedlerini de içine alıyordu.

Hadis'in Dev İmamı İmam Buhârî

Burada önemli bir misal olarak İmam Buhârî'yi hatırlayabiliriz. İmam Buhârî, Bağdat'a geldiğinde, ilmî derecesini, hıfzını ve hadise olan vukûfiyetini ölçmek için, çok kalabalık bir ders meclisinde, orada bulunan on zat, kendisini imtihan eder. Her biri, on ayrı hadis okur, ama senedleri alt-üst edilerek, ravilerin yerleri değiştirilerek, yani senedin birindeki ravinin yerine başka birini koyarak, yüz hadisi birbirine karıştırıp ona okurlar.

Söz gelimi; meşhur niyet hadisini Yahya b. Said el-Ensari, Muhammed b. İbrahim et-Teymî'den, Teymî, Alkame b. Vakkasi'l-Leysi'den, o da Hz. Ömer'den rivayet eder. Fakat bu hadis, Buhârî'ye, Yahya b. Said'in yerine başkası, Alkame'nin yerine bir başkası ve Teymî'nin yerine başka bir ravi geçirilerek arz olunur.

İşte bu büyük imam, birisinden hadis almaya gider. O zatın yanına sokulduğunda bakar ki, külahını açmış, bir ata doğru uzatmış ve böylece atı yakalamaya çalışıyor. Atı yakaladığında İmam Müslim: "O külahın içinde bir şey var mıydı?" diye sorar. "Hayır!" cevabını alınca: "Atı kandıran, insanları da kandırır!" diyerek, ondan hadis almadan geriye döner.

İşte sünnet, bu tahkik ve titizlik içinde tesbit edilmiştir. Hadislerin sayıca çok ve dolayısıyla içlerine pek çok uydurmanın karışmış olduğunu iddia edip, sahih hadis kaynaklarına ve sünnete dil uzatanlar, izahına çalıştığımız ilim aşkını, sünneti takip edenlerin nazarında sünnetin önemini ve sünnetin hangi şartlar altında ve kimler tarafından tesbit edildiğini görmezlikten gelerek, kendi çerik çürük düşüncelerine, ruh aynalarına göre hüküm verirlerse yanıltmış ve yanıltmış olurlar.

Özetle

- Müsteşriklerin boy hedefi sayılan ve bu sağlam sütunu yıkarak, dinin önemli bir temelini dinamitlemeye çalıştıkları Hz. Ebû Hüreyre, duyduğu bir şeyi ikinci bir defa tekrar etmeye lüzum görmeden ezberleyen bir hafıza dâhisiydi.
- Tâbiûn döneminde Kûfe şehrinin camilerinde dört bin talebe hadis okuyordu. Aynı şekilde, Şam'da binbeşyüz insan, Ebu'd-Derdâ'nın ilim halkasıındaydı. Kûfe'de, Enes İbn Sîrîn'in verdiği bilgiye göre dörtyüz de fakih vardı.
- O dönemde bir tek hadis, beldeler aşırı seyahatler tertip edilecek derecede önemliydi. Bu derin alâka ve iştîyak zamanla sarrafın altına vukûfiyeti gibi bir hal aldı. Bu vukûfiyet hadislerin hem metinleri hem de senedleriyle alakalıydı.

Haftanın Duası:

Ey biricik Koruyamız.. bilerek yahut bilmeyerek işlediğimiz hata ve günahlardan dolayı hak-hukuk tanımaz insafsızları başımıza musallat eyleme.. hile ve hud'alarını başlarına çevir ve onları mağlup bir vaziyette gerisin geriye döndür.. Onları birbirlerine düşür.. hedeflerini gerçekleştirmelerine müsaade etme ve bize, ihsan çeşmenin tatlı bir suyu olan, "Gel ve endişe etme, çünkü sen güven içinde olanlardansın" hakikatini tattır.

Sözün Özü:

Büyüklerimiz bize, maddî ve manevî füyûzât hislerinden fedakârlık ufkunu göstermektedir. Bir mefkûreye dilbeste olmuş ve ona adanmış bir ruh hem maddî hem de manevî füyûzât hislerinden fedakâlıkta bulunur; onları gaye ve hedef yapmaz. Bu, insanın maddî-manevî zevk ve lezzetleri, davasına kurban etmesi, vermesi gerekli olan şeyler bir yana, verme mecburiyetinde olmadığı şeyleri bile bağlandığı o dava hatırına gözden çıkarması ve terk etmesi demektir ki; bu davranış adanmış olmanın bir gereğidir.

19.02.2010 - Nefsinizi Allah'tan Satın Almaya Bakın

Cenabı Hak, en büyük vazife olan tebliğ hususunda, "Önce en yakın akrabalarını uyar." (Şuarâ, 26/214) buyurarak, Allah Resûlü'nün, işe akrabalarından başlamasını emretmiştir.

Bu ayet indirildiğinde Peygamber Efendimiz ailesinin bütün fertlerini, akraba ve yakın komşularını Ebû Kubeys tepesinde toplamış ve "Ey Abdulmuttalip oğulları! Ey Fih oğulları! Ey Lüeyy oğulları! Ben şimdi şu dağın öbür yamacında düşman süvarilerinin bulunduğu ve size saldırmak üzere olduklarını söylesem bana inanır mısınız?" diye sormuştu. Onlar, "evet inanırız" deyince Efendimiz sözlerine şöyle devam etmişti: "Ben şiddetli bir azaptan önce size gönderilmiş bir uyarıcıyım." Bunun üzerine, Ebû Leheb öfkeden yerinde duramaz hâle gelmiş, -hâşâ ve kellâ- "Ağzın kurusun. Sırf bunun için mi bizi buraya çağırdın?" demişti. "Ebû Leheb'in iki eli kurusun. Kurudu da." mealindeki ayet-i kerimeyi ihtiva eden "Tebbet" sûresinin indirilmesiyle tesellî olan Efendimiz, Ebû Leheb gibi kimselerin mani olmaya çalışmalarına rağmen Allah'ın emrini yerine getirmiş, her fırsatta aile ve akrabasına da tebliğ ve irşatta bulunmuştu. Bir defasında, kavim ve kabilesine seslenerek şöyle buyurmuştu:

"Ey Kâ'b b. Mürre oğulları! Nefsinizi Allah'tan satın almaya bakın; zira ben, âhirette sizin adınıza birşey yapamam!

Ey Abdimenâf oğulları! Nefsinizi Allah'tan satın almaya bakın; zira âhirette sizin adınıza birşey yapmak elimden gelmez!

Ey Abdülmuttalip oğulları! Nefsinizi Allah'tan satın almaya bakın; zira âhirette sizin adınıza da birşey yapamam!"

Efendimiz kendisine en uzak kabile ve oymaktan başlayıp en yakınlarına gelmiş ve: "Ey Allah Resûlü'nün halası Safiyye, sen de nefsini Allah'tan satın almaya bak, zira âhirette senin adına da birşey yapamam!" buyurmuştu.

O Safiyye (radiyallahu anhâ) ki, Hazreti Hamza'nın kız kardeşiydi. O Safiyye ki, Allah Resûlü'nün "Havarim" dediği Zübeyr'in anasıydı. O Safiyye ki, zâlim Haccac'a karşı Ka'be'yi müdafaa ederken, asılmak suretiyle şehid olan Abdullah b. Zübeyr'in babaannesiydi. Ve bütün bunlardan öte, o Safiyye ki, Allah Resûlü'nün öz halasıydı. Buna rağmen İki Cihan Serveri, ona da "Sen de nefsini Allah'tan satın almaya bak, zira âhirette senin adına da birşey yapamam!"

demişti.

Efendimiz sözlerini o kadarla da bitirmemişti, son olarak kendi kızı ve ciğerpâresi Hazreti Fatıma'ya (radiyallahu anhâ) "Ey Muhammed'ın kızı Fatıma! Sen de nefsini Allah'tan satın almaya bak; zira âhirette senin adına da birşey yapamam." demişti.

O Fatıma (radiyallahu anhâ) ki, gözüne ve hayâline hiçbir günah girmeden, Hazreti Ali (kerremallahu vechehû) ile evlenmişti. Zâten yaşı 25 olmadan da vefat edip gitmişti. Arkadan gelen bütün evliyâ, asfiyâ onun nurlu neslinin semeresiydi... O ki, sağanak sağanak vahiy yağan Nebî evinde yetişmişti. O ki, Allah Resûlü, onun hakkında "Fatıma benden bir parçadır." buyurmuştu... Ve yine o ki, cennet kadınlarının efendisi olduğu bildirilmişti. Ama Allah Resûlü ona da, evet bu Fatıma'ya da, "Kendini Allah'tan satın almaya bak! Nefsinin ipoteğini çözdürmeye çalış!" demişti.

O'nun Hanesinde Sürekli Haşyet Tüterdi

İşte, Allah bir emir ferman buyuruyor, "Uyarma işine en yakınlarından başla!" diyor. Sonra o ayetin mânâsını, murad-ı sübhanîsini de Efendimizin gönlüne duyuruyor. Birinci vahye "vahy-i metlûv" diyoruz, ikincisine de "vahy-i gayr-i metlûv". Emir ve emrin mânâsı, Cenab-ı Hakk'ın o emirden muradı Allah'a aittir. Onun üzerinde sonsuzun şebnemi vardır, ebediyetin çiği vardır. Onu ortaya koyma mevzuundaki ifadelerse Efendimize aittir. Berikinin üzerinde de, Efendimizin sidre kadar muallâ mübarek kalbinin ışığı vardır, ziyası vardır, rengi vardır, deseni vardır. Efendimiz, emri çok iyi anlıyor ve yerine getiriyor; yakınlarından başlayarak hem inzar ediyor, hem de tebşir de bulunuyor. İnzar ederken, ev halkına ve can parçası kızına da söyleyeceğini söylüyor.

Evet, Allah Resûlü'nün saadet hanesinde sürekli bir haşyet tüter dururdu. Orada oturmalar, kalkmalar hep haşyet televvünlüydü. Allah Resûlü'nün bakışlarını yakalayabilenler, o bakışlarda her zaman cennetlerin imrendiriciliğini veya cehennemlerin ürperticiliğini görüp hissederlerdi. Namaz kılarken O'nun titreyip ürpermeleri, kâh ileriye kâh geriye gidip gelmeleri; cehennem endişesiyle sarsılmaları; cennet arzusuyla üveykler gibi kanatlanmaları O'na bakan herkese Allah'ı hatırlatırdı. İmam Nesaî naklediyor: "Allah Resûlü namaz kılarken içinde bir güveç kaynıyor gibi ses duyulurdu." Daima ağlamalı bir hal ve kaynayan bir içle Allah'a teveccüh eder ve namazını öyle kılardı. Peygamber hanesinin sakinleri O'nu hep Rabbisinin huzurunda, başı yerde, titreyerek ve irkilerek secde eder vaziyette görürlerdi. Tabii ki,

O'nun bu hali bile tek başına bir inzardı. Efendimizin örnek hayatı ev halkına da müsbet yönde tesir ediyor ve terbiye adına onlara çok şey kazandırıyordu. Allah'tan çok korkan Nebiler Sultanı'nın, hanım ve evlatlarında da aynı haşyet, aynı korku vardı. Çünkü Allah Resûlü, hep yaşadığını söylüyor ve söylediklerini de yaşadıklarıyla misallendiriyordu.

Allah Resûlü, bu en sevdiklerini, gerçek sevginin gereği olarak dünyevî bütün kazurattan temizliyor, dâmenlerine dünyevî tozun-toprağın bulaşmasına fırsat vermiyor, onların nazarlarını ulvî âlemlere çeviriyor ve onları oradaki beraberliğe hazırlıyordu. "Kişi sevdiğiyle beraberdir." diyen Hazreti Muhammed'i seviyorsanız, yolunda olacaksınız; çünkü ancak yolunda olanlar ötede O'nunla beraber olacaklardır. İşte bu beraberliğe hazırlama yolunda Allah Resûlü bir taraftan onları seviyor, bağrına basıyor, diğer taraftan da bu sevip bağrına basmayı ahiret hesabına çok iyi değerlendiriyordu.

Özetle

- Cenabı Hak, en büyük vazife olan tebliğ hususunda, Allah Resûlü'nün, işe akrabalarından başlamasını emretmiştir. Efendimiz, Allah'ın emrini yerine getirmiş, her fırsatta aile ve akrabasına tebliğ ve irşatta bulunmuştu.
- Efendimiz, bütün evliya ve asfiyanın annesi olan kendi kızı ve ciğerpâresi Hazreti Fatıma'ya da, "Ey Muhammed'in kızı Fatıma! Sen de nefsini Allah'tan satın almaya bak; zira âhirette senin adına da birşey yapamam." demişti.
- Allah Resûlü, bu en sevdiklerini, dünyalık bütün kazurattan temizliyor, dâmenlerine dünyevî tozun-toprağın bulaşmasına fırsat vermiyor, onların nazarlarını ulvî âlemlere çeviriyor ve onları oradaki beraberliğe hazırlıyordu.

Ebû Kâsım'a İtaat Et Oğlum!

Cenabı Hak şöyle buyurmaktadır: "Allah'a kulluk edin, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabalara, yetimlere, düşkünlere, yakın ve uzak komşuya, yanınızdaki arkadaş'a, yolcuya ve size hizmet eden kimselere iyilik edin. Allah, kendini beğenip öğünenleri elbette sevmez. " (Nisâ, 4/36). Ayet-i kerimede, ilk önce Allah'a kulluk ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayıp samimiyet ile ibadet etmek nazara veriliyor. Daha sonra, anne-babaya iyilikle muamele etmek, akrabalara ihsanda bulunmak, yetimleri ve yoksulları görüp gözetmek sıralanıyor. Ve sonra da, evi yakın olan veya akrabadan olan yakın komşuya iyilik ve evi uzak olan veya akrabadan olmayan ya da müslüman olmayan uzak

komşuya iyilik zikrediliyor. Merhum Hamdi Yazır, tefsirinde bu ayetle alakalı olarak şu hadis-i şerifi hatırlatır: "Komşu üç kısma ayrılır. Birincisinin üç hakkı vardır; komşuluk hakkı, yakınlık hakkı ve İslâmiyet hakkı. İkincisinin iki hakkı vardır; komşuluk hakkı ve İslâmiyet hakkı. Üçüncüsünün bir hakkı vardır; komşuluk hakkı ki bu Hristiyan, Yahudi ve müşrik komşudur." Demek ki, komşu Hristiyan ya da Yahudi de olsa, müslüman olmadığı halde ona da iyilik yapmak bir komşuluk hakkıdır ki iyiliklerin başı da tebliğ ve irşattır. -Bütün bunlara rağmen, hoşgörü ve diyalog faaliyetlerine karşı çıkanların kulakları çınlasın!..-

Evet, ayet-i kerimenin işaretiyle, nasıl maddî iyilik ve ihsanda anne-babanın ve yakın-akrabanın hakk-ı evveli var, öncelikle onları görüp gözetmek gerekiyor, tebliğ ve irşatta da hak önce onlarındır. Öyleyse, uzağa gitmeden evvel çevrene bakmalısın, başkalarına anlatmadan evvel ailene, akrabana, komşularına anlatmalısın. Cennet'e gitme yollarını evvela yakınların için açmalı; kalblerin Allah'la buluşması mevzuunda ilk defa yakınlarıyla Allah arasındaki engelleri bertaraf etmeli, onların gönüllerini Allah'la buluşturmalısın. Daha sonra da komşularından başlamak üzere bu vazife alanını daha da genişletmelisin.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) alâka dairesini gayr-i müslimleri de içine alacak kadar geniş tutmuştur. Fakat işe evvela yakınlarından başlamıştır. Risâlet vazifesiyle tavzif edilir edilmez, önce Hazreti Hatice validemize, daha sonra da Hazreti Ali, Hazreti Ebû Bekir gibi akraba ve dostlarına tebliğde bulunmuştur. Zamanla daireyi genişletmiş ve Hristiyan, Yahudi ya da müşrik komşularının da ilahî mesajdan istifade etmeleri için çalışmıştır. Mesela, bir gün bir Yahudi komşusu, oğlunun vefat etmek üzere olduğunu söyleyip hüznünü ifade edince Allah Resûlü hemen kalkıp ölüm döşegindeki genci ziyarete gitmiştir. O hiçbir zaman ve hiçbir yerden eli boş dönmediği ve Allah'ın izniyle her yerde gönüller kazandığı gibi oradan da o gencin kalbini kazanarak dönmüştür. Efendimiz, acılar içinde kıvranan genci görünce onun hâline acımış ve ona şehadet getirmesini tavsiye etmiştir. O, babasının yüzüne "izin ver" dercesine bakınca ve babası da "Ebû Kasım'a itaat et oğlum." deyince gencin dudaklarından "Lâ ilâhe illallah, Muhammedun Resûlullah" sözleri dökülürmüştür. Evet, Efendimiz oradan da tebessüm ederek ayrılmış, orada da bir kalb kazanmış ve bazı gönüllerin İslam'ı kabul etmesi için de zemin hazırlamıştır. -İşte yakın durmanın hasıl ettiği netice ve semere!..

Haftanın Duası

Ey bütün cebbar ve gaddarları azametinin dizginleriyle dizginleyip durduran, yüce dinimiz İslam'a ve ona

yürekten bağlanmış müslümanlara kinle, nefretle düşmanlık besleyenleri kudretiyle ihata eden Yüceler Yücesi Rab! Sen'den, inanan kullarına adavet besleyen insafsız ve yola gelmez kimselerin ağızlarına gem vurmanı, ellerine kelepçe geçirmeni, ayaklarına zincir takmanı istiyoruz.. biz masum ve garip kullarına da merhamet buyurmanı, bize karşı kin ve nefret duygularıyla oturup kalkan hasetçilerin hasedinden muhafaza etmeni diliyor ve dileniyoruz.

Sözün Özü

Bazı yerlerde ve bir kısım şartlar altında dini yaşamak çok zor olabilir; fakat, o asla "yaşanamaz" değildir. Hakiki mü'minler, -bazen kanaat-i vicdaniye ile bir kısım fedakârlıklarda bulunmaları gerekse de- her türlü şartlar altında dinlerini yaşamamanın bir yolunu mutlaka bulurlar. Bu şuurla hareket eden birine, "Var mısınız ibadetleri değişmeye?!. Siz o zor şartlarda kıldığınız namazları bana verin, ben de beş vaktin yanına kırk da ilave yaptığım namazlarımı size vereyim!.." demiştim.

26.02.2010 - Tesbîhe Yapış Tahmîde Sığın ve Tekbîre Tutun

Gözüne ve hayâline hiçbir günah girmeden Hazreti Ali (kerremallahu vechehû) ile evlenen, daha yaşı 25 olmadan da babasının ardından ahirete yürüyen, arkadan gelen bütün evliyâ ve asfiyâ'nın annesi olan Hazreti Fatıma validemiz, bütün ev işlerini bizzat kendisi yapardı. Zaten, bütünü bir tek odadan ibaret olan bir hücrecikte kalıyorlardı. O hücrecikte, Fatıma ocağı yakar ve yemek pişirmeye çalışırdı. Çok kere, ateşi alevlendirmek için eğilip üflerken, ateşten çıkan kılvcımlar benek benek elbisesini yakardı. Onun için elbisesi delik-deşik olmuştu. Yaptığı sadece bu değildi. Ekmek yapmak, evin ihtiyacı olan suyu taşımak da onun yüklendiği işlerdendi. Değirmen taşını çevire çevire eli nasır bağlamış, su taşıya taşıya da, Erzurumluların tabiriyle, sırtı "yağır" olmuştu.

Bu arada bir harp dönüşü Medine'ye esirler getirilmişti. Allah Resûlü bu esirleri, müracaat eden Medine halkına dağıtıyordu. Hazreti Fatıma da, ev işlerinde kendisine yardımcı olabilecek bir hâdim (hizmetçi) istemek için babasına gitmiş, Efendimizin yanında oturanlardan hicap ederek hiçbir şey söyleyemeden evine dönmüştü. İnce kızının bir maksatla geldiğini anlayan Nebiler Nebisi oradaki maslahat hâsıl olduktan sonra kalkıp onun evine gitmişti. Hazreti Fatıma anamız der ki "Yatağa uzanmıştık ki, Allah Resûlü çıkageldi. Ben ve Ali yataktan doğrulmak istediysek de O buna mâni oldu.. ve aramıza oturdu. Öyle ki sadrıma temas eden ayağındaki serinliği hissediyordum. Arzumuzu sordu. Ben durumu anlatmaktan hicap edince, Ali dedi ki "Ya Resûlallah, değirmen taşı çeke çeke kızınızın elleri nasır bağladı, su taşıya taşıya omuzu yağır oldu, ev süpüre süpüre toz toprak içinde kaldı. Lütfederseniz yeni gelen esirlerden bir hizmetçi istiyoruz." Allah Resûlü bu istek karşısında memnun olmadı, mübarek kaşlarını çattı ve şöyle dedi: "Kızım, Medine fakirlerinin hakkını size veremem. Allah'tan kork ve Allah'a karşı vazifende kusur etme! Allah'ın, omuzuna yüklediği farzları hakkıyla yerine getir. Kocana da daima sâdık ve itaatkâr ol! Onun hakkını da gözet! Sana istediğinden daha hayırlı bir şey söyleyeyim: Yatağına gireceğin zaman, otuz üç defa "Sübhanallah", otuz üç defa "Elhamdülillah", otuz dört defa da "Allahüekber" de. İşte bu senin için hizmetçiden daha hayırlıdır." Bunun mânâsı şu idi: Kızım, değirmen taşını yine kendin çevir, suyunu kendin taşı, evini de kendin süpür ama nazarlarını uhrevî

âlemlerden sakın ayırma, senin ihtiyacın budur. Allah indinde kıymet ve derinliğini arttırmak istiyorsan, tesbîhe yapış, tahmîde sığın ve tekbîre tutun. Sizin istediğiniz şey fânî dünya hayatına ve onun rahatına bakıyordu. Hâlbuki ben sizin ahirette mesud ve bahtiyar olmanızı istiyorum.

Allah Resûlü Mü'minlerin Akibetinden Çok Korkuyordu

Resûl-i Ekrem azim şefkati ve engin merhametiyle müminlerin akibetinden çok korkuyor, onları yer yer ikaz, inzar ve irşad ediyor; bu işi de yine kendi ailesinden başlayarak yapıyordu. İşte O, böyle bir aile reisiydi; bazen rahmet dolu bulutlar gibi çehresinde tatlı bir yüz ekşiliği olurdu; ama bu yüz ekşiliğinin arkasında rahmet vardı, belliydi ki yağmur yağacak, ahiret hesabına etrafını sulayacak ve çevresini de gülşene çevirecekti. Çoğu zaman da, tebessüm eder, sinisini açar, onları bağrına basar ve aile fertlerine iltifatlar yağdırırdı. Onlar da bu tatlı havayı kaybetmekten korkar ve O'nun ahiret hesabına olan isteklerini yerine getirirlerdi.

İşte, Hazreti Fatıma her an vahyin sağanak sağanak yağdığı bu atmosferde neş'et etmiş ve yaşamıştı. Gözlerini açar açmaz Peygamberler Sultanı'nı görmüş ve Peygamberin dava-yı vilayette vâris-i hâssı olan Hazreti Ali'nin evinde de aynı havayı teneffüs etmişti. Efendimizin dâr-ı bekâya yolculuğundan altı ay sonra o da göçüp gitmişti. Efendimiz de Hazreti Fatıma da ayrılığın uzun sürmeyeceğini biliyorlardı. Çünkü bir gün Allah Resûlü sevgili kızının kulağına "Kızım, artık baban yolcu, ötelere yolculuk var!" deyince Hazreti Fatıma bir çığlık koparıvermişti. Onun ağlamasına dayanamayan Şefkat Peygamberi kızını tekrar yanına çağırılmış ve kulağına "Kızım, ben gidiyorum ama ehl-i beytimden bana ilk kavuşacak olan da sensin. Yanıma herkesten önce sen geleceksin." demişti. Bu sözü bir müjde olarak bağrına basan Hazreti Fatıma artık tebessüm ediyor ve O'na kavuşacağı günü beklemeye duruyordu.

Siz, Fatıma annemizi arz etmeye çalıştığım şu birkaç misaldeki duruluğuyla tanımaya çalışın. Şu karelerde onun ne kadar duru ve ne kadar nezih yaşayan nasıl bir nezihe ve nasıl bir pâkize olduğunu anlayın. Fakat Efendimiz işte o pâkize annemize bile diyor ki; "Ya Fatımatü, işterî nefseki minallahi feinnî lâ uğnî anki minallahi şey'en = Kızcağızım, sen de nefsinin Allah'tan satın almaya bak; zira âhirette senin adına da birşey yapamam." Efendimiz, bu sözüyle, "Allah, karşılık olarak cenneti verip mü'minlerden canlarını ve mallarını satın almıştır." (Tevbe- 9/111) mealindeki ayete telmihte bulunuyordu.. bulunuyor ve en yakınlarından başlayarak herkese ahiretin yamaçlarını işaret ediyordu.

Özetle

- Gözüne ve hayâline hiçbir günah girmeden Hazreti Ali ile evlenen, daha yaşı 25 olmadan ahirete yürüyen, arkadan gelen bütün evliyâ ve asfiyâ'nın annesi olan Hazreti Fatıma validemiz, bütün ev işlerini bizzat kendisi yapardı.
- Kızım, değirmen taşını yine kendin çevir, suyunu kendin taşı, evini de kendin süpür ama nazarlarını uhrevî âlemlerden sakın ayırma, senin ihtiyacın budur. Allah'ın rızasını istiyorsan, tesbîhe yapış, tahmîde sığın ve tekbîre tutun.
- İşte O, böyle bir aile reisiydi; bazen rahmet dolu bulutlar gibi çehresinde tatlı bir yüz ekşiliği olurdu; ama bunun arkasında rahmet vardı, belliydi ki, yağmur yağacak, etrafını ahiret hesabına sulayacak ve çevresi de gülşene dönecekti.

Allah'a Yaklaşmanın En Emin Yolu Tebliğdir

Değişik vesilelerle arz ettiğim gibi, din-i mübîn-i İslam'ı tanıtmak, Allah'ı, Peygamber Efendimizi, Kur'an'ı, iman esaslarını ve İslam'ın şartlarını anlatmak bir mü'minin en önemli vazifesidir. Dünyada tebliğden daha mukaddes bir vazife yoktur. Eğer ondan daha kutsal ve Allah indinde daha makbul bir vazife olsaydı, Allah en sevdiği kullarını o vazifeyle yeryüzüne gönderirdi ve onu en önemli kurbet (yakınlık) vesilesi kılardı. Oysa Cenabı Hak, peygamberlerini tebliğ vazifesiyle gönderdi ve onları Kendine en yakın kullar yaptı. Enbiyâ-ı İzâm'ın yakınlığı, o mesajı hayatlarının gayesi sayarak insanlığa ulaştırma azim ve gayretinde olmalarından dolayıdır. Öyle ise, Allah'a yaklaşmanın en emin yolu da tebliğdir. İnsanlar bu yola ne kadar yakın dururlarsa, Allah'a da o kadar yakın olurlar.

Ne var ki, dini anlatmak ve din esaslarını başkalarına sunmak her dönemde farklı şekillerde ve değişik yollarla olabilir. Belli şartlar altında ve zamanın değişmesiyle, tebliğ yol ve usulleri de değişebilir. Belki değişmeyen tek esas vardır; o da, tebliğin temsille derinleştirilmesi.. yani; tebliğin yanında, tebliğ edilen şeyin temsil edilmesi. Zannediyorum, bizim ashâb-ı kiram ve selef-i salihîn efendilerimizden ayrıldığımız nokta da budur. Onlar temsilin gücünü arkalarına alıyor ve Allah'ın izniyle müessir oluyorlardı; ama biz her zaman öyle değiliz, öyle davranmıyoruz; temsil bizde ikinci planda kalıyor, belki bazı şeyleri anlatıyoruz, fakat çoğu zaman anlattıklarımızı hâle yansıtamıyoruz ve uygulamada problemler yaşıyoruz.

Vakıa, ashâb-ı kiram döneminde dil ve beyan da çok önemli bir unsur olarak öne çıkmıştı. Onlar da dili çok iyi kullanıyordı. Çok derin bir lisan, beyan ve söz zevkine sahiptiler; Allah onları Kur'an'ın muhatapları ve tebliğcileri haline getirmişti. Fakat dünyanın değişik yerlerinde İslam'ı sunarken, ulaştıkları her milletin dilini bildiklerini söylemek de mümkün değildir. Hatta siyer ve megazi kitaplarının anlattığına göre, onlar arasında yabancı dil bilen insan sadece üç-dört taneydi. Onlar da büyük ölçüde, Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) mektuplarını tercüme etmekteydi. Fakat sahabe efendilerimiz yabancı dil bilmeseler de, çok kısa zamanda dünyanın dört bir yanında kendilerini anlatma imkânı bulmuşlardı. Herkes adeta mum kesilmiş onları dinliyordu.. onlar mum gibi, hayır, projektör gibi gitmişlerdi ve gittikleri her yerde Allah'ın izniyle çok mumlar tutuşturmuşlardı. Onların etrafa ışık saçmalarının sırrı Temsilin gücündeydi.

Evet, tebliğ temsilin gücüne inzimam etmezse çok fazla tesirli olmaz. Temsil noktasında eksik kalan bir tebliğ bütün bütün tesirsiz olmasa da beklenen tesiri de gösteremez. Günümüzde dinin anlatılması hususundaki eksik-gedik de bundan kaynaklanmaktadır. Bugün, insanlar maksatlarını güzel ifade ediyorlar, süslü-püslü sözlere ve beyanın gücüne televizyon, radyo ve gazete gibi, gelişmiş teknolojiyle gelen nimetleri de ekleyerek maksatlarını çok güzel seslendiriyorlar. Elllerinde geniş imkânlar var; meseleleri istedikleri gibi kompoze edip câzip hale getirebiliyor ve bir anda milyonlarca insana ulaşabiliyorlar. Fakat yine de o ilkler seviyesinde müessir olamıyorlar. Demek ki onlarda olup da günümüz insanında bulunmayan bir haslet var; işte o haslet, tebliği temsille destekleme ve derinleştirme hususiyetidir.

Evet, bu önemli vazifeyi yüklenenler ve peygamberlik mesleğinde yürüyenler, ihsân-i İlahî olarak omuzlarına konan mukaddes bir yükün taşıyıcıları olduklarını çok iyi bilmelidirler. Nasıl bir eczacının ya da bir doktorun kendine göre bir kıyafeti oluyorsa, nasıl bir ameliyatta insanlar değişik kılık-kıyafete giriyorlarsa, bu önemli vazifenin tebliğcilerinin de kendilerine göre tavır ve davranışları olmalıdır. Onların, çok samimi, çok sâdık, çok vefalı ve vazifelerinde ısrarlı olmaları gerekir.

Sözün Özü

Günaha girmeme düşüncesiyle insanlardan uzak yaşamak ve topluma karışmamak bir yönüyle kabul edilebilir görünse de, böyle bir mülâhaza bir başka açıdan egoizmanın değişik şekilde tezahürüdür ve büyük bir bencilliktir. Zira mü'min, diğer insanların ebedî saadete ulaşmalarını da düşünmek zorundadır ve kurtuluşunu başkalarını kurtarmaya bağlamalıdır. İnsanlığın İftihar Tablosu (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "İnsanların arasına karışan, onların eza ve cefalarına katlanan mü'min, halktan uzak

duran ve onların eziyetlerinden emin olmaya çalışan mü'minden daha faziletlidir."

Haftanın Duası

Ya Rab! O sahip bulunduğın en güzel isimlerin ve en ulvî sıfatların hakkı için günahlarımızı mağfiret buyurmanı, kusur ve ayıplarımızı örtmeni, bizi sevip razı olduğun amelleri işlemeye muvaffak kılmanı, Sana gönül bağlamış bütün müslüman kullarını haddini aşıp saldırganca davranan, düşmanlık duygularıyla oturup kalkan ve her zaman komplo peşinde koşan insanlık mahrumlarına karşı nusretinle teyid buyurmanı istirham ediyoruz. Gelip başımıza çöreklenen her türlü üzüntü, tasa, keder, sıkışıklık hallerinden kurtulmamız için bize nezdinden bir fereç ve mahreç, bir çıkış yolu gönder.

05.03.2010 - Gıybet ve Fitnenin Olduğu Bir Görüşme Kısırdır

Kısaca fısıltı ve fiskos demek olan "necvâ" kelimesi, iki ya da daha fazla insanın fısıldaşması, başkalarının duyamayacağı şekilde gizli ve alçak sesle konuşması ve birbirine bazı sırları açması demektir. Kur'an-ı Kerim'de zikredilen "necvâ" tabiri ile de birkaç insanın bir araya gelerek bazı meseleleri gizlice ve özel mahiyette görüşmeleri kastedilmiştir ki, bu türlü faaliyetler günümüzde "kulis" adı altında sıkça yapılmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'de, "necvâ" tabiriyle dile getirilen fısıldaşmalar ve gizli konuşmalar mutlak surette yasaklanmamıştır; ne var ki, bu türlü görüşmeler bazı şartlara bağlanmıştır. Öncelikle inanmak gerekir ki, göklerde ve yerde bulunan her şeyi, meydana gelen her hadiseyi Allah bilir. Bir araya gelip fısıldaşan, gizlice konuşan üç kişinin dördüncüsü muhakkak Allah'tır. Ve O, gerek bundan az gerekse daha çok sayıdaki insanın konuşmalarını da mutlaka görüp duyar. O halde mü'minler, bu hakikate bağlı olarak konuşup görüşmelidirler. Kur'an'da daha sonra da, Cenâb-ı Hak yasakladığı hâlde günah, zulüm ve Peygambere isyan hususunda kulis yapan ve Müslümanların aleyhinde fısıldaşan münafıklar kınanmış; onların ikiyüzlü oldukları, inanmadıkları şeyleri söyledikleri, iman esaslarıyla alay ettikleri ve işte bu fena tavırlarından, kötü davranışlarından dolayı Cehenneme atılacakları belirtilmiştir. (Mücadile, 58/7-8)

Evet, münafıklar asıl duygu ve düşüncelerini sürekli gizliyor ve hep gerçekten inanıyorlarmış gibi davranıyorlardı. Onlar, konuşurken yalan söylüyor; bugün söz verdikleri bir konuda ertesi gün vefasızlık edip sözden dönüyor ve hemen her zaman en haince düşmanlık duygularını dostluk tavırları içinde icra ediyorlardı. Sürekli şartlara göre hareket edip ikiyüzlü davranıyor ve Müslümanlara karşı hep açık-kapalı kötülük düşünüyorlardı; içten içe kin, nefret ve düşmanlık hislerini besliyor ve mevhum hasımları olan mü'minler için türlü türlü komplolar planlıyorlardı. Diğer dinlerin mensuplarıyla gizli gizli biraraya gelerek Müslümanlar aleyhine çirkin çirkin oyunlar tezgâhlıyor; Peygamber Efendimiz'in tebliğine mani olmak, İslam'a yakınlaşmakta olanları çeşit çeşit hilelerle inananlardan uzaklaştırmak, samimi Müslümanların aralarını bozmak ve toplumun fertleri arasına düşmanlık tohumları atarak fesat

çıkarmak için birtakım karanlık planlar yapıyorlardı.

Müslümanlarla beraber oldukları anlarda onların hoşuna gidecek sözler söyleyen, duygu ve düşüncelerini açıkça ifade etmeyip hep olduklarından farklı görünen ve inananlarla aynı mülahazaları paylaşıyormuş gibi davranan münafıklar, ancak kendi yandaşlarıyla başbaşa kaldıklarında gerçek yüzlerini açığa vuruyor; Allah'a isyan, düşmanlık, haksızlık ve Allah Resûlü'ne karşı husûmet içeren sözler söyleyerek fısıldaşıp duruyor ve sadece şer etrafında dönen kulisler yapıyorlardı.

Görüşmeler İyilik ve Hayır Düşüncesine Bağlı Yapılmalı

İşte, Cenâb-ı Allah, onların bu kötü tabiatlarını ve genel tavırlarını anlattıktan sonra, münafıkların yaptıkları şekilde kötülük üzere fısıldaşmamaları hususunda mü'minleri ikaz etmiş; "Ey iman edenler! Şayet siz gizlice konuşacak olursanız sakın günah, zulüm ve Peygambere isyan hususlarında kulis yapmayın. Bunu hayır ve takvâ hususunda yapın. Dirilip huzurunda toplanacağınız Allah'a karşı gelmekten sakının." (Mücâdile, 58/9) buyurmuştur. Demek ki, günaha girme, suç işleme ya da düşmanlık, haksızlık ve zulüm irtikâp etme gibi hususların konuşulduğu, bu türlü meseleler hakkında planların yapıldığı bir meclis mü'minlere göre değildir. İnananlar ancak iyilik yapmak, salih ameller ortaya koymak ve dinin yasak ettiği şeylerden uzak durmak gibi "birr ü takva" ile alakalı meselelerde dar dairede istişareler yapabilir, birkaç kişi özel olarak görüşebilirler. Bu görüşmelerin başından sonuna kadar da takva mülâhazasına bağlı kalmaya çalışır ve Cenâb-ı Allah'ın her zaman onlarla beraber olduğunu hep hatırdta tutar; Allah'ı görüyormuşçasına ya da en azından O'nun tarafından görülüyor olma duygusuyla temkinli konuşurlar. Dolayısıyla, mü'minlerin gizli konuşmalarında su-i zanlara, gıybetlere, yalan ve iftiralara yer olmaz. Onlar, hayır düşüncesiyle bir araya geldikleri gibi hayır ve hasenat hesabına kararlar almış olarak ayrılırlar.

Nitekim Allah Teâlâ bir başka ayet-i kerimede "Onların kendi aralarında yaptıkları gizli görüşmelerin, fısıldaşmaların çoğunda hayır yoktur. Bu görüşmelerde hayır olması için onların muhtaçlara yardımını, güzel bir davranışı yahut dargın insanların arasını bulmayı gözetmeleri gerekir. Kim Allah'ın rızasını arzulayarak bunu yaparsa, Biz de ona çok büyük mükâfat veririz." (Nisâ, 4/114) buyurmuştur. Evet, gıybeti adet haline getirenlerin, sürekli koğuculuk edenlerin, yalan ve iftiradan çekinmeyen kimselerin meclisi hayır adına kısırdır.

Bir araya gelen üç-beş kişinin konuşmalarında bir hayır olabilmesi için, bu insanların, muhtaçların ihtiyaçlarını giderme, dertlilerin derdine derman olma, bazılarına iyilik ve ihsanda bulunma ya da dargınların arasını bulma gibi maksatlar etrafında toplanmaları şarttır.

Özetle

- Göklerde ve yerde bulunan her şeyi Allah bilir. Bir araya gelip fısıldaşan, gizlice konuşan üç kişinin dördüncüleri muhakkak Allah'tır. Ve O, gerek bundan az gerekse daha çok sayıdaki insanın konuşmalarını da mutlaka görüp duyar.
- Münafıklar konuşurken yalan söylüyor; bugün söz verdikleri bir konuda ertesi gün vefasızlık edip sözden dönüyor ve hemen her zaman en haince düşmanlık duygularını dostluk tavırları içinde icra ediyorlardı.
- Günaha girme, suç işleme ya da düşmanlık, haksızlık ve zulüm irtikâp etme gibi hususların konuşulduğu, bu türlü meseleler hakkında planların yapıldığı, gıybet ve fitnenin kol gezdiği bir meclis mü'minlere göre değildir.

Büyüklerle Özel Mahiyette Konuşmanın Adabı

Asr-ı Saadet'te pek çok insan Resûl-i Ekrem Efendimiz'e gelerek O'nunla özel olarak görüşmek, fısıldaşarak bazı dertlerini arz etmek ve bir kısım taleplerde bulunmak istiyorlardı. O'nun şefkat atmosferinde herkes her meselesini sormaya alışmış; insanlar başkalarına açamadıkları en mahrem dertlerini bile Allah Resûlü'ne anlatmaya başlamışlardı. Hatta bazı münafıklar ve ham ruhlular, Resûlullah'ın meclisinde kendilerini göstermek ve önemli bir insan oldukları imajını vermek için her fırsatta O'na yanaşıyor, fısıltı halinde bir şeyler arzetmeye kalkışıyorlardı ve bu durum gün geçtikçe daha da altından kalkılmaz bir hal alıyordu. O müşfiklerden müşfik Allah Resûlü, tevazuu ve hoşgörüsü sebebiyle hiç kimseyi reddetmiyor ve herkesin derdine derman olmaya çalışıyordu..

Ne var ki, Hazreti Rahman ü Rahîm Rabbimiz, Hazreti Rahîm ü Raûf Efendimize merhamet ederek "Ey iman edenler! Şayet Resûlullah ile başbaşa görüşmek isterseniz, bu özel görüşmeden önce bir sadaka verin. Böyle yapmak sizin için daha hayırlı, şaibeden daha uzak, günahlarınızı temizleme yönünden daha uygun bir davranış olur." (Mücadile, 58/12) demek suretiyle bir yönüyle o bunaltıcı tehacüme bir filtre koymuştu. Bu ilahî ikaz sayesinde, insanlar Resûl-i Ekrem Efendimiz'le görüşecekleri meselelerin sadaka vermeye değecek kadar önemli olup olmadığını düşünmeye çağırılmış ve böylesi görüşme taleplerinde

aşırılığa girmemelerinin gerektiği ima edilmişti. Zaten, Peygamber Efendimiz'e ve yakın akrabalarına sadaka haramdı; özel görüşmeden önce verilmesi istenen bu sadakanın Allah Resûlü'ne ya da ailesine değil, bizzat muhtaçlara ulaştırılması söz konusuydu.

Ayetin devamındaki "Eğer buna imkân bulamazsanız Allah sizi muaf tutar, çünkü Allah gafurdur, rahîmdir (çok affedicidir, merhamet ve ihsanı boldur)" ifadesinden de anlaşılacağı üzere, bir insan sadaka veremeyecek olsa bile, şayet önemli bir meselesi varsa onu Allah Resûlü'ne mahremce anlatmasına izin verilmişti. Bu vesileyle mü'minler her arzu ettiklerinde Resul-i Ekrem ile başbaşa görüşmelerinin doğru olmadığını anlamış; görüşecekleri meselelerin mutlaka zaruri olması gerektiğinin farkına varmışlardı. İllâ ki bir mesele arz etmeleri icap ediyorsa, bunu en kısa sürede, en öz şekilde ve edebe dikkat etmek şartıyla yapmalarının lüzumunu kavramışlardı ve dolayısıyla onlardaki bu özel görüşme hevesi, yerini zaruret çerçevesinde istişarede bulunma düşüncesine bırakmıştı.

Haftanın Duası

Ya Rab! En güzel isimlerin ve en ulvî sıfatların hakkı için günahlarımızı mağfiret buyurmanı, kusur ve ayıplarımızı örtmeni, bizi sevip razı olduğun amelleri işlemeye muvaffak kılmanı diliyoruz. Sana gönül bağlamış bütün müslüman kullarını haddini aşıp saldırganca davranan, düşmanlık duygularıyla oturup kalkan ve her zaman komplo peşinde koşan insanlık mahrumlarına karşı nusretinle teyid buyurmanı istirham ediyoruz. Rabbimiz! Gelip başımıza çöreklenen her türlü üzüntü, tasa, keder, sıkışıklık hallerinden kurtulmamız için bize nezdinden bir fereç ve mahreç, bir çıkış yolu gönder.

Sözün Özü

Cenâb-ı Hakk'ın hoşnutluğu esas alındığı sürece, hakkı ikame etmeye, hakkı tutup kaldırmaya matuf gayret ve çabalar ibadet sayılır. Hatta hakkı ikame etme mevzuunda ortaya konulan stratejiler, planlar, meşveretler, yol ve yöntem belirleme istikametindeki fikir cehdleri de ibadet kategorisi içinde mütalâa edilebilir. Çünkü kişiyi neticede bir hayra ulaştırmaya matuf vesileler de hayırdır. Eğer ulaşılmak istenen maksat bir farz ise, farza ulaşmak için kullanılan yol ve yöntemler de kişiye farz sevabı kazandırır.

11.03.2010 - Gıybet Edeni Yanınızda Konuşturmayın

Sadece rıza-yı ilahiyi tahsil etmek kastıyla salih ameller için toplantı düzenleyip gizlice konuşmak, insanların problemlerini çözme düşüncesiyle istişare yapmak caizdir, hatta mendubdur (dinin yasaklamadığı veya emretmediği bir iş olmakla beraber yapıldığında sevap kazanılan bir ameldir). Aksine, herhangi bir hayra esas teşkil etmeyen bir araya gelmeler, şununla-bununla alakalı fiskos etmeler ve hele gizli cemiyetler kurup karanlık planlar yapmalar mü'minlerden fersah fersah uzaktır.

Bu tür toplantıların hayra vesile olabilmesi için "birr ü takva"ya bağlı olarak gerçekleşmesi gerekmektedir. "Birr" kelimesi, genel itibarıyla iyilik manasında kullanılır. Hadis mecmualarında "Kitabu'l-birri ve't-takva" unvanıyla fasıllar yer almaktadır. Kitap müellifleri ve hadis ravileri bu fasıllarda iyiliğe dair ne kadar mesele varsa hepsini bir bir saymış; anne-babanın haklarını gözetmekten başkalarına iyilikte bulunmaya, çocukların bakımı ve görümünden komşuları koruyup kollamaya, muhtaçlara yardım etmekten güzel ahlaklı olmaya kadar İmanın şubeleri içinde anlatılan yetmiş küsur iyilikle alakalı hadisleri zikretmişlerdir. Dolayısıyla, geniş, bol ve sürekli olan her türlü hayırlı iş ve salih amel "birr" kategorisinde mütalaa edilmiştir. Takvaya gelince; o, Cenâb-ı Hakk'ın emirlerine uyup, yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından korunma ve rızasına erme gayretidir. Şeriat-ı fitriye kanunlarına riâyet etmek, sosyal münasebetlerde dikkat edilmesi gereken esasları gözetmek ve duygudüşüncede, yeme-içmede, hayat tarzında başkalarına benzemekten sakınmak da takvanın çerçevesine dâhil edilmiştir.

Gıybet Meclislerine İltifat Etmeyin

Öyle ise, ille de bir gizli görüşme yapacaksanız, bunu mutlaka en geniş manasıyla "birr" ve "takva" çerçevesinde yapmalısınız. Biriyle fısıldaşırken, bir arkadaşınızı çekip ona gizli gizli bir şey anlatırken, içtimaî münasebetler açısından bazı kimselerle bir araya gelip görüşürken ya da iman ve Kur'an hizmeti adına bazı hususi meselelerin istişaresini yaparken sürekli kalbinize bakmalı, Allah'la irtibatınızı kontrol etmeli, meclisinizin "birr ü takva" üzere devam edip etmediğini gözden geçirmeli ve o necvânın sonuna kadar böyle bir temkinle hareket etmelisiniz. Faydasız fısıltılara girmemeli, mâlâyânî fiskoslara yanaşmamalı ve insanları çekiştirme, gıybet etme, başkalarının kusurlarını

sayıp dökme... gibi günahlar işlememe hususunda çok hassas olmalısınız.

Dudu nineler gibi, ona laf yetiştiren, öbürünün gıybetini eden, diğeriyle fiskosa giren ve böylece herkesin yanında herkes hakkında konuşup toplum fertlerinin birbirine düşmesine sebep olan insanlara da fırsat vermemelisiniz. Günah etrafında sürüp giden necvâlara (fısıldaşma) katılmamalı, o şekilde fısıldaşıp duranları dinlememeli, onlara iltifat etmemelisiniz. Unutmamalısınız ki, Allah'ın sevmediği şeylere iltifat etmek, O'nun sevdiği şeylere sırt dönmek ve Allah'tan yüz çevirmek demektir. Allah'ın değer verdiği şeylere değer vermek ise, aynı zamanda O'nun sevmediği şeylere sırtını dönmek manasına gelir ki, bu da takvanın gereğidir. Allah'ın vaz' ettiği esaslara saygı duymak, kalbdeki takvanın sesi ve soluğudur. Dolayısıyla, fiskos ve gıybet meclislerine iltifat etmeyin ki, Hakk'ın iltifatından mahrum kalmayasınız. Dinlemeyin gıybet ehlini ve koğucuları; yanınızda konuşturmayın insanlar arasında laf götürüp getirenleri.. mü'minleri çekiştiren bir kimse, en azından bir günahkâr, bir mücrim, bir fasık ve bir müfsittir; bu itibarla da, onu dinlemeniz ve onun o müfsidâne sözlerine değer vermeniz, aranızdaki vifak ve ittifakın zarar görmesine ve ilahî teveccühlerden nasipsiz kalmanıza sebep olabilir.

Bilmelisiniz ki, inancı sağlam olmayan bir insanla bile omuz omuza verseniz, vifak ve ittifak ettiğiniz sürece Allah işinize bereket ihsan eder.. ve yine bilmelisiniz ki, -faraza- Hazreti Cebail, Hazreti Mikail ya da Hazreti İsrail ile ortaklık kurup iş yapsanız, fakat sonra aranızdaki münasebette az zedelenme olsa, mesela, birbirinize karşı hayalleriniz kirlense, iç şetimlere girseniz, su-i zanda bulunsanız, Allah bereketini alır ve sizin üzerinizden tevfikini keser.

Evet, üç-beş kişi hususi mahiyette bir araya geldiğinizde, tebliğ ve temsil vazifesinin gereklerini konuşursanız, daha fazla iyilik yapmanın yollarını araştırırsanız; muhtaç talebeye burs bulmayı planlarsanız, kurban himmeti yapıp fakirlerin yardımına koşmanın, mesela dünyanın herhangi bir yerindeki depremzedelere el uzatmanın hesaplarıyla meşgul olursanız; bir öğrenci yurdunun yanına bir yenisini, bir okuldan sonra bir başkasını inşa etmenin fizibilitesiyle uğraşırsanız.. ya da elindeki meşalesiyle dünyanın dört bir yanındaki karanlıkları nura garketme sevdasıyla yollara dökülen karasevdalıların adedini çoğaltma hülyalarıyla oturup kalkarsanız.. işte o zaman makbul ve mendup bir necvâ akdetmiş olursunuz.

Çünkü bunların hepsi maruftur, hayra mâtuftur; birr ü takvaya dayalı birer salih ameldir. Ne var ki, "birr ü takva"ya bağlı olmayan fısıldaşmalarınız kat'iyen

fiskostan öteye geçmez ve o türlü bir necvâda asla hayır bulunmaz. Ayrıca, umumu alakadar eden meselelerin üç-beş kişi arasında ve hele tenkit nazarıyla fısıldaşılması vahdet-i ruhiyeyi zedeler ve kuvve-i maneviyeyi kırar. O türlü toplantı ve görüşmeler sadece şeytanı ve avenesini memnun eder. Nitekim Cenâb-ı Allah, necvâ ile alakalı ayetlerin devamında, "Böyle meşrû olmayan kulisler, mü'minleri üzüntüye boğmak için şeytan tarafından telkin edilir. Ama Allah dilemedikçe bu onlara asla zarar veremez. Onun için müminler de yalnız Allah'a güvenip dayansınlar." (Mücâdile, 58/10) buyurmaktadır.

Özetle

- Sadece rıza-yı ilahiyi tahsil etmek kastıyla salih ameller için toplantı düzenleyip konuşmak, insanların problemlerini çözme düşüncesiyle istişare yapmak caizdir, hatta mendubdur.
- İstişarelerinizde faydasız fısıltılara girmemeli, mâlâyânî fiskoslara yanaşmamalı ve insanları çekiştirme, gıybet etme, kusurlarını sayıp dökme... gibi günahlar işlememe hususunda çok hassas olmalısınız.
- Fiskos ve gıybet meclislerine iltifat etmeyin ki, Hakk'ın iltifatından mahrum kalmayasınız. Dinlemeyin gıybet ehlini ve koğucuları; yanınızda konuşturmayın insanlar arasında laf götürüp getirenleri...

Şu İnsanın Bağrındaki Akrebi Nasıl Çıkaralım

Senelerden beri süregelen bir teessürümü ifade etmek istiyorum: Yıllar önceydi. Bir arkadaşımızın bir günah çukuruna düşmesi, bir şeytanî komploya maruz kalması söz konusuydu. Onun yakınlarından biri gelmiş, muhtemel tehlikeyi haber vermişti. Arkadaşımızın öyle bir musibete uğramaması adına oldukça heyecanlanmış ve o hadiseden yara almadan kurtulabilmesi için neler yapılabileceği hususunda hemen iki-üç insanla istişare yapma lüzumunu hissetmiştim. Üç kişiyi odama çağırıp, "Bu meseleyi nasıl halletsek; arkadaşımızın haysiyet ve onurunu korumak için neler yapsak?.." dedim. İstişaremiz bitip de onlar odamdan çıkarken içimde derin bir pişmanlık duygusu belirdi, kendi kendime "eyvah" deyiverdim. Çünkü o meseleyi belki sadece bir insanla görüşerek de çözebilirdim. O insan hakkında kusur gibi algılanacak, su-i zanna sebebiyet verecek ve onu mahcup edebilecek bir meseleyi neden fazladan iki kişiye söylemişim ki? Sadece bir insana söylemem yeterli olamaz mıydı? Sır tutmasını bilen bir insanla görüşmeli; "Ne yapalım da şu insanın bağrındaki akrebi çıkarıp atalım!" demeli ve problemi en dar dairede çözmeye çalışmalı değil miydim? Emin olun, aradan seneler geçmiş olmasına rağmen, ne zaman o

meseleyi hatırlasam hâlâ derin bir pişmanlık hissediyor, üzüyor ve o konuda kendimi asla affetmiyorum.

İşte, insanların kusurlarını, hatalarını ve günahlarını yaymama, onların onur, haysiyet ve itibarlarını koruma açısından da necvâ başvurulması gereken çok nazik bir usuldür. Şayet, bir insanın bir inhirafına şahit olunmuşsa, yapılması icap eden şey, o problemin herkes tarafından bilinir olmaması için çok ketum davranmak ve meseleyi sadece o mevzuda selahiyetli olan, sözü dinlenen bir insana kat'iyen gıybete girmeden, mübalağa etmeden anlatmaktır. Eğer bir problemi yalnızca iki kişi ile çözmek mümkünse, onu üçüncü bir insana daha açmak ve bir insanın kusurunun fazladan bir kimse tarafından daha bilinmesine sebep olmak doğru değildir. Bu itibarla da, böyle bir durumda fısıldaşma, olabildiğine mahremce görüşme ve meseleyi ciddi gizlilik içinde halletme mü'mince bir tavidir. Aksi halde, her üç-beş kişi kendi aralarında kulis yapar, herkes diğerleri hakkında rahatça atıp tutar ve meseleler ayağa düşerse, problemlerin halledilmesi bir yana, dertler katlandıkça katlanır ve çok yaralanmalar olur. Bir insan diğeri hakkında konuşur; diğeri bir başkasının hata ve kusurlarını sayıp döker; bir başkası da öbürünün günahlarını ifşâ eder.. böylece, birlik, beraberlik ve kardeşlik mülahazaları zarar görür. Bu şekilde vahdet-i ruhiye zedelendiğinden dolayı da Cenâb-ı Hak bereketini çekip alır.

Haftanın Duası

Ey her şeyin perçemini elinde tutan ve bütün kapıların anahtarları sadece Kendi nezdinde bulunan Yüceler Yücesi Rab! Senden, bizi masivanın bütün kayıtlarından azat etmeni ve en hayırlı kapıları biz muhtaç kullarına açmanı diliyoruz. Bu pürkusur bendelerini sadece Sana, hem de en mükemmel bir şekilde kullukta bulunmakla serfiraz kıl.. Rahmet ve inayet tecellileriyle ihtiyaçlarımızı gidererek Sen'den başka her şeyden ümidimizi kes. Kes ki, aradıklarımızı sadece Sen'in kapında arayalım.

Sözün Özü

Cenâb-ı Hakk'ın hoşnutluğu esas alındığı sürece, hakkı ikame etmeye, hakkı tutup kaldırmaya matuf gayret ve çabalar içinde bulunma ibadet sayılır. Hatta hakkı ikame etme mevzuunda ortaya konulan stratejiler, planlar, meşveretler, yol ve yöntem belirleme istikametindeki fikir cehdleri de ibadet kategorisi içinde mütalâa edilebilir. Çünkü kişiyi neticede bir hayra ulaştırmaya matuf vesileler de hayırdır. Eğer ulaşılmak istenen maksat bir farz ise, farza ulaşmak için kullanılan yol ve yöntemler de kişiye farz sevabı kazandırır.

19.03.2010 - Yaptığınız Hiçbir İş Şeytanı Sevindirmesin

Münafıkların gönlünde günah, düşmanlık ve Peygamber Efendimiz'e isyan gibi cürümler üzerine kulis yapma duygusunu tetikleyen şeytandır. Onların bozuk tabiatları şeytandan gelen küçük bir tahrik karşısında hemen harekete geçmiş ve "Nasıl yapsak da şu Müslümanların hakkından gelsek; ne etsek de Peygamberin herhangi bir emrinin, herhangi bir teklifinin yerinde olmadığını dile dolayıp bir isyan cephesi oluşturursek!" şeklindeki mülahazaların zihinlerine yerleşmesine zemin hazırlamıştır. Bu mevzuda yaptıkları fiskos ve fısıltılar o kötü duygu ve fena düşüncelerde boğulmalarına yol açmıştır. Bu itibarla da, o türlü meşru olmayan kulisler şeytandandır.

Ayrıca, bu tür uygulamalar, birer psikolojik muharebe unsuru olarak Müslümanların kuvve-i maneviyelerini kırmaları açısından da şeytandan sayılır. Çünkü münafıklardan beş-on tanesi gizli gizli toplantılar yapıp fısıldaşırlarsa, bu bazı mü'minler arasında bir kısım tereddüt ve endişeler hâsıl edebilir. "Acaba şu gizli toplantıda ne konuştular; ne türlü karar aldılar; nasıl bir "eylem planı"nda karar kıldılar?" gibi sorular akıllarına gelebilir. Bu zaviyeden, münafıklar günah, düşmanlık ve Peygamber Efendimiz'e isyan mevzuunda sürekli fiskos yaparlarken belki de bunların duyulacağını biliyorlardı. Fakat o necvâlarını aynı zamanda bir psikolojik savaş silahı olarak kullanıyorlardı. Mesela, Uhud'a çıkılırken kuvve-i maneviyenin takviyesine ve birlik ruhuna çok ihtiyaç vardı. Ne var ki, öyle kritik bir anda on tane insan bir araya geliyor, kafa kafaya veriyor ve gizli gizli bazı şeyler konuşuyorlardı. Onları gören sahabe efendilerimiz ister istemez "Acaba ne konuştular; kim bilir nerede ne yapacaklar? Yoksa diğerleriyle mi anlaşıacaklar?" şeklindeki bazı endişelerle doluyorlardı. Dolayısıyla, münafıkların bu hareketleri bir psikolojik savaş silahı olarak mü'minler arasında az da olsa sarsıntı meydana getiriyor ve kuvve-i maneviyelerinin kırılmasına sebep oluyordu. Bu açıdan da öyle bir fısıltı şeytandan demektir.

Şeytan, böyle bir oyunu sadece münafıkların eliyle sahneye sürmez; bazen mü'minleri de kandırıp onlara da değişik roller oynatabilir. Kollektif şuuru zedelemek, inananlar arasına kuşku ve güvensizlik atmak ve böylece mü'minleri üzme için şeytan türlü türlü tefrika tuzakları ve ayrılık komploları planlar.

Aslında, salih bir toplumda, samimi birkaç insanın bir araya gelerek hususi mahiyette konuşmasından kimse rahatsız olmaz; çünkü Allah'tan korkan kimselerin şer üzere ittifak edeceklerinden endişe duyulmaz. Fakat şeytan gizli gizli konuşanları, hayırda necvâ yapıyor olma düşüncesiyle bir araya gelenleri zamanla aldatarak, onları "birr ü takva" çizgisinden uzaklaştırmak suretiyle gıybet ve tenkitlere sürükleyebilir. Bununla beraber, onların fısıldaşmaları ve gizlice konuşmaları diğerlerinin kalblerine de bir şüphe salabilir. Böylelikle mü'minler arasında bir güvensizlik atmosferi meydana gelir. Dolayısıyla, o türlü necvâlar da netice itibarıyla şeytandan sayılır.

Şeytanın oyuncağı kulis faaliyetleri

Böyle bir su-i akıbete duçar olmamak için, özel mahiyette konuşan ve gizli görüşen insanlar her zaman niyet ve maksatlarını gözden geçirmeli; konuşma süresince hemen her an makbul bir necvâ için ortaya konan şartlara riayet edip etmediklerinin muhasebesini yapmalı ve deyip ettiklerinde mutlaka Allah rızasını esas hedef edinmelidirler. Ayrıca, olabildiğine şeffaf davranmalı, gizli işler çeviriyormuş gibi bir hâl sergilememeli; görüşme zamanını, yerini ve mevzuunu bilmesi mahzurlu olmayan bazı insanlara da haber vermelidirler. Dahası, Peygamber Efendimiz'in (aleyhi ekmelü't-tehaya) "İki kişi kendi arasında, üçüncü kişiden izin almadan konuşmasın. Aksi takdirde, o kimse bundan alınır." hadis-i şerifleri istikametinde davranarak, kendilerini gören insanlardan izin almalı, toplantının muhtevasını anlatmasalar bile mevzuu hakkında kısa malumat vermeli ve o insanların tereddütlerini izale etmelidirler.

Zannediyorum, görüşmelerin en tehlikelisi, en öldürücüsü ve en kahredicisi ise, bir ya da birkaç Müslümanın bir mü'min veya mü'minler grubu hakkındaki fısıldaşmaları ve fiskoslarıdır. Birkaç kişinin arasındayken bir mü'min hakkında "Huyu huyuma uymuyor; şu yanını tasvib etmiyorum!.." diyerek onu tahkir etmek ve gıybetini yapmak günahtır. Ne var ki, gönülden bir pişmanlığın ardından helallik isteyip istiğfarda bulunmak suretiyle o günahın bağışlanması her zaman ihtimal dâhilindedir. Fakat, bir de bir mü'minler grubu aleyhine CD'ler hazırlamak; şeytanın bile aklına gelmeyecek iftiralarla o CD'leri doldurmak; aynı bühtanları gazete, radyo ve televizyon yoluyla da yayarak binlerce lisanla gıybet ve iftira etmek; hatta yalan ve iftira metinlerini dosyalar halinde yurt dışına kadar gönderip Müslümanları ehl-i dünyaya ve inancı dahi olmayan kimselere gammazlamak.. ve sırf bu maksada matuf kulisler yapmak, her مکانı bir fısıltı meclisi olarak kullanmak, sürekli komplolar ve eylem planları kurgulamak var ki, işte bu türlü şeytanî senaryolarda başrol oynayan

kimseler, kutbiyet davasında ve gavsîyet iddiasında bulunan insanlar olsalar bile onların affedilmeleri mümkün değildir. Çünkü bunlarıñki öyle şeytanî kulislerdir ki, yaptıklarının günah olduğu mülahazası bile yoktur onların içinde. Şayet, bir günahın günah olduğu kabul edilmiyorsa, ondan pişmanlık duymak ve istiğfar etmek de söz konusu olmaz, o günah devam eder, gider.. onu işleyen mücrimler de hiç vicdan ızdırabı çekmezler; nedamet hissetmezler; dolayısıyla, tevbe duygusuna da asla yanaşmazlar.

Özetle

- Kolektif şuuru zedelemek, inananlar arasına kuşku ve güvensizlik atmak ve böylece mü'minleri üzme için şeytan türlü türlü tefrika tuzakları ve ayrılık komploları planlar.
- Toplantılarda şeffaf davranılmalı, gizli işler çeviriyormuş gibi bir hâl sergilenmemeli; görüşme zamanı, yeri ve mevzuu, bilmesi mahzurlu olmayan bazı insanlara da haber verilmelidir.
- Görüşmelerin en tehlikelisi, en öldürücüsü ve en kahredicisi ise, bir ya da birkaç Müslümanın bir mü'min veya mü'minler grubu hakkındaki fısıldaşmaları ve fiskoslarıdır.

İslâmiyet, bütün mes'eleleri hâletmeye kâfi midir?

Cevap: Evet, kâfi ve vâfidir. Batı yeni yeni ihtida hâdiseleriyle bunun açık bir delilidir. Bir fabrikanın çalışma sistemini, onu kurup yapandan daha iyi kim bilebilir! En basit bir elektronik aletin dahi çalışma şeklini bir bilene danışıyoruz. İnsanı yaratan kim ise, onun gerek ferdî gerekse içtimaî yaşama tarzını en iyi bilen elbette O'dur. İnsanı Allah yaratmıştır. Öyleyse insan için en gerekli yol da O'nun gönderdiği yol olmalıdır.

Bugün bu realite herkes tarafından kabul ediliyor; zira, beşer eliyle ortaya konan bütün sistemler bir bir bugün iflas etmiştir. Geçici muvaffakiyetleri onların devamlı kalmalarına yetmemiştir. İşte tarihte görülen en meşhur beşerî sistemlerden feodalizm, kapitalizm, sosyalizm ve komünizm... bunların hemen hepsi de birbiri ardına yıkılıp gitmiş ve arkada bir sürü feryad u figan bırakmışlardır. Halbuki İslâm ilk kurulduğu günden beri özünden hiçbir şey kaybetmeden bugünlere gelip ulaşmıştır.

Batı, bu işin farkındadır. Bizim gönderdiğimiz mürşid ve mübelliğler Batı dünyasının birçok yerinde hüsn-ü kabul görmektedir. Pek çok yerde kilise anfileri âdetâ İslâm'a hizmet eder hâle gelmiştir.

Dünya yeniden bir İslâm anlayışına hazırlanıyor. Bugün altından kalkılamayan problemlerin ancak, İslâm ile hâlledileceği kanaati oldukça yaygındır.

Fazilet odur ki, düşmanlar dahi kabul ve itiraf etsin. İşte bugün o merhaleye gelinmiştir ki, düşmanlar dahi verdikleri beyânatlarıyla bu hakîkati kabullenmiş görünmektedir. Bugün Avrupa'da, İslâm'ı kabul ettiği hâlde, çevresinden endişe ettiği için, bunu açıklamayan pek çok insan vardır. Ve bunların ekseriyeti de kilise mensuplarıdır.

Sonra bu gibi sorulara müşahhas misal vermek için bütün mes'eleleri teker teker sayıp, İslâm'ın o mes'eleleri nasıl hallettiğini bir bir göstermek gerekir. Bu da birkaç ciltlik eserle ancak mümkün olacaktır. Soru-cevap faslında böyle bir mevzuu derinlemesine tahlil elbette ki imkânsızdır. Ayrıca onlar, İslâm'ın hangi mes'eleyi halledemediğini göstermeliler ki, biz de ona göre cevaplandıralım. Onlar mücerret sordukları için, elbetteki bizim cevabımız da mücerret olacaktır. Cevabı herkesçe müsellemlenmiş olan bir mes'ele hakkında esasen daha fazla söz, hem israf hem de abesle iştigaldir. İslâm ise israf ve abes işi asla tasvip etmez.

Haftanın Duası

Rahmân ve rahîm Allah'ın adıyla... Dinimizi en güzel şekilde yaşama ve onu başkalarına da anlatma hususunda Allah bize yeter. Dünyamızı mamur kılma, yeryüzünde Hakk'ın muradını gerçekleştirme ve bu yolda karşılaşacağımız her türlü musibete sabretme noktasında Allah bize yeter. Zihnimizi ve kalbimizi meşgul eden her meseleye karşı -iyilik ve ikram sahibi, yegâne kerim- Allah bize yeter. Taşkınlıkla üzerimize hücum edenlere karşı -bütün zalimlere hadlerini bildirme kudretine sahip bulunan- Allah bize yeter.

Sözün Özü

Müslüman kişi bir hakka ulaşmak istiyorsa, o hakka ulaşma istikametinde kullanacağı argümanların üzerinde mutlaka "caizdir" veya "meşrudur" mührünün bulunması gerekir. Yoksa, "Nasıl olsa benim ikame etmeye çalıştığım bir hak abidesidir, bu mevzuda bazı bâtil yolları da kullanabilirim." düşüncesine Kur'an ve Sünnet asla cevaz vermez. Dolayısıyla denilebilir ki, eğer Müslümanlar bugün bir kısım mağlubiyetler yaşıyorlarsa, bunun arka planında, hakkı doğru anlayıp doğru temsil edip-edemediklerinin muhasebesinin yapılması gerekir.

25.03.2010 - Menkıbeler Bize Neyi Anlatır?

Günümüz hastalıklarından biri de Allah dostlarına karşı tavır almaktır. Büyükleri küçük gösterme veya onları kendi seviyemizde insanlar olarak değerlendirme korkunç bir düşünce çarpıklığıdır. Böylelerinin hezeyanlarına kulak verirsiniz şunları duyarsınız: "İmam-ı Azam Ebu Hanife, İmam Şafî, Ahmed b. Hanbel, İmam Mâlik, Gazalî, İmam Rabbanî, Şazilî, Abdülkadir Geylanî gibi kişiler de bizim gibi insanlardır. Dolayısıyla da onlara âit menkıbelerin aslıastarı yoktur." Böyle müfrit veli düşmanları, şunu kat'iyen bilmelidirler ki, onları küçültmeye çalışmakla onlar küçülmedikleri gibi, böyle bir gayretle kendileri de asla büyüyemezler. Böylelerinin kazandıkları başka değil sadece mahrumiyettir.. büyüklerin feyiz ve bereketlerinden mahrumiyet.. büyüklüğe inanmadıkları için kendileri adına mahrumiyet.

Birinci mahrumiyetten kasedtiğimiz ma'nâ açıktır ve izah istemez zannediyorum, ikinci mahrumiyetle ise, şunu kasediyoruz: İnsan bir neticeye inanmadıkça, onun yolunda olsa dahi, o neticeye ulaşamaz. Diyelim ki, bir insan evliyaya âit kerameti inkâr ediyor. Bu insan, velayet yoluna girmiş olsa bile, keramet ufkunu yakalayamaz. Çünkü o böyle bir şeye inanmamaktadır. Bu basit misali daha başka sahalara da teşmil etmek mümkündür. Meselâ; rûh ve kalbin kendilerine göre birer derece-i hayatları bulunduğuna inanmayan insanın, kat'iyen o mertebelere çıkması söz konusu değildir. Bu bölüme dâhil mahrumiyetler çoktur. Biz birkaçına işâret edip geçelim:

- Allah dostları velilere karşı takınılan menfî tavır, himmetin kolunu kanadını kırdığı için büyük bir mahrumiyettir. Zira onlar, İmam Rabbanî'yi, Abdülkadir-i Geylanî'yi kendi seviyelerine indirmekle, kendi ufuklarını kapatmış sayılırlar. Yani bu nasipsizler, onlarla aynı seviyede olduklarına göre, gidecek yol, alınacak mesafe kalmamış ve yolun sonuna varılmış demektir. Eğer yolun sonu bu zavallıların vardığı yerse, bu ne kötü sondur! Çünkü insan herkesi kandırsa da kendini kandıramaz ve vicdanını aldatamaz. Vardığı yeri netice kabul eden bu insanlar, herşeye rağmen kat'iyen bilmektedirler ki, yolun sonu bu olamaz. Ayrıca bir üst dereceyi kabul etmeme, ümide indirilmiş büyük bir darbedir. Ümidi mefluç bir insanın ise, rûhî hayat adına en küçük bir kıpırdanışa dahi mecali yoktur.
- Büyükleri saran bunca ilâhî lütufları görmemezlikten gelmek, bir yönüyle

Cenâb-ı Hakk'ın lütuflarına da göz kapamak demektir. "Kul Allah'ı nasıl bilirse Cenâb-ı Hakk'tan öyle muâmele görür" prensibinden hareketle, böyle bir göz kapamayı değerlendirecek olursak, o kişinin mahrumiyetinin büyüklüğü kendiliğinden ortaya çıkar...

- Büyükleri kendi seviyelerine indirenler büyük bir zulüm içindedirler. Zira o makamı onlara Cenâb-ı Hakk vermiştir. Allah tarafından verilen böyle bir makamı onların elinden almaya yeltenmek -zaten almak da imkânsızdır- zulüm değil de ya nedir? Birçok ayetin işâretiyle, mütecaviz ve saldırganlar felah bulmayacaklarına göre, bu haddini bilmezlerin de bir yere varması mümkün değildir.

Menkıbeyle Teselli Olmak Yetmez

İşte evliya menkıbelerinin nakledilmesini tenkîd edenlerden bir kısmı böyle insanlardır. Onların tenkitlerinin temelinde, evliyayı inkâr ve kerameti tezyif vardır. Çıkış noktaları hata olduğu için de iddia edip ortaya koydukları mes'elelerde hatadan kurtulamamaktadırlar..

Ancak ikinci bir grup insan daha vardır ki, zâhiren onların söyledikleri de tenkîd gibi görülebilir. Fakat diğerleriyle bunların arasında ciddi farklar söz konusudur. İkinciler, kat'iyen evliya menkıbelerinin nakline karşı değillerdir. Onların şikâyetleri bu menkıbelerin hayata geçirilemeyişidir. Yani onlar da, bir İmam Rabbanî'nin, İmam Şazilî'nin, Şah-ı Nakşibendî'nin ve diğer büyüklerin menkıbelerinin anlatılması hususunda hemfikirdirler; ama sadece bu menkıbeleri dinlemek onların mazhariyetlerini elde etme adına yeterli değildir. Eğer bu menkıbeler, bizlerde teşvik adına bazı latifeleri uyandırıyor, en azından menkıbelerini okuduğumuz zatlara benzemeye özenmeli ve onları yükselten amelleri hayatımıza tatbik etmeliyiz, derler. Bu ikinci görüş gayet masumdur, yerindedir ve kat'iyen birinci görüş sahipleriyle iltibas edilip aynı kefedede değerlendirilmemelidir.

Biz de, kanaat olarak son görüşü destekliyor ve diyoruz ki: Menkıbelerle teselli olma, bir ölçüde menkıbe kahramanı olamamanın ifadesidir. Öyleyse bizler, sadece büyüklere âit menkıbeleri dinlemek ve okumakla yetinmemeli; himmetlerimizi âli tutarak onlar gibi olmaya çalışmalıyız. Zira İslâm, mebde ile müntehayı birleştiren bir dindir. İşin başındaki bir insan, kendine göre ondan istifade edebileceği gibi, Cibril de kendine göre istifade edebilmektedir. Öyleyse her insan, kendi istifadesi açısından işin zirvesine ve en münteha noktasına talip olmalıdır.. ve Allah'a kurbiyette "daha yok mu?" ufkunu yaşamalıdır. Bu da

ancak, büyüklük yolunda yürünürse imkân dâhiline girecektir. Bu yol ise a'zami takvâ, ihlâs, zühd ve vera gibi esaslar üzerine kurulmuştur. Onlarsız Allah'a yaklaşmak ve onlarsız büyüklere benzemek mümkün değildir...

Özetle

- Günümüz hastalıklarından biri de Allah dostlarına karşı tavır almaktır. Büyükleri küçük gösterme veya onları kendi seviyemizde insanlar olarak değerlendirmeye korkunç bir düşünce çarpıklığıdır.
- İnsan bir neticeye inanmadıkça, onun yolunda olsa dahi, o neticeye ulaşamaz. Evliyaya âit kerameti inkâr eden insan, velayet yoluna girmiş olsa bile, keramet ufkunu yakalayamaz. Çünkü o böyle bir şeye inanmamaktadır.
- Menkıbelerle teselli olma, bir ölçüde menkıbe kahramanı olamamanın ifadesidir. Öyleyse bizler, sadece büyüklere âit menkıbeleri dinlemek ve okumakla yetinmemeli; himmetlerimizi âli tutarak onlar gibi olmaya çalışmalıyız.

Tükenme Çizgisi

İbn İshak veya İbn Hişam gibi magâzî yazarları vahyin kesintiye uğradığı dönemde, Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem)'in dağlara çıkıp hayat bezginliği izhar ettiğini yazarlar. Biz böyle bir yorumu Efendimiz'e isnaddan Allah'a sığınırız. Onun gibi peygamberlik hamulesini taşımaya hazırlanmış bir iradede, irade zaafıyla arız olabilecek böyle bir niyet ve teşebbüsün söz konusu olabileceğini aklımızın köşesinden bile geçiremeyiz. Şimdi bunu böylece tesbitten sonra vak'anın kısa bir analizini yapalım.

Allah Resûlü (aleyhi ekmelü't-tehâyâ), kırk yaşına kadar hep zirvelerde yaşadı. Uzun uzun uzletlere girdi ve insanlığın kurtuluşu adına çareler aradı. Evet, âdetâ tâ baştan Cenâb-ı Hakk, O'nun pak ve nezih rûhunu, nübüvvetin ağır yükünü taşımaya hazırlıyordu. Öyleki O, İlâhî bir sevkle, sanki bu uzletlerinde sürekli temrinler yapıyordu.. ve gün geldi vahiyle taltif edildi. Böyle bir paye ile şereflendirilme Efendimiz için, müjdelerin, muştuların en sevindiricisi, tabii aynı zamanda en düşündürücüsü olmuştu. Artık O'nun için insanlığın kurtuluşu adına bir kapı aralanmıştı.

Ama bu arada hiç beklemediği bir hâdise olmuştu; vahiy birden bire kesilivermişti. Daha önceki sevincin yerini şimdi bir hüznün kaplamıştı. Efendimiz kendi hassasiyet ve derin tefekkürü ölçüsünde düşünüyor, düşünüyor

ve vahyin kesilişine bir yorum arıyordu. İhtimal O'nu en çok tedirgin eden de, "acaba ben liyakatımı kaybetmiş olmayayım?" şeklindeki düşünceleri olabilirdi.. bu, eğer böyle idiyse, elbette ki kendisine âit bir yorumdu; O'ndan başkasının böyle bir yorumda bulunması edepsizlik sayılırdı.

Diğer taraftan Ebu Leheb'in karısının şirretçe hâdisenin üzerine gitmesi ve her gördüğü yerde Efendimiz'le istihza ederek "Artık şeytanın gelmiyor mu?" demesi de O'nu ciddi şekilde rencide ediyordu. İşte bu ma'nâda dağlara çıktı. İnsanlardan ayrıldı. Ve kendini bütünüyle tefekküre verdi. İşin dış yüzü itibariyle onun davranışlarına bakan ve bu davranışları Efendimiz'deki (aleyhi's-salâtü ve's-salam) irade gücünü nazara almadan değerlendiren bir insan, "Acaba bu insan intihar mı edecek?" diyebilir ve O'nun yağmur yüklü bulutlara benzer hüznünü böyle te'vil edebilirdi. Ama bu te'vil, kat'iyen Efendimiz 'in içinde bulunduğu rûh hâlini doğru olarak yansıtmamaktadır. Ve O'nu kendi büyüklüğüyle aksettirmekten uzaktır.

Burada, Efendimiz'in insanların hidayeti mevzuundaki "hırs"ını da -ki Kur'ân O'nun durumunu bu kelime ile ifade ediyor- düşünecek olursak O'nun davranışlarında kendi rûh yapısına göre daima böyle bir heyecanın mevcut olduğunu görürüz. Bu, insanlık adına kendini tüketme çizgisine gelmiş asil bir rûhun davranışlarındaki derinliktir. Bu hâli yakalayamamış insanların O'nu anlaması da mümkün değildir.

Haftanın Duası

Ey kendisinden istekte bulunanların en cömerdi ve ey talepleri yerine getirenlerin en hayırlısı Yüce Rabbim!.. Bilerek ya da bilmeyerek işlediğim günahlardan dolayı beni yarlıgamanı ve hususi himayene, ilahî riâyetine almanı diliyorum. Sana karşı her an kulluk şuuruyla yaşayabilmenin kapısını ve ihsan sırrını benim için aç; beni peygamberlerin, siddikların, şehitlerin ve sâir sâlih kulların yoluna hidayet eyle. Efendiler Efendisi'ne, O'nun nezih aile fertlerine ve seçkin arkadaşlarına salât ü selam ederek bunları Senden dileniyorum, Rabbim!

Sözün Özü

İnsan, beden ve cismaniyetin dar çerçevesinde kalır, âlem-i melekûta açılmazsa, tıpkı çuval içinde kalıp neşv ü nema vetiresine girmeyen ve böylece yalnız başına yok olup giden bir tohum gibi olur. Böyle bir tohumda çoğalma, artma ve bereketlenme söz konusu olamayacağı gibi, mevcut hâliyle kaldığı müddetçe onun için çürüme ve yok olma mukadder demektir. Fakat o tohum ne zaman ki toprağın altına girer ve neşv ü nema sürecine dâhil olursa, sümbüle, derken oradan başağa yürür, başak başakları netice verir ve Allah'ın izniyle, bir tek tohum ambarlar dolusu buğdaya dönüşür.

02.04.2010 - En Büyük Servet Beklentisiz Olmaktır

Bilindiği üzere; takvâ kelimesi, gayet iyi korunma ve sakınma demek olan vikâye kökünden gelmektedir. Takvâ, kısaca "Allah'ın emirlerine itaat edip, yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından korunma cehdi" şeklinde tarif edilmiştir.

Tam ihlâsa ermek için her çeşit şirk şâibesinden sakınmak gerektiği gibi, kâmil takvâyı elde edebilmek için de şüpheli şeylerden de bütün bütün kaçınmak icap eder. Nitekim "Bir kul, sakıncalı şeylere girme endişesiyle bir kısım sakıncası olmayan şeyleri de terk etmedikçe gerçek takvâyâ ulaşamaz!" mealindeki hadis-i şerif gibi pek çok beyân-ı nebevî "sağâir" dediğimiz küçük günahlardan da kaçınmayı ve Kur'ân'ın "lemem" dediği şeylere karşı da titiz olmayı ihtar etmektedir. Bu açıdan, takvâ-yı tâmm, ancak küçük günahlardan ve şüpheli şeylerden de sakınmakla elde edilebilir.

Ne var ki, dinin emir ve yasaklarına tam riayet etme şartlarının alabildiğine ağırlaştığı ve dolayısıyla hakiki takvâyâ ulaşmanın çok zorlaştığı günümüzde, herkesi kâmil takvâyâ zorlamak dinin özündeki "teysir" (kolaylaştırma) prensibine terstir. Hizmet dairesinin çok genişlediği ve dinî hassasiyetleri gözetemeyen insanların hayatın hemen her sahasında yer aldığı bir dönemde, umum halka takvânın en üst mertebesini teklif etmek, onu altından kalkılmaz bir yük olarak göstermek demektir.

Binaenaleyh, bugün takvâ, "farzları titizlikle yerine getirme ve büyük günahlardan kaçınma" tarifiyle ortaya konarak onun zarûrî ve câmi' iki esası nazara verilmelidir. Böylelikle takvâ dairesi geniş tutularak, hiçbir mü'minin dışarda kalmaması sağlanmalı; bilâhîre insanlar daha üst mertebelere ulaşma ümidiyle şahlandırılmalı ve herkesin iradî olarak adım adım kâmil takvâyâ doğru yürümesi temin edilmelidir.

Evet, Allah'ın sevgisine mazhar kulların ilk özellikleri takvâ dairesine girmiş olmalarıdır. Zira takvâyâ sığınmadan Kur'ân'ı anlamak ve ondan gereğince istifade etmek mümkün değildir. Daha Bakara Sûresi'nin ilk ayetlerinden itibaren nazara verildiği üzere, Kur'ân, kapısını ancak müttakîlere aralar, o herkesten önce ehl-i takvâ için bir hidayet kaynağıdır; zaten takvâyâ da yalnız Kur'ân yörüngesinde yürümekle ulaşılır. Müttakîler, hem Kur'an ayetleriyle nefes alıp vererek kalbî ve ruhî hayat adına daima canlı kalırlar; hem de Beyan-ı

İlahînin ışığı altında âyât-ı tekvîniyeyi sürekli tetkik ve tefekkür ederek Allah'ın (celle celâluhû) kâinatta câri sünnetine (kanunlarına) muvafık davranırlar. Böylece, takvâ sayesinde, aşağıların aşağısına yuvarlanmaktan kurtulmuş, "a'lâyı illiyyîn" yolunu tutmuş ve bütün hayırların, bereketlerin kaynağını bulmuş olurlar.

Ben sizden ücret beklemiyorum ki!

Hususiyle kendini iman ve Kur'an hizmetine adanmış bahtiyar ruhlar için, takvâdan sonraki en önemli vasıf istiğnâdır. Hadis-i şerifteki, "ganî" kelimesi, "Allah'ın verdiği nimetlere kanaat ettiğinden kat'iyen başkasının eline bakmayan, hep müstağnî davranan, gönlü zengin, beklentisiz" demektir ve istiğnâya işaret etmektedir.

İstiğnâ, peygamberlik mesleğinin şiarıdır. Bütün peygamberler, peygamberlik vazifesini eksiksiz yapacaklarına ve bunun karşılığında hiçbir dünyevî ücret almayacaklarına söz vermişlerdir. Kur'ân-ı Hakîm, onların, kendi ümmetlerine -ağız birliği etmişçesine- "Ben sizden ücret beklemiyorum ki! Benim mükâfâtım ancak Allah nezdindedir." (Yunus, 10/72) dediklerini anlatmaktadır. Hakikaten onlar, peygamberlik vazife-i kudsiyesinin dünyaya alet edildiği töhmetine meydan vermemek için hayatları boyunca istiğnâya bağlı kalmış ve bu müstağnî halleriyle sonraki nesiller arasında neşr-i hakkı kendilerine vazife edinenlere hüsn-ü misal olmuşlardır.

Yâsîn suresinde anlatılan kahraman (Habib-i Neccar) da "Yaptıkları tebliğ karşılığında sizden bir ücret istemeyen, hiç menfaat beklemeyen, dosdoğru yolda yürüyen bu kimselere uyun." (Yâsîn, 36/21) demek suretiyle, yine irşad erlerinin aynı vafına dikkat çekmiştir. Habib-i Neccar, arkasında yürünecek rehberlerin en önemli iki vasfını nazara verirken, onların hizmetlerine mukabil hiçbir ücret/menfaat beklemediklerini ve herkesten önce kendilerinin dosdoğru yolda yürüdüklerini belirtmiştir ki, doğrusu, bu iki sıfatı üzerinde taşımayan kimselerin başkalarına hidayet yolunu göstermeleri hiç mümkün değildir.

Aslında bugün de bazı kimseler aynı hastalığa müpteladır ve onların yüzünden bütün müslümanlar karalanmaktadır. Böyleleri, niyetleri dünyevî menfaatler olduğu müddetçe gönüllere nüfuz edemeyeceklerini anlayamamakta ya da ücret beklentisi içinde bulunduklarından dolayı başka ulvî gayeleri hiç düşünmemektedirler.

Oysa sözün tesir etmesi, sesin gür ve güzel oluşuna, nağmenin zahiren iç yakışına değil, Cenâb-ı Allah'ın meşietine bağlıdır. Allah Teâlâ, sözün tesirini,

büyük bir ölçüde, söyleyenin hasbîliğine, diğergamlığına ve yaptığı irşad vazifesi karşılığında hiçbir ücret beklememesine bağlamıştır. Çoğu zaman, bir köşeyi veya bir kürsüyü tutmuş, sadece dine hizmet için yaşayan samimi, hasbî ve diğergam bir insan, cılız bir sesle, pek de parlak görünmeyen bazı şeyler anlatır; fakat, ma'şeri vicdanda büyük bir tesir bırakır. Çünkü o müstağnî bir insandır ve muradı da Allah'tır.

Bu itibarla, Kur'an talebeleri, dava-yı nübüvvetin birer temsilcisi olarak Peygamberlerin istiğnâ yolunu takip etmeli ve daha baştan "Benim mükâfâtım ancak Allah nezdindedir" diyerek iman hizmeti adına yapıp ettiklerine karşılık asla dünyevî bir ecir beklememelidirler. Köy köy, kasaba kasaba, şehir şehir, hatta ülke ülke dolaşırken, hemen her yerde ilâ-yı kelimetullah hesabına bir nağme tuttururken, vaaz, sohbet ve nasihat ederken ya da bir insana tek hakikati anlatırken çok hasbî olmalı ve asla dünyevî bir karşılık ummamalı, almamalıdır.

Özetle

- Tam ve kâmil bir takvâyı elde edebilmek için şüpheli şeylerden bütün bütün kaçınmak icap eder. Pek çok beyân-ı nebevî "sağâir" dediğimiz küçük günahlardan kaçınmayı ve Kur'ân'ın "lemem" dediği şeylere karşı da titiz olmayı ihtar etmektedir.
- İstiğnâ, peygamberlik mesleğinin şiarıdır. Bütün peygamberler, peygamberlik vazifesini eksiksiz yapacaklarına ve bunun karşılığında hiçbir dünyevî ücret almayacaklarına söz vermişlerdir.
- Allah Teâlâ, sözün tesirini, büyük bir ölçüde, söyleyenin hasbîliğine, diğergamlığına ve yaptığı irşad vazifesi karşılığında hiçbir ücret beklememesine bağlamıştır. Kur'an talebeleri, Peygamberlerin istiğnâ yolunu takip etmelidir.

Allah'la Münasebet Kulun Sırrıdır

Takvâ ve istiğnâ, Cenâb-ı Hak tarafından sevilmenin iki önemli vesilesidir. Fakat hadis-i şerifte bu iki mübarek vesileye derinlik katıp mahbubiyet yolunu bütün bütün açacak olan üçüncü bir husus zikredilmektedir. En az ilk ikisi kadar ehemmiyetli olan bu vasıf, insanın iç derinliğine, gönül zenginliğine, ruh enginliğine sahip olması ve bunu bir sır gibi başkalarından saklamasıdır. Evet, bazı şeylerin gizli kalması matluptur; bunların başında da insanın iç derinliği ve şahsî faziletleri gelir; samimi bir kulun, mazhar olduğu hususî ihsanları mahfî tutması ve her fırsatta kendi faziletlerini sayıp dökmekten kaçınması gerekir.

Müttakî ve müstağnî kulların Hazreti Mevlâ ile bambaşka bir münasebetleri vardır; onlar, zaman zaman kendi nefislerinden dahi kıskanacakları aydınlık vakitlere ve sürpriz, eşsiz ilahî lütuflara mazhar olurlar. Ne var ki, Hak Dostları, Allah Teâlâ'nın ihsan buyurduğu nurlu dakikaları ve o münevver zaman dilimlerinde lutfettiği ikramları, keşf ü kerametleri hep gizlemeye çalışırlar. Cenâb-ı Hakk'ın hususî teveccühlerinin ve o teveccühlerin değişik ikramlar şeklindeki tezahürlerinin saklı kalmasına çok dikkat eder ve bunları kimseye paylaşmak istemezler. O'ndan gelen hususî ihsanların gizli birer armağan olduğunu düşünür ve bir sır gibi sadece Veren ile verilen arasında kalması gerektiğine inanırlar. Dolayısıyla, mazhar oldukları o fevkalâde hallerden kimseyi haberdâr etmemeye gayret gösterirler; yalana girmemeye ve insanları aldatmamaya da dikkat ederek, halk nazarında âhâd-ı nastan bir insan olarak bilinmek için olabildiğine sığ görünürler. Tasavvuf'ta, kendi iç derinliğini gizleyip insanlardan herhangi bir insan gibi görünmek için çaba sarfetmeye "telbîs" denilegelmiştir.

Olgun bir telbîs insanının ana hedefi, her şeyde kendini nefy ü inkâr ve Hakk'ı izhardır. O, iç derinliğini ve muhteva zenginliğini ağyara hissettirmeme ve sürekli kendini sıfırlama peşindedir. Dolayısıyla, iddia ve iddia işmam eden söz ve davranışlardan her zaman uzaktır; öyle ki, üzerinde beliren hususiyetlere mazhariyet demekten dahi kaçınır. O, bir yandan, harika yanlarını asla kendine mal etmez ve mazharı görüldüğü esrârın gerçek sahibi olduğu hissini uyarmaz; diğer taraftan da, melâmet mülâhazasına bağlı yaşayan bazı kimselerin şahıslarında İslâm'ın ta'n ve teşnîye uğradığını göz önünde bulundurur ve aynı hataya kapı aralamaz. Öyle ustaca manevralarda bulunur ki, hem kendini sığ gösterir hem de İslam'a ve müslümanlara laf getirmez.

Haftanın Duası

Rabbimiz! Sen'in fikr ü zikrinden uzaklaştıracak ne kadar meşguliyet varsa onların hepsinden bizi uzak tut.. bu acz ü fakr içindeki kullarını hiçkimseye muhtaç olmayacağımız, başka hiçbir kapının önünde el açmak sefaletine düşmeyeceğimiz ölçüde fevkaladeden lütuflarınla zenginleştir; zenginleştir Ya Rab, zira hakikî veren yalnız Sen'sin, biz ise Sen'in kapının önünde bir "nigâh-ı âşina" bekleyip duran kapıkullarıyız. Rabbimiz! Sinelerimize inşirah salmanı, yolumuzu, peygamberan-ı izamın, sıddıkların, şehitlerin ve salihlerin yolu eylemeni istirham ediyoruz.

Sözün Özü

Cenâb-ı Hakk'ın hoşnutluğu esas alındığı sürece, ister kendimize isterse başkalarına ait bir meselede hakkı ikame etmeye, hakkı tutup kaldırmaya matuf gayret ve çabalar içinde bulunma ibadet sayılır. Hatta hakkı ikame etme mevzuunda ortaya konulan stratejiler, planlar, meşveretler, yol ve yöntem belirleme istikametindeki fikir cehdleri de ibadet kategorisi içinde mütalâa edilebilir. Çünkü kişiyi neticede bir hayra ulaştırmaya matuf vesileler de hayırdır. Eğer ulaşılmak istenen maksat bir farz ise, farza ulaşmak için

kullanılan yol ve yöntemler de kişiye farz sevabı kazandırır.

09.04.2010 - Töhmüt Nöktalarında Bulunmaktan Sakının

Tarih boyunca, her türlü gösterişten ve dünya kaygısından uzak kalmayı benimseyip giyim-kuşam, yeme-içme, tavır ve davranış açısından farklılıklar sergileyen ve gerçek konumundan çok daha dūn görünen kimseler olmuştur ki bunlara genel olarak "melâmî" adı verilmiştir. Hakiki mertebelerini sezdirmemek iin toplum içinde sıradan birer insan gibi davranıp kendilerini belli etmeden yaşamaya çalışan melâmîler, Allah'la mūnasebetlerinin tezahürü olan hallerini halktan gizlemeye gayret etmiş; bunun için de, insanlara yalnız kötü taraflarını göstererek çevrede kusurlu kimseler olarak bilinip ayıplanmaya ve kınanmaya razı olmuşlardır.

Bazı melâmîler, kimi zaman çok hırpânî elbiselere bürünmüş, bir dilenci edasıyla sokaklarda dolaşmış, bazen de zūhd ve vera anlayışından bütūn bütūn nasipsiz kimselermiş gibi bir tavır sergileyerek en gösterişli kaftanlar giymişlerdir; fakat her zaman sıradan insanlarmış, hatta ehl-i dünyaymış gibi görünmeyi tercih etmişler ve kendilerini saklamaya çalışmışlardır. Dahası, bazıları bu mevzuda ifrata girerek, ara sıra meyhaneye bile uğramış; orada diline-dudağına bir yudum haram bulaştırmamış ama halkın sandığı kadar salih bir kul olmadığı intibainı uyarmak için bu yolu da denemişlerdir. Onlar, ehlullahtan biri olarak bilinmeyi ve parmakla gösterilmeyi kendi haklarında felaket saymış; insanların nazarında zavallı bir adam olmak gerektiğine inanarak, "dini disiplinlere karşı lâkayt, ciddiyetsiz, yüzergezer bir adam" şeklinde tanınmayı yeğlemişlerdir.

Ne var ki, günümüzde kendini sıfırlamak, halk nezdinde büyük bilinmekten kaçmak ve düz bir insan gibi görünmek için böyle ifratkâr bir metoda sarılmayı tasvip etmek mümkün değildir. Çünkü bugün her Müslūman'ın dini temsil etme ve hem diğeri mü'minlere hem de farklı inanç ve felsefelerin tâbilerine örnek olma vazifesi vardır. Dolayısıyla, gizli enginliklere sahip bir insan olma meselesinde de dengeyi gözetmek gerekmektedir. Hâlis mü'min, kendini ifade etmekten kaçınmalı, her fırsatta şahsî faziletlerini anlatmamalı, ticaret metaini bir vitrinde sergiliyor gibi kendine ait değeri sık sık ortaya dökme bayağılığından uzak durmalı ve her zaman düz bir insan görünümünde olmalıdır; fakat bunu yaparken, aynı zamanda İslam'a ve bir uzvu olduğı řahs-ı

maneviye laf getirmemeye de azamî çaba harcamalıdır.

Şahs-ı Manevînin Haysiyeti

Evet, töhmete sebebiyet verebilecek hususları, hususiyle de günümüzde tasvip etmek kat'iyen mümkün değildir. Çünkü bugün ferdîlikten ziyade şahs-ı manevi ve heyet-i İslamiye söz konusudur. Her Müslüman'ın tavır ve davranışının şahs-ı maneviye ve İslam'a mal edilmesi mevzubahistir. Bundan dolayı, çok önemli bulduğum dualardan biri de, "Allah'ım bizim tavır ve davranışlarımızdan dolayı Müslüman kardeşlerimizi yere baktırma, bizim hatalarımızla onları mahcup etme!.." yakarışıdır. Her mü'min bu duayı günde bin defa tekrar etse, içinde bulunduğumuz şartlar göz önünde bulundurulunca yine de az sayılır. Zira şimdilerde tek ferdin yakışıksız bir hareketi bütün inananlara kredi kaybettirebilmektedir. Tutarsız davranışlar sergileyen bir insan, bütün Müslümanları zan altında bırakmaktadır. Onun haline bakan kimseler, genellemelere gitmekte ve "Şayet, İslam bir şey ifade etseydi, bunların tavırlarında bir istikamet ve mütemadilik olurdu; oysa bunlar hep böyle zikzaklar çiziyorlar." demektedirler. Dolayısıyla, inanan insanlara has vakar ve ciddiyet içinde bulunmayan ve Necip Fazıl'ın ifadesiyle, zıp orada zıp burada gezinen kimseler, çevrelerine güven telkin edemedikleri gibi Müslümanların inandırıcılığına da zarar vermektedirler.

Bu açıdan, günümüzde "İttekû mevâdia't-tühem" Sizi zan altında bırakacak yerlerden uzak durun, töhmet noktalarında bulunmaktan sakının." mealindeki hadis-i şerife bağlı hareket etmek eskiye nisbeten daha da hayatî bir ehemmiyeti haizdir. Evet, töhmet ve sû-i zanna sebep olacak pespaye davranışlardan kaçınmak gerektiği gibi, töhmet fiillerinin cereyan edebileceği yerlerden, onlara götüren duyguları tetikleyebilecek mekânlardan ve bir lokma, bir kelime, bir dinleme ve bir tecessüsle insanı özünden uzaklaştırabilecek kaygan zeminlerden de elden geldiğince uzak durmaya çalışmak lazımdır. İslam'ın aydın simasına kara çalmaya hiç kimsenin hakkı yoktur. Bu itibarla da, "Kendimi sıfırlayayım, sığ görüneyim, hafî olayım!" derken, İslam'ın ve Müslümanların yanlış anlaşılmasına ve ayıplanmasına sebebiyet verebilecek hal ve tavırlara girmemeye de özen gösterilmelidir.

Her meselede ümmetine numune-i imtisal olan Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz'in hayatı boyunca tenkit edilebilir hiçbir tavır ve davranışı olmamıştır. O, hem peygamberliğinden evvel hem de risaletle tavzif edildikten sonra "Keşke şunu yapmasaydı!" dedirtecek bir harekette

bulunmamış ve sorgulanacak bir tavır ortaya koymamıştır. Peygamberlik gelmeden önce, hatta risalet döneminin yarısı geçtikten sonra bile henüz dinî emirlerin ve İslam ahlakının esaslarının tamamı ortada yoktur; dolayısıyla dinî kurallar tamamen vaz'edilmemiştir ki, İnsanlığın İftihar Tablosu İslamî kaideler çerçevesinde yaşasın ve dinî esasların rehberliğinde numune-i imtisal bir insan olsun. Fakat, mübarek hayatının ilk döneminden başlamak üzere, O hep genel insanî değerler çizgisinde hareket etmiş; kendisine vahiy gelene kadar Hazreti İbrahim'in çok perdeler arkasında kalmış bakiyye-yi diniyle amel etmek suretiyle mükemmel bir hanîf olarak yaşamıştır. Sonra da, Allah Teâlâ, o hanîflik üzerine habîblik hakikatini yüklemiş ve Rasûl-ü Ekrem'i bütün insanlığa rehber kılmıştır.

Evet, O'nun hayatının hiçbir dönemindeki hiçbir hal, tavır ve davranışını tenkit etmek mümkün değildir. Bu açıdan, gizli derinlikli bir insan olmanın çerçevesi de ancak Rehber-i Ekmel (aleyhi ekmelüttehâyâ) Efendimiz'in örnek hayatına göre belirlenebilir. O, hakperest ve mütevazı tabiatına uygun olarak ve bazen de başkalarını kışkırtmama maksadıyla gerektiğinde hemen tavrını ortaya koymuş, tevazu ve mahviyet içinde iki büklüm olmuştur; fakat Fazilet Güneşi, daha sonra ümmetini mahcup edebilecek hiçbir davranışta bulunmamıştır.

Özetle

- Günümüzde kendini sıfırlamak, halk nezdinde büyük bilinmekten kaçmak ve düz bir insan gibi görünmek için böyle ifratkâr bir metoda sarılmayı tasvip etmek mümkün değildir.
- Hâlis mü'min, kendini ifade etmekten kaçınmalı, her fırsatta şahsî faziletlerini anlatmamalı, ticaret metaini bir vitrinde sergiliyor gibi kendine ait değerleri sık sık ortaya dökme bayağılığından uzak durmalıdır.
- Çok önemli bulduğum dualardan biri de, *"Allah'ım bizim tavır ve davranışlarımızdan dolayı Müslüman kardeşlerimizi yere baktırma, bizim hatalarımızla onları mahcup etme!.."* yakarışıdır.

Onca İmkânı Heder Etmişim

İyi bir mü'min, içte ve Rabbi ile münasebetinde olabildiğine derin, fakat dış görünüşü itibarıyla mukassî olmak suretiyle hasımlarının kin, nefret ve gayz duygularıyla homurdanmalarına, dostlarının da hased hisleriyle oturup kalkmalarına mani olabilir. Haddizatında, derin olup sığ görünmek mü'minlik emaresi olduğu gibi, sathiliğine rağmen gizli enginliklere sahipmiş gibi

davranmak da bir nifak alâmetidir.

Halkın nazarında nice şişirilmiş insanlar vardır ki, onların Hak nezdinde sinek kanadı kadar dahi kıymetleri yoktur. Aksine, hadis-i şerifin ifadesiyle, "Nice saç-ı-başı dağınık, kapı kapı kovulan ve asla önemsenmeyen kimseler de vardır ki, herhangi bir hususla alâkalı Allah'a yemin etseler, Allah onları yeminlerinde yalancı çıkarmaz." İşte, asıl talihliler, "Dışıyla mukassî, içiyle muallâ; fevvâre değil, girdap gibi muammâ" olan bu müberrâ gönüllerdir.

Pek çok meselede olduğu gibi, gizli enginliklere sahip olup sığ görünme fazileti de ancak başlangıçta iradenin hakkını vermek suretiyle zamanla elde edilebilir. Aslında, insan sadece sığ görünmemeli, her zaman kendisini gerçekten sığ kabul etmelidir. Mesela, bir Kur'an talebesi sürekli şu duygularla dolu bulunabilir: "Yetiştığım ortam itibarıyla, ben daha ciddi bir insan olabilirdim. Cenâb-ı Allah, mütedeyyin bir aile, dindar bir anne-baba nasip etti; çevremde birbirinden kıymetli büyüklerim vardı. Ehlullah'tan olduklarına inandığım Hak dostlarının ötelevvünlü atmosferlerine defaatle girip çıktım. İyi bir mü'min olabilmem için lazım gelen bütün imkânlar mevcuttu; öyle ki, imkânların bu denli bol olduğu bir ortamda bir merkûp bile insan olabilirdi. Heyhat, ben yakalamam gereken mertebeye bir türlü ulaşamadım. Şayet, Cenâb-ı Hakk'ın sağanak sağanak başımdan boşalan lütuflarını değerlendirebilseydim, daha seviyeli bir insan olarak yetişebilirdim; başımı kaldırdığım zaman İsrail'in azametli heykelini müşahade edebilirdim, secdeye kapandığımda Arş-ı ilahiye degecekmiş gibi olabilirdim. Oysaki bunların hiçbirisi bende yok, dahası manaya karşı kapalı gibi bir halim var. Demek ki, onca imkânı heder etmişim; dolayısıyla ben sadece bir sıfırım."

İşte, her zaman bu düşüncelerle meşbu bulunan bir Kur'an talebesi, zamanla nefisini bir sıfır olduğuna gerçekten inandırır. Kendisine telkin ede ede mahviyet ve tevazuyu tabiatının bir derinliği haline getirir. O, ne kadar derin olursa olsun, artık kendisini hep sığlardan sığ bilir. İşin bidayetinde iradî olarak nefisini sorgular; fakat bu mülâhazalar zamanla onun tabiatının bir parçası oluverir ve başlangıçtaki iradîlik müntehadâ tabîliğe inkılâp eder.

Hâsılı; Allah'ın sevgisine mazhar olan bahtiyar ruhlar, takvâ ile serfiraz ve masivâdan müstağnî olmanın yanı sıra, "İnsanlar içinde insanlardan bir insan ol!" düsturunu da gönlüne yerleştiren ve gizli enginlikleri bulunmasına rağmen olabildiğine mukassî görünen insanlardır. Onlar, vicdanlarıyla baş başa kaldıklarında iç dünyaları itibarıyla derinlerden derindirler; fakat kendilerini

aşmışlığın ifadesi olarak da her zaman halkın arasında onlardan bir fert ve aktif bir hizmet eridirler.

Haftanın Duası

Allah'ım, bendeni, hatalarını itiraf edip pişmanlıkla kıvranan, herhangi bir inhiraftan sonra yeniden toparlanıp dergâhına yönelen, büyük-küçük her gaflet karşısında himmet ka¬nat¬larını açıp Senin inâyetine sığınan "tevvâbîn" unvanlı kullarının arasına kat. Bu perişan kulunu bilhassa seher vakitlerinde istiğfara sarılarak Senin mağfiretini dileyen Hak erlerinin safına dâhil et; beni günahlardan, ayıplardan, isyanlardan, kusurlardan ve hakka muhalefet etme tehlikelerinden arındır.

Sözün Özü

Günümüzün irşad erleri, bir taraftan hafî olmaya çalışırken, diğeryandan da Müslümanlığın yüz karası sayılabilecek tavır ve davranışlardan sakınmalıdırlar. Onlar, Mevlâ-yı Müteâl ile baş başa kaldıklarında derinlikleri ihata edilemeyen birer ârif u âbid olmalı, dışarıda ise düz bir insan tavrı sergilemelidirler; ne var ki, mensup oldukları şahs-ı manevinin haysiyet ve şerefi adına fevkalâde hassas davranmayı ve sûizanna vesile olabilecek bayağılıklardan fersah fersah uzak durmayı da ihmal etmemelidirler.

10.04.2010 - İhtilaf Ne Zaman Rahmet Olur?

Soru: Hazreti Ebubekir ve Hazreti Ömer gibi sahabe efendilerimizden itikadî ve amelî mezheplerin imamlarına kadar, seleflerimizin farklı mizaçlarda oldukları düşünülürse, mü'minlerin muhtelif meşrebler etrafında toplanmaları ve değişik hizmet metodları geliştirmeleri tabii görülebilir mi? Bu farklı meşreblerin, ihtilaf ve iftirakı netice vermemeleri hangi hususlara bağlıdır?

Bir kısım önemli, hayatî fasl-ı müştereklerde mutabakat sağlanıyorsa, detaylarda ihtilafa düşmemek gerekir. Bediüzzaman Hazretleri'nin dediği gibi "hasen"i bulduktan sonra, "ahsen"de ihtilafa düşmemek lazımdır." Yani iyiyi bulduğunuz zaman, ille de "en iyi" diyerek ihtilaf çıkarmaktansa bence bu iyiye kanaat etmek en iyiden daha iyidir. Sizi ittifaka götürebilecek şeyler hasendir. Allah insanlık âleminde âdeta bütün kâinatları yaratmıştır. Diğer hayvanların ise huyları, karakterleri belli ölçüde aynıdır. Veya onların farklılıkları gayet dar dairededir. Belli insiyaklar içinde onları götürürler. Fakat insanın her bir ferdi, başlı başına bir âlemdir. O âlem, belli bir terbiyeyle bir çizgiye getirilse bile, kendine göre bir kalbi, kendine göre hisleri ve düşünceleri vardır. O açıdan ne kadar terbiye görürlerse görsünler insanlar şöyle böyle, ama geniş dairede, ama dar dairede zihnî, fikrî, hissî farklılıklarını ortaya koyabilirler. Bence insan olmanın farkı işte budur. Fakat bütün bu farklılıklara rağmen, fasl-ı müşterekleri esas alarak uhuvvet adına sürekli mücadele içinde bulunmak da insanlığın gereğidir.

Bazen insanların içine şöyle düşünceler gelebilir; biz prensipleri belli, disiplinleri belli bir yol tutturmuş gidiyoruz; bu defa bakıyorsunuz bir yerde yolun yarısından birileri çıkıyor sizinle beraber yarışa koyuluyor. Burada insan, nefsî olarak "bunlar da nerden çıktı." diyebiliyor. "Bu rekabetin, bu çekememezliğin arkasında ne var." gibi düşüncelere kapılabiliyor. İnsan tabiatında bütün bunlara tepki verme vardır. Fakat bütün bunlara karşı tepki verme yerine, o hissiyatı baskı altına almak gerekir. Bir insan için, olumsuz hangi hissiyat olursa olsun onu baskı altına almak ibadettir. Kıskançlığınızı baskı altına almak, rekabetinizi baskı altına almak, şehvanî duyguları baskı altına almak, Hazreti Pir'in ifadeleri ile "İmamet vazifesini başkalarına bırakıp, sebep-i mes'ûliyet ve hatarlı olan metbûiyet (yöneticilik) yerine tâbiîyeti (yönetilen) tercih etmek" lazımdır. Bütün bunlar böyle geliş güzel hemen insan istediği için olacak şeyler değildir; çok ciddi mücadelelere vabestedir bunlar.

Hücûrat Sûresi'nde buyurulduğu gibi: "Ey insanlar! Biz sizi bir erkekle bir kadından yarattık. Birbirinizi tanıyıp sahip çıkmanız için milletlere, sülâlelere ayırdık." Buradaki manalardan biri şudur: Siz bir yönüyle farklılıklarınıza rağmen iradenizin hakkını vererek, birbirinizi tanımak, birbirinizle uyum içinde bulunmak, bir vifak ve ittifak temin etmek zorundasınız. Çünkü o size bir ibadet sevabı kazandıracak. Zira vifak ve ittifak adına ortaya koyacağınız her cehd adeta sizi açıktan açığa farz kılınmayan ibadetler gibi sizin defter-i hasenatınıza kaydolacak.

Karakter Namustur, Basit Şeylere Feda Edilmemelidir

Siz bir kısım faslı müştereklerde Esasât'ta muhkemat-ı diniyyede ittifak edeceksiniz; naslarda anlaşacaksınız. Fakat bazı naslar bölgelere, coğrafyalara, zamana ve şartlara göre konjonktürel olarak farklı tevil ve tefsirlere tabi tutulabilir. O mevzuda kaskatı davranırsanız, meseleyi dar tutmuş olursunuz. İlk dönemlere gittiğinizde Medine halkı bir yönüyle Efendimiz'den ve sahabeden gördüğünü yapıyor. Ama bazı sahabiler Kûfe'ye intikal etmişler. Orada şartlar çok farklı. Görüyorsunuz bir Kûfe ekolü oluşuyor orada. Bakıyorsunuz Şam'da bir farklılık, Endülüs'te bir farklılık oluşuyor. Tevile, tefsire, istinbata ve içtihada açık alanlarda biraz zamana göre zamanın tefsir ediciliği de arkaya alınarak yorumlar oluyor. Bu da her zamana, her mekâna, her topluma yetecek şekilde bir vüs'ate ulaştırıyor onu. İşte bu rahmettir aslında. Abbasi halifelerinden bazıları, İmam-ı Malik'e "Muvatta'yı çoğaltalım, bunun dışındaki bütün kitapları yasaklayalım" deyince, büyük İmam, "Allah Resûl'nün ashabı dünyanın dört bir yanına dağılmıştır. Hepsinin götürdüğü ne cevherler vardır; Ümmet-i Muhammed'in hepsinden istifade etmesi lazım." diyor. İşte bu vüs'attır. Bu ihtilaf rahmettir. İnsanların birbirleriyle inatlaşması, birbirleriyle rekabet etmeleri, birbirlerine karşı kıskançlık hissiyle hareket etmeleri manasındaki o ihtilaf, yerin dibine batsın.

Genel tavırlarımızı, hizmet düşüncemizi sık sık gözden geçirerek başkalarını rahatsız edecek davranış ve tutumlardan sakınmamız gerekir. Biz bir hizmet ediyoruz; Cenab-ı Hak bizim hizmetimize inkişafı ihvan ediyor. Okullar, kültür lokalleri, üniversiteye hazırlık kursları, üniversiteler açılıyor. Dünyada genelde bir hüsnü kabul var. Herkes sinesini açıyor. Açılmaları iç içe açılmalar takip ediyor. Bütün bunları siz kendinize mâl edemezsiniz. Bugün bir Diyanet Teşkilatı olmasaydı camilerde insanlar Müslümanlığa uyarılmasaydı, tekkelerde zaviyelerde gürül gürül Allah'ın nam-ı celil-i sübhanîsi anılmasaydı,

insanlardaki hayvanî sertlikler kırılmasaydı biz bu potansiyeli nereden bulacaktık. O finansörleri nerden bulacaktık. Belli bir dönemde mesele semere veriyor. Rica ederim siz niye bir şeyin tohumunu görmezlikten geliyorsunuz. Neden onun ağaca, meyveye yürüdüğünü görmezlikten geliyorsunuz? Bu açıdan bir hizmet birilerine mâl ediliyorsa, onun altında genel havayı yumuşatan siyasi gayri siyasî, bir sürü hareket vardır. Bu hakkı teslim etmemiz lazım.

Sen Sen'i Düşünemezsin

Bunu yaparsanız kalplerde size karşı inşallah bir teveccüh olacaktır. Ve bunları yaparken de Allah rızası için yapacağız. Vifak ve ittifaka Cenab-ı Hakk'ın tevfiği mülahazasıyla yapacağız. Ümmeti Muhammed'i bu sefaletten bu rezaletten bu perişaniyetten kurtarma adına yapacağız.

Önemli bir emanetin emanetçileri bu hususa sırtlarında taşıdıkları yükün hatırına dikkat etmelidir. Çünkü emanette emin emanetçi öyle olmalı. Kendimizi düşünmeyeceğiz. Reh, yol demek. "Girdik reh-i sevdaya, cünunuz, bize namus lazım değil; Ey dil ki bu iş şane düşer mi' diyor Nigari.. Reh-i sevdaya girdikten sonra sen 'seni' düşünmeyeceksin. Bu yol, sevdalılar yoludur. Sana ait meseleler tali meselelerdir. Bu açıdan şöyle desek acaba nasıl bir his uyarır, nasıl bir tepkiye sebep veririz. Şöyle davrandığımız zaman dostlarımızı bile olumsuzluğa, rekabet hissine, hatta dengesiz yaşayanları kıskançlığa, günaha sevk eder miyiz endişesini taşımak lazım. Siz insanları sevaba çağırırken, onları günaha sokmaya hakkınız yoktur. Dost dairede insanlardan bir tepki varsa tepki ve tenkitleri üzerimize almalı ve kendimizi sorgulamalıyız; "ihtimal üslup hatası yaptık" demeli ve muhasebeye koyulmalıyız. Yoksa "Niye falanlar bizi tenkit ediyorlar?" diyerek mukabele-yi bilmişilde bulunursak, yaptığımız üslup hatasına tövbe edeceğimize, yeni bir hata işlemiş oluruz.

Mesela Necip Fazıl hayatta olsaydı, Elmalılı Hamdi Yazır hayatta olsaydı ve kendisine çiraklık yapamayacak insanların Allah nazarında önemli bir alanda hizmet ettiğini görseydi hissiyatını koruyabilir miydi? Ömer Nasuhi Bilmen hoca, fıkıhta yed-i tûlâ sahibiydi. Hoca böyle bir düşünceye girer miydi? Kesin bir şey söylemek mümkün değil. O zat hayatta olsaydı, elini öpüp "biz böyle bir şey yapıyoruz; isabetli yapıyoruz mu' mütalaayı âlîleriniz nedir." denmesi icap ederdi.

Daha beriye gelelim. Mesela Sebil mecmuasını çıkaran Kadir Mısıroğlu Bey. Şimdi farklı mülahazası var mı bilemem. Ama ben gördüğümde hep iyi gördüm, dinlediğimde iyi dinledim. Almanya'da ziyaret ettiğimde iyi olarak dinledim.

Kendisinden bizzat duymadığım söze de itibar etmem. Bu insanlar bu işin mebdeindeki insanlar. Daha arkadakiler bir Nasuhi Hoca, Hamdi Yazır, Mehmet Akif, Nurettin Topçu, Sezai Bey,. Bu insanlar mebdede toprağa tohum atan insanlar. Yaptıkları zahiren küçük görülebilir. Fakat onları o dönem itibarıyla değerlendirmemek lazım. Günümüzde neye tekabül ediyorsa ve muhit hattında ifade ettiği mana ne ise, işte ona göre değerlendirmek, bir yere koymak ve saygıyla yâd etmek lazım.

Mahmud Efendi, Es'ad Efendi, Sami Efendi Hazretleri...

Bu işi başlatmış bu insanlar, bu hale getirmişler. Mehmet Şevket Eygi bey, belli bir dönemde ses soluk olmuştur bu mevzuda. Şimdi aynı düşünür mü bilemiyorum ama onun için de aynı şeyi söyleyeyim ben. Olumsuz bir şeyi kendinden duymadıktan sonra şöyle dedi, böyle etti demek doğru değildir. Bunlar belli bir dönemde kuvve-i maneviyeyi takviye eden insanlardır. O günün şartları o kadar yapmaya müsaitti. O gün onların elinde yapacakları işi finanse edebilecek güç kaynakları yoktu. Halk henüz o seviyede uyanmamıştı. Dünyaya açılma yoktu, imkânları böyle seferber etme imkânı gelenek haline gelmemişti. Şimdi bu açıdan kendi dönemleri itibarıyla belli şeyleri yapmış o insanları, yaptıkları şeyin ifade ettiği manaya göre takdir etmek, bir yere koymak ve saygıyla yâd etmek icap eder. Onları hayırla yâd etmeliyiz. Âlemin sizi hayırla yâd edip etmemesi sizin genel üslubunuza tesir etmemeli. Karakteriniz, üslubunuz kucaklama, hayırla yâd etme ve sevgiyle bağrınızı açmaksa şayet bence öyle davranmalısınız. Karakter bir namustur. Çok basit şeylere feda edilmemelidir. İnsan karakterini korumalıdır.

Toprağa iki tane tohum atmış insana karşı saygıdan başlayarak çok büyük işler yapmış, çok heyecanlar uyarmış insanlara kadar kamet-i kıymetlerine göre herkesi tebrik etmek, Allah'ın lütuf ve keremiyle hep beraber cennetin kapısından omuz omuza içeriye gireceğimiz arkadaşlarla rekabet yaşamamak, onları haset günahına sevk etmemek yerinde olur.

O zatlardan bahsederken, Mahmud Efendi Hazretleri, Süleyman Efendi Hazretleri, Hilmi Bey Hazretleri, Sami Efendi Hazretleri, Esat Efendi Hazretleri, Seydâ Hazretleri diyeceksiniz. Benim yakın çevremde bile kaç tane Esat var baksanız. Benim yakınlarımda Esat yoktu. Ama ben o zatlara saygımın gereği belki en çok koyduğum isimler Esat Efendi, Mahmut Efendi, Sami Efendi, Mesut Efendi, Ali Efendi, Veli Efendi... Her şeye rağmen acaba biz o mevzuda onların hissiyatlarını nazar-i itibara alarak kendimizi bir kez daha gözden geçirdik mi?

Frekansı iyi ayarlayabildik mi, iyi bir kalibrasyon gördükten sonra mı yola çıktık ve dediğimiz şeyleri dedik yoksa şerareler ağında bizim esas sinyalinin içine yabancı bir sürü şeyler karıştığı bir anında mı yaptık bu şeyleri? diye düşünmek lazımdır.

Özet

- Genel tavırlarımızı, hizmet düşüncemizi sık sık gözden geçirerek başkalarını rahatsız edecek davranış ve tutumlardan sakınmamız gerekir. Cenab-ı Hak bu hizmete inkişafı ihşan ediyorsa, bütün bunları siz kendinize mâl edemezsiniz.
- Siz insanları sevaba çağırırken, onları günaha sokmaya hakkınız yoktur. Dost dairede insanlardan bir tepki varsa tepki ve tenkitleri üzerimize almalı ve kendimizi sorgulamalıyız; "İhtimal üslup hatası yaptık" demeli ve muhasebeye koyulmalıyız.
- Merhum Necip Fazıl, Elmalılı Hamdi Yazır, Ömer Nasuhi Bilmen, Nurettin Topçu, Kadir Mısıroğlu, Sezai Karakoç, Mehmet Şevket Eygi gibi isimler ve daha niceleri bu işi başlatmışlardır. Bu değerli insanları, yaptıkları şeyin ifade ettiği manaya göre takdir etmek, bir yere koymak ve saygıyla yâd etmek icap eder.

Bu metin, muhterem Fethullah Gülen Hocaefendi'nin 5 Nisan 2010 tarihinde www.herkul.org sitesinde yayınlanan sohbetinden derlenmiştir.

16.04.2010 - Ey Güzeller Güzeli Sevgili Gel

Biz hemen hepimiz, körkütük yaşadığımız şu âlemdede Rabb'imiz'i Efendimiz'le (sallallahu aleyhi ve sellem) tanıdık. Sağanak sağanak başımızdan aşağı dökülen nimetleri O'nun basiretlerimize saçtığı nurlar sayesinde duyup hissettik. Nimete minnet ve şükran duygusunu; ihsan, hamd ü senâ düşüncesini O'ndan öğrendik. O'nun sunduğu mesajlarla Yaratan ve yaratılan arasındaki ilişkileri, kul ve Mâbud münasebetlerini, Yaratan'ın ululuğuna ve bizim kulluğumuza yaraşır şekilde duyup anlayabildik.

Dünya insanlığının gözleri O'nun ışığına uyanacağı âna kadar hissiyat kapkaranlık, düşünceler tutarsız, gönüller de yalnızlıkla iki bükülmüdü. Ne kedersiz bir sevinç bilinebiliyor, ne de elemsiz lezzetten haber vardı. Ötelerden bir damla rahmet düşmüyor ve gönül yamaçları da baharı ve yeşili bilemiyordu. O'nun teşrifıyla her yeri kasıp kavuran kuraklığın büyüğü bozuldu; göklerin gözü yaşlarla doldu ve gönüller Cennet yamaçlarının rengini aldı. Derken rahmetsizlikten şak şak olmuş bütün sinelerin ızdırabı dindi.. ve nice bin seneden beri ölümün pençesinde kıvranan ruhlara hayat çeşmesinin ufku göründü.

O, bu köhne dünyaya şeref vereceği âna dek yalan-doğru iç içe, günah-sevap yol arkadaşı, fazilet mefhumu silik bir kavram, rezalet hevâ ve heves pazarlarının en mergûb metâyıdı. Alınlarında isyan damgası, ruhlarında hezeyan bütün insanlık asıl hedeflerine ters hayat sergüzeşleriyle, her görüldükleri yerde sinelere ürperti salıyor.. hemen herkes bu vahşethâne-i belâda birbirini endişe ile süzüyor.. hak ayaklar altında pâyimâl, kuvvet bütün azgınlığıyla her şeye hakim.. dişli olmak âdeta bir imtiyaz; sözü sadece pençesi güçlü olanlar söylüyor.. hayvanî ölçüler içinde boğuşma insanların her günkü tabîî hâli.. birbirini yemek mârifet, kaba kuvveti iradenin hakkı saymak takdirlik iş.. hak düşüncesi Kafdağı'nın arkasında, adaletsizlik zayıfın, güçsüzün korkulu rüyası.. ismet, iffet, hakka hürmet mülâhazaları en sefil günlerini yaşamakta ve günümüzdekinden de beter.. ne kalbe rağbet ediliyordu ne akla itibar; hakaret görüyordu salim düşünce ve dinî duygular.. vicdan, zihninin bir yanına sıkışmış yitik mefhumlu bir ucûbe.. ruh, biyolojik hayatın birkaç kademe altında sürüm sürüm bir mağdur. Hırsızlık râyîç, harâmîlik yiğitlik, yağma-talan şecaat emaresi.. düşünceler sefil, duygular vahşi, yürekler merhametsiz ve ufuklar da zifte boyanmış gibi simsiyah olduğu bir dönemde her şeye yeten muhteşem bir

kalb enginliğıyle O geldi; O geldi ve bir hamlede dünyanın çehresindeki yıllanmış küfleri temizledi.. ufuklardaki isi-pası sildi.. gönülleri ışıık ümidiyle şahlandırdı.. şafakların çehresinde hemen herkesi bir yeni günü temâşâyâ çağırdı.. gözlerdeki perdeyi kaldırdı ve ruhlara o güne kadar görmedikleri farklı şeyleri müşahede etme zevkini duyurdu.. aklın nabzını kalbin ritmine bağladı.. sinelerdeki değışik hezeyanları kalbî ve rûhî heyecanlara çevirdi.

Sen Geldin, Zulmün Sesi Kesildi

O geldi ve bütün yaslı ehrelerdeki kederlerin yerini en içten tebessümler aldı.. O geldi, zulmün sesi kesildi.. mazlûmun âhı dindi.. ve sinelerde adalet duygusu dirildi.. O geldi kaba kuvvete "Dur!" deyiverdi. Mütecavizlerin haddini bildirdi ve hakkın dilindeki zincirleri çözdü.

Bunca fezâyî ve fecâyîye rağmen bugün hâlâ bir kısım mükemmelliklerden söz edebiliyorsak; bunu, O'nun bize sunduğı evrensel değerler külliyyâtı o muhteşem semâvî kâmusâ borçlu bulunuyoruz. Gönüllerimizde iyiyi, güzeli, insanî olanı arama hissi, O'nun içimize saldığı sonsuz televvünlü ziyâdandır. Ruhlarımızda duyduğumuz ebedî saadet arzusu O'nun sinelerimizde tutuşturduğu nurdandır, imandandır.

O'nu tanıyınca hepimiz ve her şey değışti; biz ebed için yaratıldığımızı, ebede meb'ûs olduğumuzu anladık; anladık ve vîrâne gönüllerimiz birden, İrem Bağlarına dönüşüverdi; çevremiz de Firdevs renklerine büründü. Talihimizin aydınlığında O'na katılıp O'nun leşkeri içinde yerimizi alınca önümüzü kesen bütün gulyabânî ağları bir bir yırtıldı.. kurtlar, akallar kuyruklarını kısıp inlerine sığındı.. ıyanlar töre değıştirip güvercinlerle arkadaş oldu.. ve şeytânî ocaklar bir bir söndü; şeytanlar da gidip otağlarını ümitsizlik vadilerine kurdu.. derken her yerde burcu burcu ruh ve mânâ râyihaları duyulmaya başladı.

Ey ışığıyla karanlık dünyalarımızı aydınlatan Nur, ey o enfes râyihasıyla cihanları itriyat çarşısına eviren Gül, gönül mağriplerimizde o vakitsiz gurûbun, ümit sabahlarımızı kapkaranlık bir hicran gecesine çevirdi. Göz gözü görmez oldu ve yollar bütünyle birbirine karıştı. Gün geldi, akıl, Sen'in yolundan çıkıp başka vadilere saptı.. düşünce bütün bütün Sana karşı kapandı ve her taraf yıllardan beri pusuda bekleyen o kapkaranlık hilkat garibeleri ile doldu. Adın sinelerimizden kazınmak ve nâmın yeni nesillere unutturulmak istendi. Bu meş'um gayretlerle beraber şu köhne dünyamız uğursuzluk ağına takıldı ve ümmetin kaderi kamburlaşıp iki büküm oldu. Durduğumuz yerde duramadık, olmamız gerektiğı gibi olamadık ve ulaşma iddiasında

bulunduğumuz yere de ulaşamadık.. mânâ köklerimizden koptuk.. maddeyi ve dünyayı doğru okuyamadık.. kendimizi bir korkunç hazanın solduran, öldüren ikliminde sararıp solmaya saldık.. herkes kendi düşünce dünyasının ufkuna koşarken bizler ürperten bir yok oluş içinde olduğumuz yerde kalakaldık.

Getirdiğin o muhteşem mânânın üzerine simsiyah bir gölge düştü.. Sen'inle gönüllerimiz arasında korkunç bir gaflet, cehalet, basiretsizlik haylûleti var; yaşanan bu kûsûf ortamında gelecek adına bir şey söylemek şöyle dursun çevremizi bile tam görüp değerlendiremiyoruz. Sen'in ışığının ulaşmadığı ruhların "ba'sü ba'del mevt"i mümkün mü bilemeyeceğim. Aslında ziyâsını, rengini, desenini Sen'den almayan yığınlar nasıl dirilebilir ki?..

Gel, Gönüllerimizdeki Karanlıkları Kov

Biz hepimiz, bir talihsiz dönemde gönül yamaçlarımızda ruhunun gurûbunu acı acı seyrettik ve gidip karanlıklara gömüldük. Bu ürperten gurûb karşısında hiçbir şey yapamadık ve tam bir âcizlik örneği sergileyerek hep sustuk.. ve sustu buna karşı kendi alanında bütün İlâhî lütuflar, ihsanlar, huzurlar, saadetler ve gül devrine ait en tatlı neşideler. Mübarek sima ve sîretine hasret gittiğimiz bu günlerde, kaderimize hicran, bize de suskunluk düştü. Simsiyah yokluklar yaşadığımız bu meş'um dönemde gökler bize hiç yüz vermedi, yıldızlar yüzümüze hiç gülmedi.. ay-güneş Sen'in üzerine doğduğu renkte hiç mi hiç görünmedi.. biz çevremizde hep karanlıklar gördük ve gece mahlûklarının homurtularıyla ürperdik. Sen artık aramızda yoktun ve her yanda yılanların-çıyanların ısıkları duyuluyor, her taraf yarasaların şehrayinleriyle inliyordu.. Sen küsmüş müydün/küser miydin onu bilemem; bildiğim bir şey varsa, o da, Sen'i kırmış olmamız ihtimalidir -ihtimal sözde bir iyimserlik ifadesi- ..ama eğer lütfedip gönüllerimize teveccüh buyurmazsan bu defa biz kırılıp paramparça olacağız.. ve şayet gelip dünyamızın çehresindeki isi-pası silmezsen bu sakil hava ile bir daha dirilmemek üzere boğulacağız...

Ey güzeller güzeli Sevgili gel, bir kere daha yeniden misafirimiz ol.. tahtını sinelerimize kur ve bize buyurabildiğin her şeyi buyur. Gel, gönüllerimizdeki karanlıkları kov, bütün benliğimize ruhunun ilhamlarını duyur ve bize yeniden diriliş yollarını göster. Gel, her gün biraz daha azgınlaşan şu zulmetleri ışığınla dağıt ve herkesi inleyen zulüm ve adaletsizlik ateşini söndürüver. Gel, her şekliyle kine, nefrete, düşmanlığa kilitlenmiş şu zavallı ruhların boyunlarındaki zincirleri çöz; sevgiye, merhamete, şefkate hasret giden sinelerimizi muhabbetle, hoşgörüyüyle coştur; gel, ruhlarımızı aklın aydınlığı, gönüllerimizi de

mantık ve muhakeme enginliğiyle buluştur ve bizi kendi içimizdeki kopukluklardan kurtar.

Sen gidince kimilerimiz akla takılıp düz yollarda yolsuzluk yaşamaya başladık.. kimilerimiz de kendimizi bir kısım gönül hülyalarına saldık, vehimlerimizle oyalandık.. ne aklın dilini anlayabildik ne de kalbî ve rûhî hayatın derinliklerine dalabildik.. aklı ihmal edip dünyanın kanına girdik, kalbe bütün bütün tavır alıp kendi derinliklerimizi görmezlikten geldik. Ey karanlık gecelerimizin ayı-güneşi, ey yolda kalmışların biricik rehberi, Sen bizler gibi sadece bir kere doğmadın/doğmazsın; zamanın her parçası Sen'in için bir tulû vakti, gönüllerimiz de mütevazı matlain.. perişaniyetimiz sana bir çağrı, sinelerimiz Seniyye-i Vedâ.. ne olur artık ağlayan gönüllerimize acı da gel; doğ canlarımıza Yaratan aşkına, bizi yalnız bırakma; yalnız bırakıp ruhlarımızı Sen'sizlik ateşine yakma.. ne ilm u irfanımız var, ne hayr u tâate mecâlimiz; bugüne kadar aşındırmadık eşik ve çalmadık kapı bırakmadık; gönül bağlayıp arkalarından koştuklarımız her zaman bizi aldattı, sonra da yol ortasında bırakıp gitti. Ne yürümeye takatimiz kaldı ne bulunduğumuz yerde ikamete dermanımız. Bağban sen isen -öyle olduğunda şüphemiz yok- bağ niye sahipsiz kalsın -sana böyle bir çağrıda bulunmak da ayrı bir saygısızlık-. Merkezi tutmak Sen'in hakkın ise o makam adına söz söylemek kimin haddine...

Mesajın Nur, Düşüncen Nur, Ufkun Nur...

Ey şefkati, adaletini aşkın Gönüller Sultanı, Sen'i unuttuğumuzun, Sana saygısızlıkta bulunduğumuzun farkındayız; ama Sen, şimdiye kadar bundan daha acılarını da gördün; incinsen de küsmedin, vefasızlık görsen de alâkanı kesmedin. Başını yaranlar, dişini kıranlar karşısında bile ellerini açıp dua dua yalvardın. Sen'i bilmemelerini mazeret sayarak, lânet ve bedduada bulunmadın, lânet ve bedduaya "âmin" de demedin. Sineni, Ebû Cehil'leri bile ümitlendirecek ölçüde açabildiğin kadar açtın ve her sözünü, her davranışını Hakk'ın rahmetinin enginliğine bağladın. Beklediklerimiz hakkımız olmasa da, bütün bu yaptıklarının karakterinin gereği olduğunda şüphemiz yok.

Ey dost, kaç bahar gelip geçti biz hep hazandayız ama, düşe-kalka olsa da hep izindeyiz. Gel bizi bir kere daha sevindir. Sevindir ki; bağının taptaze fidanlarıyla nâmını âleme tam duyuracak demdeyiz. Dünya Sen'in dünyan -müsaade buyurursan dünyamız da diyeceğim- bu dünya ışığa hasret gidiyor. Bizler o kırık azimlerimiz ve o çatlamış ümitlerimizle, yolların hakkını veremesek de hep yollardayız. Sadece hislerimizle de olsa, aradığımız sevgili

Sen'sin; gel son kez içimize doğ ki gönüllerimiz ışıkla dolsun ve ufuklarımızı saran şu upuzun geceler savulup gitsin; yerlerini gündüzlere bıraksın...

Gözlerimiz tulûunun emarelerini görmese de, tadın, lezzetin, kokun daha şimdiden hemen hepimizi mest etti. Gel bizi yeniden arkana al ki, ışığın ruhlarımıza vursun.. Sen "Sâyesi yere düşmez bir nahl-i Tûr'sun / Mihr-i âlemgîrsîn baştan ayağa nûrsun." (İtrî). Mesajın nur, düşüncen nur, ufkun nur, her yanınla pürnursun; aç yüzünden nikâbını cihanlar nurla dolsun ve her yanda nâmın duyulsun.

Ey yüce dost, söylenen sözler bir naat değil, sevgili kapısında mırıldanan serenat da değil; özü hasret, ruhu hicran kapı kuluna ait ritimsiz bir feryattır, bir feryâd-ı mutâddır.

Özetle

- O geldi ve bütün yashı çehrelerdeki kederlerin yerini en içten tebessümler aldı.. O geldi, zulmün sesi kesildi.. mazlûmun âhı dindi.. ve sinelerde adalet duygusu dirildi.. O geldi kaba kuvvete "Dur!" deyiverdi.
- Gel, bir kere daha yeniden misafirimiz ol.. tahtını sinelerimize kur ve bize buyurabildiğin her şeyi buyur. Gel, gönüllerimizdeki karanlıkları kov, bütün benliğimize ruhunun ilhamlarını duyur ve bize yeniden diriliş yollarını göster.
- Ey dost, kaç bahar gelip geçti biz hep hazandayız ama düşe-kalka olsa da hep izindeyiz. Gel bizi bir kere daha sevindir. Sevindir ki; bağının taptaze fidanlarıyla nâmını âleme tam duyuracak demdeyiz.

Haftanın Duası

Merhameti sonsuz biricik Rabbimiz! Sıkıntılarımızı izale buyur ve bizi içinde bulunduğumuz gamdan, kederden kurtar.. en yakın bir zamanda biz aciz kularına nezdinden bir ferec ve mahrec (çıkış yolu ve ferahlık) nasip eyle.. bu mücrim bendelerini nefislerimizin, insî ve cinnî şeytanların ilkâ etmeye çalıştıkları vesveselerden, şehvet ateşinden, gaflet zilletinden uzak tut.. rahmetinle muamele buyur da, bizi günahlardan koruyacak elbiselerle donat.. kulaklarımıza ve gözlerimize de hakkı görmeyi ve hakikati duymayı müyesser kıl.

Sözün Özü

O yeryüzüne ayak basmadan önce her tarafta ziyâ-zulmet iç içe, çirkin-güzel yan yana, gül dikene takılı, şeker kamışta saklı, arz semâya inat kapkaranlık, semâ ürperten korkunç bir boşluk, metafizik fiziğin dar mülâhazalarına bağlı, mânâ maddenin arkasında renksiz ve silik, ruh içi boş kuru bir unvan, gönül de cesedin gölgesindeydi. O'nun basiretlerimize çaldığı ziyâ ile, bütün eski dünya ve eski düşünceler bir bir yıkıldı.. zulmetler ışık karşısında bozgunlar yaşamaya başladı.. ve bir kere daha zimam, ruh ve mânânın eline geçti.

23.04.2010 - Dostlukları Bitiren Virüs

Nifak, dostlukları bitiren ve kalbleri birbiriyle vuruşturan çok tehlikeli bir virüstdür. Bu sebeple Kur'an, çok yerde mü'minleri, münafıklara ve nifaka karşı ikaz eder. Muhlis mü'minlerin tam mukabili olan münafıkları Kur'ân şöyle resmeder:

"Münafık erkek ve münafık kadınlar da birbirlerindendir. Kötülüğü emreder, iyiliğe engel olurlar ve cimrilikte bulunurlar. Onlar Allah'ı unuttular (bu yüzden) Allah da onlara unutmama muamelesinde bulundu. Doğrusu münafıklar, fasıkların tâ kendileridir" (Tevbe Sûresi, 9/67).

Görüldüğü gibi, âyet münafıklar için "dost" tabirini kullanmıyor ve sadece birbirlerinden olduklarını haber veriyor. Çünkü münafıklar arasında hiç kimseye karşı dostluk söz konusu değildir. Onları birbirine bağlayan tek bağ menfaattir. Menfaatlerine zerre kadar zarar gelecek olsa, hemen aynı gruplar arasında kıyasıya vuruşma başlar. Onun için âyet, gayet veciz ve mucizevî bir ifade ile onların ruh hâletlerini ele verir ve "bazısı, bazısından" der. Yani onların hepsi de aynı habislere dir.

Onların bir diğer ortak vasıfları ise, *"onlar münkerâtı emrederler."* Yaptıkları müstehcen neşriyatla, ele geçirdikleri sinema ve televizyon aracılığı ile gençleri manyetize edercesine sürekli kötülük telkininde bulunurlar; insanlar da âdeta onların emirlerine boyun eğler. Zira propaganda vasıtaları, insanları tesir altına alacak kadar güçlü ve kuvvetlidir. Baş dönmüş ve bakışı bulanmış güruh ve yığınlar, münafıkların asla vazgeçmeyecekleri piyonları ve sömürü vasıtalarıdır. Sömürü güçlerini ayakta tutabilmek için vermeyecekleri taviz ve insanlığa karşı yapmayacakları hiçbir mel'anet yoktur. Çünkü onlar münafıklardır ve dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, bu ayırıcı vasıflarıyla derhal tanınırlar.

Onların ortak vasıflarının ikincisi, "marufu engeller, iyiliğe mani olurlar." Cemiyeti psikolojik bir baskı altına alarak, faziletli yaşamak isteyen herkesi "gerici"likle yaftalarlar. Namaz kılan, oruç tutan, onların nezdinde mürteci; kadınların onlardan farklı olan giysileri ve başlarına taktıkları, onlara göre en korkunç irtica alâmeti ve bir uğursuzluk emâresidir. Millet sevgisinden mi bahsettiniz; artık siz onlara göre birer faşistsiniz.

İsrailoğullarını Bitiren Neydi?

Bu itibarla mü'minler, bu duruma düşmekten korumak için sürekli birbirlerine iyiliği emredip ona teşvikte bulunmalı kötülüklerden de birbirlerini sakındırıp onlardan vazgeçirmeye çalışmalıdırlar. Zaten, huzurlu bir toplum olabilmek için, münkerin en küçüğünün dahi yaşamasına fırsat verilmemelidir. İctimaî bozukluklar hep küçük görünen münkerâtın yaygınlaşmasından meydana gelmiştir. Tarihe bu zaviyeden baktığımızda, tekerrürü aynı akıbeti doğuracak nice ictimaî tefessühler görmemiz mümkündür. Zikredeceğimiz şu hadîs, bu tür kokuşmaların tarihî tahlili açısından çok mühimdir.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) buyuruyor:

"İsrâiloğullarına, ictimaî çöküntü şöyle girmiştir: Bir kişi diğerinde gördüğü bir kötülük üzerine, "Ey filan, bu işi terk et, bu sana helâl değildir" derdi. Ertesi gün de gelir, o adam aynı münkeri işliyor olmasına rağmen, onunla dostluğunu devam ettirir; onunla beraber oturup kalkar, beraber yer içerdi. Bunun üzerine Allah (celle celaluhu) onların kalblerini birbirlerine çaldı." Sonra da Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem):

"İsrâiloğullarından inkâr edenler, Davud'un ve Meryemoğlu İsa'nın diliyle lânetlenmişlerdir. Bu, onların baş kaldırmaları ve aşırı gitmelerinden dolayı idi. Onlar birbirlerinin yaptıkları fenalıklara mani olmuyorlardı. Yapmakta oldukları bu iş ne kötü idi" (Mâide; 5/78,79) âyetini okuyarak şöyle buyurdu: "Hayır, vallahi, muhakkak marufu emredip münkerden nehyetmelisiniz ve yine muhakkak zalimin elinden tutup onu hak çizgisine getirmelisiniz." Burada, kötülüğe pasaport veren bir kısım İsrâiloğulları'nın durumu dile getirilirken, mü'minler aynı akıbetten sakındırılmakta ve böyle bir duruma düşmemeleri için tenbihte bulunmaktadır. Zaten bu gibi vak'aların rapor edilmesinde her zaman bir kısım hikmetler söz konusudur.

Vak'a şu şekilde de tahlil edilebilir: İşlenen bir münker görülmüştür. Münker işleyeni ikaz eden şahıs, zatında o münkerin karşısındadır.. ve ilk gün o münker işleyeni ikaz etmiştir. Ancak, devamlılık ve sebat isteyen böyle bir mevzuda o hiç de öyle davranmamış; münker işleyenin o işte ısrar etmesine karşılık, diğeri metafizik gerilimini koruyamamış ve o şahsa yanaşarak onunla yemiş-içmiş, sohbet etmiş ve dostluğunu devam ettirmiştir. Kalbiyle buğzetme, îmanın varlığına son işaret ve alâmetken o, bu kadarcık bir canlılık bile gösterememiştir. Böylece, karşısında direnç gösterecek hiçbir unsur kalmadığı için, o kötülük de cemiyet içinde yayılma zemini bulmuştur. Ve Cenâb-ı Hakk da onların kalblerini birbirine çarparak eşitlemiş ve denkleştirmiştir. Hatta onların

arasında dâhilî sürtüşmeler meydana getirerek onları fırka fırka bölmüştür.

Evet, Allah (celle celaluhu), inkâr eden Yahudinin kalbini birbirine çarpıp eşitleyip nifak içine attı.. ve bir dönemde Hristiyan dünyasından çekmedikleri cefa, maruz kalmadıkları hakaret kalmadı. Daha önce, asırlarca Babil'de esaret hayatı yaşamış.. bir başka dönemde Şabur tarafından işkencelerin en iğrencine uğratılmış ve hiçbir zaman rahat yüzü görmemişlerdi. Böyle bir duruma düşmelerinin tek sebebi, aralarında "emr-i bi'l-maruf, nehy-i ani'l-münker" yapmamaları idi ki, bu sebeple kalblerinde ayrılık fitneleri geliyor ve yer yer temelden sarsılıyorlardı. İşte Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) böyle bir vak'ayı rapor ederken, aynı akıbete düşmemeleri için, yapılması gereken şeylerin baştan yapmaları gerektiği hususunu ümmetine ihtar ediyor ve toplum hâlinde çökmemenin yol-yöntem ve tekniğini öğretiyordu.

Özetle

- Münafıklar arasında hiç kimseye karşı dostluk söz konusu değildir. Onları birbirine bağlayan tek bağ menfaattir. Menfaatlerine zerre kadar zarar gelecek olsa, hemen aynı gruplar arasında kıyasıya vuruşma başlar.
- Bütün güzel şeyler onların yanında münkerdir. Âdeta milletin maruf (iyi ve güzel) kabul ettiği her şeye karşı onların alerjisi vardır; vardır çünkü bu, nifakın bir muktezasıdır.. ve nifak iç-dış bütünlüğüne eremeyen insanların düştüğü derekedir.
- Huzurlu bir toplum olabilmek için, münkerin (kötülük) en küçüğünün dahi yaşamasına fırsat verilmemelidir. İçtimaî bozukluklar hep küçük görünen münkerâtın yaygınlaşmasından meydana gelmiştir.

Nifak

İnanmadığı halde inanıyor görünmek, akide ve düşüncelerinde münkir olmasına rağmen farklı bir tavır ve kanaat sergilemek, her zaman duruma göre hareket edip sürekli ikiyüzlü davranmak demek olan nifak; ferdî, içtimaî bir riyakârlık ve bir ruh hastalığıdır. Bu hastalığı taşıyan mürâî ve münafık, her zeminde ayrı bir tavırda bulunur, her yerde farklı bir görüntü sergiler ve o rengârenk davranışlarıyla âdeta birkaç hayatı iç içe birden yaşar.

Münafık, aslında hiçbir şeye inanmadığı halde, duruma göre "Benim Allah'a ve âhiret gününe inancım tamdır." diyerek kendine mü'min süsü verir ve her zaman ehl-i imanı aldatmaya çalışır. Ne var ki, her aldatma hareketinde aldanan da onun kendisidir; zira mü'minler firasetlidirler ve imanın nuru ile, gördükleri

her şeyi doğru görürler..

Münafıkla karşılaştığınızda yer yer kendinizi tam bir mülhit ve münkirle, zaman zaman da bir reybî (şüpheli), bir sofistle (safsatıcı, mugalâtacı) yüz yüze gelmiş sanır ve irkilirsiniz. Münafığın bu hastalığı bazen öyle şiddetli bir şüphe, bir kuşku ve bir telâşa dönüşerek dışarıya vurur ki, onun o hâli karşısında ürpermek elden gelmez. Bu hasta ruh, her zaman fevkalâde bir korkuyla sarsılır; çok defa da içine kapanarak kendine göre mevhum düşmanlar icat eder ve bu mevhum düşmanlar karşısında tir tir titremeye durur. Bazen münafık, her ses ve her sözden irkilir, her hareketi kendi aleyhinde bir tecavüz hamlesi gibi görür, her kıpırdanışı da kendisine karşı bir baskın teşebbüsü şeklinde yorumlar ve bar bar bağırarak etrafında kıyametler koparır.

Bazen de o, bir orada bir burada bulunma telâşıyla sürekli kararsız davranır, tereddütlerle dolar-boşalır, her şeyi ve herkesi farklı görür, farklı yorumlar, hiçbir şeye ve hiçbir kimseye karşı güven duymaz. Bu gibi durumlarda eğer güçlü ise, hasım kabul ettiği cepheyi hem kendinin, hem sistemin, hem bütün insanlığın düşmanı gibi gösterir.. gösterir ve değişik vehimlerle, ihtimallerle zihninde mahkum ettiği bu mevhum cephe insanlarını hemen bitirmek veya bitirtmek ister: çığırtkanlık yapar, iftiraya tezvire başvurur, moda tabiriyle yargısız infazlarda bulunur ve ne yapıp yapıp onların hakkından gelmeye çalışır.

İşte böyle bir talihsiz, gün gelir bütün bütün istikrarını kaybeder.. özünden uzaklaşır.. vicdanıyla tenakuza düşer.. iman ve imana müteallik şeylerden sıkılır.. dinden diyanetten ürker.. kitaba kuşkuyla bakar.. doğruyu gösteren delil ve burhanlardan kaçır.. her gün ayrı bir havada yaşamaya başlar.. "Dün dündü, gelip geçti; bugün bugündür, mutlaka yaşamalı ve keyif çıkarmalı; yarınlara gelince, onlar da cismanî arzulara göre plânlanmalı ve gerisi düşünülmemelidir." der ve her şeyi içinde bulunduğu âna inhisar ettirerek, sınırsız sınırlandırarak ve geniş de daraltarak, ömrünü bir zamanzede olarak geçirir.

Sözün Özü

Münafıklar, bütün işlerini şahsî menfaatlerine bağlamışlardır. Çıkarları öyle davranmayı gerektirdiği bir yerde, rahatlıkla her türlü bozguncuyla anlaşabilirler. Onlar, her konuya nefsanilik açısından yaklaşır ve her şeyi egoizmaya bağlı değerlendirirler. Ölçüleri bozuk, kıstasları ayarsız, kriterleri de yanıltır: akı, kara görür; güzele çirkin der; zulmü alkışlar, zalimle sarmaş-dolaş yaşar; ışığa söver, nura savaş açar; inanıp emniyet insanı olmayı aptallık sayar; hileyi, iğfali akıllılık kabul eder ve her işinde tahribin kolaylaştırıcılığına sığınarak güçlü görünmeye çalışır.

Haftanın Duası

Ey bütün cebbar ve gaddarları azametinin dizginleriyle dizginleyip durduran, yüce dinimiz İslam'a ve ona yürekten bağlanmış müslümanlara kinle, nefretle düşmanlık besleyenleri kudretiyle ihata eden Yüceler Yücesi Rab! Sen'den, sırf Sana inandıkları için, inanan kullarına adavet besleyen insafsız ve yola gelmez kimselerin ağızlarına gem vurma, ellerine kelepçe geçirmeni, ayaklarına zincir takmanı istiyoruz.. biz masum ve garip kullarına merhamet buyur da, bize karşı kin ve nefret duygularıyla oturup kalkan hasetçilerin menfur emellerine ulaşmalarına müsaade etme..

30.04.2010 - Büyükler Geceleri Hep Uyanık Geçirmiş

Gece, melekût âleminin kapılarının aralandığı, semavî birtakım menfezlerin açıldığı ve ötelere müşâhede edildiği bir zaman dilimidir. Bediüzzaman'ın tespitiyle, teheccütle gecenin ihya edilmesi, berzah âlemini aydınlatan bir projektördür. Abdullah İbn Ömer'in rivayet ettiği bir hadis ve bir hâdis, bu mevzua ışık tutar.

Bu hadiste Abdullah İbn Ömer mealen diyor ki: "Herkes rüya görür ve gelir Allah Resûlü'ne anlatırlardı. Ben de kendi kendime: Keşke berzah âleminin kapıları bana da aralansa, ben de bir kısım şeyler görsem ve gördüğüm şeyleri gelip İnsanlığın İftihar Tablosu'na anlatırsam; O da bunları tabir etse.. derken, bir gün rüyamda gördüm ki, iki zat beni kollarımdan tutup derdest ederek, derin ve alevli bir kuyunun başına getirdiler. O derince kuyunun içinden âdeta bir hortum gibi döne döne alevler yükseliyordu. Vakumunu bile yutacak kadar korkunçtu. Anladım ki bu, Cehennem'dir. Beni başına getirdiklerinde, oraya atacaklar diye çok korktum. Allah'a sığınıp, "Yâ Rab!" diye yalvarmaya başladım. Birisi bana dedi ki: "Korkma! Senin için endişe edecek bir şey yok. Sen oraya girmeyeceksin." Sonra uyandım ve ablam Hafsa'ya rüyamı anlattım ve bunun tabirini Resûlullah'a sormasını istedim. Ablam sorunca Allah Resûlü buyurdular ki: "Abdullah İbn Ömer ne güzel bir insandır ama keşke geceleri ihya etse!"

Tecellî avına çıkanlar için en müsait zaman dilimlerinden biridir geceler. Gecelerde tefekkür ağlarıyla metafizik gerilime geçen kalb, ruh, latîfe-i Rabbaniye ile her zaman beklenilenin ötesinde tecellîler yakalanabilir. Allah'a vuslat, gecelerde olur. En aydınlık işler, karanlığın sinesinde gerçekleşir. Mesafeler gecelerde kat'edilir. Miraca yükselme gecelerde mümkündür. Allah Resûlü'nün (sallallâhu aleyhi ve sellem) ihya etmediği bir tek gece dahi yok gibidir. O Nebîler Serveri, bazı geceler kalktığında, Âl-i İmrân sûre-i celîlesinin son kısmında bulunan tefekkürle ilgili âyetleri okur, hatta bazen birkaç defa okur, dolan mübarek gözlerini semaya çevirip hıçkırıklara boğulurdu. Sonra uzun mu uzun kıyam, rûkû ve secdeleriyle gece namazını ikame ederdi.

Gecelerin Tecelli Avcıları

Efendiler Efendisi'ne tâbi olan sahabe-i kiram, tabiîn-i izam efendilerimizden niceleri de, geceleri hep uyanık geçirmiş; zamanın o altın dilimlerini namaz, dua ve tefekkürle azamî ölçüde değerlendirmeye çalışmışlardır. Tabakât kitaplarına

baktığınızda, Allah dostlarının hemen hemen bütününün, gecelerini kıyamla ihya ettiklerine şahit olursunuz.

Evet, ehlullah gecelerin sessizliğini çok iyi değerlendirmişler, ağlarını kurmuş ve hep tecellî avlamışlardır. Bu mânâda insanın ağı; teveccüh, nazar ve konsantrasyon da diyebileceğimiz im'ân-ı nazardır. Böyle bir im'ân-ı nazarla yoğunlaşabilen tecellî avcısının sinesine her zaman tasavvurları aşkın duygular akar, dilinden de daha önce kimsenin söylemediği kelimeler dökülür. Evet, insan tam teveccühe muvaffak olduğu böyle anlarda bazen öyle heyecan tufanları yaşar ki, âdeta Cenâb-ı Hak'ın sonsuz kuvvetini yanına almış da, Allah'ın izniyle yerkürenin yörüngesini bile bir manivelayla değiştirebilecekmiş gibi olur.

Kalbin rikkat kesbettiği, gözün ve gönlün dolup âdeta taşacak hâle geldiği bu 'hâl'lerin bir fırsat olarak görülüp rantabl değerlendirilmesi hak ve hakikat yolcuları için çok büyük önem arz eder. Nasıl insanın, Kâbe'de, Arafat'ta, Müzdelife'de, Muvâcehe'de bulunması ya da Kadir Gecesi, cuma günü birlerin bin olduğu eşref saatlerini idrak etmesi Cenâb-ı Hak'tan gelecek olan vâridâtı yakalamak adına çok büyük bir ehemmiyet arz ediyorsa, aynen öyle de kalbin yumuşadığı, istiğrak, kalak, heyman gibi hâllerin yaşandığı anlar da Hak'tan gelecek tecellîleri avlama ve dergâh-ı İlâhî'den talepte bulunma hesabına büyük bir önem taşır. Bundan dolayı insan bu tür bir hâl yaşadığında, bütün bütün kendini unutmalı ve "Allah'ım! Yeryüzünün her yerinde yüce dinini bir kez daha i'lâ buyur. Bizim ve bütün kullarının kalblerini iman, İslâm ve ihsana aç!" diyerek dua etmelidir. Bu, bir mânâda, "Milletimin imanını selamette görürsem Cehennem'in alevleri içinde yanmaya razıyım." ufku, bir mânâda da her mü'minin vazifesi sayılmalıdır. O ufuktur ki, orada insan kendi ızdırabını unutmuş, sadece başkalarının ızdırabını duyar hâle gelmiştir.

Bir Tek Dakikan Var, Deseler...

Sözelimi Cenâb-ı Hak bana, "Sana bir tek dakika veriyorum; bu tek dakikada ne istersen onu kabul edeceğim!" buyursa ben evi, köyü, sandıklar dolusu altını hatta İstanbul'un, Belgrad'ın fethini değil, sadece yeryüzünde Nâm-ı Celîl-i Sübhânî'nin bir kez daha bayraklaşmasını, Rûh-u Revân-ı Muhammedî'nin her tarafta şehbal açmasını isterim. "Allah'ım! Bütün kalbler Sana ve Resûlü'ne karşı muhabbetle dolsun. Her yerde Senin nâmın duyulsun ve biz bu işin hizmetçileri olalım." derim. Evet, Rabb'imden yine Rabb'imi isterim. Çünkü her şeyin kaynağı ve her şeyi verecek sadece O'dur. Bundan dolayı istenilecek bir şey varsa o da,

sadece O'nun rızası, O'nun hoşnutluğudur. Oyle zannediyorum ki, benimle bu recada müttelik olan arkadaşlarım da başka değil sadece bunu isterler.

Bugün insanlık Allah'a ve Resûlullah'a, Rabb'imizin Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) eliyle insanlığa ulaştırdığı nurlu ve mübarek mesaja muhtaçtır. Dolayısıyla kalblerin, zikretmeye çalıştığım istikamette feth u inşirahı adına yapılacak gayretler, küçük bile görünseler, Allah nezdinde çok büyük önemi hâizdirler. Böyle düşünmek, bu hususta gayret etmek ve dua dua yalvarmak da peygamberâne bir tavidır.

Özetle

- Gece, melekût âleminin kapılarının aralandığı, semavî birtakım menfezlerin açıldığı ve ötelere müşâhede edildiği bir zaman dilimidir. Teheccütle gecenin ihya edilmesi, berzah âlemini aydınlatan bir projektördür.
- Efendiler Efendisi'ne tâbi olan sahabe-i kiram, tabiîn-i izam efendilerimizden niceleri, geceleri hep uyanık geçirmiş; zamanın o altın dilimlerini namaz, dua ve tefekkürle azamî ölçüde değerlendirmeye çalışmışlardır.
- Allah'a vuslat, gecelerde olur. En aydınlık işler, gecelerin sinesinde gerçekleşir. Mesafeler gecelerde kat'edilir. Miraca yükselme gecelerde mümkündür. Allah Resûlü'nün ihya etmediği bir tek gece dahi yok gibidir.

Seni Sena Etmeye Gücümüz Yetmez

İbadet etmek bir lütuf; ibadete karşı içte hissedilen arzu ve alaka da o lütfun üzerine ayrı bir lütuftur. Cenâb-ı Allah bazen bir kula bu duyguyu lütfeder; o da ibadetleri tabiî ihtiyaçları, âdetleri gibi görür. Bu, o insanın iyi ve güzel hallerinin iştiyaka dönüşmesi demektir. Bu iştiyakla, "Ne kadar yapsam az" der.

Ne kadar ibadet yaparsa yapsın, ne kadar evrâd u ezkârda bulunursa bulunsun "Lâ uhsî senâen aleyk, ente kemâ esneyte alâ nefsike Senin zatını senâ ettiğin (övdüğün, methettiğin) ölçüde Seni senâ etmeye gücüm yetmez." felsefesine bağlı vazifesini eda edemediği, iyi bir kul olamadığı gibi bir duygu içinde varsa, yani yaptığı her şeyi azımsıyorsa bu kişi Allah'ın epey bir lütfuna mazhar demektir.

Yaptığı ile iktifa eden mümindir, inanıyordur, ibadet ü taatındadır; ama bu ölçüde mazhariyete ulaşamamış demektir. Yani, günde bin rekat namaz kılsa da "Hayır, Rabb'ime karşı borcumu kat'iyen ödeyemedim." demek "O'na karşı

şükran borcumu eda edemedim." mülâhazasına girmek mevhibe üstü bir mevhibedir. Onun için mükemmelini anlatma sadedinde hadis olarak da rivayet edilir "Mâ arafnâke hakka marifetike Ya Ma'rûf; Ey bütün mahlukat tarafından bilinen Rabb'im, Seni bilinmesi gereken ölçüde bilip tanıyamadık.", "Mâ abednâke hakka ibadetike Ya Ma'bûd; Ey yalnızca kendisine ibadet edilen Allah'ım, Sana hakkıyla kulluk edemedik.", "Mâ şekernâke hakka şükrike Ya MeşkûrEy her dilde meşkûr olan Rabb'im, Sana gereğince şükredemedik.", "Ma zekernâke hakka zikrike Ya Mezkûr; Ey yerde gökte her varlık tarafından adı anılan Allah'ım, şanına layık zikri yapamadık."... sözleri, vicdanın kriterlerine ve kadirşinaslığına göre "Tam eda edemedik" şuurunu anlatır.

İmanın kalbte sebat bulması çok önemli olduğu için ben dua ederken mütemâdiyen (sürekli olarak) "Allahümme yâ mukallibe'lkulûb, sebbit kulûbenâ alâ dînîk; Ey kalbleri evirip çeviren Allah'ım! Kalblerimizi dininde sabitleyip perçinle." diyorum. Başka bir dua da, "Allahümme ya musarrife'lkulûb, sarrif kulûbenâ ila tâatik; Ey kalbleri evirip çeviren, kalblerimizi ibadet ü tâat sevdasına çevir!" diyorum. Buna ilaveler yapabilirsiniz: "Kalblerimizi sevip razı olduğun işlere, hususiyle de ihlâsa yönelt." diyebilirsiniz. "Kamil iman ve mükemmel yakîne yönelt." diyebilirsiniz. "Yumuşak huyluluk ve düşünerek, temkinli davranmaya yönelt." diyebilirsiniz. Bunlar istenir Allah'tan. Fiille de ısrar edilirse Cenâb-ı Hak her şeye rağmen, cismaniyete ve bedene rağmen ibadete aşk u iştîyak verir. O hale gelir ki insan, santim eksik yapsa çok ızdırap duyar ve yaptığı her şeyi az görür, küçük kabul eder.

Evet, elinden geldiğince O'na karşı kulluğunu ifade edeceksin; ama sonunda "diyemedim" diyeceksin; "Söyleyemedim, edemedim, yapamadım... Nerede Rabb'imın sonsuz lütufları, nerede O'na tam şükürle mukabele!.." Bize, bunları söyleme, bu istikametteki istekleri ortaya koyma düşer.

Ey dîde nedir uyku gel uyan gecelerde
Kevkeblerin et seyrini seyrân gecelerde
Bak, hey'et-i âlemde bu hikmetleri seyret
Bul Sâni'ini ol O'na hayran gecelerde
Çün gündüz olursun nice ağyâr ile gâfil
Ko gafleti, Dildârdan utan gecelerde
Gafletle uyumak ne revâ abd-i hakîre
Şefkatle nidâ eyleye Rahmân gecelerde
Cümle geceyi uyuma Kayyûm'u seversen
Tâ hay olasin Hayy ile ey cân gecelerde

Âşıklar uyumaz gece hem sen uyuma kim
Gönlün gözüne görüne Cânân gecelerde
Dil beyt-i Hudâdır onu pâk eyle sivâdan
Kasrına nüzûl eyler o Sultân gecelerde
Az ye az uyu hayrete var fânî ol ondan
Bul cân-ı bekâ, ol O'na mihmân gecelerde
Allah için ol halka mukârin gece gündüz
Ey Hakkı, nihân-ı aşk oduna yan gecelerde..
Erzurumlu İbrahim Hakkı

Sözün Özü

İbrahim Nehâî, Esved bin Yezid en-Nehâî, Alkame, Ebu Hanife gibi şahıslar akıbetlerinden endişe ediyorlardı. Sabahlara kadar damın üstünde ibadet eden Esved vefat edince, onu rüyada görüyor ve soruyorlar: "Allah sana nasıl muamele yaptı?" Cevap veriyor: "Neredeyse peygamberlerle beraber haşredecekti." Buna rağmen, bu zatlar hayatları boyunca kabre imansız gitmekten korkmuşlardı. İnsana şans bir defa verilmiştir. O, okunu bir defa atacak, 12'den vuracak ve kurtulacaktır. Yoksa vay haline!..

Haftanın Duası

Ey bütün mülk ve melekût (varlık ve varlık ötesi) kabza-ı tasarrufunda bulunan.. ey hayat sahibi Hayy.. ey varlığının asla bir başlangıcı olmayan Kadîm.. ey ölüm Kendisi için katiyen söz konusu olmayan Bâkî! İhtiyaçlarımızı gider.. bize lütfunla muamelede bulun.. başımızdaki bütün belaları def ü ref' eyle.. bizim yanımızda ol, aleyhimizde olma.. bizi dînî ve dünyevî musibetlerden koru.. dünyayı en büyük derdimiz, tasamız ve kendisi için en fazla gayreti sarf ettiğimiz bir meta' kılma..

07.05.2010 - Takva, Günahtan Koruyan Zırhtır

Haram ve yasaklara karşı titiz ve tetikte olma, memnû şeylere girme endişesiyle bütün şüpheli şeylerden kaçınıp uzak durma şeklinde izah edilen vera', takvanın ötesinde bir zirve olarak görülmüş yüce ve yüksek bir sıfat-ı âliyedir. Bu mânâda ona âzamî takva da denilebilir.

Bugüne kadar hakkında yapılan farklı tarifler çerçevesinde ele alacağımız takva ise; haramlardan kat'i olarak içtinap etme, farzları arızasız-kusursuz yerine getirme, vacipleri kemal-i hassasiyetle ifa etme, şüpheli şeylerden tevakkide bulunma ve şüpheli olduğu mülâhazasıyla bazı mubahlara karşı bile tavır belirleme demektir. Hatta Şârânî'nin Mizan'ı esas alınacak olursa insanın kendisini azimetlerle amel etme mevzuunda mükellef görmesi de takvanın bir yönünü teşkil eder. Ancak bilinmesi gerekir ki, bir insan âzamî takvayı yaşama adına azimetlerle amel etmeyi kendine bir yol olarak tercih etmiş bulunsa da, bu yolu herkese teklif etmesi doğru değildir.

Hz. Pir'in takva ile alâkalı ortaya koyduğu çerçeveye bakınca, onun, kolaylaştırıcı bir üslûpla, meseleyi daha yaşanılır ve herkesi kapsayacak bir şekilde ele aldığı görülür. Mesela bir yerde o, "Bu zamanda tahribat ve menfî cereyan dehşetlendiği için, takva bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzları yapan, kebirleri işlemeyen, kurtulur." diyerek bize takva adına bir çerçeve sunar. Hz. Pir'in ilhama, vâridâta veya bir hutura binaen ortaya koyduğu bu takva tarifini, şartların ve konjonktürün hakiki mânâda takvayı yaşamaya müsait olmadığı ve bir kısım kırılma, arıza ve zaruretlerden dolayı âzamî takvanın yaşanmadığı dönemlerde, hiç olmazsa, haramlardan içtinap edip farzları arızasız kusursuz yerine getirmek suretiyle muhataplarını takva serasına ve onun vaat ettiği güzelliklerden istifadeye çağrısı şeklinde anlayabiliriz.

Fakat bu noktada şu hususun gözden kaçırılmaması gerekir: Hz. Pir bir taraftan bazı yerlerde, meseleyi özellikle mübtediler (yolun başındakiler) için yaşanır kılma adına bu şekilde arz etmiş olsa da, diğer taraftan başka yerlerde âzamî takvaya işarette bulunmuş ve ona talip olunması gerektiğini söylemiştir. Yani iman ve Kur'an dairesi içine henüz adımını atmış mübtedileri kaçırmamak ve meseleleri takdimde üslûp hatasına düşmemek için daha objektif bir çerçeve sunulmuş; fakat diğer yandan insanların önüne kalb ve ruhun derece-i hayatına

yükselip âzamî takvaya ulaşması adına bir ufuk ve hedef konulmuştur.

Takvanın diğer bir yönünü ise tekvînî emirlere riayet teşkil eder. Günümüzde bizim ilim ve teknoloji gibi bazı sahalarda geri kalmamız, değişik zulüm ve baskılar altında ezilmemiz ve bunun neticesinde de kendi din ve diyanetimizden şüphe eder hâle düşmemizin altında yatan en önemli sebeplerden biri de âyât-ı tekviniyeyi doğru okuyup doğru yorumlayamayışımızdır. Demek ki kâinat kitabını doğru okuyup doğru yorumlama da takvanın önemli diğer bir buudunu oluşturmaktadır.

Suizanna Sebebiyet Vermek Doğru Değildir

Vera' ise, bütün bunların daha da ötesini ifade eden bir mefhumdur. Vera', bir yönüyle şüpheli şeylerden kaçınmak, diğer yandan da Peygamber Efendimiz'in (aleyhissalâtü vesselâm) "Töhmət yerlerinden sakının!" (Suyûtî, Câmiü'l-kebir, 1/817) hadis-i şerifi gereğince bazı meşru tavır ve davranışları bile bir kısım yanlış yorumlamalara sebebiyet verebilir mülâhazasıyla terk etmektir. Buna göre vera' sahibi bir mümin, laubalilik ve gayr-i ciddiliklerin nümayan olduğu bir yerde bulunmaktan sakınmalıdır. Mesela bir kına gecesi, bir düğün merasimi dahi olsa, eğer orada Allah'ı ve peygamberi unutturacak laubalilikler ufku kirletiyorsa, vera' sahibi bir insan o mekânda kendi konumuna halel getirmemeli, durum ve kredisini kırdırmamalı, itibarını zedelememeli ve asla gayr-i ciddiliklere, laubaliliklere girmemelidir. Evet, haramlardan sakınma, kemal-i hassasiyetle farzları yerine getirme, vacipleri ifa ve sünnetleri kılı kırk yararcasına eda etme hassasiyetinin yanında, yanlış yorumlara sebebiyet verecek yerlerde dolaşmama, yanlış yorumlanabilecek tavır ve davranışlar içine girmeme de vera, sahibi olma adına önem arz eder. Bu durumu bir misalle biraz daha açmaya çalışalım. Diyelim ki siz içinde bir kısım haramların işlendiği bazı mekânların bulunduğu bir caddeden geçiyorsunuz. Eğer siz, halkın teveccüh ettiği, rehber olarak gördüğü, önlerinde numune-i imtisal kabul ettiği birisi iseniz, lehviyat mekânlarının bulunduğu böyle bir caddeden geçerken, "Acaba oraya mı girdi, orada o atmosferi paylaştığı dost ve arkadaşları mı var?" türünden değişik mülâhazalara sebebiyet verecek ve sizde itibar ve kredi kırılmasına yol açacak her türlü tavır ve davranıştan uzak durmanız gerekir. Evet, eğer siz milletin gözünün içine baktığı bir insan konumunda iseniz, size itimat eden o insanları şüpheye düşürmemek, kafa karışıklığına sevk etmemek ve güvenilirliğinize toz kondurmamak için mecbur kalmadıkça o tür lehviyat ve levsiyatın işlendiği yerlerin yakınından bile geçmemelisiniz.

İnsanlar kanaat-i vicdaniyeleri ile vacip, farz veya "farzlar üstü farz" bir vazifeyi eda ederken gayr-i ihtiyarî, iradeye iktiran etmeden bu türlü imtihan sayılabilecek bazı şeylerin içine düşmüş olabilirler. Bu ayrıca değerlendirilmesi gereken bir husustur. Ancak böyle bir maksat olmadan, canının istediği şekilde, keyfiliğe bağlı bir halde kalkıp şurada burada gezme, internet sitelerinde gezinme, hava almak için gidip değişik yerlerde dolaşma ve benzeri tavır ve davranışlar içine girme.. evet, bunların hiçbirini Kitap ve Sünnet'e göre tecviz etmemiz mümkün değildir.

Özetle

- Yolun başındakiler için farzları yapma, büyük günahlardan kaçınma yeterli iken belli bir mesafe kat edenler için azami takva her zaman hedefte olmalıdır.
- İnsan farzları yerine getirme, vacipleri ifa ve sünnetleri eda etme hassasiyetiyle yaşamayı tercih edebilir. Ancak bu tercihini herkese teklif etmesi doğru değildir.
- Toplumun önünde görünen şahısların, hayatlarını daha dikkatli yaşaması, töhmet altında bırakacak davranışlardan kaçınması gerekir.

Kendisinin Savcısı Başkasının Avukatı Olmak

İnsanlığın İftihar Tablosu (aleyhissalâtü vesselâm) herkese örnek ve bütün insanlara rehber olduğundan, umumun söz konusu olduğu durumlarda umumun durumunu nazar-ı itibara almış ve herkesin kaldırabileceği bir kulluk anlayışının temsilcisi olmuştur.

Mesela, insanları arkasına alarak namaz kıldırıldığı durumlarda namazı çok uzun tutmamış ve imamlık yapan kimselere de bu mevzuda ciddi ikaz ve tavsiyelerde bulunmuştur. Fakat diğer taraftan İbn Mes'ud'un (radiyallâhu anh) anlattıklarına baktığımızda, Resûl-i Ekrem Efendimiz bir gece kendi evinde namaza durduğunda bir rekâtta Bakara, Âl-i İmran, Nisa ve Maide sûre-i celilelerini okumuştur. Bazen yerine göre savm-i visal yapmış; hiç yemeden iki, üç gün oruç tutmuş ve böylece kendi farklılığını ortaya koymuştur.

İşte Hazreti Ruh-u Seyyidi'l-Enâm'ın (aleyhissalâtü vesselâm) o derin yanını yakalamış ve hayatlarını ona göre programlamış; tabir-i diğerle dindeki azimetlere ve mükellefiyetin en ağırına göre yaşamayı şiar edinmiş kişilere, günümüzdeki bir kısım insanlar, dini zorlaştırdıkları isnadında bulunmaktadır. Fakat fakir, hiçbir zaman, ne İmam Gazzâlî, ne Muhasibî ne

de isimlerini sayamayacağımız daha nice selef-i kiram hazeratının yaşadıkları o dinî hayatı altından kalkılamaz, takat getirilemez bir din gibi görmedim. Elbette ki onların zirvelerde sürdürdükleri bu hayatı, umum için objektif bir yol ve yöntem olduğu iddiasında bulunmuyoruz/bulunamayız. Fakat objektif mükellefiyet sahasında görmesek bile, enginliğe açılmış ve hep yüksek uçan bu büyükleri tanıyıp bilmenin, bir gaye-i hayal olarak onları takip etmenin hadsiz faydaları vardır ve bizim kalb ve ruh hayatımızı istikamet çizgisi üzerinde sürdürmemiz adına çok önem arz eder.

Sonuç olarak şunları söyleyebiliriz: Biz de has dairede konuştuğumuzda muhataplarımızın seviyesine göre, o büyük insanların hassasiyet ve derinliklerinden kareler arz edebilir, hayranlık uyandıran o hayatları imrendirici bir üslûpla takdim edip mütalâaya sunabiliriz. Fakat umuma konuşurken belki ibret olması açısından bir iki kareyle onlardan bahisler açsak da, genel üslûbumuz itibarıyla anlatacağımız hususların herkes için geçerli olabilecek objektif meseleler olmasına dikkat etmemiz gerekir.

Evet, dini yaşanmaz hâle getirmemek, getirip bu durumun mağlubu olmamak şartıyla kendi hakkımızda ince eleyip sık dokuyabilir, olabildiğimiz ölçüde hassas bir çizgide hayatımızı sürdürebiliriz. Fakat umum söz konusu olduğunda daireyi geniş tutmalı ve çevremize hep hüsnüzan nazarıyla bakmasını bilmeliyiz.

Haftanın Duası

Rabb'imiz! Senden bizi affetmeni.. bize afiyet vermeni.. bizi siyanetin altına almanı.. riayetinle gözetip kollamanı.. inayetinle te'yid buyurmanı ve bizlerden hoşnut olmanı diliyoruz. Rabb'imiz! Bizim endişe ve tasalarımızı gider ve bizi Seninle olmaktan alıkoyan bütün kayıtlardan âzâd eyle. Ey Rabb'imiz! Nefislerimizin şerlerinden ve kötü amellerin içine düşmekten Sana iltica ediyor, şeytanın ve ins-cin bütün mahlukâtın zararlarından Sana sığınıyoruz. Medet diliyoruz Rabb'imiz, el-emân, el-emân..!

Sözün Özü

İnsanı Cenab-ı Hakk'a ulaştıran yollardan biri de aşktır. Aşk, beş duyunun dışında cereyan eden bir vak'adır. Aşk yolu, caziptir çekicidir. Bu yola girip de dönen olmamıştır. Bunun için, aşktan çok misal verilmiştir. Bir kere, aşk yolunda mahbûbda kusur aranmaz. Sonra aşkla ulaşılan cezbe gider İlâhî incizaba dayanır. Derken kul bir hamlede Allah'a ulaşır. Yaşadığımız devir hakiki aşkı yakalama ve yaşama adına arızalı bir devirdir. 'Allah' deyip de burnunun kemikleri sızlayan insan, ne kadar da az..

14.05.2010 - Müslüman Zengin Olamaz mı?

Kanaatimce fakirlik ve zenginlikten birini mutlak mânâda nimet ya da onun zıddı olan nikmet şeklinde değerlendirmek doğru değildir. Zira tarih boyunca fakirlerden pek çok salih kimse olduğu gibi yine zenginlerden de kendini Allah'a adanmış, "Allah adamı" diyebileceğimiz pek çok insan var olmuştur. Bu sebeple diyebiliriz ki, yerine göre fakirlik yerine göre de zenginlik hayırlıdır; her iki durum da yerine göre hem nimet hem de nikmet olabilir.

Resûl-i Ekrem Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem) fakir bir hayat yaşamıştı. Fakat O'nun yaşadığı, ızdırarî bir fakirlikten ziyade iradî bir fakirlikti. Evet, O, hususi konumu itibarıyla fakir bir hayatı tercih etmişti. İsteseydi dünya serveti hane-i saadetlerine akıp dururdu. Ancak çok iyi biliyoruz ki, mübarek hanelerine servetin aktığı zaman bile O Mukteda-yı Küll Rehber-i Ekmel Efendimiz (aleyhi salavâtullahi ve selâmuh), hayat-ı seniyyelerini hiç mi hiç değiştirmemişti. Mesela, Hazreti Hatice (radiyallahü anhâ) bütün servetini Efendimiz'e teslim etmişti. O da, bütün bunları Allah yolunda sarf etmişti. Nitekim bir defasında Hazreti Ömer'e, "İstemez misin ey Ömer, dünya onların, ahiret de bizim olsun?" buyurmuştu. Peygamberlerden sonra insanların en faziletlisi olan Hazreti Ebû Bekir'in (radiyallahü anh) Sunh'taki evi de tam bir fakirhaneydi. Zaten kendisi uzun süre mahallenin koyunlarının sütlerini sağarak geçimini sağlamıştı. Hazreti Ömer'in (radiyallahü anh) durumu da farklı değildi. Bütün Müslümanların halifesi olduğu zaman bile mâil-i inhidam/yıkılacak gibi duran bir evde oturuyordu.

Diğer taraftan fakirlik mutlaka hayırlıdır diyecek olursanız enbiya-yı izamdan çok geniş imkânlarla sahip Hazreti Davud ve Hazreti Süleyman (alâ nebiyyina ve aleyhimesselam); sahabe-i kiram efendilerimizden Hazreti Osman ve Hazreti Abdurrahman ibn Avf (radiyallahü anhüm ecmaîn) ve evliyaullahtan Şah-ı Geylânî (kuddise sirruh) gibi zatlari değerlendirmeye almamış olursunuz. Yine tarih boyunca pek çok hayır u hasenatta bulunmuş, camiler, külliyyeler, bedestenler yaptırmış Osmanlı padişahlarını ve mesela cömert ve fedakâr hanımlardan, Mekke-i Mükەرreme'den Arafat'a kadar su yolları inşa eden Harun Reşid'in eşi Zübeyde Hatun'u görmemiş olursunuz. Daha bunlar gibi fani şeyleri bakileştiren, birleri bin yapan, Hakk'ın kendilerine ihsan ettiği imkânları kullarının istifadesi için kullanan sayılamayacak kadar insan vardır. Dolayısıyla bu kadar insan ve onların yaptığı bu kadar güzel işler görmezden gelinirse

mesele sağlıklı bir şekilde değerlendirilemiyor demektir. Ne var ki, bütün bunlara rağmen, bazı inananlar arasında bile -maalesef- fakirliğin zenginlikten hayırlı olduğu, malın-mülkün insanı sırat-ı müstakimden çıkarma ihtimalinin çok güçlü bulunduğu şeklinde yaygın diyebileceğimiz bir kanaatin olduğu da bir vakıadır. Hâlbuki dine bir bütün olarak bakıldığında, onun emir ve yasakları küllî bir nazarla tahlile tabi tutulduğunda, serveti kaldırıp atma, mutlak mânâda fakirliğe sahip çıkma düşüncesinin doğru olmadığı anlaşılacaktır.

"Bundan Sonra Yaptıkları Osman'a Zarar Vermez"

Şimdi isterseniz söylediğimiz bu mücerred hususları müşahhas bazı misallerle izah etmeye çalışalım. Yukarıda da ifade edildiği gibi Hulefa-i Raşidîn efendilerimizden olan Hazreti Osman (radiyallahü anh) çok geniş imkânlarla sahip bir insandı. Tabî aynı zamanda baş döndüren bir semahat ve cömertliğin de kahramanıydı. Öyle ki, i'lâ-yı kelimetullah yolunda maddî desteğe ihtiyaç duyulduğu bir zaman diliminde Hazreti Osman üç yüz-beş yüz deveyi, hem de yüküyle beraber birden tasadduk ediyordu. O günkü toplumun imkânları ve zenginlik limiti açısından meseleye bakacak olursanız bunun günümüzde üç yüz-beş yüz Mercedes bağışlama gibi bir değere mukabil geldiğini görürsünüz. Zannediyorum günümüzde semahat sahibi birisi Hazreti Osman'ın (radiyallahü anh) Allah yolunda infak ettiği miktarın yüzde birini bağışlayacak olsa onu takdir u tebcillerle yâd eder, bu cömertliği herkese duyururuz. İhtimal o zat da, reca duygusuyla "ümit ederim beni de sahabe-i kiramla beraber Cennet'e korlar" diye düşünmeye başlar. Bu mülahaza karşısında o zata "hakkın yok" da diyemezsiniz, çünkü Allah'ın rahmeti çok geniştir. Umulur ki, Hazreti Osman'ın yolunda giden, onun cömertlik ve civanmertliğini örnek alan böyle bir insanı Cenab-ı Hakk onunla beraber haşredip onunla beraber cennetiyle serfiraz kılar. İşte Allah Resûlü'nün üçüncü halifesi Hazreti Osman, Allah yolunda bu ölçüde infakta bulunmuş ve bundan dolayı Efendiler Efendisi'nin (aleyhi ekmelüttehâyâ), "Bundan sonra yaptıkları artık Osman'a zarar vermez." şeklindeki o çok büyük müjdesine nâil olmuştu. Evet, imkânları ve bu imkânlarını Hak yolunda kullanmış olması onu âlâ-yı illiyyîne yükseltivermişti. Demek ki servet, Allah yolunda kullanılınca insanı alıp cennete ulaştıran nurdan bir helezona dönüşmektedir.

Kazanma Kuşağında Kaybedenler de Var

Diğer taraftan, Kur'an-ı Kerim'in, zıt kutupta bize göstermiş olduğu başka bir örnek var: Kârun. Cenab-ı Hakk, Hazreti Musa'nın (aleyhisselam) kavminden

olan Kârun'a, hazinelerinin anahtarlarını bile güçlü, kuvvetli bir topluluğun zorla taşıdığı büyüklükte bir servet vermiş, fakat o bu serveti kendi becerisiyle kazandığını iddia etmişti. Hakk'ın kendisine yaptığı iyilik ve ihsanlara bir şükür ve teşekkür ifadesi olarak insanlara iyilik yapacağı yerde, iyiliğin arkasındaki iyilik sahibini unutmuş, kendini bencilliğin gayyalarına salıvermiş ve sahip olduğu servet u sâ mânla şırmamış, böbürlenmiş, ferîh-fahûr yaşamaya ve ifsada başlamıştı. Tabî Cenab-ı Allah da yaptıklarının karşılığı olarak onu bütün varlığıyla beraber yerle bir etmişti. Böylece Kârun, ülü'l-azm bir peygambere yakınlığın hakkını veremeyip kazanma kuşağında kaybeden ibret vesilesi, talihsiz bir servet sahibi olarak tarih defterinin yaprakları arasında yerini almıştı.

Özetle

- Zenginlik veya fakirlik tek başına hayır veya şer olarak değerlendirilmemeli, insanların onu nasıl kullandığına bakılmalı. Efendimiz, iradesiyle fakirliği tercih etmiş, eline geçen her şeyi Allah yolunda infak etmiştir.
- Umulur ki, günümüzde Hazreti Osman'ın yolunda giden, onun cömertlik ve civanmertliğini örnek alan bir insanı Cenab-ı Hakk onunla beraber haşredip onunla beraber cennetiyle serfiraz kılar.
- Kârun ise, ülü'l-azm bir peygambere yakınlığın hakkını veremeyip kazanma kuşağında kaybeden ibret vesilesi, talihsiz bir servet sahibi olarak tarih defterinin yaprakları arasında yerini almıştır.

"Ben de Kayabilirim!"

Kayıp gitme ile kaymayıp yerinde kalma arasında çok ince bir perde vardır. Bu sebeple, kayıp gidene "Niçin kayıp gitti?", yerinde kalana ise "Nasıl yerinde kaldı?" diye hayretle bakılmalıdır.

Çünkü yerinde sabit kadem kalma âciz insanoğlunun elinde olmadığı gibi, kayıp gitme de onun elinde değildir. Görüldüğü üzere insan, yanlış bir bakış açısı ve mülâhazalardaki az bir inhirafı dengeli koruyamayabiliyor; koruyamıyor ve hafızanallah gümbür gümbür devrilip gidiyor.

Bu noktada A'râf Sûresi'ndeki bir âyet-i kerimede kendisinden bahsedildiği rivayet edilen Bel'am b. Baura adlı şahsın feci âkıbetini hatırlayabiliriz. Söz konusu âyet-i kerimede meâlen Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır: "Onlara, kendisine âyetlerimizi verip duyurduğumuz densizin kıssasını da anlat; anlat ki

o, sahip olduğu bilgisine rağmen, sıyrılıp (tekvînî veya tenzîlî) âyetleri (idrak çerçevesinin) dışına çıktı. Derken şeytan onu kendine uydurup kendine benzetti; o da onun arkasına takıldı ve azgınlardan biri oldu." Rivayetlere göre bu kişi, kurb-i ilâhiye giden yollar hakkında malumat sahibiydi ve ism-i azamı biliyordu. Fakat işte bu konumdaki bir insan bir yerde devrilip gitmiştir.

Bundan dolayı Sahib-i Şariat: "Ey bizim kerîm Rabb'imiz, bize hidayet verdikten sonra kalblerimizi saptırma ve katından bize bir rahmet bağışla. Şüphesiz bağışı bol olan vehhab Sensin Sen!" (Âl-i İmrân Sûresi, 3/9) duasını dilinden hiç düşürmemiştir. Zira âkıbet endişesi taşımayanların âkıbetinden endişe edilir. Evet, "ben de kayabilirim!" endişesini taşımayan bir kimse - hafızanallah- her an kayıp gidecek tehlikeli bir zeminde bulunuyor demektir. Çünkü görüldüğü üzere Ebû Le-heb'in düştüğü yerde Hz. Hamza, Hz. Abbas sürpriz bir kurtuluşla sıçrayıp felaha ermişlerdir. Baktığımızda aynı aile fertlerinden birisi Efendimiz'in yanında yer alırken diğeri onun karşısında saf tutmuştur.

O zaman anlıyoruz ki, küfürle iman arasında çok ince, kıl gibi bir mesafe vardır. İnsan âdeta burada ipin üzerinde geziyor gibidir. Bundan dolayı insan, meyelân-ı şerrin kökünü kesip meyelân-ı hayra kuvvet vermek için sürekli dua etmeli, Allah'a sığınıp istiğfarı dilinden hiç düşürmemelidir. Cenâb-ı Hak hepimizi düşmekten, kayıp gitmekten muhafaza buyursun!

Haftanın Duası

Ey Rabb'imiz! Dualarımızı kabul buyur ve ümitlerimizi boşa çıkarma. Senden kusurlarımızı setretmeni.. günahlarımızı yarlıgayıp bizi mağfiret buyurmanı.. ihlasa erdirdiğin has kullarına bulunduğun gibi bize de lütufta bulunmanı.. bize -malın mülkün bir fayda vermediği o günde işimize yarayacak ve Senin hoşlanmadığın kirli duygulardan arınmış- bir kalb-i selîm, her zaman sadece doğruyu söyleyen nezih bir lisan ve bizi Senin sevgine ve Seni sevenlerin sevgisine yaklaştıracak makbûl ameller nasib etmeni diliyoruz.

Sözün Özü

Efendimiz (sallallahu aleyhi vesellem), yeryüzünde gelip geçmiş ve bundan sonra da gelecek insanlar içinde falso görmeyen ve fiyasko yaşamayan yegâne insandır. Çünkü Allah (celle celalühü), insanlığa insan-ı kâmil' olma yolunu açan İnsanlığın İftihar Tablosu için, 'insan-ı ekmel' olmaya mani olabilecek hâdiseleri daha tasarıda iken bertaraf etmiş, O'nu hep hayra yönlendirmiş ve O da hep 'insan-ı ekmel' olma keyfiyetini sergilemiştir. Eğer böyle olmasaydı, O'nun açmış olduğu bu kutlu yolda, kemale giden ümmeti birtakım arızalar yaşardı.

20.05.2010 - Dünya ve Ahirete Kıymeti Kadar Önem Verin

Cenab-ı Allah'ın Kur'an-ı Kerim'de bize talim buyurduğu, "Rabbimiz, bize dünyada da ahirette de hasene ihsan eyle!" (Bakara, 2/201) duası umumi bir yakarıştır. Bu şekilde hem dünyanın hem de ahiretin güzelliklerini isteyenler Allah'ın lütf u keremiyle niyet ve gayretlerinin semeresini hem dünyada hem de ahirette göreceklerdir. Dolayısıyla insan sadece dünyasını değil, aynı zamanda ahiretini, hatta dünyanın fani ve geçiciliği, ahiretin ise ebedî ve sonsuzluğunu nazar-ı itibara alarak, dünyanın çok çok ötesinde ahiretini düşünmelidir. Evet, o, her iki âlemin de güzelliklerini istemeli, dünyasını imar ederken ahiretini berbat etmemelidir. Nitekim Kur'an-ı Kerîm, sadece dünya peşinde koşanların, "Rabbimiz, bize vereceğini bu dünyada ver!" şeklinde talepte bulunduklarını zikreder ve "Böyle diyenin ahiretten nasibi yoktur." (Bakara, 2/200) diyerek, sadece dünya hayatı için talepte bulunanların elemli âkıbetine dikkatleri çeker.

Böyleleri Cenab-ı Allah'ın vermiş olduğu nimetleri, "Bütün zevklerinizi dünya hayatında kullanıp tükettiniz, onlarla safa sürdünüz" (Ahkaf, 46/20) fehvasınca yemiş bitirmiş olurlar. Bu durum ulvî gayeler için yaratılmış bir insan için başka değil sadece bir sukûttur (düşüştür). Kendi seviyesinin altına düşmektir. Çünkü sadece dünyasını düşünüp, hayatını yeme ve içmeye bağlamak insan dışındaki mahlûkatın yapacağı şeydir.

Bir kere daha ifade edecek olursak, insan Allah'ın (celle celâlühü) kendisi hakkında takdir ettiğine razı olmalı, Allah'tan hakkında hep hayırlısını dilemeli, her zaman, "Allah'ım, hakkımda hayırlı olanı ihsan eyle. Eğer Sen'in bana ihsan edeceğin daha başka nimetler benim baştan çıkmama sebebiyet verecekse ben onları istemiyorum. Kût-u lâ yemûtle, ölmeyecek kadar bir rızıkla yaşamaya razıyım. Ben Senden sadece Seni istiyorum. Bana Seni gerek Seni" demelidir.

"Allah'ım! Arkadaşlarımıza Bol Bol İhsan Eyle!"

Bundan dolayı insan başta Allah Resûlü olmak üzere infak kahramanı diye vasıflandırabileceğimiz insanların hayatına bakarak kendini çokça test etmelidir. Mesela servet geldiği gibi, o insanın kalbinde-gönlünde hiçbir iz bırakmadan Allah yoluna gidiyor mu, ona bakmalıdır. Az iken verebiliyorsa, yani bir ceket, bir paltosu varken çıkarıp onları verebiliyorsa, böyle birisi

arabası olduğunda Allah'ın izniyle onu da verebilir. Yine böyle birisi, "bana her gün bir milyon dolar gelse, gelse de ben o dolarlarla dünyanın değişik yerlerinde şu kadar eğitim yuvası açsam; oralarda vazife yapan eğitim gönüllülerinin alamadıkları burslarını yetiştirsem, hatta o bahadırların yaptıkları bu civanmertlikler karşısında beş bursunu birden peşin versem" diye düşünür. İşte insan böyle düşünebiliyor ve kendine uyguladığı testlerden Hakk'ın inayetiyle geçtiğine inanıyorsa onun için servet -inşaallah- tehlikeli olmaz. Bu ölçüde bir niyet enginliği ve kalb safveti içinde bulunanların kasalarına keşke hep servet akıp dursa. Fakir, büyük çoğunluğu itibariyle arkadaşlarımızın işte bu seviyede üstün karakterli, civanmert ve semahat ehli insanlar olduklarını düşünüyor; onlar için Cenab-ı Hakk'a çokça dua ediyor ve "Allahım, o arkadaşlarımıza bol bol ihsan eyle. Zira onlar Senin lütuflarını dünyanın dört bir yanına i'la-yı kelimetullah için saçıyorlar" diyorum.

Fakat insan Erzurumluların ifadesiyle gırgıtsa, hep cimrice davranıyor, kendi rahatını milletin ve mü'minlerin rahatının önünde tutuyor, insanların hakkını nazar-ı itibara almıyor, din-i mübin-i İslam'ı düşünmüyor ve bir türlü iç dünyasında bu olumsuz duyguları aşamıyorsa böyle bir insan Allah'tan mal-mülk, servet u sâ mân istememelidir. Yürekli davranmalı, kendinden emin olmadığını kabul etmeli ve "Allahım bana vereceğin ihsanlar, onların getirdiği rahat beni Senden uzaklaştıracaksa istemem onları. Bu zamana kadar benimle Senin arana girenleri de al" diyebilmelidir. Çünkü kulluk bu ölçüde bir samimiyet ve sadakat ister.

Yamalı Yorgan ve Büyük Şair'in Gözyaşları

Burada konuyla alâkalı yönleriyle Üstad Bediüzzaman Hazretlerinden ve onun acz u fakr yaklaşımından da bahsetmek icab eder. Üstad Hazretleri, ilim ve dinin izzetini muhafaza etme, iman hizmetine hâlel getirmeme düşüncesiyle hep istiğna ruhuyla hareket etmiş ve çok fakirane bir hayat yaşamayı tercih etmiştir. Eşref Edip merhum onun bu halini Tarihçe-i Hayat'ta, "kendisi bir çanak çorba, bir bardak su, bir lokma ekmekle teğaddî eder. Elbisesi pek basit ve fakiranedir. Temizliğe fevkalâde itina eder. Mâmelek namına dünyada hiçbir şeyi yok. Kendi için yaşamaz, cem'iyet için yaşar" ifadeleriyle anlatır.

Onun cemiyet ve insanlık için fedakârlık ufkunu anlama adına fikir verecek bir hatırayı Vehbi Vakkasoğlu beyden dinlemiştim. Kendisi Necip Fazıl merhumu ziyarete gittiğinde ona Zübeyr abiden işittiği bir hatırayı naklediyor. Büyük Doğu dergisinin sıkıntılar yaşadığı, bir yayınlanıp bir yayınlanmadığı

dönemlerden birinde yine parasızlıktan dolayı dergi basılamayacak gibi oluyor. Bu mevkûte o zaman için çok önemli bir misyon ifade ettiğinden Üstad Hazretleri ona İslam'ın sesi ve soluğu olarak bakıyor.

İşte Büyük Doğu'nun parasızlıktan dolayı basılamayacak olması Üstad Hazretlerine çok dokunuyor ve Zübeyir ağabeyi çağırıp ona, "Zübeyir, Doğu çıkmayacakmış, mutlaka bir şey yapmamız lazım" diyor. Zübeyir abi de, "Üstadım, neyimiz var ki bir şey yapalım" diye cevap veriyor. Bunun üzerine Üstad Hazretleri "Benim, kışın üzerime aldığım eski, yamalı bir yorganım vardı. Belki birisi bir değer atfeder de onu satın alır. Siz de elinize geçeni Doğu'ya gönderirsiniz" diyor. İşte Hazreti Üstad o yorganı sattırıp bedelini dergiye gönderiyor. Vehbi Vakkasoğlu Beyefendi, "bunu Üstad Necip Fazıl'a anlattığımda yüzünü pencereye çevirdi ve hıçkırığa hıçkırığa ağladı" demişti.

Özetle

- Kur'an-ı Kerim bizden ne ahireti ne de dünyayı tamamen terk etmemizi istemez. Fakat her birine kadrü kıymetine göre önem vermemizi tavsiye eder.
- Sahip olduklarını kalp safveti ve niyet enginliğiyle Allah yolunda sarfedebilen insanlar için mal, onlara cennetteki yüce dereceleri kazandıran bir çift kanat gibidir.
- Üstad hazretleri her şeyini din yolunda feda etmişti. O kadar ki sahip olduğu birtek yamalı yorganını bile ihtiyaç durumunda satıp Allah yolunda parasını tasadduk etmişti.

Taklit Âfeti ve Biz

Hâl-i pürmelalimize bakılacak olursa çoğumuz itibarıyla, erkân-ı imaniyeyi ele alıp tek tek tahlilden geçirdikten ve hepsini sağlam bir zemine oturtup yerli yerine koyduktan sonra o iman âbidesini yeniden inşa etmiş ve ona göre bir tahkikî iman ufkuna ulaşmış değiliz. Tabir caizse atalarımızın bize kazandırdığı iğreti bir imanla yaşıyoruz. Bazı Ehl-i Sünnet imamları taklide dayanan böyle bir imanı kabul etmemişlerdir. Çünkü onlara göre iman tahkikî olabilmesi, kişinin, iman ettiği esasların her taşını kendi eliyle yerli yerine koymasıyla gerçekleşecektir. Evet, iman her bir cüzünü düşünerek, tahlilden geçirdikten ve onların üzerine şuur mührü vurduktan sonra işte böyle bir iman şart-ı âdi planında senin iradenin ürünü demektir. Ancak şu anki hâliyle pek çoğumuzun imanının mimarı babalarımızdır; babalarımızın imanının mimarı da

dedelerimizdir... ve hakeza taklit öteden beri bu şekilde devam edegelmiştir. Fakat şunu da hemen ifade edeyim ki, iman çok kıymetli olduğundan, taklit bile olsa onu reddetmek imana karşı saygısızlık olur.

Hız. Üstad bu mevzuda, insanları tahkik kapısına çağırıyor, bizlere tahkik kapısını aralamak istiyor. Risale-i Nur'da sadece bir Âyetü'l-kübra'yı bile düşünecek olursak, Üstad'ın orada okuyucuyu kâinatın her bir parçasıyla yüzleştirdiğini, her nesneyi dillendirdiğini ve bizi her nesne karşısında düşünceye sevk ettiğini görürüz. Onu okuyan kişi âdeta iman adına kendi düşüncelerini yeniden inşa ediyor gibidir. Zaten taklidî iman çağımızdaki şiddetli inkâr ve dalâlet fırtınaları karşısında dayanamamış ve maalesef gümbür gümbür yıkılıp gitmiştir. Hatta asırlarca İslâm'ın mânevî hayatının soluklandığı müesseselerde bulunan insanlar dahi böyle bir taklidî imanla dalâlet fırtınaları karşısında ayakta duramamış ve çeşit çeşit şüphe ve tereddütlerle dinlerini, imanlarını kaybetme noktasına sürüklenmişlerdir. Hâlbuki onlar iman binalarının her parçasını çok iyi bilse ve ona göre sağlam bir zemine oturtmuş olsalardı netice böyle olmayacaktı.

Ayrıca unutulmaması gerekir ki, taklitten sıyrılıp tahkikin sağlam zemininde iman binamızı inşa edebilirsek, bu hâl, bizim tavır ve davranışlarımıza da aksedecektir. Zira inanmış bir insanın bakışında, konuşmasında hep ciddiyet nümâyandır. Bu mânâda, Hız. Üstad'ın çevresinde de inanmış insanların bulunduğunu söyleyebiliriz. Hâlbuki bizler taklidin kocaman kahramanlarıyız. Çünkü biz kendimizle yüzleşerek, inandıklarımızı analitik mülâhazayla ele alıp tahlil ederek; tahlil edip yeni terkip ve sentezlere ulaşarak o imanımızı sahiplenmiş değiliz. Taklitten kurtulamamış böyle bir fert, çok güçlü bir dalâlet fırtınası karşısında devrilip gitme tehlikesiyle karşı karşıya demektir. Böyle bir netice bazen itikat sahasında, bazen amelde, bazen hizmet felsefesinde, bazen de benliğin öne çıkması gibi hususlarda kendini gösterir/göstermektedir.

Haftanın Duası

Ey kâinatın her köşesinde Kendisine ibadet edilen ve bütün varlığın husûsî lisanlarla Kendisini zikredip durduğu Ulu Zat! Meşguliyet sahamızı yalnızca Sana hasrettiğimiz ibadetlerimizle doldur ve daima varlığını duyurarak gönüllerimizi Sana şükür hissiyle coştur; coştur ki sadece ve sadece Sana ibadet etmiş olalım ve yalnız Senin huzurunda kullukta bulunalım. Ve bizi Sen'in has kullarının tevbe, evbe ve inabeleriyle kapına rücû eden tevbe kahramanlarından eyle!

Sözün Özü

İnsan, Cenâb-ı Hakk'ın, tabiat kitabıyla yaratıp ortaya koyduğu bağ ve bahçelere ayrı ayrı şekiller verebilir.. iradesini kullanarak -Allah'ın izniyle- dünyayı değiştirebilir devletler kurup ve yine devletler muvazenesinde hakim hâle gelebilir.. Cenâb-ı Hakk'ın nâm-ı celilini her yerde bayraklaştırabilir

bayraklaştırabilir ve 'Ruh-i Revan-i Muhammedi'yi bir şehbal hâlinde en yüksek burçlarda bayrak gibi dalgalandırabilir. İşte, kendisine, eşyaya bu kadar engin müdahale hakkı verilen insan, bu mânâda Cenâb-ı Hakk'ın tam bir halifesidir.

28.05.2010 - Mazeretler, Hataları Büyütür

Şeytanın önemli hilelerinden biri de, insana hatalarını kabul ettirmemesi, onu hata ve kusurlarına mazeret aramaya itmesi ve yaptığı yanlışları içtihadî bir kısım görüş farklılıklarının neticesiymiş gibi göstermek suretiyle, meseleye bir mazeret bulma yoluna sevk etmesidir. Eğer bir insan, yaptığı hataların kendi hatası olduğunu kabul etmiyor, onlara dışarıdan sebepler arıyor, "şundan dolayı yaptım, bundan dolayı yaptım" diyerek mazeretler arkasına sığınmaya çalışıyorsa, o hiçbir zaman hatalarını telafi edemez. Hatalarını telafi edemediği gibi, gûnahtan uzaklaşma ve ukûbet endişesiyle Hakk'a sığınma kurnası olan "tevbe" ile temizlenemez, makam ve derecâtı muhafaza arzusuyla O'nda fâni olma manasına gelen "inabe" kapısına kat'iyen yönelemez ve O'ndan başka her şeye kapanma da diyebileceğimiz "evbe" serasına asla giremez.

İşlediği kabahat küfür çerçevesinde ise küfür karanlığındaki karallığı devam eder; suçu bir dalâlet çerçevesinde ise yolunu yitirmişliği sürer gider; büyük bir günah işlemişse o kebire arkasına başka büyük günahları da katar ve o insanı sonunda küfür bataklığına kadar iter. Dolayısıyla, bir kabahate mazeret aramak, daha büyük bir kabahattir. Hata bir hatadır; o haliyle kalsa ve telafi yolları aransa basit bir hata sayılır. Fakat o hataya bahaneler ileri sürmek ve başkaları nezdinde onu mazur göstermeye çalışmak mürekkep ve katlanmış bir hatadır. Hatayı hata olarak görmeme, onu bir kabahat kabul etmeme ve onun bir suç olduğuna inanmamaya gelince, o da mük'ab (katmerli) bir hatadır. "Bana şunu ettiler, şöyle yaptılar; beni anlamadılar" türünden sözler şeytanın ve nefsin hırılıtlarından başka bir şey değildir. Allah Resûl'ünden kopup giden kim olursa olsun, onun mazeret adına bir şey söylemeye hakkı yoktur. Ne sebeple olursa olsun, iman ve Kur'an yolundan sapan bir kimsenin bahaneleri geçersizdir.

Bugün, kalbinde azıcık insafı olan herkes, gönüllüler hareketinden bahsederken, "Bunlar, millî ve manevî değerlerimizin temsilciliğini yapıyorlar, dünyanın her yerinde bizim eşsiz kültür mirasımızı tanıtıyorlar; öyleyse hiç olmazsa kalben destek vermeliyiz" şeklinde duygularını seslendiriyorlar. Böyle bir hakkaniyete mazhar olmuş bir gönüllüler hareketine karşı yıkıcı ve tahrip edici davranışlarda bulunan kimsenin "Kıymetimi bilemediler, sözlerimi dinlemediler, yüksek fikirlerimden istifade etmediler" türünden sözleri de sadece nefsin mırmırları ve şeytanın hırılıtlarıdır.

Kur'an'da Nebiler Serveri'ne "Rabb'in seni kat'iyen terk etmedi ve sana darılmadı." (Duha, 93/3) mealindeki hitabı, hakiki manasıyla Peygamber Efendimiz'e mahsus olsa bile, zillî keyfiyetiyle onun yolunda olan insanlar için de geçerlidir. Allah Teâlâ, bir adımla dahi olsa Kendisine yaklaşanı hiçbir zaman yalnız bırakmadığı gibi, Peygamber Efendimiz de, kendisine "Efendim" diyenlere daima "ümmetim" cevabı verecek ve sahip çıkacaktır.

Efendimiz'in ümmetine küsmesi ve darılması söz konusu olamaz. O'nun kendi hakları açısından hiç kimseye küsüp darılmayacağından emin olabilirsiniz. Fakat Allah Resûlü'ne karşı yapılan bazı hatalar ve cinayetler vardır ki, doğrudan doğruya O'na karşı yapılmış olsa da, belki umurun hukukuna bir tecavüz ya da hukukullah adına bir saygısızlık sayılır. Siz kalkıp deseniz ki, "Ben şu kötülük yapanı da bağışladım, bu kötülük yapanı da affettim..." Fakat yapılan o kötülükler içinde, Kur'an'a hakaret yer alıyorsa, Efendimiz'e saygısızlık bulunuyorsa, dine-diyanete karşı bir tecavüz söz konusu ise bir asırdan beri insanlığın hayrına ortaya konulan bir hizmet çizgisine ve o eşiğe baş koyan insanların sa'yine ihanet varsa, bunlar öyle büyük cinayetlerdir ki, bu konuda affetme ve bağışlama hakkı hiç kimseye verilmemiştir. O cinayetleri işleyenler, Kâbe'yi tavaf etmiş ve beş vakit namazlarını aksatmamış olsalar bile, yaptıkları kötülüklerin hesabını ötede mutlaka verecek ve cezalarını çekeceklerdir. Hatta siz onları affedip her gün dualarınızda yâd etseniz de, onlar bu hesaptan ve cezadan kurtulamayacaklardır.

Üstad Hazretleri gibi hak dostları da, kendi hizmet dairelerinde olan insanlara hiç darılmayacak ve asla küsmeyeceklerdir. Fakat unutulmamalıdır ki, Kur'an'a ihanet affedilemez; Resûlullah'ın davasına hıyânet bağışlanamaz; binlerce insanın sa'y u gayretleriyle ortaya konulan bir hareket hakkındaki hainlik, mazeret olarak ne denirse densin, mazur görülemez. Siz ve biz o büyük cinayetleri işleyenler hakkında "Allah'ım onları affet" diye duada da bulunamayız, onlar hakkında af dileme, Allah'a, Efendimiz'e ve dine karşı saygısızlıktır, günahtır. Onlar için söyleyebileceğimiz tek söz; "Allah hidayet eylesin" cümlesidir.

Bu hususta her insan kendi gönlünden fetva istemeli ve vicdanının hükmüne kulak vermelidir. Nitekim Resûlullah (aleyhissalâtu vesselam), "Müftüler fetva verse de sen kalbine sor." buyurmuşlardır. Bu konuda, bin tane müftü size rahatlatıcı bazı şeyler söylese de, siz kendi vicdanınıza bakıp onun hükmünü esas saymalısınız. Nerede duruyorsunuz? Durduğunuz yerin hakkını veriyor musunuz? Verdiğiniz söze vefalı ve yaptığınız mukaveleye sâdık mısınız?

Vaadlerinizi yerine getirmeye âmâde bulunuyor musunuz? İşte bütün bu soruların cevabı vicdanınızda saklıdır. Terk edilip edilmediğiniz, size küsülüp küsülmediği hususu da onun vereceği cevaplarla netlik kazanacaktır. Öyleyse, kendi vicdanınıza, hâlihâzırdaki tavır, davranış ve faaliyetlerinize bakın; çünkü Allah'la münasebetinizin seviyesini, İnsanlığın İftihar Tablosu'yla alakanızın derinliğini, Hazreti Bediüzzaman gibi dava adamlarıyla olan bağınızın kuvvetini, iman ve Kur'an hizmetine karşı vefa ve sadakatinizin derecesini belirleyecek olan mercî sizin kendi vicdanınızdır.

- Şeytanın önemli hilelerinden biri de, insana hatalarını kabul ettirmemesi, onu hata ve kusurlarına bahane aramaya itmesi ve meseleye bir mazeret bulma yoluna sevk etmesidir.
- Ne sebeple olursa olsun, iman ve Kur'an yolundan sapan bir kimsenin bahaneleri geçersizdir. "Bana şunu ettiler, şöyle yaptılar; beni anlamadılar" türünden sözler şeytanın ve nefsin hırılıtlarından başka bir şey değildir.
- Böyleleri, Kâbe'yi tavaf etmiş ve beş vakit namazlarını aksatmamış olsalar bile, ötede mutlaka hesap vereceklerdir. Siz onları affedip her gün dualarınızda yâd etseniz de, onlar bu hesaptan ve cezadan kurtulamayacaklardır.

İbn-i Hatal ve İhanet

Bildiğiniz gibi; Peygamber Efendimiz (aleyhissalâtu vesselam), Mekke'nin fethi esnasında, "Kim Beytullah'a girerse korkudan emin olur." (Bakara, 3/97) mealindeki ayeti de hatırlatarak, Mescid-i Haram'da bulunanlara, Ebu Süfyan'ın evine sığınanlara ve evlerinden çıkmayanlara dokunulmamasını emir buyurmuşlardı.

Mekke'ye girip başındaki miğferini çıkardığı sırada, bir adam gelerek: "İbn-i Hatal, Ka'be'nin örtüsüne sarılmış vaziyette yakalandı, affedelim mi?" deyince o Şefkat Peygamberi "Onu öldürün!" emri vermişti. Karıncanın canına kıyamayan, akreplerin ve yılanların hayat hakkını dahi gözetken öyle merhametli bir peygamber nasıl olmuştu da İbn-i Hatal'ın ölüm fermanını vermişti? İbn-i Hatal, Peygamberimiz'in huzurunda bulunmuş, onun nurefşân beyanlarını dinlemiş, huzurun insibağını belli ölçüde tatmış, fakat cahiliye hislerinden geriye kalan bir şeyden dolayı rencide olmuş ve biraz uzaklaşmıştı nur halkasından.

Başlangıçtaki o hatasını pek küçük bir inhıraf gibi görmüştü. Oysa merkezdeki çok küçük bir açı muhit hattında kapanamaz bir boşluğa dönüşmüş

ve farkına varamadan o kadar uzaklaşmıştı ki, Allah Resûlü'nün, kanlarını heder kıldığı birkaç kişiden biri de o olmuştu. Çünkü duymuş, gelmiş, tatmış, harem odasına kadar girmiş ve sonra da o haremgâh-ı nebevîyi telvis etmiş, adeta oraya bevletmişti. Onun Efendimiz'e ve dine karşı tavrı ihanetti. Böyle bir insan affedilemez; sadece kapının dışına konulmak suretiyle cezalandırılmış sayılamazdı. Artık o, salona alınmamalı, koridora girdirilmemeli, hatta o saadet dairesine de yaklaştırılmamalı, yedi sokak öteye itilmeliydi.

Evet, Efendimiz gibi bir şefkat abidesi daha gelmemiştii dünyaya; O kendi hakkıyla alakalı her hususu affederdi. Fakat İbn-i Hatal'ın günahı hem küfür, hem şirk, hem ihanet ve hem de bütün Müslümanların hakkına tecavüzdü. Zaten, Peygamber Efendimiz'in o kararı da -hâşâ- kendi nefsi için ve kendi içtihadıyla verdiği bir karar değil, vahiy kaynaklı bir hükümdü. Yanlış anlaşılmasın ve su-i istimale açık kapı bırakılmaması için -istidradî olarak- belirtmeliyim ki, bugün şahıslar, hiç kimsenin ölümüne karar veremez ve günahı ne olursa olsun, kimseyi idama mahkûm edemez. O bazı ülkeler itibarıyla, devletin yetkili kurumlarına ait bir iştir. Efendimiz'in konumu ve O'nun yaşadığı devir bugünle ve başka insanlarla kıyaslanamaz.

Haftanın Duası

Ey her şeyin perçemini elinde tutan ve bütün kapıların anahtarları sadece Kendi nezdinde bulunan Yüceler Yücesi Rab! Senden, bizi masivanın bütün kayıtlarından azat etmeni ve en hayırlı kapıları biz muhtaç kullarına açmanı diliyoruz. Bu pürkusu bendelerini sadece Sana, hem de en mükemmel bir şekilde kullukta bulunmakla serfiraz kıl.. Rahmet ve inayet tecellilerinde ihtiyaçlarımızı gidererek Sen'den başka her şeyden ümidimizi kes. Kes ki, aradıklarımızı sadece Sen'in kapında arayalım.

Sözün Özü

Hazreti Üstad, maddî ve manevî füyûzât hislerinden fedakârlık ufkunu göstermektedir. Evet, bir mefkureye dilbeste olmuş ve ona adanmış bir ruh hem maddî hem de manevî füyûzât hislerinden fedakârlıkta bulunur; onları gaye ve hedef yapmaz. Bu, insanın maddî-manevî zevk ve lezzetleri, davasına kurban etmesi, vermesi gerekli olan şeyler bir yana, verme mecburiyetinde olmadığı şeyleri bile bağlandığı o dava hatırına gözden çıkarması ve terk etmesi demektir ki; bu davranış adanmış olmanın bir gereğidir.

03.06.2010 - Hakiki Mü'min Faydasız İşlerden Uzak Durur

İnsana dünyevî-uhrevî, maddî-mânevî herhangi bir faydası dokunmayan, gereksiz, boş, malayani, fuzulî söz ve fiillere lağv denir. Ayrıca o, herhangi bir bilgi ve tefekküre dayanmaksızın, sırf dine ve dindarlara karşı hakaret ve istihzada bulunma maksadıyla ortaya konan incitici, çirkin söz ve davranışlar mânâsına da gelmektedir.

Mü'minûn sûre-i celilesinde, hakiki ve kâmil mü'minlerin vasıfları anlatılırken, "(O mü'minler), her türlü boş, faydasız ve mânâsız söz ve davranışlardan yüz çevirir ve uzak dururlar." buyurulmaktadır. Evet, mü'min maddî-mânevî herhangi bir kazancı olmayan söz, fiil ve davranışlardan uzak durur. Çünkü o, âhireti peyleme mevzuunda zamanı öyle kullanmalıdır ki, yaşadığı zaman dilimi, ahirette ona Hazreti Ruh-u Seyyidi'l-Enâm (aleyhi efdalu't-tahiyyât ve ekmelü't-teslîmât)'la bir sofranın başında oturma ve Allah'ın (celle celâluhu) rızasına erip cemali ba kemalini müşâhede etme lütfu şeklinde kendine geri dönsün. Bundan dolayı o, vaktini ya kitap okuyarak, dua ederek, sohbet-i cânan eksenli müzakere ve musâhabelerde bulunarak veya hak ve hakikat yolunda hizmet ederek, hizmete engel teşkil eden problem ve açmazları ortadan kaldırmak için çözümler üreterek geçirir ki, bunların hepsi birer ibadet sayılır. Çünkü doğrudan hizmet etmenin yanı başında, hizmeti kolaylaştıracak ameliyelerde bulunma da bir hizmettir. Böylece mü'min, bu türlü hayırlı işlerle vaktini geçirmek suretiyle boş yere konuşmamış, zamanını israf etmemiş, faydasız iş ve meşguliyetlerle kalb ve ruhunda yaralar açacak bir duruma sebebiyet vermemiş olur. Zira insan laubalice konuşmalar, boş lakırdılar, düşünülüp taşınılmaksızın ağızdan çıkan söz ve lafızlarla hiç farkına varmaksızın kalb ve ruhunda yaralar açıp latîfelerini öldürebilir.

Bu noktada, çok tekerrür etse de önemine binaen ve mevzuumuzla alâkalı kısmına dikkat çekerek Hazreti Pir'in bu konudaki o veciz ifadesini bir kez daha hatırlatmak istiyorum. O diyor ki: "Hazer et, dikkatle bas, batmaktan kork. Bir lokma, bir kelime, bir dane, bir lem'a, bir işarette, bir öpmekte batma. Dünyayı yutan büyük letâîflerini onda batırma." Demek ki, yerinde, fuzuli bir konuşma, tek bir kelime dahi insanın helakine, kayıp gitmesine sebebiyet verebilir. O halde bize düşen "Leylî sözü söyle yoksa hâmûş! - Sevgiliden söz et, aksi halde sus!"

ifadeleriyle dile getirilen hakikati hayatımıza hayat kılmak yani ya sürekli Sevgili deyip inlemek veya sükût etmek olmalıdır. Zaten İnsanlığın İftihar Tablosu (aleyhi ekmelü't-tehâyâ), Efendimiz de kendisine atfedilen mübarek bir sözde mü'minin sözünün hikmet, sükûtunun da tefekkür olması gerektiği tavsiyesinde bulunmuyor mu? O hâlde ağzımızı açıp bir şey konuştuğumuzda ya din-diyanet adına, ülke ve ülkümüz hesabına bir fayda sağlayacak, bir mânâ ifade edecek şeyler konuşmalı veya bu faydaları temin edecek meseleleri tefekküre dalarak sükûtumuzu bir tefekkür zemini hâline getirmeliyiz.

Buraya kadar ifade etmeye çalıştığımız hususlar lağvın ilk mânâsıyla ilgiliydi. Lağvın ikinci mânâsıyla alâkalı ise Kasas Sûresi'ndeki şu âyet-i kerimeyi zikredebiliriz. Âyette Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır: "- (Mü'minler) boş, mânâsız, çirkin sözlere maruz kaldıklarında (aynıyla mukabeleden uzak durup) yüzlerini çevirir ve o sözleri sarf edenlere şöyle derler: "Bizim yaptıklarımız bize, sizin yaptıklarınız da size. Biz, sizin için de ancak iyilik ve selamet dileriz. Ne var ki biz kendini bilmezleri (arkadaş edinmek) istemeyiz." (Kasas Sûresi, 28/55). Âyet-i kerimede açıkça ifade edildiği üzere, mü'minler, sevimsiz, nahoş söz ve tavırlara maruz kaldıklarında hemen karşılık vermek yerine o çirkinliklere karşı kulak kapatır, göz yumar, söylenenlere aldırış etmeksizin, "Bizim işimiz bize, sizinki de size." der, yüksek ahlâk ve seciyelerinin gereğini ortaya korlar. Sonra da; "Biz cahillerle arkadaşlık etmeyi arzulamayız!" diyerek cehalete karşı belli bir tavır içerisinde olduklarını ifade edip âlicenâbâne bir tavırla oradan geçip giderler.

Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan bu ilâhî emriyle inanan insanları muhtemel tehlikelerden korumuş olmaktadır. Şöyle ki, Müslümanlar karşı tarafın sergilediği cahilane tavırlara karşı aynıyla mukabelede bulunacak olurlarsa, hiç istemeseler de, onların dengesiz ve ölçüsüz sözleri karşısında günümüz ifadesiyle provoke olunabilecek bir zemine kayabilirler. Tahrik söz konusu olunca da onların seviyesine düşme gibi bir irtifa kaybı yaşayabilirler. Hâlbuki değişik vesilelerle ifade edildiği üzere, edep ve hürmetten mahrum nadanlar ne derlerse desinler, biz her zaman karakterimizin gereğini sergilemeli, üslûbumuzu namusumuz bilmeli ve bu mevzuda asla fedakârlıkta bulunamayacağımız, taviz veremeyeceğimiz ortaya konulmalıdır.

Bundan dolayı hilm u silmin temsilcisi bir mü'minin, bu tür nâsezâ, nâbecâ sözlerle karşılaştığında, onlara cevap vermek yerine o kem sözleri sahibiyle baş başa bırakıp orayı hemen terk etmesi daha muvafıktır. Çünkü bile bile gerçeği inkâr edip seviyesiz bir üslûpla mugalâtalara giren bir kişiye olumlu herhangi

bir şey anlatabilmeniz mümkün değildir. Orada durmak hak ve hakikate fayda getirmekten ziyade zarar verir. Hâlbuki mekân değişikliği yapmak, o gergin ve sıkıntılı ruh haletinden sıyrılma adına önemli bir faktördür. Siz o tür bir durumla karşı karşıya kaldığınızda onları Allah'a havale edip yüz çevirir ve o mekândan ayrılırsanız iradenizin hakkını vermiş ve hissiyatınızı baskı altına almış olursunuz.

- Hakiki mü'min, hayatını dünya ve ahrete faydası olan ameller arasında geçirir. Bir an bile olsun malayani ve boş söz ve fiillere nazar etmez.
- Mü'min kişi son derece dikkatli bir hayat yaşamak zorundadır. Bir kelimenin, bir nazarın yahut bir işaretin bile insanı bataklığa sürükleyebileceğini hatırlıdan bir an bile olsun çıkarmamalıdır.
- Allah'a gerçekten inanan bir insan, boş ve gereksiz şeylerden yüz çevirdiği gibi bu gibi şeylere dalan cahil insanlardan da yüz çevir

Münasebetsizlerden Uzak Dur!

Bir âyet-i kerimede Cenab-ı Hak, inanan gönülleri şöyle ikaz eder: - Âyetlerimiz hakkında alaylı tavırla münasebetsizliğe dalanları gördüğün zaman, onlar başka bir konuya dalıp gidinceye kadar kendilerinden yüz çevirip uzak dur!" (En'am Sûresi, 6/68) Evet, dinle, diyanetle, dindarla alay edip durulan bir yer gazab-ı ilâhiye müstehak bir mekândır ve bundan dolayı mü'min bu durum karşısında onlarla aynı mekânı paylaşmamalıdır; paylaşmamalı ve kendine yakışır bir üslûpla, rahmet-i ilahîden mahrum o mekânı terk etmelidir.

Böyle bir ortamda bulunmayı sürdürme ancak şu şartla kabul edilebilir: İnanan bir fert olarak eğer biz, kendi renk ve kendi desenimizi işleyebilme imkânı bulabilecek veya bize o fırsat verilecekse ancak o takdirde böyle bir mekânda kalmaya katlanabiliriz. Hatta farklı bir açıdan şunu da söyleyebiliriz: Şayet biz kendi iç dünyamıza ait güzellikleri sergileyip bir sevgi ortamı oluşturma fırsatı yakalayabileceksek gerektiğinde insanların eğlenmek ve vakit geçirmek için bir araya geldiği platformları dahi değerlendirir, insanî derinlik ve mânevî güzelliklerimizi o mekânlarda da seslendirmeye çalışırız. Burada önemli olan niyetin sağlam ve sıhhatli olmasıdır. Evet, niyetimizin safvet ve duruluğunu muhafaza şartıyla farklı kültür, farklı anlayış ve farklı dünya görüşüne sahip insanlarla bir araya gelir, onlarla aynı mekânı paylaşır ve iç dünyamızın güzelliklerini, ruhumuzun ilhamlarını muhataplarımıza duyurmaya çalışırız.

Çünkü bir dönem böyle bir tavır sergilenemediğinden farklı kesimlere ulaşılammış ve bunun neticesinde bütün bir toplum olarak dağılık, perişan ve derbeder bir duruma düşmüşüzdür. Resûl-i Ekrem Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem): " - Ölmüş gitmişlerinizin iyi ve güzel yanlarını yâd edin, kötülüklerini sayıp dökmekten sakının!" (Ebu Dâvud, Edeb 50) buyurduğundan bu hususla alâkalı daha fazla bir şey söylemek istemiyorum. Fakat hâlihazırda el uzatılmamış ve bundan dolayı imanın, Kur'ân'ın güzelliklerinden mahrum kalmış insanları gördükçe kelim-ı nefsiyle bir iç sorgulamadan kendimi alamadığımı da itiraf etmeliyim.

Bütün bunları huzurunuzda dile getirirken esasında benim asıl maksadım şu derdimi ifade etmektir: Gelin, geçmişimizi sorgulamak yerine bu korkunç vebalin bir kere daha işlenmemesi ve arkadan gelen nesillerin mahvedilmemesi için biz kendimize düşen sorumluluğu yerine getirelim. İslâm'ın ruhunu ikame adına, heyet-i içtimaiye-i İslâmiye'den ayrılmaksızın, gerektiğinde yarı belimize kadar bataklığa girme pahasına, uzatabildiğimiz herkese ellerimizi uzatıp kurtarma cehd ve gayreti içinde olalım. Evet, bir taraftan Mevlâna ifadesiyle ayağımızın birini sağlam zemine basıp merkezden kopmayalım, diğer yandan da gönüllere diriliş nefhetmek ve kurtarılmayı bekleyen nesillerin imdadına yetişmek için koşabildiğimiz her yere koşup olabildiğimiz her yerde olmaya çalışalım.

Haftanın Duası

Ey yoksullara her zaman rahmet ve merhametiyle muamele eden.. ey yollara koyulmuşları rehbersiz bırakmayan.. ey şaşırılmışların önüne ışıklar saçan, onlara aydın ufuklar gösteren.. ve ey korku içinde yaşayanlara emn ü eman kaynağı olan! Bize merhamet buyur; bizi sırat-ı müstakime irşad eyle ve dünyada rezil rüsvay olmaktan, ahirette de azaba düşer kalmaktan muhafaza buyur! Efendiler Efendisi'ne, Onun nezih aile fertlerine, seçkin arkadaşlarına salât ü selam ederek bunları Senden dileniyoruz, Rabbimiz!

Sözün Özü

İnsan, âfâkî ve enfûsî tefekkürle sürekli kendi iç âleminde bir yenilik yaşamalı ve Cenâb-ı Hakk'ın kendisine şah damarından daha yakın olduğunun idrakine varıp, O'nu her an yanında hâzır ve nâzır hissetmelidir ki bu hâl, onun sürekli 'Ballar balını buldum varlığım yağma olsun.' zirvelerinde dolaşması demektir. Evet, Allah'ı ve O'na ait vâridatı duymayan bir insanın, bırakın 'en hâlisâne' olmasını, hâlis bir kul olması bile çok zordur. Böyle bir insan zamanla arzularının esiri hâline gelir ve cismaniyetine takılıp kalarak onun kulu-kölesi olur.

11.06.2010 - Müslüman Hep En İyi Olmalıdır

İnsan için şuuraltı müktesebatının oluştuğu zaman diliminde yetiştirme şartları çok önemlidir. Bu dönemle alâkalı kesin bir yaş sınırı belirlemek mümkün olmasa da genelde "sıfır-beş" veya "sıfır-yedi" yaş aralığı olarak ifade edilmektedir. Ancak onun izafî olarak on beş yaşına kadar devam ettiği de söylenebilir. İşte insan bu dönemde, gördüğü, duyduğu, hissettiği her şeyden; etrafında cereyan eden hâdiselerin hemen hepsinden ciddi mânâda tesir altında kalır, belli bir anlayışa sahip olur ve o istikamette bir şahsiyet kazanır. Dolayısıyla dinî hayatın gerçek derinliğiyle yaşanmadığı; çirkin ve yanlış davranışların yadırganıp olumsuz davranışlara karşı içten içe bir tiksinti, en azından bir istinkâf, bir geri durup kaçınma duygusunun bulunmadığı; imrenilecek amellere karşı da ciddi bir imrendirmenin yapılmayıp salih amellere karşı iştihaların kabartılmadığı ve bütün bunları hayatlarına hayat kılıp hüsn-ü misal teşkil edecek âbide şahsiyetlerin olmadığı bir ortamda neşet eden kimseler bir yönüyle bu yöndeki mazeretlerinde haklı sayılabilirler.

Fakat asla unutulmamalı ki, hakiki bir mü'min, Kur'ân ve Sünnet'in beyan buyurduğu ve selef-i salihînin hâlisane temsilleriyle ortaya koydukları ideal hayat tarzını araştırır, bulur, öğrenir; öğrenir ve içinde bulunduğu ortamla, yaşamış olduğu hayat tarzıyla mukayesesini yapıp kendi durumunu sorgular. Yani mü'min, yemede, içmede, yatmada, kalkmada, Müslümanların derdiyle derdmend olmada; hâsılı hayatın her anı ve her safhasında Kur'ân ve Sünnet yolunu araştırmak, selef-i salihîn çizgisini yakalamakla kendini mükellef bilmelidir. Bu gayeye hizmet etmesi yönüyle selef-i salihînin hayatlarının anlatıldığı tabakat kitapları çok önemlidir. O büyük zatların hakiki Müslümanlığı nasıl ve hangi çerçevede yaşadıklarını öğrenip anlamaya, anlayıp benliğimize mal etmeye çalışmalıyız. Bu istikamette atalarımız ve seleflerimiz olan Osmanlı'nın da bizim için çok önemli bir kaynak olduğu unutulmamalıdır.

Eğer biz, dinî hayatımızda, İslâm'ı arızasız temsil etmiş insanlara bakmazsak, hâlimizden memnun olur, kendimizi yeterli bulur ve dûn himmetliğin altında kalır eziliriz. Mesela bir Hasan Şazilî, Abdülkadir Geylanî veya Hasan Basrî Hazretleri'nin Kulubu'd-daria'da yer alan tazarru ve münacatlarına baktığımızda o büyük kametlerin kılı kırk yararcasına, tertemiz, pırıl pırıl bir hayat yaşamalarına rağmen nefislerinden ciddi mânâda şekvada bulunup Allah'a sığındıklarını görürüz. Hâlbuki bu zatlar ulûhiyet hakikatine uyandığı

andan itibaren ondan başka bir şey görmemiş, çarşı-pazarın eracifine bulaşmamış devâsâ kametlerdir. Onların yanında kendi hâl-i pürmelâlimizi nazar-ı itibara aldığımız zaman, zannediyorum Cenâb-ı Hak'tan bir şey isteme liyakatimiz olmadığı kanaatine varır; varır da el kaldırıp O'ndan bir şey istemeye utanırız. Evet, değişik asırlara serpiştirilmiş bu müstesna insanların yanında bize ancak Müslümanlığı taklit eden, üzerinde ötelerin izini taşımayan sûrî Müslümanlar nazarıyla bakılabilir. Hatta denilebilir ki, şu anki hâlimiz itibarıyla Müslümanlığa o kadar yabancılaşmışız ki, bütün buudları ve gerçek derinlikleriyle onu hayata hayat kılmamız teklif edilse, onu gönülden arzulayanların bir kısmı dahi "Keşke bu mükellefiyetler olmasaydı!" gibi bir anlayışı seslendirip onun gereklerini yerine getirmekten geri durabilir. Belki bugün bütün bir yeryüzünde, dinî hayat ve dinî değerler adına ciddi bir yabancılaşma yaşandığından, Müslümanlıktan ne kadar uzaklaştığımızın farkında değiliz. Fakat bir kez daha ifade edeyim ki, bugün biz, hakiki Müslümanlığın ufkumuzda tullenmesini ne kadar arzuluyor olsak da, gerçek temsil ve derinliğiyle onu kabul etmede bir hayli zorlanacağımız kanaatindeyim. Çünkü şu anki konum ve duruşumuz itibarıyla, Hak rızasına kilitlenip O'nun marziyyatını kazanmayı hayatının gayesi bilen insanlar olduğumuzu söyleyemeyiz.

Bu sözlerimle ümidinizi kırmak ve sizi ye'se atmak istemiyorum. Müslümanlar böyle olunca toptan çer çöp gibi Cehenneme mi sürüklenirler? Hayır, Allah'ın rahmeti çok geniştir. Hadis-i şeriflerde beyan buyurulduğu üzere "Lâ ilahe illallah Muhammedun Rasulullah" diyen kimse bile Cennet'e girecekse, inşallah işin bu kadar taklidini yapan insanlar Cenâb-ı Hakk'ın rahmetinden mahrum kalmazlar. Bu ayrı bir meseledir. Ancak günümüzde bu emanete sahip çıkmak isteyen insanlar, emanette emin bir emanetçi olup olmadıklarının muhasebesini yapmalıdırlar. Bu din onlara emanet edildiğine göre onlar da yeryüzünün eminleri, yani ümena ve süleha olmalıdırlar. Öyle ki, din ve diyanet adına, gerekirse kendilerine veya evlâd ü ıyâline gelecek zararı göze alabilmeli ancak dine dokunacak bir tehlike karşısında tir tir titremelidirler. Bunun için bizler dini anlama ve onu hayata hayat kıma hususunda sürekli çıtayı yükseltme ve anlayışımızı hep daha üstün bir noktaya ulaştırma peşinde olmalıyız. Hatta bir gün Cüneyd-i Bağdadî, Beyazid-i Bistamî gibi bazı Allah dostlarının nail oldukları seviyede Allah'a muhatap olma ufkuna ersek yine de çıtayı yükseltmeye çalışmalı ve "Allah'ım daha ötesi yok mu bunun?" demeliyiz. Eğer bunun ötesi "Allah'ın rızası en büyük olandır." (Tevbe Sûresi, 9/72) hakikatinin tecelli ve zuhuru ise, o zaman bize de onun talibi olmak düşer.

Çünkü emanette emin bir emanetçi olmanın gereği budur.

- İnsanın tabiatının oluşmasında çevre çok önemlidir. Ancak unutulmamalıdır ki sahabe gibi parlak bir nesil de son derece fena bir çevrede yetişmişti.
- Günümüz Müslümanları İslamiyet'in özünden o kadar uzaklaşmıştır ki, eğer hakiki manada Müslümanlık uygulanmaya çalışılsa buna en başta itiraz edecek Müslümanlar vardır.
- İnsan, maneviyat adına doyumsuz olmayı tercih etmelidir. Zira fizik ötesi alem, fizik alem gibi sınırlı değildir. Kur'an-ı Kerim'de farklı bir meseleyle ilgili söylendiği gibi, ulaştığı her bir manevi makamdan sonra "Allah'ım daha yok mu?" demesini bilmelidir.

Kabir Kapısı Kapanmıyor

Sahabiler, yaşadıkları dönem için "Ne yapalım, içinde yaşadığımız toplumun hâli buydu!" diyerek mazeret üretme gibi bir yanlışlığın içine girmemiş ve iradelerinin hakkını vererek cahiliye bataklıklarını birer Asr-ı Saadet gülistanına çevirmesini bilmişlerdir. O zaman bizim de, "Ne yapalım, hayata uyandığımızda kendimizi bir levsiyat bataklığı içinde bulduk. Lâahlâkîlik çarşı-pazar, ev-sokak her tarafta kol geziyordu. Anne-babamız da ümmiydi. Bizi dinimizden soğutmuşlardı. İslamî terbiye alamadığımızdan biz de din ve diyanet adına birer terbiyede olarak yetiştik." deyip başkalarına atf-ı cürümde bulunma, eksik ve kusurlarımızı başkalarına fatura etme ve bu suretle işin içinden sıyrılmaya çalışma gibi bir yanlışlığın içinde olmamamız gerekir.

Hz. Pir, Sözlər'de bu hakikati ne güzel ifade eder. Hatırlayacağınız üzere Ondördüncü Söz'ün hâtimesinde o, şöyle der: "Ey nefsim! Deme, "Zaman değişmiş, asır başkalaşmış. Herkes dünyaya dalmış, hayata perestîş eder, derd-i maişetle sarhoştur." Çünkü ölüm değişmiyor. Firak, bekaya kalb olup başkalaşmıyor. Acz-i beşerî, fakr-ı insanî değişmiyor, ziyadeleşiyor. Beşer yolculuğu kesilmiyor, sür'at peydâ ediyor.

Hem deme, "Ben de herkes gibiyim." Çünkü herkes sana kabir kapısına kadar arkadaşlık eder. Herkesle musibette beraber olmak demek olan teselli ise, kabrin öbür tarafında pek esassızdır."

Evet, "zaman değişmiş, asır başkalaşmış" gibi bahaneler insanın kendi kendini aldatmasından başka bir şey değildir. Hem böyle bir aldanış -Allah korusun- ebedî bir hüsrana sebebiyet verebilir. Kur'ân-ı Kerim ahirette

kâfirlerin ahvalini beyan buyurduğu değişik yerlerde kalbleri titretecek, yürekleri hoplatacak bir tablo hâlinde bu hususa dikkatleri çeker ve ikazda bulunur. Mesela, Fâtır Sûresindeki bir âyet-i kerimede şöyle buyrulur: "O kâfirler orada yardım isteğiyle çılgılık koparır ve 'Ey Ulu Rabbimiz! Ne olur, çıkar bizi buradan, dünyaya geri gönder; gönder de, daha önce yaptıklarımızdan başka, salih ameller yapalım!.' derler." (Fatır, 35/37)

Onların bu yakarışlarına şöyle karşılık verilir: "Biz, size, düşünüp ibret alacak, gerçeği görececek kimsenin düşünüp ders alacağı (ve gereğini yapacağı) kadar bir ömür vermedik mi? Hem size uyarıcı olarak peygamber de gelmişti. Şu hâlde tadın azabı! Zalimlerin asla yardımcısı olmaz." (Fâtır, 35/37)

Bu âyet-i kerimeden de anlaşılacağı üzere insan şuuruyla dünyada bir saat bile yaşasa Cenâb-ı Hak ona: "Ben sana bir saat vermedim mi? O bir saatte Beni düşünüp bulman gerekmez miydi?" diyebilir. Buna göre Allah'ın bize bahşettiği zaman, imkân ve ortam zannediyorum tezekkür ve tedebbür etmemiz adına yeterlidir. Allah ötede bunun hesabını sorduğunda herhangi bir dayanağı olmayan boş mazeretlerin bize hiçbir faydası olmayacaktır. O hâlde hepimizin mesnetsiz, dayanaksız, bu tür boş mazeretlerden sıyrılıp hayatımızı ona göre şekillendirmemiz, ona göre tanzim etmemiz gerekir.

Haftanın Duası

Rabbimiz! Biz zayıf ve kusurlu kullar, nefislerimizi dizginlemekten aciz kaldık. Bizi nezdinden bahşedeceğin tam bir azm ü ikdamla ve "Lâ havle velâ kuvvete illâ billah - Gerçek havl ve kuvvet sadece Allah'tandır" hazinesinden lütfedeceğin kuvvetle rızıklandır.. nefislerimizin kirlerinden, lekelerinden arındır ve günahlarla âlûde şu kullarını şekâvete götüren yollara düşmekten muhafaza eyle.. bizi, sürekli kötülüğü emreden nefislerimizin merhametsizliğine ve insî, cinnî şeytanların acımasızlığına terk etme..

Sözün Özü

Rabita-yı mevt, ihlâsı kazandıracak hususların önemlilerindendir. Ölüm ötesi mülâhazaların bir kitap gibi okunması, onun bütün enginliğiyle kalbde hissedilmesi.. zamanla insanı, hayatla ölüm arasındaki farkın, bir odadan diğerine geçmek gibi bir şey olduğu inancına ulaştırır. İşte, 'ba'sü ba'de'l-mevt'e böyle inanan bir insanın, artık birtakım dünyevî hatta uhrevî beklentilere girmesi düşünülemez.

18.06.2010 - Her Günah Küfre Bir Kapı Açar

Değişme ve başkalaşma, üzerinde ciddi mânâda durulması gereken çok önemli bir meseledir. Çünkü daha önce de değişik vesilelerle ifade edildiği üzere bir çeşit başkalaşan her çeşit başkalaşabilir. Evet, bir kere başkalaşan artık başkalaşma yoluna girmiş demektir. Sonra o şahıs, hiç farkına varmaksızın bir kere daha, bir kere daha başkalaşır ve neticede her yönüyle bambaşka biri olur. Bu önemli konuyu teyit eden hadis-i şerifler de vardır. Mesela bir hadislerinde Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur: *"Kul bir günah işlediği vakit, kalbinde siyah bir nokta oluşur. Eğer tevbe edip vazgeçer, af dilerse kalbi yine parlar. Ama tekrar günaha dönerse, o leke büyür, nihayet bütün kalbini ele geçirir."* (Tirmizî, Tefsir, Mutaffifin) Buradan anlıyoruz ki, insan kalbî hayatı itibarıyla bir kere kirlenmeye açıldığında, o açılmanın nerede duracağını ve kaç derecelik bir açığı meydana getireceğini kestirmek oldukça zordur. İnsan farkına varmaksızın bir de bakar ki, merkezdeki 0,1 derecelik bir açığı, muhit hattında yüz seksen derecelik bir açığı hâline gelivermiş.

Esasında Üstad Hazretleri de, *"her bir günah içinde küfre giden bir yol vardır"* diyerek bu hakikate işaret etmektedir. Çünkü günah fıtrat ve tabiatı deforme eden bir illet olduğundan o, fıtrat ve tabiattan uzaklaşma yani bir yönüyle bir başkalaşma demektir. Hz. Pir, aynı hakikati bir başka yerde şöyle seslendirir: *"Hazer et, dikkatle bas, batmaktan kork. Bir lokma, bir kelime, bir dane, bir lem'a, bir işarette, bir öpmekte batma."* Bunun mânâsı şudur: Sen, dünyaları içine alan ama yine de doymayan çok ulvî, Cenab-ı Hakk'a ve ebediyete müştak ve ancak cemal-i ba kemal ile mutmain olabilecek letaif ve duygularını öyle gelip geçici arzu ve heveslerle kirletme. Yoksa hocalarımızın ifadesiyle el, el ile; ayak, ayak ile elveda ettiği yani can hulkuma geldiği zaman, "Ne diye bunlara bakmışım, ne diye bunları dinlemişim, ne diye bunlara doğru yürümüşüm, ne diye bunlara el uzatmışım, keşke bunları hiç yapmasaydım!" diyerek pişman olursun.

Var olduğu günden beri beşeriyetin belki elli defa mumu bitmiş, elli defa ateş gelip tahtaya dayanmış ancak Allah'ın izniyle yeniden bir meşale yakılmış ve insanlık tekrar aydınlığa kavuşmuştur. Evet, beşeriyet elli defa Lut Gölü'nün dibini boylamış, ancak bu düşüşlerin peşini Everest Tepesi'nin zirveleri takip etmiş ve gelip sığırda dayanan insanlık yeniden zirvelere tırmanmayı başarmıştır.

Döneminde yaşanan bütün karanlık ve kasvetli ortama rağmen Aleyhissalâtu Vesselâm Efendimiz kayserleri, kısıraları yere sermiş ve bir hamlede içinde bulunduğu o durumdan insanlığı kurtarmıştır. İnsanlık tarihinde bu durum o kadar çok tekerrür etmiştir ki, ümitsizliğe düşmeye mahal yoktur. Bundan dolayı mü'min bir kuyuya düştüğünde, artık buradan çıkmam mümkün değil diyerek ümitsizliğe düşmez/düşmemelidir. Çünkü o, her şeye gücü yeten sonsuz kudret sahibi bir Zât'a dayanmaktadır. Mesela ilâhî bir inayet neticesinde, oradan geçen bir kervan düşmüş olduğun o kuyuya kovasını salıp senin oradan çıkıp kurtulmana vesile olabilir. Böyle bir imkân olmasa bile, inanmış bir insan olarak sen ye'se kapılmamalı, tırnaklarınla o duvarlara tırmanıp oradan çıkmanın bir yolunu bulmalısın. Nitekim beşer Allah'ın inayetiyle elli, belki yüz defa düştüğü o kuyudan çıkmış; çıkmış ve o çukurları zirve hâline getirmiştir. Eğer kemal peşinde, bir olgunluk arayışı içindeyseniz ilk yapmanız gereken ye'si gömmek olmalıdır. Çünkü ye's ve reca âdeti bir tahterevallî gibidir ki, ancak ye'si gömmekle recayı olması gereken yere çıkarabilirsiniz.

Sabır, Sabır, Sabır.....

Şimdi bütün bunları nazar-ı itibara aldığımızda ifade etmemiz gerekir ki, eğer bizde ciddi bir başkalaşma ve değişme olmuşsa kimse bunun düzeltilemeyeceğini söyleyemez. Fakat şunu da kabul etmeliyiz ki, iki üç asırda meydana gelen tahribatı bir hamlede, bir nefhada tamir etmek de çok zordur. Biz asırlardan beri rehnedar olmuş bir kaleyi tamir etmeye çalışıyoruz. Öyle ki iman esasları bile sarsılmış, anne-baba hukuku ayaklar altına alınmıştır. Demek ki Allah hakkından anne-baba hukukuna kadar her şey zir u zeber edilmiştir. Toplum bünyesi bütün bunların hepsini birden kaldırıp ikame etmeye tahammül edemez. Kaldı ki, belli bir kültürün çocuğu olan insanlar bile başka bir kültür ortamıyla karşılaştıklarında entegrasyon sorunu yaşıyorlar. Mesela batılılar, aradan uzun zaman geçmiş olmasına rağmen, bir dönem işçi olarak ülkelerine gelen insanların kendi toplumlarına hâlâ entegre olamamalarından şikâyet ediyorlar. Üstelik göç eden bu insanlar dinî ve kültürel sahada ciddi bir donanıma da sahip değillerdi.

Bu sebeple diyoruz ki, eğer iki-üç asırdan beri belli duygu, düşünce, anlayış, felsefe, dünya görüşü ve belki şekil ve şemailimiz açısından ciddi bir deformasyona maruz kalmışsak, bunun birdenbire düzeltilmesi çok zordur. Bu sebeple yapılması gereken düzeltmek istediğiniz hususları rehabilite ede ede sevdirmek, sevdirmek benimsetmektir. Sahabe toplumu bu şekilde meydana gelmiştir. Vahiyle aydınlanmadan evvel o toplum içinde ümmî ve bedevî

insanlar vardı. Onlardan bazıları başlangıç itibarıyla kapıdan içeri girip "Abdulmüttalib'in torunu Muhammed burada mı?" diye hitap edebiliyorlardı. Fakat bir gün geldi, aynı insanlar Allah'ın indirdiği vahyi sindirmiş birer mü'min olarak akılları talim, nefisleri tezkiye, kalbleri tasfiye eden medeniyet muallimleri hâline geldiler. O hâlde bize de bu yolda kararlı, azimli ve sabırlı olmak düşer.

- İnsan, Cenâb-ı Hakk'ın yasaklamış olduğu şeylerden hiçbirini küçük görmemelidir. Zira o küçük görülen şey gün gelir insanı küfür bataklığına sürükleyebilir.
- Toplumumuz bugün olduğu gibi tarihte de birçok defa tahribe uğratılmış, inandığı değerlerden uzaklaştırılmıştır. Ancak her defasında kendisine gelmeyi başarmıştır.
- Sahip olduğumuz değerlere yabancılaşma hali, iki-üç asırlık bir tahribatın neticesidir. Böyle bir yaranın tedavisi için acele etmemek, son derece sabırlı olmak gerekir.

İdrak Seviyesine Uygun Konuşmak Gerek

Bir mesele toptan, birdenbire, bütünüyle ortaya konulursa şok tesiriyle ciddi tepki alabilir. Bundan dolayı farklı düşünce, teklif ve projeler insanların zihin dünyasına ısındıra ısındıra, rehabilite ede ede verilmelidir. Hem üstün dimağlar, bir mânâda rehber insanlar demektir. Donanımları itibarıyla farklı düşünce ve kanaatler ortaya koymaya açıktırlar. Ancak bu noktada akl-ı selime göre hareket edilip aklın derinliğinden istifade edilmesi çok önemlidir. Aklın derinliği ise diğer insanların hissiyatını hesaba katmaktır. Mesela bu donanımda olan bir insanın kendi kendisine şu soruyu sorması gerekir: "Acaba bu tür sürpriz ve orijinal bir teklifle bana gelinmiş olsaydı ben onu nasıl karşılardım?" Evet, rehber konumunda bulunan üstün dimağlar başkalarını kendilerinin yerine koyarak meseleye bu açıdan bakmasını bilmelidir. Bu yapılabildiği takdirde, düşünce ve projeleri toptan bir hâlde toplumun önüne koyarak "Alın bunu, kurtarın kendinizi!" şeklinde tepki görecektir bir yaklaşım içine girmemiş olurlar.

Hiç unutmam, ekonomi alanında uzmanlık yapmış ve bütün mümaresesini bir ekonomi kitabına döktürmüş bir zat, kitabı için "Yazdım, attım ortaya. Alsınlar, görsünler, akıllarını başlarına toplasınlar, uygulasın ve iktisadî açıdan kurtuluşa ersinler." demişti. Şu an o zatın bu mevzudaki şahsî mülâhaza ve mütalaalarını değerlendirecek değilim, o ayrı bir mesele. Fakat şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki, dünya tarihinde şimdiye kadar bir kitabın yazılıp da o kitap

okunup gerekleri uygulandıktan sonra ekonomik durumunu düzeltebilen tek bir ülke yoktur. Hatta iktisat tarihi açısından şu soru dahi sorulabilir: Acaba ekonomi kitapları mı ekonomiyi düzeltiyor, yoksa ekonomi mi ekonomi kitaplarına kaynaklık yapıyor? Çünkü herkes kendi çağının ekonomisini yazmakta, bu arada belki bazı kapalı noktalara dair çözüm tespitlerinde bulunmaktadır. Fakat asıl problem mevcut, işleyen sistem içinde çözüme kavuşmaktadır.

İşte ekonomi sahasında olduğu gibi, umumî mânâda herhangi bir düşünce ve proje topluma sunulurken, insanların hissiyatları, anlayış ve idrakleri mutlaka nazar-ı itibara alınmalıdır. Mademki Kur'an-ı Kerim, yüceler yücesi bir sıfatın sesi-soluğu olmasına rağmen, çoğunluğun idrak seviyesine göre insanlara seslenmiş ve Kelam-ı İlahî'nin insanlarla muhaveresi böyle bir tenezzül çerçevesinde cereyan etmiştir. Yani ilâhî tenzilde, insan idrak ve kabulü nazar-ı itibara alınmış ve meseleler hep ona göre vaz' edilmiştir. İşte topluma rehberlik yapabilecek üstün dimağlar da bu ilâhî ahlâkı göz önünde bulundurup ortaya koyacaklarını muhatapların anlayış ve hissiyatını nazar-ı itibara alarak ortaya koymalıdır.

Benzer durum insanları ebedî hayata, sonsuz mutluluk diyarına davet ederken de söz konusudur. Mesela siz İslâm'ın o kendine has büyüleyici güzelliklerini temsille ortaya koymadan, pratik hayatta göstermeden; gösterip gönül ve zihinleri ona ısıtırmadan, "Alın Kur'ân'ı okuyun; okuyun da aklınız başınıza gelsin. Gözünüz açılsın gerçekleri görün, dünya ve ukbâ hakikatlerine erin!" dersiniz bu, onlar üzerinde şok tesiri yapar ve tepkiye sebep olur.

Sözün Özü

Benliği nefyetmek ve bunu çokça vurgulamak gerekir. Hiçlik o kadar sık, o kadar aklî ve mantıkî vurgulanmalıdır ki insan, başarı ve muvaffakiyet şahikalarında ve zafer sarhoşluğu içinde dolaştığı anlarda bile, Ben yaptım, ben ettim, ben başardım...' gibi şirk kokan şeytanî mırıltılarla ilâhî inayetlere sahip çıkmasın. Evet, insanın tabiatı, pörsümeye müsaittir ve onun içine bazı muvaffakiyetler karşısında fahir esintileri gelebilir. Bu sebeple insanın aczini, fakrını ve sıfır olduğunu hatırlatacak türden ikazlara muhatap olması çok önemlidir.

Haftanın Duası

Yokluğu, varlığıyla süsleyen, damlaya deryâların vüs'atini bahşeden, zerreye güneş olma istidâdını veren âlemlerin Rabbi olan Allah'ımız! Bizi ilahî güç ve sıyanetinle teyid edip masivaya el açmaktan müstağni kıl.. işlediğimiz kötü amellerden ve kendi dar anlayışımız yüzünden teferruata dair hususları da sayıp dökerek mübalağa ettiğimiz isteklerimizden dolayı rahmetinden bizi mahrum eyleme! Efendiler Efendisi'ne, O'nun nezih aile fertlerine, seçkin arkadaşlarına salât ü selam ederek bunları Senden diliyoruz, Rabbimiz!

25.06.2010 - İnsan İradesiz Olmamalıdır

İnsan, nefesine karşı hep ciddi bir iradeyle savaş vermeli ve ona kesinlikle teslim-i silah etmemelidir. Tabir-i diğerle nefis, insanın boynuna bir gem vurup -bağışlayın- istediği yere götürebilecek derecede onu tesir altına almamalı ve insan böyle bir zaaf içinde bu denli tutarsız ve iktidarsız olmamalıdır. Aslında insan, hiçbir zaman iradesiz olamaz ve olmamalıdır. İnsan her zaman, içindeki vesveselere, kalbinin ihmaline ve duygularının duyarsızlığına karşı isyan içinde bulunmalıdır.

Ama bunlarla beraber, bir insanın yer yer düşmesi ve sürçmesi de fitrat-ı beşeriyenin gereğidir. Sahih bir hadiste Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), bir gün bu hakikate dair şöyle buyurmuşlardı: "Hz. Âdem yanıldı, evlatları da yanıldı." (Tirmizi, Tefsir 8) Binaenaleyh yanılma, unutmama ve hata etme, fitrat-ı beşeriyede mündemiç bir hakikattir. Bu itibarla insanın yanılması her zaman ihtimal dâhilindedir. Şu kadar vardır ki, kendisini umumiyetle iradeli ve dimdik ayakta tutabilenler daha az yanılırlar. Kendini salıvermiş bir kimse ise, pek çok defa yüzüstü düşebilir ve kendini şeytanın esiri ve zebunu haline getirebilir. Bu itibarla da yer yer nefis-i emmârenin bize çelme takması kaçınılmazdır. -Allah, nefsin bu desiselerinden bizi muhafaza buyursun ama- mümin olan herkes ömrü boyunca bu çelmelere maruz kalacağını da asla unutmamalıdır. Zira Efendimiz'in (aleyhissalâtü vesselam), Ka'b b. Malik'ten rivayet edilen sahih bir hadiste bildirdikleri gibi: "Mümin, ekin gibidir. Rüzgâr onu eğritir. Kimi zaman yıkar, kimi zaman doğrultur. Nihayet sonunda kalkar doğrulur. Kâfir ise kökü üzerinde dimdik duran 'erze' ağacı gibidir. Onu hiçbir şey eğriltemez. Nihayet devrilince de bir daha doğrulamaz." (Müslim, Sıfâtü'l-münafikîn, 69) Binaenaleyh mümin, her zaman 'Aman Ya Rabbi!' deyip Allah'a koşar, kâfir ise gürül gürül ses çıkarmasına ve çok heybetli görünmesine rağmen bir kere yıkıldı mı bir daha doğrulamaz. Bu manada mümin, düşse dahi kalkacak, yürüyecek ve yine Allah'a doğru olan yolculuğunu devam ettirecektir. Her mümin, düşmeyi ve nefis-i emmâreye mağlubiyeti bu şekilde kabul etmelidir ki meselenin bir yönü bundan ibarettir.

Diğer önemli bir yönü ise şudur: İnsan nefesine karşı galebe çaldığını düşünürse -hafazanallah- işte o zaman aldanmış demektir. Evet, bir insan "Artık ben nefsimi yendim, onun iğfâlât ve tesvîlâtından kurtuldum." diyorsa, o kimse

aldanmıŖtır. Buna mukabil insan ahir ömrüne kadar, içinde sürekli bir d Ŗmanın bulunduğunu d Ŗ n yor, bundan dolayı da korkuyor ve titriyorsa, bu da onun, Allah'ın l tf u keremiyle ilâhî bir emn   eman içinde olduğunu gösterir.      Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), kudsi bir hadiste Cenab-ı Allah'ın iki emniyeti bir arada vermeyeceği gibi iki korkuyu da birden vermeyeceğini ifade buyurur. (Heysem , Mecmau'z-Zev id, 10/308) Yani bu dünyada bir kimse adeta  d  kopuyor gibi, Ŗeytanın kendisini her an baŖtan çıkaracağı ve baŖ aŖađı cehenneme gidebileceği korkusuyla yaŖıyorsa, Allah'ın izni, inayeti ve dilemesiyle o insan ahrette herhangi bir korkuya maruz kalmayacaktır. Bunun aksine bir kimse, burada endiŖesiz ve korkusuz yaŖıyor, arkasında Ŗeytan bulunmuyormuŖ veya kendisini baŖtan çıkaracak, kundaklayacak bir nefsi yokmuŖ gibi rahat hareket ediyorsa -hafazanallah- o insan da ahrete ve kabre ait rahatını burada kullanıyor demektir. Binaenaleyh bu manada, her iki tarafta emniyette olacağını d Ŗ nenler, büyük bir aldanmıŖlıđın içinde olmalarına mukabil, her iki cihanda korku içinde olacağını zannedenler de yanlış d Ŗ n yorlar demektir.

Hasan Basrî ve Ŗ h-ı Geylânî gibi din büyüklerinin evrâd-u ezk rına bakılabilse, bu zatların dünyada hep havf u haŖyet içinde oldukları görülecektir. Bir keresinde Ŗ h-ı Geylânî'nin evr dını okuyan ve oldukça takvası da yerinde bir hoca kardeŖimiz bana Ŗ yle demiŖti: "Büyük z tların evrâd u ezk rlarını okurken bunların, 'Ben mahvoldum, yandım, bittim. Susuz bir insan cehennemde nasıl yanar ve kavrulur, çölde yapayalnız kalan bir insan nasıl vahŖet içindedir, iŖte ben ondan daha beterim." Ŗeklinde dualarında ifade ettikleri hususları biz kendimizde bulamıyoruz. Ŗ h-ı Geylanî neden böyle diyordu?"

Aslına bakılacak olursa o mübarek kardeŖimiz, "  lde kalıp yanmamıŖız, vahŖette hiç olmamıŖız, dolayısıyla biz bu duaları ne diye okuyalım?"a getiriyordu konuyu; ama o, bir noktada isabet etse de, baŖka bir noktada hem o hem de biz yanılıyorduk. Aslında meseleye Ŗ yle bakmalı ve Ŗ yle d Ŗ nmeliyiz: "Ŗ h-ı Geylânî gibi bir z t bu mevzuda böyle derse, acaba bize ne demek d Ŗer?" Zira nefs-i emm re çok ayy ardır. İnsana bir tane üzüm yedirir, elli tokat vurur. Dudağına bir kere bal s r verir, fakat onu elli defa yüzüstü bırakır ve ömür boyu sürüm sürüm s r nd r r. Bu itibarla nefesine karŖı hep mağlup olacağını d Ŗ nen bir insan, d Ŗmanını tanımıŖ ve Rabb'isine sığınacağından dolayı, nefesine karŖı emniyet içinde yaŖayan bir insandan daha emin demektir. Rabb'imiz -inŖallah- nefsimiz gibi bir hasmımızı, bizlere idrak ettirir...

Ayrıca selef-i sâlihîn, emniyeti ve ümitsizliği küfür saymışlar ve bir insanın nasıl olsa, "ben cennete gideceğim" diye kendini salmasına küfür dedikleri gibi, Allah'ın rahmetinden ümidini kestiğini ifade eden ve "ben cehenneme gideceğim, benim için kurtuluş yoktur" şeklindeki düşüncelerine de küfür nazarıyla bakmışlardır. Bu ikisi arasındaki ölçüyü yakalama adına Hz. Ömer Efendimiz'e nispet edilen şöyle bir söz vardır: "Eğer tek insan hariç bütün insanlar cehenneme gidecek deseler, korkarım ki o ben olayım. Yine bir insan hariç bütün insanlar cennete gidecek deseler rahmet-i ilâhîden ümit ederim ki o ben olayım."

- İnsan ömür boyu nefsiyle yaka-paça olmalı, nefsin esiri olmanın insanlık onuruyla bağdaşmayacağını bilmelidir.
- Allah'ın engin rahmeti karşılığında ümitsizliğe düşmek doğru olmadığı gibi bütün bütün endişesiz ve korkusuz olmak da doğru değildir.
- Nefisle yapılan mücadelede yer yer ayağımızın sürçüp düşmemiz insanlığımızın gereğidir. Bu durumda toparlanıp kendimize gelmeli ve mücadeleyi devam ettirmeliyiz.

İnsanın Melekût Yönü

Bilindiği üzere insanın bir mülk bir de melekût yanı vardır. Yani onun fiziğe ait bir yanı olduğu gibi fizik ötesine açık bir mahiyeti de vardır. Evet onun, bir taraftan behîmî hisler, şehvetler, gazaplar, kinler, nefretlerden ibaret hayvanî bir yanı, diğer taraftan da iz'an, irfan, mârifet, muhabbet, kulluk ve tevazu gibi melekî bir cenahı söz konusudur. İşte insanın, potansiyel insanlıktan hakikî insan olma ufkuna yükselmesi, mahiyetinde bulunan bu meleklik yönünü inkişaf ettirmesiyle mümkün olacaktır. Yoksa cismaniyetine bağlı kaldığı, hayvaniyetinin güdümünde yaşadığı; yani yiyip içip yan gelip kulağı üzerine yattığı sürece o, mülk âleminin dar çerçevesi içinde sıkışır kalır; kalır da ahsen-i takvîm sırrına mazhar bir varlıkken hayvanlardan da aşağı bir duruma düşer. Fakat o, hayvaniyetten çıkıp cismaniyeti bırakırsa yani nefsanî, hayvanî ve cismanî kâzurattan temizlenerek Cenâb-ı Hakk'ın esmâ-i ilâhiye, evsaf-ı sübhaniye ve şuun-u rabbaniyesinin nurlarıyla tenevvür ederse farklı bir mahiyete erer, farklı bir mahiyet kazanır.

İşte âyet-i kerime ve hadis-i şeriflerde meleklerin bu ölçüde zikredilip nazara verilmesinin hikmetlerinden biri, insanda potansiyel hâlde bulunan bu melekîyet yanını harekete geçirmek, tetiklemek, neşv ü nema bulmasını sağlamak ve böylece onu melekleşme ufkuna ulaştırmaktır. Evet meleklerin hâli,

nazara verilmek suretiyle melekleşmeye bir teşvik ve çağrı yapılmakta, mahiyetimizde meknî bulunan melekûta ait hususiyetleri inkişaf ettirmemiz istenmektedir.

Biraz önce de ifade edildiği üzere insan beden ve cismaniyetin dar çerçevesinde kalır, âlem-i melekûta açılmazsa, tıpkı çuval içinde kalıp neşv ü nema vetiresine girmeyen ve böylece yalnız başına yok olup giden bir tohum gibi olur. Böyle bir tohumda çoğalma, artma ve bereketlenme söz konusu olamayacağı gibi, mevcut hâliyle kaldığı müddetçe onun için çürüme ve yok olma mukadder demektir. Fakat o tohum ne zaman ki toprağın altına girer ve neşv ü nema sürecine dahil olursa, sümbüle, derken oradan başağa yürür, başak başakları netice verir ve Allah'ın izniyle, bir tek tohum ambarlar dolusu buğdaya dönüşür. Aynen bunun gibi insan, maddiyatın dar mahpesinde kurtlanıp çürümek için değil sonsuzluğa yürümek için var edilmiştir. Bu sebeple onun mutlaka mahiyetinde mündemiç bulunan ebediliği duyup hissetmesi, ölümsüzlüğe uyanması, uyanıp kalb ve ruhunu sonsuzluğa yönlendirmesi gerekir. İşte insanın bütün bunları kendi içinde duyup hissedebilmesi, hissedip gerçekleştirebilmesi için meleklerin Allah'la olan daimî münasebetleri, aktif, canlı ve kesintisiz kulluk hâlleri nazara verilmiştir. Çünkü Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) bize, Miraç yolculuğu esnasında her geçtiği yerde oraya ait melekler topluluğunu kullukla bütünleşmiş bir vaziyette müşâhede ettiğini ve kimisi rükûda, kimisi secde ve kimisi kıyamda olan bu meleklerin yaratıldıkları günden beri hep aynı ibadet şekliyle Rabb'ilerine arz-ı ubûdiyette bulunduklarını bildirmektedir. İşte onların bu kesintisiz kullukları, Allah'la olan bu daimî münasebetleri bizim için canlı ve hayattar ebedî bir varoluşa çağrı gibidir.

Haftanın Duası

Ey ilmine ve rahmetine hudut olmayan Yüce Rabb'imiz! İlminin ve rahmetinin vüs'ati ölçüsünde bize de şefkat ve merhametinle muâmelede bulun.. bize rızık olarak bahsettiğin nimetleri hakkımızda bereketli eyle.. bizi Sen'den başka herkes ve her şeyden müstağni kıl -kıl ki Sen'den başka hiçbir şeye muhtaç olmayalım- .. bize engin lütfunla lütufta bulun ve (elbiselerin en güzeli olan) takva elbisesini giydir.. bizi zühdle, dünyevî hazları terk edip cismanî meyillere karşı koymakla ve verâ ile, bütün şüpheli hususlara karşı kapanmakla zinetlendir..

Sözün Özü

İhlâsı elde etmenin bir başka yolu, selef-i salihinin hayat-ı seniyyelerinin örnek alınmasıdır. Onlar gerçek imanı, gerçek İslâm şuurunu, gerçek vefayı.. temsil etmiş insanlardır. Dolayısıyla onları dinde örnek ve önder kabul edenler, değişik falso ve fiyaskolar içine düşmeye karşı, sağlam imamlara iktida etmiş sayılırlar. Nitekim benim acizane kanaatim bu olduğu için, yıllarca insanlara hep Sahabe, Tâbiîn, Tebe-i Tâbiîn ve bu davanın asrımızdaki ilkleri olan Üstad'ın talebelerini nazara vermiş ve onların örnek

hayatlarını anlatmışımdır.

02.07.2010 - İbadet Yolunda Heva Tuzakları

İnsanın, Hak yolunda bulunurken dahi hiç farkına varmaksızın hüdâyı bırakıp kendi hevâ u hevesinin peşine takılıp gitmesi her zaman için ihtimal dâhilindedir. Bu sebeple hüdâ-hevâ ayrımı üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir konudur.

Hevâyı hüdâdan tefrik etmenin iki yolu vardır. Bunlardan birisi zahirî yoldur. Burada insan, dinin açık emir ve yasaklarını göz önünde bulundurarak neyin hevâ, neyin hüdâ olduğunu görüp anlayabilir. Mesela insanın, temel kaide ve disiplinler çerçevesinde, Din-i Mübin-i İslam'ı, vaz' ediliş esaslarına uygun olarak anlama cehd ve gayreti içinde bulunması hüdâdır. Fakat insanın, usulüddini, fıkıh metodolojisini göz ardı edip kendince vaz' ettiği kuralları esas alarak dini yorumlamaya kalkışması hevâdır. Dinin temel kaide ve prensiplere uygun olmayan bu kuralların pozitif bilimlerin bir gereği gibi takdim edilmesi ya da tecdit veya reform adı altında yeniliğin bir icabıymış gibi sunulması, onları, hevâ ve heves mahsulü olmaktan çıkarmaz.

Dini anlama tarzında olduğu gibi, ibadet hayatında da insan, hüdâ yerine hevâsının peşine takılıp sürüklenebilir. Mesela bir insan namaz ibadetini kusursuz denecek ölçüde mükemmel bir şekilde yerine getirirse, ancak eda ettiği bu namazı "Allah'ım ben namazımı eda ettim, kullukta bulundum. Bana bir oğlan evlat nasip et" gibi bir karşılığa bağlasa, o insan Allah'a ibadet ediyorken hevâsının peşinde gidiyor demektir. Yanlış anlaşılmasın, elbette ki insan, dualarında, arzu ve isteklerini Cenab-ı Hak'tan ister. Biz, bir sahabe anlayışıyla kaybolan ayakkabımızın bağını bile Allah'tan talep ederiz. Ancak asla unutulmamalıdır ki, bir insanın her şeyi Allah'tan istemesi başkadır; ibadetlerini, içindeki bir kısım hesaplara bina ederek âdeta kendi isteklerinin gerçekleşmesi maksat ve niyetiyle ibadet yapıyor olması ise tamamen başkadır. Çünkü ibadetler, Allah rızasından başka hiçbir şey üzerine bina edilemez. Aksi durum insanın, çizgi dışına çıkması ve -hafazanallah- Allah'a kulluk yolunda gözüktüğü halde, Allah'a değil de, hevâ u hevesine kulluk yapması manasına gelir.

Bundan dolayıdır ki, ehlullah, ibadetlerin cenneti kazanma veya cehennemden azat olmaya bile bağlanamayacağını söylemişlerdir. Evet, Cennet arzusuyla Allah'a kulluk yapma mahzurlu görülmüş ve bu tür kimselere

Cennet'in kulu, Cennet'in boynu tasmalı kölesi denmiştir. Aynı şekilde Cehennem endişesiyle Allah'a kulluk yapan kimseler de Cehennem'in kulu olarak görülmüş ve netice itibarıyla Allah'a kulluğun sadece Allah rızasına bağlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Üstad Hazretleri'nin mesleğinde insan tabiatını inkar etmeme bir esas olduğundan, eserlerde, zevk-i ruhaniye kapı aralandığını görüyoruz. Mesela hatırlanacağı üzere Yirminci Mektub'ta, önce iman-ı billâh zikredilmiş, sonra marifetullah, daha sonra muhabbetullah ve ardından da zevk-i ruhanî denilmiştir. Ancak burada bir hususun gözden kaçırılmaması gerekir. O da şudur: Eğer bu silsilede nazara verilen lezzet-i ruhaniye, ibadet neticesinde ve talep edilmeksizin ortaya çıkan bir zevk-i ruhaniyse, onda bir mahzur olmasa gerek. Fakat ibadet ü taat, zevk-i ruhaniye ulaşmaya bağlanmışsa, orada yine hevâ u hevese uyulmuş demektir. Çünkü hiç kimse Allah karşısında alacaklı değildir. Bizler ömür boyu başımızı secdeden kaldırmadan ibadetle meşgul olsak yine alacaklı konumunda olamayız. Çünkü biz zaten, Allah'ın ihsan buyurduğu sayısız nimetlerle alacağımızı ta baştan almışız. Üstad Hazretleri'nin enfes ifadeleri içinde: "Ubudiyet mukaddeme-i mükâfat-ı lâhika değil, belki netice-i nimet-i sâbıkadır." Mesela vücudumuzdaki her bir organımız Allah'ın büyük bir nimetidir. Bir düşünün; bir dudağınız olmasa belki yine konuşabilirsiniz. Ancak böyle bir durumda olsanız ve imkanınız da bulunsa, size bir dudağı bir milyar dolara verseler alır mısınız, almaz mısınız? Bence sahip olduğumuz nimetlerin gerçek fiyatı işte budur. Kısasta ortaya konan diyet miktarını, onun gerçek bedeli olarak anlamamak gerekir. Çünkü kısastaki diyet miktarı, tecziye mülahazasıyla ortaya konmuştur. Yani diyetle, zarar veren tarafı cezalandırma, mağdur tarafı da memnun etme esas alınmıştır. Yoksa ortaya konan diyet miktarı insanın o uzvunun gerçek kıymetini ifade etmemektedir.

Cenab-ı Hakk'ın ahirette ihsan edeceği nimetlere gelince onların Allah'ın fazlından olduğu muhakkaktır. Buhari'de geçen bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) sahabeye "Unutmayın ki yaptığı amel, sizden hiç kimseye, Cennet'i kazandırmayacaktır" buyurmuştur. Sahabe efendilerimiz; "Siz de mi ey Allah'ın Resûlü?" diye sorduklarında Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem): "Allah (celle celaluhu) fazl u rahmetiyle muâmelede bulunmazsa, evet, ben de!" (Buhârî, Rikak 18) şeklinde cevap vermiştir. Efendiler Efendisi'nin (sallallâhu aleyhi ve sellem) mübarek beyanlarından açıkça anlaşılacağı üzere biz ancak Cenab-ı Hakk'ın fazl u rahmetiyle sarıp sarmalanır, sıyanet edilirse Cennet'e girebiliriz.

O zaman diyebiliriz ki, Resûl-i Ekrem Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) Cennet'e girmeyi Allah'ın fazlına bağladığına göre bizler de kulluğumuzu Allah'ın rızası dışında hiçbir şeye dayandırmamalıyız. Evet, kulluğumuzu ne zevk-i ruhaniye, ne Cennet'e girmeye ne de cehennemden tevakkiye bağlamamamız gerekir. Allah deyip oturmalı, Allah deyip kalkmalı, Allah deyip yatmalı ve böylece hevâ u hevesten uzak kalmaya çalışmalıyız.

- Dini, usulüddin prensiplerine göre değil de kendi koyduğumuz kaide ve prensiplere göre anlamaya çalışmak, gerçeğin değil hevamızın peşinden koşmak demektir.
- İbadetlerimizi, karşılığında elde edeceğimiz birtakım dünyevi veya uhrevi karşılıklara bina etmemiz bir yönden o karşılıkların kulu olmamız anlamına gelir.
- Cennete girmek de dâhil, ibadetlerimizin bütününden hiçbir karşılık beklememeyi itiyat haline getirmeli, sadece Allah'ın rızasına talip olmalıyız.

Dünyaya Dünya Kadar Ukba'ya Ukba Kadar...

Hakikî Müslüman yeryüzünün hakikî mirasçısıdır. Bu, inanç, düşünce, müessiriyet ve yönlendirme plânında bir verasettir. Zaten Allah müminlerin başka milletlerin sultanı altına girmesine de katiyen razı değildir. Allah'ın razı olmadığı şey, şayet tahakkuk etmişse, müminler fert, aile, cemiyet ve millet olarak topyekûn hepsi günahkârdır. Bu mesele Müslüman milletlerin mahkûmiyetleri açısından da değerlendirilebilir.

Allah'ın razı olduğu böyle bir hâlin hayata geçirilmesi, ancak dava düşüncesine sahip mefkûre insanlarıyla mümkün olacaktır. Her Müslüman bu uğurda önce ciddî bir ceht ve gayret içinde bulunmalı veya en azından böyle önemli bir meselenin niyetini paylaşmalıdır. Aksi hâlde, fert kaybettiği gibi, İslâm dini de kendini taşıyacak omuzlar bulamadığı için hep mahkûm konumda kalacaktır.

Bu işi gerçekleştirecek dava erlerinin -bana göre- ihlâs, samimiyet ve dünyevî beklenti içinde bulunmamaları gibi vasıflarının yanında, dünyaya bakış açıları çok önemlidir. Tarihe bu gözle baktığımız zaman Firavun, Nemrut, Karun.. gibi insanlar dünyaya karşı bakış açılarını tam tespit edemedikleri için kaybetmişlerdir. Böyle bir kayıp herkes için de her zaman bahis mevzuudur. Onun için dünyanın inanç ve amel itibarıyla hem çok iyi beslenmesi, hem de çok iyi yönlendirilmesi elzemdir.

Sahabe-i Kiram bizim arz ettiğimiz çerçevede bu dengeyi kurmuş ve işletmiş örnek bir topluluktur. Rivayetlere göre, Hz. Osman'ın 500 deveyi bir defada üzerindeki yükleri ile birlikte infak etmesi akıl ve mantıkla izah edilecek gibi değildir. Bununla, Hz. İbrahim'in, hâdisenin sıhhati tenkit edilse de, 'Subbûhun, Kuddûsun, Rabbü'l-melaiketi ve'r-ruh' tesbihatı karşısında, vadiler dolusu koyunlarını vermesi arasında fark olmasa gerek. Hâlbuki biri peygamberdir, diğeri de İnsanlığın İftihar Tablosu'nun müntesibi mütevâzi bir insan. Demek ki Hz. Osman, bu davranışıyla peygamberane bir ceht ortaya koyuyordu. Zaten Tebuk Savaşı öncesi, ordunun teçhizatı için infak ettiği mal-menal sonucu, Allah Resûlü'nün, gözleri dolu dolu 'Osman'a bugünden sonra yaptığı şeyler zarar vermez.' buyurması da bunu destekler mahiyettedir.

Evet, dünya-ahret dengesinin iyi kurulması ve çok sık tekrar ettiğimiz gibi, 'dünyaya dünya, ukbâya da ukbâ kadar' değer verilmesinin anlaşılması ve hayata geçirilmesi çok önemlidir. Abdulkadir Geylani Hazretlerine ait şu menkıbe de bunu anlatan örneklerdendir:

Birisi, 'Benim ayağım, bütün velilerin omuzları üzerindedir..' diyen şu veliyi göreyim düşüncesiyle Hazretin evine gidiyor. Kapıdan içeri girince, köpeklerin boynunda altın tasmalar görüyor. Bu manzara karşısında şahıs şaşırıyor ve 'Köpeklerinin boynuna altın tasma takacak kadar dünyaya dalmış bir insan, nasıl oluyor da veli olabiliyor..' diye içinden geçiriyor. Sonra Hazretin huzuruna vardığında, Hazret: 'Biz onları gönlümüze sokmadık konulacak yere koyduk.' şeklinde düşüncelerini dile getiriyor.

Hâsılı, dünyaya bakış açısı adına arz ettiğimiz bu temel düşünceler, yeryüzü mirasçılarının vazgeçilmez vasıflarındandır. Bu ufku kazanamamış insanların ise, günün birinde yollarda takılıp kalacakları kuvvetle muhtemeldir.

Haftanın Duası

Rabbim! Celâl-i vechine layık şekilde bütün hamdler Sana ve lütufta bulunduğun her türlü nimetlerden dolayı şükür de yine Sana'dır. Sen'den benim ve kadın-erkek kardeşlerimin, arkadaşlarımdan üzerimize zâhir-bâtın nimetlerini sağanak sağanak yağdırmanı diliyorum. Allahım! Bizlere, her türlü endişe ve tasa karşısında ferec ve mahreç yollarını göster.. (sürekli kötülüğü emredip duran) nefislerimizin dar kafeslerinden ve hevalarımızın ağından bizi halas eyle.. biz aciz kullarını, bize düşmanlık besleyip duran kimselerin tuzak ve komplolarından muhafaza buyur..

Sözün Özü

Allah'tan başka en parlak şeylere bile iltifat, gölgeyi hakikatin yerine koymak demektir. Hâlbuki en sönük hakikatler, en parlak gölgelerden daha parlaktır. Allah ise hakikatler hakikatidir. O'nunla alâkalı bir yüce davada kaybetmek söz konusu değildir. Bir panayır gibi kazanç yollarının herkese açık olduğu bir davada, kendilerini riya ve süm'a ile tecrit eden talihsiz ruhların, er-geç iflas edip mahrumiyete düşmeleri

kaçınılmazdır.

09.07.2010 - Cuma Yamaçlarında Cemâlullah'ı Müşahede Etmek

Ahiret âleminde cismaniyetimizin ne keyfiyette olacağını tam olarak bilemiyoruz. Bu mevzuda kelimcilerin ve usûlüddin ulemasının mütalâaları başımızın tacıdır. Onlar, Kur'ân ve Sünnet'te ortaya konan meselelere iman gereği olarak, nassları o günkü anlayışları içinde yorumlamış ve o istikamette deliller serdetmişlerdir. Ancak ahirette sahip olacağımız vücudun mahiyeti hakkında kesin bir şey söylemek oldukça zordur. Allah (celle celâluhu) bizi bu âlemde atomlar, elektronlar, nötronlardan veya bunların ötesinde eterden/esirden yarattıysa, ahirette de bizi eterin/esirin ötesinde ve bunlara esas teşkil edecek olan daha farklı bir unsurdan, -ona da madde diyeceksek- daha farklı bir maddeden yaratabilir. Bu açıdan "Ahirette de muhakkak bugünkü bildiğimiz mânâda etimiz, kemiğimiz olacak, orada da oksijen soluklayacak ve karbondioksit ifraz edeceğiz, şöyle yiyip içeceğiz..." gibi şeylerle meseleye sınır koyabilmemiz mümkün değildir. Çünkü oradaki hususiyetler bu dünyaya hiç benzemiyor, orada her şey çok farklı bir şekilde cereyan edecek.

Bu açıdan nurdan yaratılan meleklerin hayatları boyunca mazhar oldukları hususiyetlere bizler melekût yönümüzü inkişaf ettirdiğimiz seviyede ahiret âleminde mazhar olacağız. Bir mânâda Cennet'teki mahiyetimiz melekler gibi olacak. Bunun tezahürü olarak da Cennet'te aynı anda çok farklı nimetlerden faydalanma imkânı bulacağız. Mesela, bir taraftan Cuma yamaçlarında Cenab-ı Hakk'ın cemal-i bâ-kemalini müşâhede ederken, aynı anda Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) yanında O'na takdim edilen maide-i semaviyeden istifade edecek ve O'nun huzurunda olmanın verdiği insibağı yaşayacağız. Belki de, binlerce yıllık mesafelerin Miraç'ta Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) için dörülüp tayyedilmesi gibi, Cennet'te de binlerce nimeti aynı anda duyup hissedeceğiz. İşte bütün bunlar melekliğe ait hususiyetlerdir.

Hâlbuki bizim şu dünyada cismaniyetimiz itibarıyla paylaştığımız bir atmosfer, yaşadığımız bir ortam vardır ki, hareket alanımız oldukça sınırlıdır. Mesela elimizi uzattığımız zaman ancak yanımızdaki insana temas edebiliriz. Çayı elimize alıp içmemiz, yemeğimizi yememiz, oturmamız, kalkmamız hep dar dairesel, dar alanlı ve dar çerçeveli hareketlerdir. Fakat Cennet'te, tıpkı dünyada bazı ebdâllara müyesser olduğu gibi bir anda bin farklı yerde bulunabiliriz.

Mesela, aynı anda rahmaniyet, rahimiyet, rezzakiyet ufkundan Cenâb-ı Hakk'ı müşâhede edebiliriz. Nuranî ve melekî yapımızla arzu ettiğimiz her yerde O'nu duyabiliriz.

İşte bu sırdan dolayıdır ki, Cennet'in bir saatlik hayatı dünyanın binlerce sene mes'udane hayatına tereccüh ediyor. Çünkü orada binlerce seneyi dürüp bir kitap gibi aynı anda duyabilme imkânını elde ediyoruz. Görmemiz de dünyadaki gibi, üç buudlu, dört buudlu veya beş buudlu değil, belki yüz buudlu olacak ve biz bir şeyi aynı anda yüz buuduyla görüp hissedebileceğiz. İşte Kur'ân-ı Kerim'de meleklerin ahval ve evsafının anlatılmasıyla, bu dünyada melekleşme yolunda yürüyenlerin ahiret âleminde o ufku paylaşıcağına işaret ediliyor ve âdeta onların akıbet-i mukaddere veya akıbet-i muhakkakasına iş'arda bulunuluyor.

Esasında Nebiler Serveri'nin (sallallâhu aleyhi ve sellem) lâlugüher sözleri ve pür-nur hayatı insan tabiatının melekleşme hâlini en çarpıcı ve canlı misallerle ortaya koymaktadır. Mesela O (sallallâhu aleyhi ve sellem) bir hadis-i şeriflerinde; *"Allah her nebiye bir arzu, istek ve şehvet vermiştir. Bana gelince, benim şehvetim, gece namaz kılmaktır."* (Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr, 12/84) buyurmaktadır. Demek ki, bizim yeme, içme ve daha başka cismanî şeylere karşı duyduğunuz arzu, iştiha ve şehvanî duygular nasıl tabiatımızın bir parçası ise, Peygamber Efendimiz'in (aleyhi ekmelüttehâyâ vetteslimât) ibadet ü taata olan düşkünlüğü de O'nun tabiatının bir gereğiydi. Evet, itaat ve kulluk O'nun tabiatı haline gelmişti. Çünkü O (sallallâhu aleyhi ve sellem) baş döndüren ibâdet, ubûdiyet ve ubûdetiyle melekûtî yanını derinleştirip enginleştirmişti. Fıtratında mündemiç bulunan nüve ve çekirdekleri inkişaf ettirmişti.

İşte Nebiler Serveri'nin (sallallâhu aleyhi ve sellem) asliyet planında yaşadığı bu melekleşme ufku zilliyet planında bizim için de söz konusudur. Elverir ki Kur'ân-ı Kerim ve Sünnet-i Sahiha'da meleklerle has zikredilen ahval ve evsafı biz de örnek alıp onları hayatımıza tatbik edelim ve o yolda sa'y u gayrette bulunalım.

- Ölümünden sonraki hayatın mahiyet ve keyfiyeti hakkında hiçbir zaman kesin ve net bir beyanda bulunmak doğru değildir. Zira o âlem, gözlerin görmediği, kulakların duymadığı ve hiçbir insanın aklına gelmeyen şeylerle doludur.
- Nebiler Serveri'nin (sallallâhu aleyhi ve sellem) lâlugüher sözleri ve pür-nur hayatı insan tabiatının melekleşme hâlini en çarpıcı ve canlı misallerle ortaya koyduğu için O'nu çok iyi takip etmeliyiz.

- Kur'ân-ı Kerim ve Sünnet-i Sahiha'da meleklerle has zikredilen ahval ve evsafı örnek alıp onları hayatımıza tatbik edebilir ve o yolda sa'y u gayrette bulunabilirsek, bizler de melekleşme yolunda mesafe kat edebiliriz demektir.

Sonu Gidip Cennet'e Dayanan Yol

Bir hadis-i şeriflerinde Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: *"Bir kimse ilim öğrenmek için bir yola koyulursa, Allah o ilim yolcusuna Cennet'e giden yolu kolaylaştırır."* (Müslim, Zıkr 38). Evet, her kim Cenâb-ı Hakk'ın muradını hedefleyerek ilim için hicret ederse o şahıs ucu gidip Cennet'e dayanan bir yola sülûk etmiş demektir. Allah (celle celâluhu) o şahsı Cennet'e götürecektir. Tavrı ve davranışları ortaya koymakla serfiraz kılar ve artık o kimse âdeta Cennet koridorunda yürüyor gibi yaşar.

Ancak daha önce de ifade edildiği gibi ilim tahsili için vatanını terk edip uzak diyarlara seyahatte bulunmak ciddi manada ehemmiyet arz etse de, olmazsa olmaz bir şart değildir. Zira insan doğup büyüdüğü yerde de, ilim tahsil edip bulunduğu sahada en zirve noktaya ulaşabilir. Önemli olan doğru bilgileri, doğru insanların elinden, doğru bir şekilde alabilmektir. Yoksa yanlış yollara sevk edebilecek mürşit görünümlü kişilerin elinde bir insan, ister uzakta olsun ister yakında, değişik dalâlet ve sapıklıklara kendini kaptırabilir. Niyazi-i Mısri'nin *"Her mürşide el verme ki yolunu sarpa uğratar / Mürşid-i kâmil olanın gayet yolu âsân imiş..."* ifadelerini hatırlayacak olursak; diyebiliriz ki, önemli olan uzak olsun-yakın olsun doğru bir rehber veya mürşidi bulabilmektir.

Mesela hicri 7. ve 8. asırlarda İstanbul'da ilim çok ileri bir seviyede olduğundan orada neş'et eden insanlar İstanbul'da kalmış ve doğup büyüdüğü beldede eğitimlerini sürdürmüşlerdir. Bundan dolayı da, o dönemde İstanbul'da hayata uyanan bir ilim tâlibinin illâ da yuvasından ayrılıp gurbete gitmesine gerek olmayabilirdi. Ancak aynı dönemde İstanbul'daki ilmî atmosferin daha canlı, daha mükemmel olduğunu düşünen Anadolu'daki pek çok ilim tâlibi, daha engin, daha zengin, daha seviyeli bir noktaya ulaşma adına memleketinden ayrılıp İstanbul'a göç etmiştir.

Belki bu noktada şöyle bir husus akla gelebilir: Toplumumuzda yaygın bir anlayış olarak, çok defa ailesinin yanında olan bir kimse, Anadolu'da çokça kullanılan bir tabirle aileleri tarafından hemencecik baş göz edilmek istenmektedir. Zira anne-babalar genelde bir an önce torun sahibi olmayı, hatta torunlarının çocuklarına ulaşmayı arzulamaktadırlar. Böyle olunca da ilim

tâlibi, uzun soluklu ve ciddi fedakârlıklar isteyen ilmî çalışma ve faaliyetler için fırsat bulamamakta, eğitimini istediği seviyede sürdürme imkânından mahrum kalabilmektedir. İşte böyle bir durumda ilim adına seyahatlerin gerekli olduğu söylenebilir. Ancak böyle bir tercihte bulunurken, insan, asice bir tavırla anne-babasına karşı çıkmamalı, onları görmezden gelmemeli; aksine hissiyatlarını hesaba katarak gönüllerini almalı ve bir yolunu bulup onları ikna etmesini bilmelidir. Belki bu noktada, ilim uğruna ortaya konacak hasbîlik ve fedakârlıkların hem ailesi, hem milleti, hem de bütün insanlık için getireceği faydalar anlatılıp geri dönüldüğünde onların da memnun olacağı bir keyfiyette bulunacağı hatırlatılabilir. İşte bu yapılabildiği yani anne-babaların gönülleri alınıp hoşnut edilebildiği takdirde, daha yararlı olacağı düşüncesiyle uzak bir yerde ilim tahsil etme, gurbetin hüznü ve meşakkatlerine katlanma aynı zamanda kişiye bir hicret sevabı da kazandırır.

Sözün Özü

Bir kısım insanlar, yıllardır Müslümanları hep cehaletin yanında göstermiş ve 'gerici', 'yobaz' gibi bir sürü yaftalarla, onları karalama yoluna gitmişlerdir. Zühd, yanlış anlaşılmış ve Müslümanlar, âdeta köşesine çekilmiş bir acûze-i şemtâ tiplmesiyle karakterize edilerek değişik töhmetler altında bırakılmıştır. Esasen züht kalbde yaşanmalıdır ve insanın, dünya ile herhangi bir kalbî bağlantısı olmamalıdır. Yoksa kesben - avam ifadesiyle- dünyanın altından vurup üstünden çıkmalı ve ne yapıp yapıp mutlaka başarıya ulaşılmalıdır.

Haftanın Duası

Her şeyden evvel, varlığıyla varlığımızı ışıklandıran, gözlerimize nurlar serpip, bizleri nefsanî karanlıklardan kurtaran Rahmeti Sonsuz Rabbimize hamd ü senalar ediyor, iki cihanın serveri, enbiyanın seyyidi ve merhamet-i ilahiyenin timsali olan Peygamber-i Zîşan Efendimiz'i salât ü selamlarla bir kez daha anarak ellerimizi açıp yalvarıyoruz: Rabbimiz! bizleri dünyanın her türlü cevr ü cefasından, rezil rüsvay bir duruma düşürmesinden ve ahiret azabından koru. Bizi ve hayatını ilây-ı kelimetullah'a adanmış hizmet erlerini hoşnutluğunla doyur.

16.07.2010 - Ruhun ve İmanın Zaferi

İnsan, bu dünyada ruh ve beden gibi birbirinden farklı iki kuvveti temsil etmektedir. Zaman zaman bu iki kuvvetin birleşip bir bütün oluşturduğu müşahade edilse bile, ekseriyet itibariyle, zıtları ve birinin zaferinin diğerinin hezimetini netice verdiği görülmektedir. Bedenî isteklerin şaha kalktığı ve azgınlaştığı bir bünyede ruh, çelimsiz, dermansız ve cismanî arzuların azat kabul etmez kölesidir; buna karşılık, nefsin iştihalarına baş kaldırıldığı, kalbin akla, ruhun bedene hâkim kılındığı bir bünyede ise ruh, bin bir labirenti bir solukta aşan ve bir anda ölümsüzlüğe ulaşan hürriyet abidesidir.

Her bucağı, yüzlerce zafer tâkı ve dragon timsalleriyle süslense dahi, ruh plânında çökmüş bir ülkenin mezardan farkı yoktur. Evet, ruhun zafer solukları üzerine kurulmamış bir dünya, kaba kuvvetin elinde bir oyuncak; onun faziletli ikliminde geliştirilmemiş bir kültür, insanlığın yolunu kesmiş bir cadı ve böyle bir ülkede yaşayan yığınlar da buhrandan buhrana sürüklenen gözü bağlı talihsizlerdir. Ne var ki, şahsî haz ve zevklerinden başka bir şey düşünmeyen ve bir türlü varlığını başkalarının mutluluğuyla birleştiremeyen ham ruhlara, hiçbir zaman bunu anlatmak da mümkün olmayacaktır.

Güçlü ve muzaffer insan, kendini yenen insandır. Nefis ve kötü tutkuların esaretinden kurtulamamış sefil ruhlar, cihanlar fethetseler dahi mağlûp sayılırlar. Böylelerinin, bir baştan bir başa dünyayı işgal etmelerine fetih denemeyeceği gibi, istilâ ettikleri yerlerde de uzun zaman payidar olmalarına imkân yoktur.

Kendini cihanın tek hâkimi görme çılgınlığıyla, feylesof Molmey'in şahsında, ilim ve fazileti tokatlayan Napolyon, bilmem ki ruhtaki bu hezimet ve yenilmenin Yena'daki mağlubiyetten daha acı ve daha alçaltıcı olduğunu anlayabilmiş miydi?..

Merzifonlu, ordusunun Viyana'daki bozgunundan evvel, kendi içinde yenilmişti. Kumandanın ruhundaki hezimetle başlayıp yaygınlaşan, tarihimizdeki bu ilk bozgun, onun kellesini alıp götürmeden başka, cihanın en muazzam fatih ordusuna, firar etme gibi, o güne kadar bilmediği bir zilleti de öğretmiş oluyordu.

Aslan yürekli Yıldırım Han, Çubuk'ta değil, hasmını hakir ve kendini

yeryüzünün biricik hükümdarı saydığı gün yenilmişti...

Ve insanlık tarihi ruhun mağlubiyetine maruz daha nice kimselere şahitlik etmişti.

Buna karşılık Tarık, Herkül sütunlarını geçip bir avuç fedaisiyle, doksan bin kişilik İspanya ordusuna galebe çaldığı zaman değil, Endülüs'ü fethettikten hemen sonra Toleytula'da hazine dairesine girip de altınları, mücevherleri görünce kendi kendine "Tarık, dün bir köleydin. Bugün muzaffer bir komutansın. Yarın ne olacağını da ancak Allah bilir. Şımarma..." dediği ve sonra gurura, çalıma girmemek için yatağını kraliyet dairesine değil ahıra serdirdiği an, ruhuyla kanatlanmış ve hakiki nusrete ulaşmıştı.

Salahaddîn'in, "Aslan Yürekli Rişar"a karşı civanmertliği, kibir ve gösterişten kendini göremez hâle gelmiş bu mağrur hükümdarı, hayretten hayrete sevk etmiş ve fevkalâde utandırmıştı. Keza; Alparslan'ın, "Romen Diyojen"i hüngür hüngür ağlatan mürüvvet ve alicenaplığı; Antalya Kalesi'nde, barbar haçlılara karşı göğüs göğse erkekçe dövüştükten sonra, elde ettiği esirlerin bütününe hürriyete kavuşturan Kılıçaslan'ın asalet ve insanlığı hep bu yüce ruhun zaferleriydi...

Fatih'in, Bizans surları önündeki -o devre göre- en muazzam ve modern ordusunun gücüne güç katan, ona çağının kilit ve anahtarlarını kazandıran o en önemli kuvveti de yine, Akşemseddinlerle temsil edilen bu ruh ve iman kuvvetiydi. Fatih, azgın maddî gücün temsilcisi değildi. O, askerî dirayet, deha ve iktidarıyla bu yüce ruh ve inancı temsil ediyordu. Öyle olmasaydı, onun İstanbul'a girişi de Sezar'ın Roma'ya girişi gibi olmayacak mıydı?.. Halbuki o, Bizans'ın bu eski payitahtına, Mekke'yi fetheden Kutsi ruhun affediciliği, müsamahası, mağlûplara sonsuz haklar bahşetmesi ve civanmertliği gibi yüksek hasletleri temsil ederek giriyordu.

Cihanı, iki hükümdar için az gören Yavuz, dünyanın dört bir bucağını velveleye veren fatih ordusuyla, krallara taç verip taç aldığı günlerde değil, Ridâniye zaferini müteakip İslâm dünyasının biricik hükümdarı unvanıyla, İstanbul kapılarına kadar gelip de teb'anın alkış ve alâyişini görmemek için, halkın uykuda olduğu bir saati kollayıp, payitahta sessizce girdiği zaman gerçek fatih; hocasının atının ayağından sıçrayan çamurla kirlenmiş, -estağfirullah- ıtırlanmış cübbesinin, tabutuna sarılmasını vasiyet ettiği zaman da hakiki muzafferdi.

Bizde, nefsin frenlenmesi, ferdin kendi kendini yenmesi bir esastır. "En

büyük cihad" unvanıyla ferдин derununda başlatılan bu kavga, daha sonra onun bütün davranışlarını tesir altına alarak, ona yenilmezliğin sırrını öğretir. Zira, kendi içinde zafere ermiş böyle bir el, maddenin ve kuvvetin bütün hokkabazlıklarını bir anda yutar ve yok eder. "Tûr"un esrarını ruhuna geçirmiş bir babayiğidin nazarında, kemmiyet bütün debdebe ve alâyişiyle keyfiyetin zerresine râm olur. Bilakis, nefsinin esir ve zebunu olan bir insan, İskender dahi olsa zavallıdır ve acınacak haldedir.

Hâsılı; yüce duygu ve yüksek idealleri gönüllerinde abideleştiremeyenler, şahsî istek ve arzularına karşı koyamayanlar, Hakk'a saygı ve hakikate hürmetteki zevki idrak edemeyenler, bir baştan bir başa bütün cihanı fethetseler dahi asla zafere ermiş sayılamazlar. Zira, onların muvakkat nusretleri aslında kalıcı hezimetlerinin habercileridir. Muhtemel mağlubiyetleri ebedî muvaffakiyete çevirmenin yolu ise, yalnızca ruhun zaferine ermekten geçmektedir.

- İnsan bu dünyada ruh ve beden gibi iki kuvvetin temsilcisidir ve bu iki kuvvetin birbiriyle ilişkisi ise ters orantıya dayanır. Birinde kazanılan zafer, diğerinin hezimetine yol açar.
- Güçlü ve muzaffer insan, kendini yenen insandır. Nefis ve kötü tutkuların esaretinden kurtulamamış sefil ruhlar, cihanlar fethetseler dahi mağlûp sayılırlar.
- Her bucağı, yüzlerce zafer takıyla süslense dahi, ruh plânında çökmüş bir ülkenin mezardan farkı yoktur. Ruhun zafer solukları üzerine kurulmamış bir dünya, ancak kaba kuvvetin elinde bir oyuncaktan ibarettir.

Haşyet İstemek Allah'ı Bilmenin Meyvesidir

Allah'ım içimi haşyet hissiyle doldur ve beni Zât-ı Ulûhiyetine karşı hürmette kusur etmeyen bir kul eyle, tâ ki her an Seni görüyormuş gibi olayım." duası, İnsanlığın İftihar Tablosu'nun dilinden hiç düşmeyen bir niyazdır. Bu itibarla, haşyet talebinde bulunmamız gerektiğini bize talim buyuran muallim, kulluk âdâbını kendisinden öğrendiğimiz Rehber-i Ekmel Efendimiz'dir.

Ciddiyetsiz ve laubali kimselerin, dava adamı olmaları ve başkalarına rehberlik yapmaları mümkün değildir. Zira, içte ihsan bulunmalıdır ki, dışta itkan olsun; insan, gönül âlemini ciddiyetle donatmalıdır ki, bu onun dış dünyasına da yansısın ve muhatapları üzerinde tesir bıraksın. Evet, tavır ve davranışlarıyla laubali olan kimseler, diğer insanlara hiçbir şey veremezler;

aksine, onları kendi yollarından nefret ettirirler.

Maalesef, günümüzün insanları çok laubali ve gayr-ı ciddi. Öyle ki, ciddiyet, mefkûre kahramanlarının en önemli vasıflarından biri olduğu halde, laubalilik bu daire içine de sızdı. Daha dün kadar, bütün Kur'an hadimleri, mesuliyetlerinin ağırlığıyla piştiklerinden ve sorumluluklarını her an omuzlarında hissettiklerinden dolayı sürekli ağırbaşlı ve olgun insan tavrı ortaya koyarlardı. Gerçi bazıları, iman hizmetinin esaslarından olan "şevk"i biraz neşeli olmak ve arasına gülüp eğlenmek şeklinde anarlardı ama bu anlayış yaygın değildi. Onların ekseriyeti, "şevk" mesleğini, katiyen ye'se düşmeme, asla inkisar yaşamama ve her zaman iştiyakla hizmete koşma yolu olarak kabul eder; onu gülüp oynamak şeklinde yorumlamayı meseleyi çarpıtmak sayar ve hep temkinli dururlardı.

Kanaatimce, bu laubaliliğin altında marifet eksikliği yatmaktadır. Zira, Allah'ı bilmesi lazımdır ki insan haşyetli olsun. "Allah saygısını tam olarak ancak O'nu hakkıyla bilenler duyarlar." (Fâtır, 35/28) fehvasınca, Mevlâ-yı Mûteâl'e karşı gerekli hürmet ve tazimi de ancak O'nu sıfât-ı sübhaniyesi ve esmâ-ı hüsnâsıyla tanımaya muvaffak olmuş, ihsan ufkunda seyahat eden Hak erleri ortaya koyabilirler.

Öyleyse, halis bir mü'min, ellerini açtığında -mesela- sıhhat ve afiyet istese, hemen onu kurbet niyazıyla taçlandırmalıdır; yoksa, yanlış tercihte bulunmuş olur. Bir dava adamı, falan ülkede iki-üç yüz tane okul açılmasını ve hepsinde kendi değerlerinin gürül gürül seslendirilmesini dileyebilir; bu, yadırganacak bir talep olmadığı gibi, Cenâb-ı Hakk'ın rızasına da muhalif değildir. Hatta bu istek, onu dillendiren insanın belli bir ufku tuttuğunun da emaresidir. Ne var ki, o meselede nefsin de bir payı bulunabileceğinden dolayı, sadece o rağbetle iktifa etmek ve zımnen de olsa onu daha engin bir marifete erme istirhamının önüne geçirmek yine bir çeşit aldanmışlıktır. Evet, Allah'ın rızasını tahsil hususunda İ'la-yı Kelimetullah'tan daha üstün bir vesile yoktur; fakat, bu yüce vesile bile, Rabb-i Rahim'e daha yakın olma isteğinin, O'nu görüyormuş ya da en azından O'nun tarafından görülüyormuş gibi yaşayacak kıvamı bulma arzusunun ve O'na kavuşma iştiyakıyla dolma emelinin yerine konmamalıdır.

Haftanın Duası

Rabbimiz! Dünyada insî ve cinnî şeytanların ve fasılasız kötülüğü emredip duran nefs-i emmarenin şerrinden; ahirette de rezil rüsvay olup umduklarımıza nâil olamamaktan Sana ilticâ ediyoruz. Senden, Zâtın, güzel isimlerin ve ulvî sıfatların hakkı için ve Efendimiz Muhammed Mustafa hürmetine, bize dünyada ve ukbâda rahmetinle muamele etmeni ve teveccühünü üzerimizden hiç eksik etmemeni

dileniyoruz. Efendiler Efendisi'ne, O'nun nezih aile fertlerine, seçkin arkadaşlarına salât ü selam ederek bunları Senden dileniyoruz, Rabbimiz!

Sözün Özü

İnsan mesela yemek yerken, sadece ağzına lokmayı götürüp boğazından midesine gönderene kadar, kendisine verilen iradeyi kullanır. Artık bundan sonra, insanın elinde olmayan ve müdahale imkânı da bulunmayan bir dizi sistem devreye girer. Buradan hareketle insan, 'Gücümün yetmediği, benimle alâkalı olduğu hâlde farkına bile varamadığım, tamamen benim iradem dışında cereyan eden birçok hâdise var ki, bütün bunlar, beni çok iyi bilen ve tanıyan birisi tarafından idare ediliyor.' diyerek eşya ve hâdiseleri evirip çeviren sonsuz Kudret Sahibi'ni bulabilir.

23.07.2010 - Efendimiz, Fitrî Hayatın Talimcisidir

Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), Hz. Aişe vâlidemizin ifadesiyle Ramazan-ı Şerif dışında muttasıl (ara vermeden) oruç tutmamıştır. Evet Allah Rasulü, Ramazan ayı dışında hiçbir ayı devamlı olarak oruçlu geçirmemiştir.

Efendimiz, fitrî hayatın talimcisidir. O, öyle namaz kılmış, oruç tutmuş ve ibadet etmiştir ki, bu ibadet şekli herkesin örnek alabileceği mahiyettedir.. ve O'nun ibadet hayatı fitrat-ı beşere en uygun olandır. Hiçbir selim tabiat ve fitrat nazarında Efendimiz'in ibadet ü taati reddedilmeyecek mahiyettedir.

Evet Allah Rasulü, en çok Şaban-ı Şerif'te oruç tutardı. Ancak bu ayı da bütünüyle oruçlu geçirmezdi. Bir manada zaruri olanların dışında Efendimiz'in ibadeti adeta belli olmazdı. Belki her gün aynı hamule altında bulunurdu da insanların gözünün önünde belirecek ve dikkatlerini çekecek şeylerden tevakki buyururlardı. O (sallallâhu aleyhi ve sellem) her zaman kendisiyle beraber yürüyen insanların zaafını hesaba katardı. "Zayıfların ayağıyla yürüyün." buyurduğu sözüne önce kendisi uyardı. Bu itibarla O, Şaban-ı Şerif'i muttasıl oruçlu geçirseydi herkes de oruç tutacaktı; bu ise bir ölçüde külfet demektir.

Allah Rasulü hayatî sayılabilecek, insanı zorlayan bütün hususlarda dağ gibiydi. Bir üstûre Efendimiz'le Ebu Cehil'i güreş tutturur. Böyle bir vak'anın cereyan edip etmediği tartışılabilir ama Efendimiz o mağrur adamı ezer geçer. Aslı olsun olmasın, hiçbir kimse ve hiçbir şeyin kendisini deviremeyeşini ifade eden bu vak'ayı ben bu yönüyle kabul ediyorum. Evet Efendimiz, gençlik yıllarında güreşte herkesi yenen ve çok güçlü bir pehlivan olan Ebu Cehil ile güreş tutar. Allah Rasulü, güreş için meydana çıktığında, O'na, "O soyunmuş, yağlanmış, kıspet giymiş. Sen de aynısını yap" derler. Ancak Efendimiz, buna gerek duymaz ve Ebu Cehil'e şöyle bir teklifte bulunur: "Ben ayakta duracağım. Sen bir adım ileri-geri veya sağa-sola götürürsen kendimi yenilmiş sayacağım. Daha sonra da sıra bana gelecek ve hamleyi ben yapacağım." (İhtimal o zamanın güreşi böyle imiş. Taraflar bellerine sıkıca birer kuşak bağlayıp birisi savunmaya geçer, diğeri de onu yıkmaya çalışırmış, sonra o savunmaya geçer diğeri yıkmaya çalışırmış.) Güreş başlar ve teklifi kabul eden Ebu Cehil, dimdik duran Allah Rasulü'nü onca zorlamasına rağmen hareket bile ettiremez. Defalarca hamle yapar ama bir türlü başaramaz ve şöyle diyerek pes eder: "Ya Muhammed, sende büyük bir sihir var. Ben bu şekilde dağı zorlasaydım

yerinden oynatırdım." Sıra Efendimiz'e gelince, Allah Rasulü Ebu Cehil'i tuttuğu gibi yere vuruverir ve Ebu Cehil'in sırtında derin bir yara açılır. Hatta Ebu Cehil, Uhud'da İbn Mesud tarafından öldürüldüğünde Efendimiz, İbn Mesud'a, "Gençken bir güreş esnasında onun sırtını yere getirmiştım. Bak bakalım sırtında iz var mı?" der. Bunun üzerine İbn Mesud, Ebu Cehil'in sırtına bakar ve hakikaten yumrukları içine girecek büyüklükte sırtında bir boşluk olduğunu görür. Vâkıa bu, bir üstüredir. Fakat bu üstüre bana, Efendimiz'in müthiş iradesini ve insanın başını döndürecek ölçüdeki gücünü anlatmaktadır.

Bir rivayette Efendimiz, beşerî garîzada, erkeklik hormonları yönüyle kendisinin otuz insan kuvvetinde, başka rivayette ise otuz peygamber kuvvetinde olduğunu söyler. Başka bir rivayette her nebinin yirmibeş beşer kuvvetinde olduğu söylenir. Buna rağmen bir iffet abidesi olan Rasulü Ekrem, yirmi beş yaşına kadar herhangi bir kadına gözünün ucuyla bile bakmamıştır. Hatta Hz. Hatice, kendisine anlatıldığında utancından buram buram ter dökmüştür. Acizane ben, Rasulü Ekrem'in iffeti adına hodri meydan diyorum. O'na sâhir veya mecnun demişlerdir. Ancak katiyen iffetine toz kondurabilecek bir şey söyleyememişlerdir.

Evet Allah Rasulü, emin bir insandır. Her meselede olduğu gibi O'nun ibadeti de öyledir. Fakat O, beşere rehberlik yaptığı için hep beşer ayağıyla yürümüştür.

Meselenin fıkhi yönüne gelince, üç aylarda muttasıl oruç tutmak mekruhtur. Çünkü Rasulü Ekrem tutmamıştır. Efendimiz'in, sahabenin en âbid ve zâhidlerine tavsiye ettiği oruç şekli şöyledir: Abdullah bin Amr bin Âs evlenince, "rûhî kemalatıma mani oluyor, ibadetlerimi aksatıyor" diye günlerce hanımının yanına gitmez. Bu durumdan rahatsız olan eşi, Allah Rasulü'ne şikâyetle bulunur. Bunun üzerine Efendimiz, Abdullah bin Amr bin Âs'ı yanına çağırır ve ona, "Allah'ın, senin üzerinde hakkı vardır. Nefsinin, ailenin senin üzerinde hakkı vardır. Her hakkı, hak sahibine ver." buyurur. Daha sonra Efendimiz ile Abdullah bin Amr bin Âs arasında şöyle bir diyalog geçer:

- "-Her ayda üç gün oruç tut. (Kameri ayların onüç, ondört ve onbeşinde)
- Daha fazlasını yapabilirim ya Rasulallah!
- Her perşembe ve pazartesi günü oruç tut.
- Daha fazlasını yapabilirim ya Rasulallah!
- Savm-ı Davud tut. Bir gün oruç tut, bir gün ye.
- Daha fazlasını yapabilirim ya Rasulallah!
- Hayır daha fazlası yoktur. En faziletli oruç işte budur."

Hasılı, sürekli tutulan Recep ve Şaban orucu Kitabullah'ta, Sünnet-i Rasulullah'ta, kütüb-ü fıkhiyede yoktur. Ancak avam halkın kafasında vardır. Bir de insan, devamlı oruca alışabilir, böylece oruçtan matlup olan tesir kaybolur. Böyle bir durumda onun faydası olmaz. Bu itibarla bu işin nihâî noktası, nefsi terbiye etmek için bir gün oruç tutup bir gün yemektir.

- Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), Hz. Aîşe validemizin ifadesiyle Ramazan-ı Şerif dışında muttasıl (ara vermeden) oruç tutmamış ve böyle bir orucu da tavsiye etmemiştir.
- Efendimiz, fitrî hayatın talimcisidir. O, öyle namaz kılmış, oruç tutmuş ve ibadet etmiştir ki, bu ibadet şekli herkesin örnek alabileceği ve insan tabiatına en uygun mahiyettedir.
- Allah Rasulü, hayatî sayılabilecek, insanı zorlayan bütün hususlarda dağ gibi yerinden hareket etmezdi. O, bir şeye karar verdi mi artık O'nu kararından vazgeçirmek imkânsızdı.

Kimseyi İhmal Etmeye Hakkımız Yoktur

Allah Resûlü'nün (aleyhissalâtü vesselâm) hayat-ı seniyyelerine bir bütün olarak bakıldığında O Rehber-i Ekmel'in bütün ömrü boyunca hem toplumun ileri gelenleriyle meşgul olup ilgilendiği, hem de kendini ifade edemeyen, ezilen, parya muamelesi gören gariplere kucak açıp onlarla alâkadar olduğu görülür.

Evet, Hazreti Ruh-u Seyyidi'l-Enâm (aleyhi ekmelüttehâyâ) bütün hayatı boyunca âdeta bu iki ucu bir araya getirmek için kendini helak edercesine çabalayıp durmuştur. Tabîî o engin sinesini bu iki ucun arasında kalan toplum kesimlerine de hep açık tutmuştur.

Meselenin bize bakan yönüne gelince: Geçmiş dönemlerde olduğu gibi günümüzde de açık ya da kapalı, şöyle veya böyle dünyanın hemen her yerinde bir kast sisteminin yaşandığı bir vakıadır. Ayrıca insanların donanımları nazar-ı itibara alındığında toplumlar içinde her iki kesimin de her zaman mevcut olacağı muhakkaktır. O hâlde gönüllüler hareketinin temsilcilerine düşen de, toplumun hiçbir kesimini ihmal etmeksizin herkesi kucaklamak olmalıdır. Evet, vicdan olabildiğince geniş tutulmalı, herkesin konumuna saygı duyulup diyalog zeminleri oluşturulmalı, toplumun bütününe kucak açılmalı, hatta gelmeyen/gelemeyenlerin dahi ayağına gidilmelidir. Bulunulan coğrafyanın şartları göz önünde tutularak bir taraftan, toplumda önemli yerler ihraz eden akademisyen, parlamenter vb. gibi söz söyledikleri zaman referans olabilecek

kimselerle diyalog köprüleri kurulmalı; diğer taraftan da yaşadıkları içtimaî hayat içerisinde değişik mazlûmiyet, mahkûmiyet ve mağduriyetlerin zebunu olmuş gariplere el uzatıp onlara destek olunmalıdır. Çünkü mesleğimiz herkese açık bir peygamber şehrahıdır. Bundan dolayı bir taraftan içtimaî yapıda önemli konumları ihraz etmiş insanlara hak ettikleri bir seviyede muamelede bulunulmalı, saygıda kusur edilmemeli, düşünce dünyamızın daha başka gönüllere ulaştırılması adına onların referanslarından istifade edilmeli; diğer yandan da içtimaî statüde daha alt tabakalarda kalmış olan insanlara imkân hazırlanıp onların içine düştükleri kompleksten çıkmalarına ve kendilerini ifade etmelerine yardımcı olunmalıdır. Böylece o garipler, ezilmiş ve düşmüşlüğü tatmış olmanın verdiği anilmerkez bir hızla şahlanacak ve Allah'ın izni ve inayetiyle üzerlerine düşen vazifeyi hakkıyla yerine getireceklerdir.

Asrımızın Müslümanları olarak biz de dileriz ve Rahmeti Sonsuz'dan niyaz ederiz ki, İslâm dünyası; Moğol ve Haçlı işgalleri, Asya'da yaşanan hercümerçler gibi hazin ve büyük gurbetlerden sıyrılıp kurtulduğu gibi, son asırlarda içine düştüğü ve günümüzde en ağır şekilde yaşadığı hercümerçlerden de bir an önce kurtulur. Ne var ki, bunun da ancak Allah Resûlü'nün (aleyhissalâtü vesselâm) on dört asır evvel müjdelemiş olduğu o kendini ıslaha adanmış kurbet eri garipler sayesinde gerçekleşeceği asla unutulmamalıdır.

Haftanın Duası

Varlığı canlarımızın cânı, nûru gözlerimizin ziyası Yüce Rabbimize, ilmi ve malûmatı adedince hamd ü sena, yolda kalmışların biricik rehberi Hazreti Muhammed Mustafa'ya, tertemiz ailesine ve yıldızlar gibi etraflarına ışık saçan ashabına salât ü selam ederek Yüce Dergâh'a yöneliyor ve şöyle inliyoruz: Rabbimiz, Senden muhlis (ihlâsa ermiş) ve muhlas (ihlâsa erdirilmiş) kullarını te'yîd buyurduğun gibi, biz (aciz ve muhtaç) kullarını da, yapıp ortaya koymaya çalıştığımız amellerimizde ihlaslı kılarak te'yîd buyurmanı istiyoruz.

Sözün Özü

İnsan mahiyet itibarıyla fenalıklara mütemayil, cimriliğe düğümlü, dünya muhabbeti ile meşbu bir biçimde yaratılmıştır. Bu açıdan insana bakıldığında, onun riyazî olarak çukura yuvarlanma ihtimalinin daha çok olduğu görülecektir. Bunun için de mutlak manada insana 'esfel-i sâfilinin çocuğu' denilebilir. Ancak insan, her zaman bu mahiyetini terbiye ile iyiliğe, güzelliğe, doğruluğa kanalize de edebilir, edebilir ve 'ahsen-i takvim' sırrını gösterebilir.

30.07.2010 - Sefahetin Yok Etmeyeceği Toplum Yoktur

Sefahet (Sefeh), sözlük anlamı itibariyle zevk ve eğlenceye ve Allah'ın yasak kıldığı şeylere düşkünlük demektir.

Akılsızlık edip lüzumsuz yere, sonunu düşünmeden, hazz-ı nefis için masraf etmek de sefahetin bir başka tarifidir. Sefahet ve sefalet nereye girmişse orayı helake sürüklemiştir. Neredeyse bu iki virüsün şimdiye kadar içine girip helak etmediği herhangi bir memleket göstermek mümkün değildir. Evet, sefahet, ruh sefaleti ile birleşince önce Emevî, sonra Abbâsî daha sonra da Endülüs'ü tıpkı bir canavar gibi yutmuştur. Selçukîlerin sefahet ve sefalet demeye imkân ve zamanlarının olup olmadığını bilemiyorum. Zira onlar zaten bir vahdet tesis ve temin edememişlerdi. Bununla beraber Anadolu'ya girdikleri dönemdeki kıvamları, canlılıkları ve hareketliliklerini koruyup koruyamadıklarına dair mülâhaza dairesini de açık bırakmanın uygun olacağını düşünüyorum.

Hatta bu iki virüs, altı asır boyunca bütün canlılığı ve zindeliği ile devam etmiş olmasına rağmen, koca bir milleti, koskoca, canlı, muhterem ve muazzez Osmanlı devlet-i âliyesini bile yutmuştu. Osmanlı öyle bir devlet-i âliye idi ki toprakları bugünkü Türkiye'mizden yirmi kattan daha fazla koca bir devlet idi. Osmanlı Devleti, padişahları ordusunun başında, halkının içinde olup rahatı ve rehaveti terk ettiği dönemlerde daima ilerliyordu. Kanuni'den iki üç göbek sonra, onun oğlu ve torunu (bir kere müstesna zannediyorum) ordusunun başında ve onların içinde olmamıştı/olamamıştı. İşte bu mübarek seferlere iştirak durup da sarayda rahat etme arzusu belirip ve millet fertlerinde de rahatlarını milletleri için feda etme ulvî düşüncesi kaybolunca onlar da eriyip gittiler. En azından paşalara ait saraylarda cariyelerin, altının, gümüşün, paranın, servet hırsının ve çalıp çığırıp oynamanın çoğalması, koca bir imparatorluğu hâk ile yeksan etti ve adeta bitirdi.

Tarihte çok misallerini gördüğümüz bu sünnetullah'a (değişmez ilahî âdet) binâen denebilir ki, bugün sefahate giren ülkeler de er-geç bir gün tarih sahnesinden silineceklerdir ve bunu önlemeye de kimsenin gücü yetmeyecektir. Ve o ülkelerin şu veya bu sahada gelişmiş olmaları da yıkılmalarının önünü alamayacaktır. Şu kadarı vardır ki devletin bir süre devletliğini koruması ve milletin de eskiden gelen hızını muhafaza edebilmesi her zaman ihtimal dâhilindedir. Nitekim Kanuni'den sonra rind (Bâtını irfan ile müzeyyen olduğu

halde zâhiri sâde görünen, dış görünüşü laübali olduğu halde, aslında kâmil olan kimse) bir adam olan Sarı Selim devletin başına geçti ama Kıbrıs o devirde fethedildi, Selimiye cami-i muhteşemi de o devirde yapıldı. Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) yine o devirlerde rüyalara girdi. Hatta o rind Selim'in rüyasına giren Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ona: "Selim! Edirne'mde bir cami yap!" dedi. Ne var ki, güzellik adına sayılan bu hususlar, Yavuz ve Kanuni devrinde hızlı bir şekilde çağlayıp gelişen anıl-merkez bir hareketin hızıyla gerçekleşiyordu. Kanuni'nin 1566'da ölümüyle bu hız bir bakıma 35-40 sene daha sürmüştü. Beş-on sene sonra İran ve Alman cephelerinde bozgunlar birbirini takip etmeye başlayınca durgunlaşma da kendini göstermeye başlamıştı.

Bazı ülkeler İkinci Cihan Harbi'nden sonra Batı ve Amerika düşmanlığı içinde derlenip toparlandı, bir vahdet ve birlik kurdu, sonra da insanlarında çalışma düşüncesi uyardılar. Daha sonra da Batılılar kendi düşüncelerini onlara okutmak için alfabelerini değiştirmek istediler. Adeta onların ruhlarının içine birer kurt gibi girdiler ve onları karmakarışık bir renk mozaigine çevirip delik deşik ettiler. Batı, sefahet ve sefaletin bin türlüünü, daha önce bize bıraktıkları bütün erâcifi götürüp onların dünyalarına boşalttı. Bu ülkelere gidip gelen arkadaşlarımızın müşahedelerine göre onlar şimdilerde kendi toplumlarını da yanlarına alarak yavaş yavaş sefahete kayıyorlar. Bu konuda düşünürlerin ekserisi aynı istikamette görüş beyan etmektedirler. Bu itibarla da daha şimdiden bu ülkelerin istikbal vaat edemeyeceğini söylemek mümkündür.

Zira sefahet ve sefaletin yaygın olduğu hiç bir ülke istikbal vaat etmemektedir/etmeyecektir. Evet, ruh sefaletine maruz kalan hiçbir millet iflah olmamıştır. Sadece iktisadî durumları iyi olan, maddeten müreffeh insanların yaşadığı ülkeler ruhen çökmüş insanlarla doludur ki oraların da bir muhalif rüzgâr esintisiyle savrulup gitmeleri kaçınılmazdır. Tabir-i diğerle o ülkeler dıştan çok görkemli görünen çınarlar gibidirler, ama içleri çoktan karbonlaşmış, çürümüş, yanmış ve devrilme sath-ı mailinde bulunmaktadır.

Bir misal vererek konuyu sona erdirmek istiyorum. Bundan on beş sene evvel, yukarıda sözünü ettiğimiz ülkelere intihar nispeti yüzde on iki idi. Aynı yıllarda bu oran az buçuk dinine ve diyanetine bağlı bazı ülkelere yüzde bir nispetindeydi. Türkiye'mizde ise belki yüzde bir veya iki oranlarındaydı. İstatistiklerin ifade ettiği bu rakamlara bakılacak olursa böyle bir dünyada huzurun var olduğunu söylemek mümkün değildir. Zira bu ülkelere insanlar mesut olmadığı gibi pek çoğu itibariyle çürümüş ve kokuşmuş insanlardan

müteşekkil bu tür toplumların itminan içinde olduklarını söylemek de çok zordur.

Netice itibariyle denebilir ki, nasıl insan hayatında değişmeyen Allah'ın kanunları vardır, aynen öyle de Âdetullah'a göre sefalet ve sefahetin yoğun bir şekilde bulunduğu toplumlarda da çökmeler kaçınılmazdır. Evet, her yeni eskir, her gelen gider. Ne var ki yukarıda sözünü ettiğimiz ülkelerde olan imkân ve zenginlikler ile devlet hayatında gerçekleşmesi muhtemel çökmeler de hemen birdenbire olmayacaktır. Mesela bizim için bir yönüyle 1600 senesinde başlayan çökme, ondan hemen hemen 300 sene sonra tahakkuk etmiş ve acı neticesini göstermiştir. Bu itibarla da insanları kokuşan ve çürüten memleketlerin hemen çökmesini beklemeleri doğru değildir.

Allah (cc) bizi ruh ve mana köklerimizle ilelebet payidar eylesin.

- Sefahet ve sefalet hangi toplumun içine girmişse onu içten içe bir kurt gibi kemirmiş ve zamanla o toplumun yok olmasına sebep olmuştur.
- Dışarıdan bakıldığında ulu çınar gibi görünen birçok devlet vardır ki içlerine nazar edildiğinde yıkılmak üzere olan içi boş ağaçlar gibi olduğu görülür.
- Köklü bir devletin yıkılma süreci çok uzun olabilir. Altı asır ömür süren Osmanlı'nın yıkılması bir yönüyle tam üç asır sürmüştü.

Ramazan'a yaklaşırken

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) "Ramazan ayı girince Cennet kapıları açılır, Cehennem kapıları kapanır ve merede-i şeyâtîn zincire vurulur." buyurmuştur.

"Merede", inatçılar, direnenler, saldırganlar demektir. Bu ifadeyle, şeytanların en azgınları, ipe-sapa gelmezleri, gözü dönmüşleri kastedilmektedir. Evet, bu mübarek ayda, "merede-i şeyâtîn" zincire vurulmaktadır.

Bununla beraber, Ramazan-ı şerifte de hatalar işlendiği, günahlara girildiği ve büyük yanlışlıklar yapıldığı bir gerçektir. Fakat bu Kur'an ayında müminlerin elde ettiği büyük kâr düşünüldüğünde ve şeytanın buna razı olmayacağı, adeta hırsından deliye döneceği ve insanları günahlara çekmek için bütün hilelerini kullanacağı göz önünde bulundurulduğunda merede-i şeyâtîn elinin-kolunun bağlanmış olduğu anlaşılacaktır.

Şüphesiz, Ramazan'da yapılan ibadetler çok önemlidir. Cenâb-ı Allah oruç

hakkında "Oruç Bana ait bir ibadettir; onu Nefsime izafe ediyorum. Mükâfatını da Ben vereceğim." buyurmaktadır. Bu itibarla da onun genişliğini, derinliğini ve Hak indindeki değerini kavramak, ona bir kıymet takdir etmek mümkün değildir. Dolayısıyla, onun mükâfatını vermeye Cenâb-ı Hak'tan başka kimsenin gücü yetmez. Allah Teâlâ, oruç sevabını bizzat takdir etmiş ve onu öbür âlemde bir sürpriz olarak verme vaadinde bulunmuştur. Bu sürpriz mükâfatın en önemli vesilesine de "Çünkü oruç tutan kulum, yemesini-içmesini Benim için terk ediyor" sözüyle işaret buyurmuştur.

Bu kutlu zaman diliminde müminler oruç ibadetiyle beraber, teravîh namazı da kılarlar. "O Ramazan ayı ki insanlara bir rehber olan, onları doğru yola götüren ve hakkı batıldan ayıran en açık, en parlak delilleri ihtiva eden Kur'ân o ayda indirildi." (Bakara, 2/185) ilâhî beyanı gereğince Ramazan'ı tam bir Kur'an ayı olarak değerlendirir ve bol bol Kur'an okurlar. Aynı zamanda, gönülleri açılır, semahatle ve engin bir cömertlikle coşarlar; hayır ve hasenat hesabına bütün fırsatları değerlendirirler. Bir hadis-i şerifin ifadesiyle, "Resûlullah insanların en cömerdi idi. Onun bu cömertliği Ramazan ayı girip de Cebrail aleyhisselamla bulunduğu zaman daha da artardı. Hazreti Cebrail Ramazan ayı çıkıncaya kadar her gece Peygamber Efendimiz'e gelip Kur'an'ı arz ederdi. O günlerde Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) insanlara rahmet getiren rüzgârdan daha cömert olurdu." Mü'minler de, Rehber-i Ekmel'e ittiba ederek, o günlerde daha bir cömertleşir; zekât, sadaka ve fitır sadakası adı altında sürekli ihsanda bulunurlar. Dahası, bazıları, Ramazan ayının son on gününde itikâfa girer ve kendilerini bütün bütün ibadete verirler.

İşte, böyle bir hayır yarışı karşısında şeytanın çileden çıkması onun tabiatının gereğidir. Zira o, insanoğluna düşmanlığını ifade ederken, "Zatına kasem olsun, hepsini şirazedten çıkaracağım!" demiş ve sürekli, ayakları kaydırma yolları arayıp durmuştur. Öyleyse, Ramazan'ın bereketi çıldırtır şeytanı ve şeytanlaşan bir kısım habîs ruhları. Bu büyük sevapları insanların ellerinden alabilmek için, onlar arasında çok hır-gür çıkarma hırsıyla kıvrandırır insî-cinnî şeytanları.

Haftanın Duası

Defalarca işlenen günahları, dilerse her defasında bağışlayan, kusur ve çirkinlikleri örten, kalpleri iman, marifet ve muhabbet nurlarıyla süsleyen yüce Rabbimize hamd, özü ve konumu itibarıyla her zaman tavsîf üstü, zatı açısından nazîrsiz, ötelere ait derinlikleri zaviyesinden ferîd-i kevn ü zaman olan Efendiler Efendisi'ne salât ü selam ediyor ve bir kez daha Mevla-yı Zül'-cemâl'in huzurunda el açıp yakarışa geçiyoruz:

Rabbimiz! Dinimizi kemal seviyesinde yaşamayı bize nasip et; dünyada ve ahirette biz muhtaç kullarına

bahşedeceğın nimetlerini tamamla.

Sözün Özü

Her meselede itidal ve denge çok önemlidir. Hoşgörü meselesinde de kalp balansının çok iyi ayarlanması gerekmektedir. Biz, hoşgörü hususunda dengeli olduğumuza inanıyoruz. Zannediyorum bazıları, biz hoşgörü derken, bunu milletimizin ve ülkenin geleceğinin zararına olarak tarihimizi, milli-mânevî değer ve dinamiklerimizi tahribe karşı da hoşgörölü olunmasını kastettiğimizi sandılar. Bugünümüz ve yarınımız adına nelerin hoş görüleceğı ve nelerin hoş görölmeyeceğı bellidir. Ümit ediyorum ki bu toplum, zamanla birbiriyle kaynaya kaynaya o dengeye ulaşacaktır.

06.08.2010 - Ramazan-ı Şerif Bize Ruh Disiplini Kazandırmalı

Disiplin, frenkçe bir kelimedir; intizamın te'mini için uyulması gereken emir ve yasaklar, dengeli bir insan olabilmek için lazım gelen zihnî, ahlâkî, ruhî terbiye ve "düzen ruhu" manalarına gelmektedir. Disiplin insanı ise, belli kaide ve prensipler çerçevesinde yaşayan, tertip ve düzen hususunda hassas davranan insan demektir.

Aslında, bir mü'minin hayatı her zaman çok ahenkli olmalıdır. O, ne zaman ne yapması gerektiğini, nelerle meşgul olması ve hangi işlerle uğraşması lazım geldiğini önceden bilmeli ve ona göre davranmalıdır. Onun, hangi işi önce yapacağını belirleme ve bir programa göre çalışma niyeti haricinde "Acaba şimdi ne yapsam?" şeklinde bir düşüncesi olmamalıdır. O, hem Cenâb-ı Hakk'a karşı kulluk vazifelerini hem diğer insanlarla alakalı sorumluluklarını hem de kendi şahsî işlerini ve bunlardan hangisini ne zaman yapacağını mutlaka önceden tayin etmeli; her haliyle bir düzen ve intizam örneği sergilemelidir. Haddizatında, ibadetler iş tanzimi ve vakit taksimi için çok önemli birer köşe taşıdır ve inanan insan çoğu zaman işlerini o ibadet takvimine göre ayarlar: "Öğle namazından sonra; akşam namazından önce.." diyerek gününü belli dilimlere ayırır ve hiçbir anını boş geçirmemeye çalışır.

Zamanın kıymetini bilen ve ömrü, değerlendirilmesi gereken çok önemli bir nimet olarak gören kimseler, yeme içmeden yatıp-kalkmaya kadar her şeyi zabt u rabt altına alırlar; hiçbir meselelerini dağınıklık içinde ve sürüncemede bırakmazlar. Onlar bilirler ki, hem insanların hem de kurumların en verimli oldukları anlar, en düzenli oldukları zamanlardır.

İşte, Ramazan ayı, yemek-içmek-uyumak gibi nefsin arzu ettiği şeylere karşı tavır belirleyerek, bunları ihtiyaç ölçüsünde ve hamd ü şükür duyguları içerisinde gidermek suretiyle hayatı disipline etmeyi öğretir. Nefsanî isteklere karşı, kalb ve ruh atmosferine sığınarak, vicdanı harekete geçirip iradeyi güçlendirerek sürekli istikamet üzere olabilmeyi ders verir.

Ramazan-ı şerif, insanın en zayıf damarlarından biri olan yeme-içme isteğini sınırlamayı ve kontrol altında tutmayı sağlar. Adeta bir beslenme disiplini talim eder. Evet, hayatı devam ettirebilmek için mutlaka yemeye, içmeye ihtiyaç

vardır. Ne var ki, sağlık prensipleri hesaba katılmadan yenip içilen her şey beden için zararlı olduğu gibi; midenin, kalbi ezecek kadar güçlenip insanı kalb ve ruhun derece-i hayatından hayvaniyet ve cismaniyet çukurlarına düşürmesi de bir felakettir. Evet, vakitli vakitsiz sürekli bazı şeyler yiyip içmek ve mideyi hep dolu bulundurmak, hem bedene zarardır hem de Cenâb-ı Hakk'ın hoşlanmadığı bir davranıştır.

Bu mübarek ay boyunca tutulan oruç, yemek vakitlerini belirleme, israftan ve mideyi tıka-basa doldurmaktan kaçınma, hem beden hem de ruh sağlığına zarar veren şeylerden uzak durma ve aynı zamanda mutlaka helâl dairesinde kalarak harama asla el uzatmama hususlarında temrinat yaptırır; Ramazanlaşan insanlara bu konularda disiplin ruhu kazandırır.

Ramazan, ondan nasiplenmesini bilen her insanı, seviyesine göre bir sadâkat eri haline getirir. Oruç tutan ve ondaki sırrı kavramaya çalışan bir mü'min, hem Hakk'a teveccühünde hem de halkla münasebetlerinde hep vefa ve sadâkat peşinde olur. O, sadece belli vakitlerde ibadet eden bir insan olmakla yetinmeyip, ubudiyet ufkuna yürür ve bütün gününü kulluk şuuruyla değerlendirir, her an ibadet ediyor olma duygusuyla yaşar. Dünyevî eğilimlerden ve cismanî temayüllerden birazcık sıyrılınca, kendini Cenâb-ı Hakk'a adama ve bir hakikat eri olma hedefi belirir önünde. Bu hedefe ulaşmak maksadıyla, Bediüzzaman hazretlerinin ifadesiyle, hep Allah için düşünme, Allah için konuşma, Allah için muhabbet duyma, "lillah, livechillah, lieclillâh" dairesi içinde kalma ve her zaman Hakk'a müteveccih bulunma denemeleri yapar; bu denemeler neticesinde başarıyı yakalamaya her gün biraz daha yaklaşır. Derken, tam bir vefa ve sadâkat insanı olur.

Aslında, inananlar için, insan ömrü bir Ramazan, bülüğ çağı imsak vakti ve ölüm de iftar anıdır. Bir aylık Ramazan, bir ömür süren kulluk orucunun alıştırması gibidir. Otuz günde kazandığı güzel hasletleri hayat boyu devam ettirmesini bilenlerdir ki, onlar, burada biraz aç ve susuz kalmaya bedel, ötede "Kullarım, çok defa sizi renginiz kaçmış, benziniz sararmış-solmuş, gözleriniz içine çökmüş ve avurtlarınız çukurlaşmış olarak görüyordum. Buna Benim için katlanıyordunuz. O geçmiş günlerde takdim ettiklerinize bedel haydi bugün afiyetle yiyin, için." hitabını duyacak ve işte o gün asıl iftarı yapacaklardır.

- Bir mü'minin hayatı her zaman çok ahenkli olmalıdır. O, ne zaman ne yapması gerektiğini, nelerle meşgul olması ve hangi işlerle uğraşması lazım geldiğini önceden bilmeli ve ona göre davranmalıdır.

- Ramazan ayı, yemek-içmek-uyumak gibi nefsin arzu ettiği şeylere karşı tavır belirlemeyi; bunları ihtiyaç ölçüsünde ve hamd ü şükür duyguları içerisinde gidermek suretiyle hayatı disipline etmeyi öğretir.
- Aslında, inananlar için, insan ömrü bir Ramazan, bülüğ çağı imsak vakti ve ölüm de iftar anıdır. Bir aylık Ramazan, bir ömür süren kulluk orucunun alıştırması gibidir.

İlahî Kelamla Tanışma Fırsatı

Bütün bir sene Kur'an'dan uzak kalmış olanlar bile Ramazan'ın nûrefşân ikliminde ciddi bir susamışlık içinde Kelam-ı İlahî'den kevser yudumlamaya koşarlar. Çünkü bu gufran ayında, yaygın olarak her yerde yapılan bir âdet de mukâbeledir.

Kur'an'ın Allah tarafından indirildiği şekilde korunması, âyet ve sûrelerin tertibinin doğru olarak tesbit edilmesi ve bunun kontrolü için Hazreti Cibril (aleyhisselam) her sene Ramazan ayında, bir rivayete göre Ramazan ayının her gecesinde, Resûl-i Ekrem (sallallahu aleyhi vesellem) Efendimiz'e gelirdi. Allah Resûlü (aleyhi ekmelüttehaya) Kur'an âyetlerini Cibril Aleyhisselam'a okurdu ve sonra da onun okuyuşunu dinlerdi.

İşte, Kâinatın İftihar Tablosu ile Cibrîl-i Emîn'in Kur'an-ı Kerim'i bu şekilde karşılıklı olarak okumalarına "mukabele" denilmiştir. Hem o mukaddes hatıraya saygının bir tezahürü olarak hem de Kur'an'ın Ramazan'da nazil olması ve özellikle bu ayda Kur'an okumanın kat kat mükâfatlandırılacağının müjdelenmesi sebebiyle, mü'minler Ramazan boyunca camilerde ve evlerde "mukabele" okumayı ve hatimler yapmayı güzel bir adet haline getirmişlerdir.

Selef-i salihin efendilerimiz Kur'an'ı her ay bir defa hatmetmeyi ona karşı vefanın alt sınırı kabul etmiş; ayda bir kez onu okumayanın ona karşı vefalı davranmamış ve onu terk etmiş sayılacağını belirtmişlerdir. Bu açıdan, Ramazan'ın mübarek günlerini değerlendirerek ayda en azından bir defa Kur'an'ı hatmetmeye kendimizi alıştırmalıyız ki, bu bizim için bir başlangıç sayılsın ve hiç değilse bundan sonra Kelam-ı ilahîye karşı vefalı olabilelim.

Aslında, bilmeyenler her zaman onu öğrenme ve anlama peşinde olmalı, bilenler de bütün idrak ve ihsas güçlerini onu doğru öğretip doğru ifade etmede kullanmalı ve onun okunup anlaşılmasını daha bir yaygınlaştırmalıdır. Zira o, anlaşılacak ve anlatılmak için Allah rahmetinin insan akl ü idrakine en büyük armağanıdır. Onu okumayı öğrenip, manasını anlamak hem bir vazife hem de

bir kadirşinaslık; anlatmaksa onun nuruna muhtaç gönüllere saygı ve vefanın ifadesidir.

Bu itibarla, Kur'an okumayı bilmiyorsak, Ramazan-ı Şerif'i vesile yaparak, hemen öğrenme yolları aramalı; Kelâm-ı ilahîyi okuyabiliyor ama anlayamıyorsak, bazı ayetlerin şerhlerini de ihtiva eden bir meale başvurmali ya da daha da güzeli, ciddi bir tefsir kitabı mütalaa etmeli ve bu bir ayı gerçekten bir Kur'an ayı olarak değerlendirmeliyiz. Selef-i salihîn efendilerimize ittibâen, can ü gönülden Kur'an'a yönelmeli, Kelâm-ı ilahîye karşı kalb kapılarını sonuna kadar açmalı ve "Cenâb-ı Hakk'ın marziyâtını kelâmından anlama" hususunda Ramazan'ın kudsiyetine yaraşır bir cehd ortaya koymalıyız.

Haftanın Duası

Ey güç ve kuvvetin yegâne sahibi olan Yüce Allah'ımız! Sen Kavi'sin, biz ise Sen'in zayıf, aciz ve muhtaç kapıkullarınız. Zayıf ve acizleri Sen'den başka kim koruyup kollayabilir ve ihtiyaçlarını giderebilir! Ne olur, salih kullarını sevindirdiğin gibi bizi de sürpriz lütuflarınla sevindir ve üzerimizdeki nimetlerini tamamla! Ey her şeye gücü yeten Rabbimiz! Bize ve yeryüzünün değişik yerlerindeki bütün inananlara, özellikle de gadre, zulme ve haksızlığa uğratılmış mazlumlara dünyada ve ukbâda tasa ve elem sebebi olan kötülüklerin hepsini bertaraf et!

Sözün Özü

Ramazan'da mü'minler oruç ibadetiyle beraber, teravih namazı da kılarlar. Ramazan'ı tam bir Kur'an ayı olarak değerlendirir ve bol bol Kur'an okurlar. Aynı zamanda, gönülleri açılır, semâhatle ve engin bir cömertlikle coşarlar; hayır ve hasenât hesabına bütün fırsatları değerlendirirler. Bunun yanı sıra Rehber-i Ekmel'e ittiba ederek, o günlerde daha bir cömertleşir; zekât, sadaka ve fıtır sadakası adı altında sürekli ihsanda bulunurlar. Dahası, bazıları, Ramazan ayının son on gününde itikâfa girer ve kendilerini bütün ibadete verirler.

10.09.2010 - Bugün, Allah'a Kul Olmanın Bayramıdır

Merhum Necip Fazıl, hakiki mü'mini, iyice sıkıştırılmış bir şeker kalıbına benzettir ve "Mü'min sıkıştırılmış şeker gibidir, deryayı tatlandırarak güce sahiptir." derdi. Evet, iyi inanmış ve inancını tavırlarına, davranışlarına da yansıtabilmiş bir insan, çevresi için rahmettir; o, bir ölçüde etrafındaki herkesi ve her şeyi tatlandırır. O öyle bir şeker kalıbı gibidir ki, onu tuz yoğunluğu yüksek bir denize de atsanız, o koca denizi bile şerbet yapabilecek kadar tat ihtiva eder.

İşte, bayram da, kısalığına rağmen haftaların, hatta ayların varidâtını, hayrını, bereketini ve neşesini bağrında saklayan bir zaman dilimidir. Bayramda Cenâb-ı Hakk'ın öyle ekstradan teveccühleri ve sürpriz ihsanları vardır ki, onlara bayram olmayan on günde, belki bir ayda, belki on ayda, belki birkaç senede ulaşamaz. Yapılan bütün hayır ve hasenât ancak Cenâb-ı Hakk'ın teveccühüyle değer kazanır; bayram işte öyle bir İlahî teveccühün en önemli vesilelerindendir; adeta bir ömrü tatlandırarak kadar engin ilahî lütuflara mazhar olma vaktidir.

Tabii, böyle bir mazhariyet Ramazan'ın hakkını vermiş, bayramda da laubâliliğe girmemiş insanlar için söz konusudur. Bayramı sadece bir tatil olarak gören, bir ay boyunca yemeden, içmeden alıkonulmuş olmanın intikamını alıyormuşçasına abur-cubur her şeyi yiyen ve mübarek günlerde muvakkaten uzak durduğu haramlara yeniden giren kimselerin bayramın hususi varidâtından istifade etmesi çok zordur. Ancak bayramda da Ramazan'daki temkin ve teyakkuzunu koruyan, imsak-iftar arası mübahlardan elini-eteğini çektiği gibi hayat boyu da haramlara karşı mesafeli duran ve kulluğunun idraki içinde bulunan insanlardır ki, onlar, kısa bir zaman içine çok hayır ve hasenâtın sıkıştırılmışlığına mazhar olurlar. Onlar için bayram, Ramazan'ın vâris-i hassıdır; yani, Ramazan'da sevap ve mükâfat adına ne va'dedilmişse, bayramda da onları bulmak, aynı semerelere sahip olmak mümkündür. Nasıl ki, Kadir Gecesi sıkıştırılmış bir hayrât u hasenâtı bağrında saklar; bayram da öyledir. Şu kadar var ki, Ramazan günlerini ve Kadir Gecesi'ni Allah'a kurbet (yakınlık) vesileleri olarak değerlendirmek söz konusudur; bayramda ise kurbet ümidi esastır, "Allah'ın izniyle o kurbeti elde ettik; bir neferdik, müşirliğe yükseldik" şeklindeki reca mevzubahistir.

Bayram, kat'iyen Ramazan'dan çıkmış olmanın, oruç günlerini arkada bırakmanın ve rahatça yeme-içme serbestliğine ermenin sevinci değildir. O, kulluk vazifesini eda etmiş olma ve Cenâb-ı Hakk'ın gufrânına kavuşmuş bulunma ümidiyle gelen gönül inşirahıdır. Biz, Ramazan'ı ve oruç günlerini arkada bırakmanın değil, hata ve günahların ağırlığından kurtulmuş olmanın bayramını yaparız. Alvar İmamı'nın, "Mevlâ bizi affede bayram o bayram olur / Cürm ü hatalar gide bayram o bayram olur" sözleri genel duygu ve düşüncemizi çok güzel ifade eder. Evet, bizim bayramımız, evveli rahmet, ortası mağfiret ve sonu da Cehennem ateşinden kurtuluş olan Ramazan-ı şerifi tam değerlendirip, ateşten azad olma ümidimiz üzerine kurduğumuz bir bayramdır; Allah'ın rahmetinin enginliği ve o rahmetten nasiplenme beklentisi üzerine bina ettiğimiz bir bayramdır.

Gerçi, oruç sonunda bize lütfedileceği vaad buyrulan şeyleri henüz almadık. Allah'ın özel teveccühünü maddî alıcılarımızla ve dünyevî ölçülerimizle takdir etmemiz de mümkün değil. "Oruç sırf Benim içindir; onun karşılığını da bizzat Ben vereceğim" vaad-i sübhânîsi ile nazara verilen mükâfat her ne ise onu da tam bilemiyoruz ve henüz o mükâfatı da almadık. Fakat Allah'ın va'dine öyle inanıyoruz ki, bunları bize verecek ve bizim beklentilerimizin çok çok ötesinde, bitip tükenme bilmeyen hazinelerinin büyüklüğüne göre bize lütuflarda bulunacak. İnanıyoruz ki, bizi Ramazan'a ulaştıran, bir ay boyunca iftar-sahur arası kulluk mekiği dokuma imkânına kavuşturan, elimizden geldiği kadarıyla vazifelerimizi yapma güç ve kuvveti vererek nihayet bizi bayramla buluşturan Rahman u Rahim ileride şimdikinden daha fazla mes'ud olacağımız mutlu günleri de nasip edecek. İşte bu inançla bayramı idrak ediyor ve ebedî saadet saraylarında geçireceğimiz asıl bayramların hülyalarıyla doluyoruz.

Diğer taraftan, bizim bayramlarımız başka kültürlerin karnaval ve kutlamalarından çok çok farklıdır. Mü'minlerin tavır ve davranışlarında bayramlarda bile lâubalîlik, taşkınlık ve dengesizlik asla görülmez. Mü'minlerin, dengeli hareketlerinde, vakur davranışlarında, derin bakışlarında hep Kur'ân'a uyanmış ve Kur'ân dinlemiş olmanın ciddiyeti vardır. Onlar, her zaman olduğu gibi bayramlarda da Allah'a ve Peygamber'e açık durur; başkalarıyla münasebetlerini saygı, sevgi ve şefkat yörüngeli götürürler. O mübarek günlerin hiçbir anını heder etmemeye çalışırlar.

Bildiğim kadarıyla, Peygamber Efendimiz döneminde bayram günlerinde işler tatil edilmiyordu. İnsanlar günlük işlerini yine yapıyorlardı. Bayram namazı ve hutbesiyle o günü diğerlerine göre daha farklı karşılıyorlardı; sonra

da birbirlerine tebessüm teatisinde bulunuyor, fakiri-fukarayı gözetiyor ve eşe-dosta yemek yediriyorlardı. Günümüzde, bayramlar biraz da bizim kendi törelerimizin rengine bürünüyor. Böyle mübarek bir gün vesile yapılarak tatil ilan ediliyor. Kabir ziyaretlerine daha bir ehemmiyet veriliyor. Sıla-yı rahim adına gidip gelmeler, arayıp sormalar bayrama ayrı bir derinlik kazandırıyor. Anne, baba ve çocuklar arasındaki münasebetler bir kere daha pekiştirilmiş oluyor. Çocuk yuvaları ve huzurevleri gibi yerlerde ziyaretçi bekleyen ve arayıp soranı olmama talihsizliğiyle kıvranan kimseler ziyaret ediliyor, sevindiriliyor. Böylece, bir yönüyle, daha geniş manada bir sıla-yı rahimde bulunuluyor.. Cenab-ı Allah'ın af ve mağfiretine erme ümit ve beklentisi esas olmakla beraber, temelde dine aykırı olmayan, belki asıl kaynaklar itibarıyla dine dayanan ama zahiren örflerimizden, adetlerimizden kaynaklanan şeyler de bayrama farklı manalar katıyor.

- Bayram, kısalığına rağmen haftaların, hatta ayların hayrını, bereketini ve neşesini bağrında saklayan bir zaman dilimidir. Bayramda Cenâb-ı Hakk'ın öyle sürpriz ihsanları vardır ki, onlara içinde bayram olmayan birkaç senede ulaşamaz.
- Böyle bir mazhariyet Ramazan'ın hakkını vermiş, bayramda da laubâlîliğe girmemiş insanlar için söz konusudur. Onlar için Ramazan'da sevap ve mükâfat adına ne va'dedilmişse, bayramda da onları bulmak, aynı semerelere sahip olmak mümkündür.
- Mü'minlerin tavır ve davranışlarında bayramlarda bile lâubâlîlik, taşkınlık ve dengesizlik görülmez. Onlar, her zaman olduğu gibi bayramlarda da Allah'a ve Peygamber'e açık durur; o mübarek günlerin hiçbir anını heder etmemeye çalışırlar.

Aslında Allah'ın her günü mübarektir. Fakat insanların o mübarek günleri değerlendirmesiyle onlar ayrı bir bereket kazanır ve zamanın birer altın dilimi haline gelirler. Ancak Ramazan ayı, ekstradan Cenâb-ı Hak tarafından altın haline getirilmiş bir zaman dilimidir. O, bütünüyle rahmet ve gufran ayıdır.

Ramazan, bütün Müslümanlar için ayrı ve hususî bir önem arz eder. Bundan dolayı her Müslüman, Ramazan'ı farklı değerlendirmek ister. Bu vesileyle kimisi Mekke-Medine gibi kudsî mekanlara giderek, kimisi de bulunduğu yerde ibadet ü taatini artırarak ona ayrı bir derinlik katmaya çalışır.. çalışır ve niyetinin hulûsu ölçüsünde Cenâb-ı Hakk'ın lütfuna mazhar olur.

Çocukluk dönemi itibarıyla ben, Ramazan günlerini çok iyi hatırlamıyorum.

Ancak, 7-8 yaşlarında idim. Ramazan'ın on dokuzuncu günü, susuzluğa dayanamayıp başımı bir su çukuruna sokarak, kana kana su içtiğimi hiç unutamam. İftarlar ve sahur lar ayrı bir âlem olarak yaşanır; teravîhler, ona yeniden başlamanın hâsıl ettiği bir orijinalite ile gürül gürül eda edilir ve etrafta yankı yapardı. Şimdilerde -bana göre- çok daha engince duyulan o teravîhler, o günlerde, muhit hattında duyulabilecek bir teravîh neşvesini hissettirirdi. Bütün bu farklı duymalar ve hassaten iftar vakitlerinde çocukların damlar üzerine çıkarak "ezan, ezan" diye nida etmeleri, benim ruhumda büyük izler bırakmıştır.

Ramazan, insanın dünyada olduğu hâlde, yılda bir ay müddetince cennet yamaçlarında seyahat etmesi gibi gelir insana. Her gün cuma yamaçlarına koşup, Cenâb-ı Hakk'ın cemalini müşahade yarışı gibi, iftar beklentileri de, Cenâb-ı Hakk'ın cemalini müşahade beklentisi hissini uyarır. Bir ay boyunca sahur lara kalkış, haşr ü neşr kalkışı gibi duyulur vicdanlarda. Onun için de Ramazan Bayramları, birer sevinç günleri olmasına rağmen, bütün bu duyuş ve sezişler gidiyor diye o günleri ben, hü zün yumağı halinde yaşarım.. ve keşke Ramazan bitmeseydi derim.

Diğer taraftan Ramazan ayı, sadece bir ay gibi kısa bir müddet olmasına rağmen, on bir aylık alışkanlıklarımıza galebe çalar ve onları unutturur. Zamanın en değerli dilimi benim der ve üzerimizde on bir aydan daha fazla tesir icra eder. Zamana bütün üyle hükmeder. Onun bu kadar kıymet ve değeri, sadece bu aydaki oruç ve teravîhlerden gelmemektedir. Aynı zamanda o bir Kur'ân ayıdır ve bu itibarla Ramazan'da Cenâb-ı Hakk'ın farklı bir buudda bize yakınlığı da söz konusudur. O, gecenin belli bir vaktinde yeryüzü semasına iner ve "Yok mu tevbe eden, tevbesini kabul edeyim! Yok mu bir şey isteyen, istediğini vereyim.." der, der ve her gecesinde bize -tasavvufî ifadesiyle- bir kurbet yaşatır.

Bütün bu haller bizim vicdanımızı, lâ tife-i Rabbaniyemizi, his ve şu urumuzu sarar, onları gerçek müşahedeye Rabb'le mülaki olmaya hazırlar.

Ey Rabbimiz! Ey biricik koruyucumuz! Bizi her zaman koruyup kollamanı ve sıyanet etmeni dileniyoruz. Ey sevdiği kullarını hiç yalnız bırakmayan Mevlâ'mız! Sen bizim için lütufkâr namına lâ yık yegâne Zat'sın. Biz muhtaç kullarını riayet ve inayetle, insî ve cinnî şeytanların asla ulaşamayacağı sıyanet kalene al.. etrafımızı muhafaza surlarınla kuşat.. düşmanlıkla oturup kalkan kötü niyetli kimselerin şerlerinden bizi muhafaza buyur, ey koruyup gözetenlerin en güzeli Rabb'imiz, ey celâl ve ikram Sahibi!

Münafıklar, bütün işlerini şahsî menfaatlerine bağlamışlardır. Çıkarları öyle davranmayı gerektirdiği bir yerde, rahatlıkla her türlü bozguncuyla anlaşabilir, münkir ve mülhitlere arka çıkabilir ve bir müfsit, bir anarşist gibi davranmada da asla beis görmeyebilirler. Onlar, her konuya nefsanîlik açısından yaklaşır ve her şeyi egoizmaya bağlı değerlendirirler. Ölçüleri bozuk, kıstasları ayarsız, kriterleri de yanıltır, akı, kara görür; güzele çirkin der; ışığa söver, nura savaşı açar ve her işinde tahribin kolaylaştırıcılığına sığınarak

güçlü görünmeye çalışırlar.

17.09.2010 - Nifak Ferdî ve İctimaî Bir Hastalıktır

İnanmadığı halde inanıyor görünmek, akide ve düşüncelerinde münkir olmasına rağmen farklı bir tavır ve kanaat sergilemek, her zaman duruma göre hareket edip sürekli ikiyüzlü davranmak demek olan nifak; ferdî, içtimaî bir riyakârlık ve bir ruh hastalığıdır. Bu hastalığı taşıyan mürâî ve münafık, her zeminde ayrı bir tavırda bulunur, her yerde farklı bir görüntü sergiler ve o rengârenk davranışlarıyla âdeta birkaç hayatı iç içe birden yaşar. Münafığın gerçek renginin ne olduğunu, ne türlü bir düşünce ve kanaat taşıdığını kestirmek çok zor; hatta imkânsızdır. O, kendine göre ters görüp "öbürleri" dediği hemen herkese karşı düşmanca duygular besler.. onlar hakkında açık-kapalı kötülük düşünür. Ama bu duygularını her zaman dışarı vurmaz; gerektiğinde hakikî hislerini gizleyerek onların düşünce ve kanaatlerine saygılı görünür.. onlara karşı olabildiğince yumuşak davranır.. ve onlardan biriymiş gibi hareket eder.

Ne var ki o, hemen her zaman, içten içe de güm güm gümler ve mevhum hasımları için ne komplolar ne komplolar plânlar.. plânlar da, hasım kabul ettiği kesim veya kimselerin sıkıntılı hâl ve kritik durumlarında gerçek niyetini hemen ortaya koyuverir. Sonra da başkalarının, "hüsnüzan"na binâen ardına kadar açık bıraktıkları kapıdan içeriye girerek akla-hayale gelmedik kötülüklerin hepsini yapar. Din, iman düşmanlarının açıktan açığa diyanet ve mukaddesata sürekli hücum etmelerine karşılık o, çok defa dinî, millî ve vatanî değerlere saygılı görünerek her zaman ehl-i imanı aldatmaya çalışır.. her zaman sinsi davranır ve moda tabiriyle "takiyye"lerde bulunur.. yerinde herkesi dostça kucaklar ama, fırsat bulunca da arkadan hançerlemeyi ihmal etmez.

Münafık, konuşurken yalan söyler; bugün vefa sözü verdiği bir konuda bakarsınız, ertesi gün hemen sözünden döner; sizin itimat ve güveninize hıyanetle karşılık verir ve hemen her zaman en haince düşmanlık duygularını dostane tavırlar içinde icra eder. Bu itibarla da o, din, iman ve Kur'ân düşmanı bir münkirden daha tehlikelidir; tehlikelidir zira, sizin gibi düşünüyor görünüp, düşmanca duygulara karşı tedbirli olma ve teyakkuzda bulunma hislerinizde gevşeklik hâsıl ederek yanınıza kadar sokulur, yüzünüze güler; fırsat bulunca da yılan gibi ısırır ve akrep gibi de sinsice sokar.

Münafık, aslında hiçbir şeye inanmadığı halde, duruma göre "Benim Allah'a

ve âhiret gününe inancım tamdır." diyerek kendine mü'min süsü verir ve her zaman ehl-i imanı aldatmaya çalışır. Ne var ki, her aldatma hareketinde aldanan da onun kendisidir; zira mü'minler firasetlidirler ve imanın nuru ile, gördükleri her şeyi doğru görürler.. *"Evet ehl-i iman ne kadar âmî ve cahil de olsa, akli derketmediği hâlde, kalbi öyle hodfuruş adamları gördüğünde soğuk görür ve onlardan nefret eder."* (Mektubat). Kur'ân-ı Kerim bir yerde kendi kendini aldatan bu tip kimseleri şöyle resmeder: *"Öyle insanlar da vardır ki bunlar, Allah'a ve âhiret gününe inandık derler; oysaki bunlar asla inanmış değildir (inanmış değildir ama akılları sıra böyle yapmakla) Allah'ı ve ehl-i imanı aldatmayı kurarlar. (Aslında onlar bu tavırlarıyla sadece) kendi kendilerini aldatmışlardır, ama bunu fark edemezler."* (Bakara, 2/8-9). Yine Kur'ân'ın tespitine göre bunlar, kalben hasta kimselerdir. Hisleri malûl, idrakleri tutarsız, şuurları kapalı, iradeleri de nefsanî temayüllerinin emrindedir. Vicdanî mekanizmalarıyla tamamen meflûç olan bu insanlar, hastalıkları ile o kadar uyuşmuşlardır ki, onları tedavi etmeye kalksanız tepki alırsınız, ilâç verseniz tokat yersiniz, kurtarmak isteseniz hakarete maruz kalırsınız...

Onlarla karşılaştığınızda yer yer kendinizi tam bir mülhit ve münkirle, zaman zaman da bir reybî (şüpheci), bir sofistle (safsatacı, mugâlâtacı) yüz yüze gelmiş sanır ve irkilirsiniz. Münafığın bu hastalığı bazen öyle şiddetli bir şüphe, bir kuşku ve bir telâşa dönüşerek dışarıya vurur ki, onun o hâli karşısında ürpermek elden gelmez. Bu hasta ruh, her zaman fevkalâde bir korkuyla sarsılır; çok defa da içine kapanarak kendine göre mevhum düşmanlar icat eder ve bu mevhum düşmanlar karşısında tir tir titremeye durur. Bazen münafık, her ses ve her sözden irkilir, her hareketi kendi aleyhinde bir tecavüz hamlesi gibi görür, her kıpırdanışı da kendisine karşı bir baskın teşebbüsü şeklinde yorumlar ve bar bar bağırarak etrafında kıyametler koparır. Böylelerinin bu garip görüntü ve ruh hâletleri Kur'ân-ı Kerim'de şöyle tasvir edilmiştir: *"Sen onları gördüğünde kılıkları-kıyafetleri karşısında hayrete düşer (ve bunları bir şey zannedersin); konuşmaya kalktıklarında (kendilerini dinletirler), sen de dinlersin. (Ne var ki bu kimseler, ruh dünyaları itibarıyla) içleri bomboş kuru kütükler gibidirler. Her sestten ürker, her sayhadan pirelenir ve her şeyi aleyhlerinde sanırlar."* (Münâfıkûn, 63/4).

Bazen de o, bir orada bir burada bulunma telâşıyla sürekli kararsız davranır, tereddütlerle dolar-boşalır, her şeyi ve herkesi farklı görür, farklı yorumlar, hiçbir şeye ve hiçbir kimseye karşı güven duymaz. Bu gibi durumlarda eğer güçlü ise, hasım kabul ettiği cepheyi hem kendinin, hem sistemin, hem bütün

insanlığın düşmanı gibi gösterir.. gösterir ve değişik vehimlerle, ihtimallerle zihninde mahkum ettiği bu mevhum cephe insanlarını hemen bitirmek veya bitirtmek ister: çığırtkanlık yapar, iftiraya tezvire başvurur, moda tabiriyle yargısız infazlarda bulunur ve ne yapıp yapıp onların hakkından gelmeye çalışır. Hele bir de medyatik gücü varsa, o ipe-sapa gelmeyen vehim ve kuruntularıyla haftalarca, hatta aylarca kamuoyunu meşgul eder, hem öyle bir eder ki, yığınlar artık başka şey düşünemez hâle gelirler. Eğer güçsüz ve bunları yapabilecek durumda değilse, vehimlerinin bağrında besleyip büyüttüğü o düşman kampı karşısında, riyâdan tabasbusa, tabasbustan da aldatmaya her türlü melânete başvurur, her zaman ikiyüzlü davranır -birkaç yüzlü de denebilir-. Ve kafasında kurduğu vehmî cepheler arasında sürekli gel-gitler yaşar, herkese ayrı bir yüz gösterir ve tipik bir yüzüzlük örneği sergiler. İlâhî Beyan'da onun bu zikzakları ve yüzüp gezmeleri ise şöyle seslendirilmiştir: *"Bu hâllerıyla onlar, mü'minler ve münkirler arasında mütemâdî gel-gitler yaşarlar; ne sonrakilerle tam bütünleşebilirler ne de öncekilerle. Her kimi de Allah şaşırtmışsa, artık sen ona çare bulamazsın."* (Nisa, 4/142).

- İnanmadığı halde inanıyor görünmek, her zaman duruma göre hareket edip sürekli ikiyüzlü davranmak demek olan nifak; ferdî, içtimaî bir riyakârlık ve bir ruh hastalığıdır.
- Konuşurken yalan söyler; bugün söz verdiği bir konuda, ertesi gün sözünden döner; itimat ve güveninize hıyanetle karşılık verir ve en haince düşmanlık duygularını dostane tavırlar içinde icra eder.
- Hasım kabul ettiği cepheyi hem kendinin, hem sistemin, hem bütün insanlığın düşmanı gibi gösterir ve değişik vehimlerle zihninde mahkûm ettiği bu insanları hemen bitirmek veya bitirtmek ister.

Münafiğa göre, tek doğru insan kendi, tek doğru düşünce de onun düşüncesidir. Evet ona göre, doğrunun biricik mikyası onun çarpık kriterleri, müşevveş şuuru, endazesiz idraki ve her zaman yanıltan hisleridir. O, ruhundaki maraz ve mizacındaki inhiraftan ötürü, âfâkî ve enfüsî her hâdiseyi, sisli-buğulu, tozlu ve dumanlı görür. Bazen de o, irâdî olarak kendini keyiflere, neş'elere, eğlencelere ve oyunlara salar ve âdeta bütün insanî derinliklere karşı hep kapalı kalmak ister; ister de, dalıverir cismanî zevk ve safâya, şehvete, hevâya ve en derin uykulara.. sonra da kaçır, aklının getirip önüne serdiği realitelerden, mantıkî istidlâl ve istinbatlardan. Vehimlerle oturur kalkar.. sırf kuruntularını yaşar.. ve bu öldüren kâbustan uzaklaşmayı da asla düşünmez/düşünemez.

Münafık nazarında, insanı yükselten gerçek değerlerin ve insanoğlunun Hak nezdindeki konumunun hiç mi hiç önemi yoktur. Onun için varsa da yoksa da zevk u safâ ve her çeşidiyle cismanî arzular: O, yaşamak için yaşar.. en değerli sermayesi olan ömrünü nefsanî isteklerinin ağında tüketir.. hayatını yolda bulmuş bir metâ gibi kullanır.. ölümü ve ötesini kat'iyen düşünmez.. ebedîlik vehmiyle sürekli değişik arzular arkasında koşar.. zevklerinin bulanmasından, bulandırılmasından fevkalâde rahatsızlık duyar.. ve hep keyiften keyfe, neş'eden neş'eğe sıçrar durur; sıçrar durur da, bir gün realitelerle, tûl-i emellerini besleyen vehimlerinin delinebileceği endişesiyle tir tir titrer.

Münafık, kendi gibi düşünmeyenleri aptal ve beyinsiz kabul eder ve elinden geldiğince onlardan uzak durmaya çalışır. Meşrû-gayrimeşrû her vesileyi değerlendirir; çalar-çırpır.. haram-helâl demeden yer-içer; sonra da yan gelir kulağı üzerine yatar; yatar da cismaniyeti adına olsun, bunca nimetlerle kendini tanıttırmak isteyen Zât'ı bir kerecik olsun hatırlamaz; O'nu tanımayı, anmayı ve O'na teşekkür etmeyi asla düşünmez ya da düşünemez.. münafık, varlık-eşya-Yaratıcı konularında tutarsız bir yol takip ettiği gibi, insanlarla münasebetinde de fevkalâde bencil, hodgâm ve nefisperesttir: menfaat ve çıkarlarına dokunabilecekleri vehmiyle bazen, aynı kulvarda koşan herkesi, hatta en yakınlarını bile düşman kabul eder.. ve hemen onlara karşı savaş vaziyetine geçer; "harp hiledir" mülâhazasıyla entrikalar çevirir.. komplodan komploya koşar.. rakip ve düşman ilân ettiği kimseleri aldatmaya çalışır.. yalan, iftira, tezvir gibi gayri insanî her yola başvurur.. ve başa çıkamayacağını anlayınca da, hemen taktik değiştirir ve onlardan biriymiş gibi görünmeye çalışır.. İnkârcılar arasına dönünce de, açıktan açığa küfrünü ilân ederek, onlardan daha ileri bir tavır sergiler.. Hâsılı o, her ortamda farklı bir görüntü ve farklı bir düşünceyle renkten renge girer ve kılık değiştirir durur. Onun bu davranışlarıyla alâkalı Kur'ânî tespit de şöyledir:

"Bunlar, mü'minlerle karşılaştıklarında, 'Biz de iman eden kimseleriz' şeklinde konuşurlar. Şeytanlarıyla baş başa kaldıklarında da, 'Emin olun, biz sizinle beraberiz; onlarla sadece alay ediyorduk' derler." (Bakara, 2/14).

Haftanın Duası

Yâ Erhame'r-râhimîn ve Yâ Ekrame'l-ekramîn! Bizim, anne-babalarımızın, onların anne-babalarının, bize önderlik ve kılavuzluk yapan büyüklerimizin, bir harf bile olsa kendilerinden istifade ettiğimiz muallimlerimizin, hocalarımızın, sevdiklerimizin, sevenlerimizin, içinde neş'et ettiğimiz beldedeki insanların, milletimiz fertlerinin, arkadaşlarımızın, dostlarımızın, kardeşlerimizin.. bize karşı hep civanmertçe davrananların.. her zaman bizi dualarında yâd edenlerin.. üzerimizde hakkı bulunan kimselerin.. kıymetli nasihatleriyle bize bekâ desenli sâlihâtın yollarını gösterenlerin... ve bütün ümmet-i

Muhammed'in günahlarını bağışla!

Sözün Özü

Şayet neş'et ettiğiniz yerde kalıp kendinizi o çerperle sınırlandırmışsanız, Hızır'dan ders alsanız bile belli bir darlığın mahkûmusunuz demektir. Aksine her taraftan haberdar olabiliyor, her yeri âdeta avucunuzun içi gibi biliyorsanız, işte ancak o zaman dünyanın geleceği adına ümit vaad ettiğinizden, diriliş nefhettiğinizden bahsedilebilir. Yoksa rahatlıkla denilebilir ki, Amerika'da, Avrupa'da neş'et etseniz de belli bir darlığın mahkûmu hâline gelirsiniz; Böyle darlık mahkûmu birisinin ise dünya adına, dünyanın geleceği adına söyleyeceği fazla bir söz olamaz.

24.09.2010 - Nifak Endişesi Mü'mini Titretmelidir

Muhlis mü'minlerin tam mukabili olan münafıkları Kur'ân şöyle resmeder: "Münafık erkek ve münafık kadınlar da birbirlerindendir. Kötülüğü emreder, iyiliğe engel olurlar ve cimrilikte bulunurlar. Onlar Allah'ı unuttular (bu yüzden) Allah da onlara unutmama muamelesinde bulundu. Doğrusu münafıklar, fasıkların tâ kendileridir" (Tevbe, 9/67).

Görüldüğü gibi, âyet münafıklar için "dost" tabirini kullanmıyor ve sadece birbirlerinden olduklarını haber veriyor. Çünkü münafıklar arasında hiç kimseye karşı dostluk söz konusu değildir. Onları birbirine bağlayan tek bağ menfaattir. Menfaatlerine zerre kadar zarar gelecek olsa, hemen aynı gruplar arasında kıyasıya vuruşma başlar. Onun için âyet, gayet veciz ve mucizevî bir ifade ile onların ruh hâletlerini ele verir ve "bazısı, bazısından" der. Yani onların hepsi de aynı habislerdir.

Onların bir diğer ortak vasıfları ise, "onlar münkerâtı emrederler." Yaptıkları müstehcen neşriyatla, ele geçirdikleri sinema ve televizyon aracılığı ile gençleri manyetize edencesine sürekli kötülük telkininde bulunurlar; insanlar da âdeta onların emirlerine boyun eğler. Zira propaganda vasıtaları, insanları tesir altına alacak kadar güçlü ve kuvvetlidir. Baş dönmüş ve bakışı bulanmış grup ve yığınlar, münafıkların asla vazgeçmeyecekleri piyonları ve sömürü vasıtalarıdır. Sömürü güçlerini ayakta tutabilmek için vermeyecekleri taviz ve insanlığa karşı yapmayacakları hiçbir mel'anet yoktur. Çünkü onlar münafıklardır ve dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, bu ayırıcı vasıflarıyla derhal tanınırlar. Zira onlar sürekli kötülüğü emreder, iyilikten de insanları alıkoşurlar.

Onların ortak vasıflarının ikincisi, "marufu engeller, iyiliğe mani olurlar." Cemiyeti psikolojik bir baskı altına alarak, faziletli yaşamak isteyen herkesi "gerici"likle yaftalarlar. Namaz kılan, oruç tutan, onların nezdinde mürteci; kadınların onlardan farklı olan giysileri ve başlarına taktıkları, onlara göre en korkunç irtica alâmeti ve bir uğursuzluk emâresidir. Millet sevgisinden mi bahsettiniz; artık siz onlara göre birer faşistsiniz.

Evet, bütün güzel şeyler onların yanında münkerdir. Âdeta milletin maruf kabul ettiği her şeye karşı onların alerjisi vardır; vardır çünkü bu, nifakın bir muktezasıdır.. ve nifak, iç-dış bütünlüğüne eremeyen insanların düştüğü

derekdir. Kur'ân'ın ifadesiyle onlar cehennemin en dibine namzet zavallılardır. " ; hayır, hayır onlar hayvan değil, hayvandan da aşağıdırlar" (A'raf, 7/179) beyanı, tam onları çerçeveleyen bir resimdir.

Bu itablarla mü'minler, sorumluluklarını yerine getirerek kendilerini bu duruma düşmekten korumalıdır. Korumak için de sürekli birbirlerine iyiliği emredip ona teşvikte bulunmalı kötülüklerden de birbirlerini sakındırıp onlardan vazgeçirmeye çalışmalıdırlar. Kendi hayatları adına nifaka düşmekten tir tir titredikleri gibi, dostlarının da böyle bir akıbete dûcâr olmasından titremeli ve hem kendilerini hem de içinde yaşadıkları cemiyeti uyanık ve müteyakkız tutmalıdırlar. İşte bunlar yukarıda da işaret ettiğimiz gibi onların mü'min olmalarının ayrılmaz bir vasfıdır.

Zaten, huzurlu bir toplum olabilmek için, münkerin en küçüğünün dahi yaşamasına fırsat verilmemelidir. Aksine, önce küçük görünen bir münker, kısa zamanda öyle yayılır ve öyle sâri bir illet hâline gelir ki, bazen bütün bir cemiyeti, bütün bir milleti, hatta topyekûn insanlığı tehdid eden, mahv u perişan olmalarına sebebiyet veren bir vebâ hâlini alabilir. İçtimaî bozukluklar hep küçük görünen münkerâtın yaygınlaşmasından meydana gelmiştir. Tarihe bu zaviyeden baktığımızda, tekerrürü aynı akıbeti doğuracak nice içtimaî tefessühler görmemiz mümkündür. Zikredeğimiz şu hadîs, bu tür kokuşmaların tarihî tahlili açısından çok mühimdir.

Allah Resûlü (s.a.s) buyuruyor:

"İsrâiloğullarına, içtimaî çöküntü şöyle girmiştir: Bir kişi diğerinde gördüğü bir kötülük üzerine, "Ey filan, bu işi terk et, bu sana helâl değildir" derdi. Ertesi gün de gelir, o adam aynı münkeri işliyor olmasına rağmen, onunla dostluğunu devam ettirir; onunla beraber oturup kalkar, beraber yer içerdi. Bunun üzerine Allah (c.c) onların kalblerini birbirlerine çaldı." Sonra da Allah Resûlü (s.a.s):

"İsrâiloğullarından inkâr edenler, Davud'un ve Meryemoğlu İsa'nın diliyle lânetlenmişlerdir. Bu, onların baş kaldırmaları ve aşırı gitmelerinden dolayı idi. Onlar birbirlerinin yaptıkları fenalıklara mani olmuyorlardı. Yapmakta oldukları bu iş ne kötü idi" (Mâide; 5/78,79) âyetini okuyarak şöyle buyurdu: "Hayır, vallahi, muhakkak marufu emredip münkerden nehyetmelisiniz ve yine muhakkak zalimin elinden tutup onu hak çizgisine getirmelisiniz." Burada, kötülüğe pasaport veren bir kısım İsrâiloğulları'nın durumu dile getirilirken, mü'minler aynı akıbetten sakındırılmakta ve böyle bir duruma düşmemeleri için tenbihte bulunmaktadır. Zaten bu gibi vak'aların rapor edilmesinde her zaman

bir kısım hikmetler söz konusudur.

Vak'a şu şekilde de tahlil edilebilir: İşlenen bir münker (kötülük) görülmüştür. Münker işleyeni ikaz eden şahıs, zatında o münkerin karşısındadır.. ve ilk gün o münker işleyeni ikaz etmiştir. Ancak, devamlılık ve sebat isteyen böyle bir mevzuda o hiç de öyle davranmamış; münker işleyenin o işte ısrar etmesine karşılık, diğeri metafizik gerilimini koruyamamış ve o şahsa yanaşarak onunla yemiş-içmiş, sohbet etmiş ve dostluğunu devam ettirmiştir. Kalbiyle buğzetme, îmanın varlığına son işaret ve alâmetken o, bu kadarcık bir canlılık bile gösterememiştir. Böylece, karşısında direnç gösterecek hiçbir unsur kalmadığı için, o kötülük de cemiyet içinde yayılma zemini bulmuştur. Ve Cenâb-ı Hakk da onların kalblerini birbirine çarparak eşitlemiş ve denkleştirmiştir.

- Münafıkları birbirine bağlayan tek bağ menfaattir. Menfaatlerine zerre kadar zarar gelecek olsa, hemen aynı gruplar arasında kıyasıya vuruşma başlar.
- Milletin iyi ve güzel kabul ettiği her şeye karşı onların alerjisi vardır; vardır çünkü bu, nifakın bir muktezasıdır.. ve nifak, iç-dış bütünlüğüne eremeyen insanların düştüğü derekedir.
- Mü'minler, nifaktan korunmak için sürekli birbirlerine iyiliği emredip ona teşvikte bulunmalı kötülüklerden de birbirlerini sakındırıp onlardan vazgeçirmeye çalışmalıdırlar.

İslâm tarihinde, tebliğ vazifesinin mü'minlik şiarı olduğuna delâlet eden çok hâdise vardır. Onlardan biriyle bu faslı açmak istiyorum. Bu hâdise Hz. Ebu Bekir (r.a) ile ilgilidir. Hz. Ebu Bekir (r.a) bir gün kendini dinleyenlere şöyle seslenir: "Ey îman edenler! Siz kendinize bakın, siz doğru yolda iseniz, herhangi bir sapkın kimse size zarar veremez..." (Mâide, 5/105) âyetini okuyor ama yanlış te'vil ediyorsunuz. Zira ben Allah Resûlü (s.a.s)'nün şöyle dediğini işittim: "Bir topluluk ki, günah işler ve aralarında onları bu gûnahtan menetmeye muktedir kimseler vardır; vardır da bu görevi yapmazlarsa, onların üzerine Allah katından bir belâ gelmesi kaçınılmazdır."

Evet, yukarıdaki âyet, "başkalarına karışmayın, siz sadece kendinize bakın" demek değildir. Aksine âyetten anlaşılması gereken mânâ, başkalarının dalâlet ve sapıklıklarını görüşüp konuşurken insanın kendisini unutmamasıdır. Yani, aslında burada ferdî muhasebeye teşvik vardır. İşte Hz. Ebû Bekir (r.a) bu mânâyı en iyi kavrayanlardan biri olarak, Allah Resûlü'nden (s.a.s) naklettiği hadîsi bu anlayışa delil olarak irad etmiştir.

Bu konu ile alâkalı Peygamber Efendimizin (s.a.s) daha birçok hadîsi vardır. Konuya işaret açısından bazılarını kaydetmek istiyorum: Allah Resûlü (s.a.s), Tirmizi'nin rivayet ettiği bir hadîslerinde şöyle buyururlar: "Ya emr-i bi'l-maruf nehy-i an'il münker yaparsınız; ya da Allah size azap gönderir, (gönderir de) duâ edersiniz; artık duânız kabul edilmez."

Yine Tirmizi'nin rivayet ettiği bir başka hadîste, yukarıdaki sözler aynen tekrar edilir ve şu ilavede bulunulur: "... Allah başınıza şerirlerinizi musallat eder. Sonra hayırlılarınız duâ eder de duâları kabul olmaz."

Şerirler; ayak takımı, işten, idareden anlamaz, din-diyaret bilmez, kitap-peygamber tanımaz ve ne kadar mukaddes bilinen şey varsa, onlarla alay eder saygısız bir güruhtur. Allah (c.c) onları hangi millet ve devletin başına musallat etmişse, artık o millet veya devlet iflah olmamıştır. Cenâb-ı Hakk, imhal eder, mühlet verir; fakat asla ihmal etmez. "Emr-i bi'l-maruf, nehy-i ani'l-münker" yapmama günahının cezasını da, bir müddet geriye atar; ama ceza vakti gelince o insanları kısıkvırak yakalar ve sarsar. İşte o cezalardan bir çeşidi de, milletin başına şerirlerin geçmesi ve kaba kuvvetin onları idare etmesidir ki, bu, Müslümanlar için hak edilmiş bir ceza olur. Bu arada hayırlılar camileri doldursa, duâ duâ yalvarsa, sabahlara kadar gözyaşlarıyla seccadelerini yıkasalar da yine bu ceza müddeti dolmadıkça onlar bellerini doğrultamazlar. Bu İlâhî bir kanundur ve hiçbir zaman değişikliğe uğramayacaktır.

Siz bu ifadeleri, realite planında hayatın bütün üniteleri üzerine serdiğinizde, manzaranın kadimden beri hep aynı olduğunu göreceksiniz. Günümüzdeki durum da, bu tarih-i tekerrürler devr-i dâiminden sadece bir-iki karedir. Camilerdeki duâlar, yanıp yakılmalar, ağlamalar ve feryat etmeler.. ulu divanda kabul görmüyorsa, bu durum bir günahın keffâretinden başka ne ile izah edilebilir ki! Bu günah, üzerinde ısrarla durduğumuz bir kudsî vazifenin ihmal edilişi veya istenen ölçüde yerine getirilemeyişidir.

Sözün Özü

Marufu emredip münkerden menetme, bizim varlık gayemizdi. Bizler bunun için yaratılmıştık.. ve hele hak erleri olarak bizler, yani varlığını hak yola adanmış kişiler.. hatta sa'y ve gayretlerinde cenneti dahi esas gaye ve hedef yapmayanlar!. Eğer fırsat ve imkân varsa orada dahi Rabbi anlatmayı, cennetin diğer bütün nimetlerine tercih edecek kadar bu işin aşıkları.. veya mümkünse, cehennem zebanilerine bir şey anlatmak için hiç çekinmeden cehenneme girebilecek hasbî ruhlar!. Evet işte bunlar, yaratılış gayeleri olan bu çok önemli vazifeyi ihmal ederlerse, dünyanın başına gelecek musibet ve belalar vize almış demektir.

Haftanın Duası

Rabbimiz! Sen'in fikr ü zikrinden uzaklaştıracak ne kadar meşguliyet varsa onların hepsinden bizi uzak

tut.. bu acz ü fakr içindeki kullarını hiçkimseye muhtaç olmayacağımız, başka hiçbir kapının önünde el açmak sefaletine düşmeyeceğimiz ölçüde fevkaladeden lütuflarınla zenginleştir; zenginleştir Ya Rab, zira hakikî veren yalnız Sen'sin, biz ise Sen'in kapının önünde bir "*nigâh-ı âşîna*" bekleyip duran kapıkullarıyız. Rabbimiz! Sinelerimize inşirah salmanı, yolumuzu, peygamberan-ı izamın, sıddıkların, şehitlerin ve salihlerin yolu eylemini istirham ediyoruz.

01.10.2010 - Vicdan Yalan Söylemez

İktisatçılar kitaplarında bir memleketin iktisadi hayatı adına yeni formüller oluştururlar. Mesela, bir vergi kanununa dair, mükellefi sımsıkı bağlayan, vergi vermeden kurtulmanın mümkün olmayacağı şekilde yeni maddeler koyarlar. Bunun ardından da şeytani bir fikirle bu vergiyi vermekten kurtulma yolları ortaya konulur. Binaenaleyh birbirini takip eden çözüm teklifleri ve aynı zamanda bunlardan kurtulma yollarının gösterilmesi, içinden çıkılmaz bir fasit daire oluşturur. Bu fasit dairede ne devlet umduğunu bulabilir, ne de mükelleften beklenen şey elde edilir. Hâlbuki evvela ma'şerî vicdanın tamir edilmesi lazım ve elzemdir. Onun için İslam başta bunu nazara verir. Millet, Allah'a inanmalı. Zira Allah'a inanmayanda her türlü gayr-i meşru hareket ahval-i adiyedendir. Allah'a inanma sayesinde ki, fert, bir meziyet ve fazilet abidesi haline gelebilir. Bu itibarla, yapılacak birinci ve öncelikli iş, saf ve dupduru vicdanlı fertlerin yetiştirilmesi olmalıdır.

Vicdanın her şeyi çözmede birinci anahtar olduğunu gösteren, asr-ı saadete ait bir hâdiseyi arz etmek istiyorum: Bir gayr-i menkulün ihtilafı durumu, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem)'e hakemlik yapması için getirilir. Efendimiz henüz şikâyet bildirilip dertler anlatılmadan, "Ben de sizin gibi bir insanım. Siz davalarınızın halli için bana geliyorsunuz. Bazınız diğer bazınızdan hüccet yönüyle daha kuvvetli veya üslup yönüyle ikna edici olabilir; böylece benim, işittiğime dayanarak onun lehine hükmetmem mümkündür. Kimin lehine, kardeşinin hakkından bir şey hükmetmişsem (bilsin ki), onun için cehennemden bir ateş parçası kesmiş oluyorum." diyerek bir hakikati dile getirir. -Bundan dolayı mahkemede hâkimin her şeyden önce bir muhasebe dersi vermesi sünnettir.- Bunu duyan iki sahabe de kendi haklarından vazgeçerirler. Ama mesele Efendimiz'e getirilmiştir bir kere ve Allah Resûlü onlara iki tarafı da memnun edecek bir çözüm sunmuştur: "Gidin, o malı eşit olarak taksim edin. Ve sonra kura çekin. Kime ne düşerse ona sahip olsun. Sonra da birbirinize hakkınızı helal edin. Allah'ın huzuruna hesabını veremeyeceğiniz bir şeyle gitmeyin."

Görüldüğü gibi vicdanlar dupduru ve inançla ma'mur olunca çözüm kolaylaşıyor. Evet, her fert, kendi içyapısıyla ictimaî bünye içinde yaşamaya ehil hale gelmişse, böyle fertlerin teşkil ettiği ictimaîde huzursuzluk ve ahenksizlik tasavvur edilemez. Bu itibarla da her şeyden evvela, vicdanın tamir edilmesi

lazımdır. İnsanlar Allah huzurunda hesap vermeye inanmalılar ki, bilerek yanlışlık yapmasınlar. Bir arpadan dahi Allah'a hesap vereceğini hesaba katan mümin bundan sonra zekâtını vermezlik edemez ve faize girme gibi meselelerden fersah fersah uzak kalmaya bakar. Binaenaleyh bu konuda şart-ı evvel vicdanların saf, dupduru ve temiz olmasıdır.

Bu şart yerine getirildikten sonra İslam'ın hal-i hazırındaki problemlere çaresi, faizin yasaklanması ve zekâtın bir farzı eda etme şuuruyla yerine getirilmesidir. Ayet-i kerimede Cenab-ı Hak, "Allah faizin bereketini keser ve eksiltir. Zekât ve sadakaları ise nemalandırır, geliştirir. Asıl geliştirme keyfiyeti zekât ve sadakalardadır." (Bakara, 2/276) ve "Faiz yiyenler mahkeme-i kübrada, Allah'ın huzurunda tıpkı şeytanın çarptığı kimsenin uykudan kalkışı gibi kalkarlar." (Bakara, 2/275) buyurmakta ve değişik vesilelerle bu işin vahametini bildirmektedir. Kur'an-ı Kerim bu prensiplerle menfinin önünü kestikten sonra, "Namazı dosdoğru, tastamam kılın, zekâtı verin." (Bakara, 2/43) diye müspeti yerleştiriyor. İnsan günde beş defa Allah'a olan ahd-ü peymânını yenileyince sair vazifelerini yapması da ona zor gelmeyecektir. Kur'an-ı Kerim'de namazdan sonra zekâtın anlatıldığı pek çok ayet vardır. Ve bunun etrafında o ciddi tahşidat yapmaktadır. Kim ne derse desin biz çok defa İslam tarihinde beşerin hiçbir dönemde yaşamadığı/yaşayamayacağı harikalarla karşılaşırız. Mesela, Ömer Bin Abdülaziz devrinde beşerin refah ve saadetinin arttığını ve iki uçtaki sınıfların erimesi ve bir orta sınıfın meydana gelmesi mevzuunda doruk noktaya ulaşıldığını müşahade ediyoruz. O gün öyle müreffeh bir dönem yaşıyordu ki, insanlar zekâtlarını verebilmek için sokak sokak, kapı kapı dolaşmalarına rağmen çok defa zekâtları ellerinde kalıyordu. Evet, o devirde bu mesele rahatlıkla halledilmişti. Çünkü veren her fert, Kur'an'ın, "Mallarını Allah yolunda harcayanların durumu, yedi sürgün verip her birinde yüz dâne bulunan bir başağın haline benzer. Allah dilediğine kat kat fazlasını da verir. Allah'ın lütfu geniştir ve ilmi her şeyi kaplar." (Bakara, 2/261) ayetine inanarak veriyordu. Böyle bir karşılığı düşünen her fert, seve seve bu cömertliği yapıyor, devletin ve milletin imdadına koşuyordu. Dolayısıyla da uç sınıflar teşekkül etmiyordu.

Herkes yanında çalıştırdığından memnun, o da kendisi için çalıştığı kimseden memnundu. Azatlı kölesi Yerge' Hz. Ömer'den, Nâfî İbn Ömer'den, Sâlim de Hüzeyfe'den ayrılmıyordu. Misaller sadece bunlarla sınırlı değil; hürriyetine kavuşturuldukları halde efendisinden ayrılmayan insanların sayısı pek çoktu. Onlar bulundukları evde bir köle ve hizmetçiden ziyade bir evlat gibi

bulunuyorlardı ve katiyen istismar yoktu. Ebu Zerr'in elbisesinin yarısı yeni, yarısı da eskiydi. Zira kumaşın yarısını kölesine elbise yaptırmıştı. Bu hizmetçinin, böyle bir efendiye karşı asi ve rahatsız olması mümkün değildir. Muhbir-i Sâdık insanlara yanlarında çalışanların kardeşleri olduğunu; yediklerinden yedirmelerini, giydiklerinden giydirmelerini emretmişti. Onlara güçlerinin üzerinde iş vermemeyi, şayet böyle bir iş söz konusu olursa onlara yardım edilmesini de söylemişti. İşte böyle bir toplumda asla karışıklık ve problem olmaz ve olamaz. Günümüzde ortaya çıkan ve çıkması muhtemel problemlerin izale edilebilmesi için İslam'ın getirdiği esasların dikkate alınması elzemdir. Özetleyecek olursak, evvela, ma'şerî vicdanın selameti, ikinci olarak, ribanın yasaklanması, üçüncü olarak ise zekâtın bir vacip olarak hayata taşınmasını sayabiliriz ve günümüzün problemlerinin aşılmasında bunlar çok önemli.. Ve aynı zamanda bunlar, hâlihazırdaki sıkıntılar ve kıyamete kadar zuhuru muhtemel bütün beşeri problemleri bertaraf edebilecek güçtedir.

- Fert fert insanların ma'şerî vicdanları düzelmeden toplum çapında problemlerin çözülmesinin imkanı yoktur.
- Efendimiz öncelikle insanların vicdanlarını belli bir kıvama getirmişti. Daha sonra ortaya çıkan sorunları çözmek ise son derece kolay olmuştu.
- Faiz, toplumu içten içe kemiren bir kurt iken, zekât ise toplumu baştan aşağıya diriltten bir iksir gibidir. Toplumu bu kurttan kurtarmak ve bu iksirle tekrar canlandırmak gerekir.

Sahih hadislerde büyük günahlar (kebâir) beş, yedi, dokuz, hatta yetmiş olarak zikredilmektedir. Bunlardan bazıları şunlardır: Allah'a şirk koşturmak, adam öldürmek, anne-babaya isyan etmek, zina iftirasında bulunmak, muharebe anında cepheyi bırakıp kaçmak, yalan söylemek ve zina etmek.

Burada bir hadis-i şerife dayanarak günah mevzuunda bilmemiz gereken bir prensibe dikkatlerinizi çekmek istiyorum: "İsrarla işlenen küçük günah küçük olarak kalmaz. İstiğfarla da büyük günah yerinde durmaz." Bir insan büyük bir günah işler de ardından Hz. Âdem gibi "Rabbenâ zalemnâ enfüsenâ - Ey bizim Rabbimiz, kendimize yazık ettik" (A'râf, 7/23) derse öyle büyük bir günah eriyip gider. Titreyen bir kalbe ve ürperen bir dimağa sahip olup, her günah arkasından içinde fırtınalar kopan bir insanın -inşallah- büyük günahı olmaz/olamaz. Devamlı küçük günah işleyen, mesela sokaklarda fuzuli gezen ve bunu ehemmiyetsiz zanneden bir insan, bu vaziyette o kadar günah işler ki, ihtimal hakiki manada haramlara girse bu kadar günah olmaz. Aslında en büyük

tehlike, tehlike olduğu bilinmeyen tehlikedir. En büyük günah, günah olduğu bilinmeden yapılan, bilinmeden yapıp da arkasından nedamet hissi ve vicdan ızdırabı duyulmayan günahdır. En küçük günah ise hemen onun arkasından ciddi bir nedamet hissiyle Mevla'nın huzuruna gidilerek ciddi nedamet duyulan günahdır.

Hz. Âdem "Velâ tekrebâ hâzihi'-şecerate - Şu ağaca yaklaşmayın" (Bakara, 2/35) sınırını aşarak memnu meyveye el uzatmıştı. Bu haddizatında bir zelleydi. Şeytan da "Üscudû = Secde edin" emrine itaat etmeyerek secde etmemişti. Vâkıa bu da büyük bir günahtı. Bununla beraber şeytanın günahı şeytanın küfrünü netice vermiş, Hz. Âdem'in günahı ise peygamberlik payesine dahi halel getirmemişti. Çünkü Hz. Âdem, cürmünü itiraf ederek huzur-u Rabbi'l-âlemine yönelmiş ve tam bir teveccühte bulunmuştu; şeytan ise, "Çamurdan yarattığın kimseye secde mi ederim! Benden üstün kıldığın adam bu mu?" diyerek tekebbür ve gurura kapılmıştı. (Bkz. İsrâ, 17/61)

Hâsılı, en büyük günah, günah olduğu bilinmeden yapılan günah, günah işlerken ızdırıp duyulmayan günah ve onu nedamet ve pişmanlıkla eritemediğimiz günahdır. En küçük günah ise, istiğfar ve tevbe potasında eriyip yok olan günahdır.

Cenab-ı Hak günah işlettirmesin. Şayet sürçer ve düşersek o zaman da tevbeyle irşad ve hidayet buyursun.

Haftanın Duası

Ey bütün hamd ü senâların biricik mercii Yüce Rabbimiz! Hazinelelerinden bizlere lutfettiğin bütün nimetler, kalblerimizi donattığın tüm zînetler ve ruhlarımıza sevdirdiğin topyekün güzellikler için biz de Sana hamd ve şükranlarımızı arz ediyoruz. Bahtına düştük, halimize merhamet eyle ve lütfen bu kadar ikram ve ihsanda bulunduktan sonra bunları geri almak suretiyle bizi ikab etme.. hoşnutluğundan mahrum bırakmak suretiyle cezalandırma!..

Sözün Özü

İnsan, Allah'ın bahşettiği nimetler ölçüsünde O'nunla münasebete geçmemişse, dünya sultanlığının üstünde tutacak kadar Müslümanlığın kadr ü kıymetini bilmiyor demektir. Böyle biri, önüne serilen hizmet imkânlarını değerlendirmek suretiyle rıza ve rıdvana ulaşma gayretinde değilse, o, ilahî ihsanlara karşı gözlerini kapatmış bir zavallıdır. Gırtlığına kadar nankörlük içine gömülmüş böyle biri için başka günah aramak manasızdır.

08.10.2010 - Ahiret Azığını Dünyada Hazırlamak Gerek

Bu husus, 20. asra ait bir marazi ruh haletidir ve bütün içtimai yapımızı tesir altına almıştır. Bugün insanlık, "Gerçek şu ki: Siz bu peşin dünya hayatına çok düşkünsünüz. Onun için âhireti terk edip duruyorsunuz." (Kıyâmet, 75/20) ferman-ı sübhânisini tasdik etmiş, fiili olarak, dünya sevgisini, dünya zevklerini tercih etmiş ve âhireti kısmen unutmuş gibidir. Bunun sonucu olarak da, "Bütün zevklerinizi dünya hayatınızda kullanıp tükettiniz, onlarla safa sürdünüz. Artık bugün dünyada haksız yere büyüklük taslamanız ve dinden çıkıp fâsıklık etmeniz sebebiyle sizi hor ve hakir kılacak bir azap ile cezalandırılacaksınız!" (Ahkaf, 46/20) tokadını yemeye hazır olmak lazımdır. Evet, bugünün insanı, bütün çalışma ve gayretlerinin neticesini, dünya meyveleri halinde yemiş adeta âhirete bir şey bırakmamış gibidir.

Bu arada, görenek ve tiryakilik belası ile bazı müminler de kimde ne görürlerse onu hemen almak istiyorlar. Bugünkü batı medeniyeti -hususiyile bu işin iktisadi yönü- tüketim üzerine kurulmuştur. Bizler, her halükârda kayıtsız şartsız batıyı taklit ettiğimizden ötürü bu mevzuda da adım adım onu izlemekteyiz. Batı, tüketime dayanan bir iktisadi sisteme sahiptir; biz de kendi dünyamızda bunu tesis etmeye çalışıyoruz. Bunun için lüks mobilya, lüks eşya ve herkesin yirmi kat elbisesinin olması adeta normal bir durum haline geldi. Sık sık araba değiştirmek, daha ucuz arabaların yerine sürekli daha lüksünü aramak ahval-i âdiyeden! Her gün yeni modelleri ile piyasaya arz edilen cep telefonları, bilgisayarlar ve çeşit çeşit elektronik eşyalar insanlar nazarında lüksü ihtiyaç hatta zaruret haline getirmektedir. Bunların hepsi batıdan gördüğümüz görenek ve tiryakiliklerdendir. Keşke, bütün bunların hesabını Allah'a vereceğimizi unutmasak..!

Müminler mutlaka para kazanıp zengin olmalı. Âyât-ı tekviniyeden istifade etmeli; ticari ve iktisadi hayatta mutlaka işi önde götürmelidir; götürmelidirler zira Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Medine-i Tâhire'ye ilk teşrif ettiğinde, Medine'nin bütün pazarlarında ticareti elinde tutanlar başkalarıydı. Kısa bir süre sonra Allah Resûlü, Yemen ve Şam arasında ticari kervanlar teşkil eden, bu kervanlar vesilesiyle de ticaret kanunlarına hâkim olarak Mekke'den gelen muhacirleri Medine'de ticarete yönlendirdi. Kısa bir süre sonra da iktisadi ve ticari dengeler Müslümanlar lehine değişti.

Şu an itibariyle Müslümanların giyiminden, ev ihtiyaçlarına kadar pek çok şey büyük ölçüde başkalarının elinde bulunmaktadır. İthalatın her zaman ihracattan fazla olması da bunu göstermektedir. Müslüman, ihtiyaçlarını onlardan alıp kullanmak zorundadır. Dolayısıyla mümin çalışıp kazanmalı, ticari ve iktisadi hayatta söz sahibi olmalıdır ama kenz yapmamalı (biriktirmemeli) ve tûl-i emellerle sarhoş olmamalıdır. O, tıpkı Resûl-i Ekrem, Sıddîk-ı A'zam ve Faruk-i Ekber gibi kazanmalı, ama bunu milletin, vatanının ve dini hayatının geleceği için sarf etmelidir. Resûl-i Ekrem'e, mal ve servet yığın yığın akıyordu ama O, onları hiç hazineye tutmuyordu. -İslam'ın para politikasını yazanların hep gaflet ettikleri bir husustur bu- Para bir taraftan giriyor, dibi delik cüzdana giren para gibi öbür taraftan çıkıveriyordu.

Ümmü Seleme'nin ifadesiyle Resûl-i Ekrem, "Allahu Ekber" deyip namaza duracağı zaman aklına bir şey geliyor. Koşa koşa eve giriyor. Bu esnada cemaat saf bağlamış haldedir. Birkaç dakika sonra sevinçle geliyor ve namazı kıldırıyor. "Ya Resûlallah, heyecan ve telaşın manası neydi?" diye soruyorlar. "Zekât malı vardı. Dağıtmamıştım, namaza duracağım zaman aklıma geldi. Ben de hemen gidip bunları dağıttım ve geldim." buyuruyorlar. İşte Hazreti Osman ve Hazreti Ali dâhil Raşit halifeler devrinde devletin para mevzuunda politikası bundan ibaretti. İslam devletine yığın yığın mal geliyordu ama onunla devlet mamur ve güçlü oluyordu. Mevlana Şiblî'nin tahkikine göre, Hz. Ömer devrinde her ihtimale karşı sadece Medine-i Münevvere civarında yedek olarak kırk bin at besleniyordu. Bu atlar harbe gitmiyorlardı; bunlar, Hz. Ömer'in nezareti altında harbe hazır bekletiliyorlardı. O günkü şartlar altında bu, takdir edilmesi gereken yüksek bir rakam sayılırdı.

Mümin, zengin olacak ama bunu devletine, milletine ve dinine, diyanetine sarf edecektir. Ve bu sayede o, -Allah'ın tevfik ve inayetiyle- kendisini Allah indinde mesuliyetten kurtaracaktır. Fakat bir kimse kendi nefsi için kenz yapar, evladım, torunum deyip mal biriktirmeye kalkışırsa, -Allah muhafaza buyursun- çok defa bu lüks, sefahat ve bu israf göreneği ve tiryakiliğe bağlı israfa dayalı iktisadi hayat, bizi baş aşağı götüreceğinden endişe duyulmalıdır. Ayrıca, şüpheli şeylerden kenz yapmak, başkalarına haram ve şüpheli şey yedirmenin haram olması bakımından da dikkat edilmesi gereken bir husustur.

Hâsılı, aile ve çocuklarımız için her açıdan daha iyi bir dünya kurma adına kazanalım ve o uğurda harcayalım. Kurduğumuz dünyada onlar gelsin ve rahat etsinler.

- Günümüzde insanlar marazi bir ruh haletiyle dünya hayatına dalmakta, ahiret hayatını ise hep sonraya bırakmakta; böylece peşin ama az bir menfaati, daha sonra elde edeceği kat kat karşılığa tercih etmektedir.
- Mümin kişinin zengin olması haddi zatında kötü bir şey değildir. Kötü olan, sahip olduğu bu zenginliği Allah için harcamayıp nefsi için biriktirmesidir.
- Allah Resûlü de devrinin en zenginlerinden birisi olabilirdi ancak O, bir taraftan gelen zenginliği diğer taraftan hemen sarf etmiş, elinde para biriktirmeyi hiç düşünmemişti.

Farzları bilmeyen bir kişinin nikâhı olmayacağı hükmü bir yönüyle doğru, diğer bir yönüyle ise doğru değildir. Bilmesi gereken farzları bilmeyen kimsenin nikâhı olmaz. Mesela, bir insan, imanın altı esasına inanması lazımdır. Bunlardan bir tanesine inanmayan, birinde tereddüt ve şüphesi olan bir insan din dairesi içinde bulunmadığından dolayı onun nikâhı da olmaz. Çünkü nikâh, müminler için dini bir kayıttan ibarettir. Kadınla erkek bu dini kayıt ve Allah tarafından vaz' edilen prensiplerle bir araya gelmektedirler/gelmelidirler.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'den naklen fıkıh kitapları evlilik için "icab-kabul" ve "şahit" şartlarını ortaya koyarlar. Biz, müminlerin bu şartlara uyarak aralarında izdivaçla bir bağ kurmalarına "nikâh" diyoruz. İmanı olmayan bir insan için bu manevi kayıt geçerli değildir. Binaenaleyh mümin olmayan bir kimseyle yapılan nikâh muamelesi geçerli olmaz.

Kimlerle evlenilemeyeceğini, yani evlenilmesi haram olanları Nisa sûresinde Kur'an-ı Kerim saymış, Efendimiz de bunlarla alakalı tafsili bilgiler vermiştir. Kur'an'da bununla ilgili ayet şöyledir: "Ey mümin erkekler! Şunlarla nikâhlanmanız haram kılınmıştır: Anneleriniz, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, kardeş kızları, kız kardeş kızları, sizi emziren sütanneleriniz, süt kızkardeşleriniz, kayınvalideleriniz, kendileriyle zifafa girdiğiniz eşlerinizden olup evlerinizde bulunan üvey kızlarınız. Fakat zifafa girmedığınız eşlerinizin kızlarını nikâhlamanızda beis yoktur. Keza öz oğullarınızın eşleri ile evlenmeniz ve iki kız kardeşi nikâhınız altında birleştirmeniz de haram kılınmıştır. Ancak daha önce geçen geçmiştir. Çünkü Allah gafur ve rahîmdir (çok affedicidir, merhamet ve ihsanı boldur)." (Nisa, 4/23) Kur'an-ı Kerim'in saydığı bu kimselere "muharremât" (kendileriyle evlenmek haram olan kadınlar) deniliyor.

Efendimiz: "Nikâhın en hayırlısı en kolay olanıdır." (Ebu Davut, Nikâh 32) buyurmuşlardır. Esasen bu ifadede, sorudan çok bir temenni var. Müminler

keşke bu hadise uysalar ve teamülleri, yanlış gelenek ve görenekleri aşıp bu hadisin ifade ettiği hakikati tam yaşayabilseler...!

Evliliği çok ucuz, çok rahat, çok fitrî ve herkesin rahat yapabileceği bir mevzu haline getirmek gerçekten hayati bir konudur. Zira evlenmek isteyen kimseler zaten birçok haramı aşıyorlar. Sonra bir de kız tarafının bu işte ortaya döktükleri ağır yükler var ki, bundan dolayı çok kimse ya korkuyor veya evlilikten vazgeçiyor. Hususiyle asrımızda, nefsinin oruç, riyazet ve züht ü takva ile gemleyemeyen kimseler için evlilik, haramlar karşısında farz haline gelmiştir. Müminler böyle bir mevzuda mutlaka kolaylık göstermeli ve günaha girmemede birbirlerine yardımcı olmalılar. Ben bunu söylüyorum ama kim uyar onu bilmem...

Sözün Özü

Kulluk, mutlaka çok ciddî ve titizlik içinde yerine getirilmelidir. Nasıl ki, misafirlere izzet ü ikram için çataldan kaşığa ve en güzel yemeklerden tatlılara kadar âdâb ü erkân adına her türlü ihtimam gösterilir öyle de ibadet ü taat da en az bunun kadar titizlik ve dikkatle ele alınmalıdır. Bu, hayvaniyetten çıkıp nefsi bırakmanın ve kalb ve ruhun derece-i hayatına yükselmenin çok önemli bir yoludur. Fert bu vazifeleri şuursuzca ama erkanına riayet ederek ifa etmekle sorumluluktan kurtulabilir ama böylesi ibadetlerle kalbî, ruhî hayatın inkişaf etmeyeceği de bir gerçektir.

Haftanın Duası

Kâinatın bütün zerrelerinin, hep birlikte ve tek başlarına, acz ve fakr lisanı ile mevcudiyetine ve birliğine şehadet ettikleri Sâni-i Hakîme hamd u senâ ve şükürler olsun. Kâinatın tilsimini açıp, âyâtını keşf ve beyan eden Rasûl-ü Ekrem'in, Peygamber hanesinin kutlu sakinlerinin ve ashab-ı kirâm efendilerimizin hazineleri sonsuz salât ü selâmlarla dolsun. Rabbimiz! Bizi, her halimizde (gıll u gıştan uzak) dupduru ve Sana karşı ubudiyetimizde kemâl noktasını ihraz edebilmiş kullarından eyle. Amin...

15.10.2010 - Hayatın Mülk ve Melekût Cihetleri Temizdir

Eşyanın bir mülk bir de melekût ciheti vardır. Cismaniyete ait gözle gördüğümüz şahadet âlemi (fiziki alem), eşyanın âlem-i mülk cihetidir. Melekût ciheti ise, ruhanî, ledünni hikmet ve maslahatların cevalangâhı, ruhun otağı ve tahtgâhı olan bir âlemdir. Melekût âlemine ıttıla peyda eden kimseler, ister tecrübeyle, isterse müşahede ve mükâşefesi açılmak suretiyle bir manada öbür âleme muttali olur ve orayı görebilirler. Ayrıca şu müşahede ettiğimiz âlemde, her şeyin bir mülk, bir de melekût ciheti vardır. Binaenaleyh, her şeyin mülk yönünde bazı bulanıklıklar ve manası insana hoş gelmeyen şeyler olabilir. Oysa ki bunların melekût yönleri her zaman parlaktır. İsterseniz konuyu biraz daha açalım:

Mesela, burnun içindeki bezlerin salgılarının dışarı çıkması veya karındaki gazın boşalması mülk yönüyle mide bulandırıcı bir keyfiyet taşımaktadır. Yine kar ve fırtına gibi şiddetli musibetlerde insanın hoşuna gitmeyecek hususlar söz konusudur. Hâlbuki bunların melekût cihetleri çok farklıdır. Burnun o yapışkan maddeyi ifraz etmesi çok önemlidir. Binaenaleyh bu durum insana bakan yönüyle nahoş gibi görünse de bu tür görünmenin verâsında, melekût yönünde ve arka planında pek çok fayda ve maslahatlar vardır. Kar, zahiren soğuk ve sevimsiz görülür. Hâlbuki kar, aheste aheste toprağa siner ve bazen yağmurdan daha faydalı olur. Zira yağmur, tozu toprağı siler götürür ama kar, toprakta bir sultan gibi oturur ve bahara kadar ne getirmişse hepsini toprağın sinesine işleyiverir. Öyleyse mülk cihetinde karın soğukluğunun yanı başında toprağı beslemesine ve bahar için medetresan olmasına bakılmalıdır. Bu tür misalleri çoğaltmak mümkündür.

İşte bu misallerde olduğu gibi, hiçbir şey hem mülk hem de melekût cihetiyle çirkin değildir. Mülk cihetiyle nahoş gelen şeylerin melekût cihetleri her zaman parlaktır. Ancak rahmet, nur, yağmur, hayat gibi bir kısım şeyler vardır ki, bunların hem mülk, hem de melekût cihetleri şeffaftır, güzeldir ve şayan-ı tebcildir.

Hayatın ne mülk, ne de melekût yönü tenkit edilemez. Evet, hayat adına tenkit edilecek hiçbir husus yoktur. Bunu anlamak için evvela cemadat (şuursuz varlıklar) ve nebatat (bitkilerin) durumuna inmek gerekir. Gelin, bir dağın, bir

ağacın veya taşın durumuna bakalım. Onların münasebetleri sadece bulundukları yer itibariyledir; hatta bulundukları yerlerle dahi tam bir münasebetleri yoktur. Anlaşma, konuşma manasına anlama durumları asla mevzu bahis değildir. İnsan, hayat vasıtasıyladır ki içinde bulunduğu vasat ve sahanın dışında pek çok âlemle dahi çok ciddi ve derin münasebetler kurma imkânına sahiptir. Bu itibarla biz, mülk ve melekût yönüyle hayatı hep parlak ve şeffaf buluyoruz.

Meselenin diğer bir yönü de şudur: Bazı şeyler vardır ki, bunların mülk yönü zahiri esbaba verilebilir ve akıl o hususta aldanabilir. Ancak hayat böyle değildir. Hayatın mülk yönü de, melekût yönü de katiyen esbaba verilmez. Mesela bir insan, "Ben lokmayı ağzıma koydum." diyerek lokmayı ağzına koymayı nefesine isnat etmekle şirke girmiş olmaz. Belki tam ehl-i tahkik ve huzurun bu mevzuda söylemesi gereken bir sözü söylememekle uygun bir ifadede bulunmamış olur. Yoksa lokmayı ağza koyduran Allah'tır. Ancak zahiren lokmayı ağza koyanın insan olduğu da açıktır.

Başka bir misal daha arz edeyim. İnsan yiyip de içinde hazmettiği metabolizma artıklarını dışarıya çıkarır. Bu çirkin bir fiildir. İnsan, "def-i tabi yaptım" diyerek bu fiili Cenab-ı Hakk'a isnat etmeyerek kendisine verir. Çünkü bunun mülk tarafı çirkindir. Bu itibarla da Zât-ı Akdes'in tenzihine vesile olsun diye bunlar esbaba isnat edilir. Zaten esbap, Zât-ı Uluhiyet'e isnadı çirkin olan bu tür şeyler, onlara isnat edilsin diye vaz'edilmiştir.

Hayata gelince, hayatta ne insanı mahcup edecek, ne de yaratılması yönüyle Allah'tan başkasına isnat edilecek bir durum söz konusudur. Çünkü hayatın muttarıd (yeknesak akan) yönü dahi çok garip ve aciptir. Dahası hayat bugün hala bir sır oluşunu devam ettirmektedir. Oyleyse hayatı sebeplere isnat etmek mümkün değildir. Hayat şu anda vardır; mülk yönüyle vardır ve sırtında bir cismi taşımaktadır. Melekût yönüyle de hayat, sebepler, illetler, hikmetler ve maslahatlar âleminde dahi ancak Allah tarafından yaratılmıştır. Çünkü bir hücreyi teşkil eden materyal meydandadır. Ne denli ve ne çeşit aminoasitler o hücreyi meydana getiriyorsa bunlar bilinmektedir. Ancak buna rağmen hala bir hücre bile yaratılamamaktadır. ("Yaratılamamaktadır" ifadesini söylemek caizdir. Fakat "bir hücre yaratılmaktadır" sözünü söylemek caiz değildir.) Yaratılamamaktadır çünkü bu işi Allah yaratır. İşte böylece ne mülk ne de melekût yönüyle hayatı esbaba isnat etmek mümkün değildir. Aslında hiçbir şeyin melekût yönünü esbaba isnat etmek makul değildir.

- Bizler, olayların çoğunlukla sadece mülk cihetini görmekteyiz. Bu sebeple bazı olaylar zahiren bize çok çirkin gelebilir. Ancak melekût tarafına muttali olunduğunda son derece nezih oldukları müşahede olunur.
- Hayat, Allah'ın yarattığı ve esrarına hala varılamayan büyük bir nimettir. Hayatın hem mülk hem de melekût yönü son derece nezihtir. Hiçbir çirkinlik bulunmaz.
- Olayların zahiri yüzündeki çirkinlikleri yaratan da Allah'tır. Ancak bu çirkinlikleri O'na isnad etmememiz için Allah, sebepleri perde olarak yaratmıştır.

Evet, yokluk bir azaptır. Bu hususu uzun boylu araştırmaya gerek yok; zindanda doğru dürüst bir hayat yaşanmamasına rağmen yokluğun ne manaya geldiğini zindandakilere sorsanız, ebedî yok olmaktansa, burada ebedî kalmayı tercih ederiz derler. Ayrıca, yokluğun ne demek olduğunu, idamlık birinin cezasının müebbet hapse çevrilmesi için bin yere başvurmasında ve o anki ruh haletinde görmek de mümkündür. Zira bir idamlık, parmaklıkların arkasında hayatının sonuna kadar yaşamayı, bin defa yok olup gitmeye tercih eder.

Bu konuda hiç unutmadığım bir hadiseyi bir kere daha ifade etmek istiyorum. Edirne'de, genç bir imamken -askerlikten evvel- iki idamlıkta -kanun öyle dediği için ben de aynı tabirle dile getirmek istiyorum- ruhanî reis olarak bulunmuştum. İsmi Rasim olan bir idamlığa, idam edileceği duyurulunca aklını kaçırmıştı. İdam edileceği sırada boynuna gömleği takılırken ben onun yanında bulunuyordum. Boynuna yaftayı asarken adeta kaçacak bir yer arıyordu. Onu o halde görenler davranışlarından aklî muvazenesinin yerinde olmadığını anlamışlardı. Boynunda yaftası ile idam edilmeyi beklerken sadece bir adamın ismini sayıklıyordu. "O gelecek, beni kurtaracak" diyordu. Ben de kendisine bir iki defa yüzüne: "Senin için tek bir yol var, sen artık gidiyorsun, gideceğin yer adına Amentü'yü söylersen kurtulacaksın." demiştim. Fakat o kadar şaşkın bir halde idi ki, beni hiç dinlemiyordu. Sürekli kaçacak bir delik arıyor gibi bir hali vardı. İpi boynuna takarken de mecnun olmasına rağmen halen kaçmak istiyordu.

İkinci bir idamlığın bu son vazifesi de bana verilmişti. Yanına oturdum. Hiç unutmam, gayet mert bir çocuktü. Âmentü'yü yarıya kadar okudu; sonra dili dönmedi. Daha sonra, "abdest alsan" deyince, elini ayağına götürmeye çalıştı ama ayaklarını yıkayamadı. Bu zatın, abdest alırken ayaklarını yıkayamadığını hiç unutmam. Ben kendisine Âmentü'yü tekrar ettirmeye çalışırken bir aralık

bazı şeyler mırıldandı. Onu dikkatle dinleyince: "Acaba beni bir kere daha adlî tıbbâ gönderseniz, belki bana deli derler ve biraz daha yaşarım." dediğini anladım. Ona artık yeniden adlî tıbbâ gitmenin mümkün olmadığını, meclisin ve reis-i cumhurun kararı imzaladığını söylediysem de idam olmamak ve yaşamak için çırpınıp, kurtulma yolunu arıyordu.

İşte bu hadiseler, yokluğun nasıl bir felaket olduğunu bildirmesi açısından gayet manidardır. Dirilmemek üzere yok olmayı düşünmek insan için bin ölümden beterdir. İhtimal, ehl-i dalâlet ve küfür bile, öldükten sonra binde bir dahi olsa dirilmeye ihtimal veriyorlar ki, vicdanları bir nokta-i istinad buluyor ve bütün bütün hezeyana girmiyorlar. Yoksa sadece dirilmemek üzere kabre girmek düşüncesi bile insanı hayattayken bitirir ve bu meselenin ızdırabı onu daha ölmeden öldürür. Evet, bir insanın bu dünyada öldükten sonra dirilmeyeceğine ve yok olmaya inanması, cehennem azabından daha korkunçtur. Bu inançtaki bir kimseye, öldükten sonra yaşayacağını ama her gün kendisinin sımsıcak hamama sokup çıkarılacağını söyleseler eminim o buna razı olacaktır.

Netice itibariyle denebilir ki, insan fıtratı yok olmaktansa cehennemî bir hayata dahi rıza gösterecektir.

Sözün Özü

İnsanların ve topyekun dünyanın İslâm'a uyanması için, Hz. Sadık u Masduk'un takip ettiği çizgide bir yol ve metot takip etmek gerekir. Hz. Sahib-i Hakikat'ın ifadesiyle, Bir tek insanın hak ve hakikate uyanması, yeryüzünde yığın yığın koyunların ve develerin tasaddukundan daha hayırlıdır.' Çünkü bir insanın hidayetine vesile olmak, daha dünyada iken onun vicdanındaki cenneti ona duyurmak, ahiretteki Cennete de onu hazırlama demektir.

Haftanın Duası

Rabbimiz! (İçimizden yükselen) şu nida, mahzun ve münkesir kalblerin nidasıdır; o nidaya icabet edecek Yegâne Zat da Sensin.. ey dua ettiğinde darda kalmışın duasına icabet eden! Kusurlarla âlûde olsak da, gaflet denilen illetten bir türlü kurtulamasak da işte yine Sana el açtık.. va'd-i ilahîni gerçekleştir ve dualarımıza icabet buyur.. bizi dalaletle saplananların ve gazabına uğramışların mahrumiyetine uğratma. Sen bizim Mevlâmızsın; teveccühünle bizleri serfiraz kılacağını ümit ediyor ve kereminle muamelede bulunacağını umuyoruz...

22.10.2010 - İslâm Hayata İstikamet Kazandırmıştır

İnsan bazı hakikatlere kalb yoluyla muttali olur; gözün göremeyeceği şeyler kalb yoluyla görülebilir. Bazen de hiçbir kitabın yazmadığı, anlatmadığı meselelere yine kalb ve his yoluyla aşına olur insan. Fakat her insanın hissi farklı olduğundan ve içinde bulunduğu âlemin rengini alıp değerlendireceğinden ötürü herkes isabetli bir hüküm veremeyebilir ve körlerin fil tarifi gibi hakikati sadece bir yönüyle değerlendirme durumunda kalabilir. Hiç fil görmemiş a'mâların, filin bir yerini tutarak fili tarif etmeleri gibi insanlar da verdikleri hükümlerde bir kısım isabetsizlikler izhar etme durumuna düşebilirler. İnsanda her ne kadar asıl mesele kalb ise de her fert kalben müşahadesiyle verdiği hükümlerde bazen değişik hava ve tesirler sebebiyle, bazen de insanın seradan süreyyaya kadar alçalma ve yükselme arasında, alçalıp hayvanlaşma veya yukarıya çıkıp melekleşme arasında seyriyle bu mertebelerin hükmüne tabi olarak vereceği hükümler isabetsiz olabilir. Onun için İslam, doğrudan doğruya insanın içi, kalbi, letâifi ve selim fitratı olan bir kaynaktan doğan hakikatlere bir akıntı vermiş; bunları bir mecraya çevirmiş ve insanın sinesinden doğan kulluk ihtiyacını; namaz, oruç, zekât şeklinde formüle etmiştir.

Hıristiyanlık Hak bir din idi ve elinde Allah'tan gelme hak bir kitap vardı. Fakat zamanla bir anlamda muvazene bozuldu. Yaratıcı Allah'tır dedikleri halde, Hz. Mesih'e de ulûhiyet isnat etmeye durdular. Allah "Göklerin ve yerin yaratıcısı, ezeli ve ebedi Hâlıktır." dedikleri halde Hz. Meryem'i -hâşâ- Allah'ın hanımı gibi gösterdiler ve Hz. Mesih'e Allah'ın oğlu deyiverdiler. Bütün bunlar tevhitte muvazeneyi bozma manasına geliyordu. Çünkü bir varlık ya müstağni-i alel ıtlaktır ya da muhtâc-ı mutlaktır. Allah, müstağni-i alel ıtlaktır. O, Hz. Mesih ve Meryem olmadan evvel kimseye ihtiyacı olmadığı gibi onlardan sonra da ihtiyacı yoktur. Allah muhtac-ı mutlak olmadığına göre, bunun ortası da yoktur. Mesih ve Meryem, tarihin belli döneminde arz-ı dîdâr etmiş müstesna simalardır. O devreye kadar Allah (celle celaluhu) -hâşâ ve kellâ- Hıristiyan'ın zihnindeki bu mevhum ihtiyacı ne ile giderdiği sorusunun cevabı yoktur. Keza Yahudilik de Hz. Üzeyir'i aynı şekilde ele almıştır. İslam'a göre bu düşünce tarzı tevhiddeki muvazeneye ters ve fikrî bir inhiraftır. Allah, Allah'tır, ezeli ve ebedidir, hiç bir şeye ihtiyacı yoktur. Hz. Mesih ve Meryem ise Allah'ın kuludurlar. İşte Kur'an bu şekilde Hıristiyan ve Yahudi'nin itikadını da tadil etmiş ve aynı zamanda düşünceye ayrı bir istikamet kazandırmıştır. Bazı

tarihçilere göre Yahudilik maddiyeci; Hristiyanlık da tamamen spritüalist bir zihniyetin temsilcisidir. İslam bir taraftan bu maddeciliğe şiddetli bir tokat indirmiş, her şeyi maddeye irca edenlere "dur" demiş, diğer taraftan da ruh da vardır madde de; ikisi de ayrı tecellilerdir. Biri kudret, irade ve meşîetten ise, öbürü de âlem-i emirdendir demiş ve dayanaksız faraziyelerin önünü alarak tefekküre bir istikamet kazandırmıştır.

Kendisine Cenab-ı Hak kulluğun erkân ve âdâbını öğreteceği ana kadar Resûl-i Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem) de nasıl kulluk yapılacağını belirleyemiyordu. Ama yine de kulluk yapmaya çalışıyordu. Hz. Aişe'den rivayet edilen bir hadiste -ki, bunu başkalarından duymuş olması lazım- Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Hira dağında bir mağaraya çekilip orada uzun zaman ibadet ettiği anlatılır. Bu ibadetin nasıl olduğunu tam olarak bilemiyoruz. Biz bundan, Hz. İbrahim'den, perdeler altında, o güne kadar devam ede gelen kulluk şekli nasılsa öyle ibadet ettiğini anlıyoruz. Ama Efendimiz kulluk yapardı. Kur'an gelince kulluğu formüle etti ve hayat-ı içtimaiyeye ayrı bir istikamet verdi.

Efendimiz çok afifti. İçinde putların dolu olduğu Kâbe yıkıldığında O Kâbe'yi yapmada çalışıyor, Cahiliye putperestlerinin Ficar harplerine iştirak ediyor, Kâbe halkının yanında yerini alıyor ve Hılfu'l-Füdûl'da bizzat bulunuyordu. İslam geldikten sonra, Allah nerede, ne zaman ve nasıl harp edildiğini öğretti: "Kim, savaşı Allah yolunda ve Allah düşüncesi ile yapıyorsa o, Allah yolundadır; gayrisi Allah yolunda değildir. Allah'ın yüce ve yüksek adının âfâk-ı âlemde bayraklaşmasına matuf yapılan savaş Allah yolundadır." Beyanlarıyla İslam, savaş sistemine de böyle bir istikamet kazandırıyordu.

Bütün bunlarla İslam'ın topyekûn bir hayata istikamet kazandırdığı söylenebilir. Aslında beşer bünyesinde, kalbinde, ruhunda ve dimağında mündemiç olarak bulunan hakikatler İslam sayesinde neşv ü nema bulma imkânını buldu, beşerdeki büyük potansiyel enginlik inkişaf etti. Medeni milletlere, medeniyet muallimi olma halini ve ufkunu kazandıran İslam'la insanda canavarlığa sarf edilebilecek güç, cesaret, şecaat.. gibi vasıflar hakperestlik istikametinde kullanılma istikametini elde etti.

İslam tarihi ve İslam medeniyet tarihi üzerine araştırmalar yapan insaflı müsteşriklerden birisi şunları söyler: "Beşer, Hz. Âdem'den Hz. Muhammed devrine kadar elde edebileceği terakkinin ancak yüzde yirmi beşini kazanmıştır. Hz. Muhammed, getirdiği esaslarla fikre ve hayata kazandırdığı istikamet

sayesinde yüzde yirmi beş daha terakki etmiş ve yüzde elliye ulaşmıştır. O günden bu güne, o formülleri kullana kullana biz ancak yüzde yirmi beşlik bir mesafe kat edebilmişizdir. Ve beşerin terakkisi için tanıdığımız en son noktaya, -ümit ediyoruz ki- bundan sonra ulaşacağız."

Evet, İslamiyet'in gelmesiyle fikir, artık tam istikamet kazanmıştır. Bugünkü ilmî ve fikrî tıkanıklık inşallah erbabının elinde, demirin Hz. Davut'un elinde balmumu gibi yumuşak hale gelip istenilen kalıba girmesi gibi kamet-i kıymetine uygun şekilde açılacak ve inkişaf edecektir.

- İslam, hayatın her yönüne bir istikamet kazandırdığı gibi aynı zamanda ahirete ait de yönlendirmelerde bulunmuştur. İnsanın kulluk ihtiyacını; namaz, oruç, zekât ve hac şeklinde formüle etmiştir.
- Hak din olarak gelen İslam, diğer dinlerin inhıraf ettikleri mevzularda gerçeği açıklayıcı beyanlarıyla insanların dini hayatına istikamet getirmiştir.
- Aslında, İslam'ın gelmesiyle insanlığın dimağında potansiyel olarak bulunan hakikatlerden inkişaf etmeyenler inkişaf etmiş, inkişaf edenlerse daha bir gelişip serpilmiştir.

Pek çok sahih hadis-i şerifte nazar'ın hak olduğu ifade edilmektedir. Bunlardan birinde Allah Rasulü, "Nazardan Allah'a sığın. Çünkü nazar gerçektir" (Buhari, Tıb, 36; İbn Mâce, 2/1159) buyurmaktadır. Günümüzde hususiyle ruhla ve ruhçulukla meşgul olanlar, cinlerle temas temin edenler nazarın, fizik alanında da izahını yapmaya çalışmaktadırlar. Onlara göre insan vücudunun neşrettiği bir kısım şualar, karşı tarafla rezonans olduğu zaman bir çeşit tesir etmekte ve insanı yere serebilmektedir. Halk arasında nazar, "Falan köyde filan adam kocaman bir kayaya baksa onu parçalar" şeklinde iştihar etmiş ve ulum-u mütearife haline gelmiştir. Binaenaleyh nazarı tekzip ve inkâra ne medar, ne de mesağ vardır.

Nazar, insanın kazandığı şeyin bereketine de tesir edebilir. Mesela kendisine nazar edilen insanın kazancının başına bazen bir gaile ve bela gelebilir. Bu nazar, kazancı haram etmez ancak kazanılan şeyin yümnünü, bereketini azaltabilir. Allah Rasulü (sallallâhu aleyhi ve sellem), nazar değmesine karşı, Ayetü'l-Kürsî, İhlâs, Felak ve Nâs surelerini okumuş, Ashabına da bunları okumalarını tavsiye buyurmuştur. Ayrıca meşayih ve ehl-i keşf, nazarın etkisinden korunmak veya nazar isabet etmiş ise kurtulmak için Kalem suresinin 51. ve 52. ayetlerinin okunmasını tavsiye etmişlerdir. Kalem suresinde

adı geçen ayetlerin anlamı şöyledir: "O kâfirler Zikr'i (Kur'an'ı) işittikleri zaman, hırslarından neredeyse bakışlarıyla seni kaydıracak, âdeta gözleriyle yiyecekler! Ve o "delinin teki!" derler. Delilik nerede, o nerede? Kur'an'ın hiç delilikle ilgisi mi olur? Kur'an olsa olsa, sadece bütün insanlara bir derstir." (Kalem, 68/51-52) Hatta bazen bu ayetin arkasından halka halinde Ashab-ı Kehf'in isimleri de yazıla gelmiştir. Bu ayetin ve Ashab-ı Kehf'in isimlerinin okunması hadis-i şeriflerle sabit değilse de ehl-i keşfin bulmasıyla sabittir ve inkâr edilmeyecek kadar kuvvetlidir. Binaenaleyh kötü nazarların nazarından korunabilmek için bu dualar yapılabilir, sonra da ciddi bir tevekkül ile -inşallah- nazar bertaraf edilmiş olur.

İnsan her an Allah ile münasebeti güçlü olmadığından ervah-ı habise, cinler ve şerirler onun boşluklarından girip ona tesir edebilirler. Burada bir kanundan bahsetmek istiyorum. Cin taifesinin, insanlarla alakalarının olduğu bir gerçektir. Ancak bunların zararlı olmaları, insanın zarara müsait bir hal içinde bulunmasına bağlıdır. Bu şerli taife, insanın isyan, laubalilik ve gaflet gibi hallerinden istifade ederek bu açık deliklerden içeriye girebilir ve hükümlerini icra edebilirler. Ama onlar, teslimiyeti güçlü, kalbi her an ilahi âlemle donanımlı kimselere asla tesir edemezler.

Hâsılı, kazanca da nazar tesir edebilir. Bundan korunmak için evvela, helalinden kazanılmalı; ikincisi, malın zekâtı verilerek Allah yolunda sigorta edilmek suretiyle teminat altına alınmalı; üçüncü olarak, o malı iyi yolda sarf etme kanaat ve niyetinde bulunulmalı ve son olarak da yukarıda ifade edilen dualar yapılmalıdır. İşin doğrusunu "Allâmu'l-guyûb" olan Allah bilir.

Sözün Özü

İman-küfür arasında dağlar, tepeler vardır ama farkına varılmadan atılan her adım insanı küfrün gayyâsına yuvarlayabilir. Düşüncede başlayan inhiraflar, zamanla davranışlara akseder ve tıpkı kimyevî maddelerin istihalesinde olduğu gibi, insanın duygu ve düşünce dünyasına akan şeyler hiç farkına varılmadan o duygu ve düşünceleri değiştirebilir. Üstad, sünnet kaynaklı bu espriyi çok güzel ifadelendirir: 'Her bir günah içinde küfre giden bir yol vardır.'

Haftanın Duası

Bütün iyilik ve hayırlar ancak Kendisinden beklenen ve bunları vermeye sadece Kendisi muktedir olan Yüce Rabbimize hamd ve minnet, Enbiyalar Serveri Efendiler Efendisi'ne, ehline ve ashabına salât ü selam ediyor, her zaman dokunduğumuz kapının tokmağına şimdi bir kez daha dokunuyoruz: Rabbimiz! Dünyanın dört bir bucağında iman ve Kur'an meşalesini tutuşturup canlı tutmaya çalışan kadın-erkek bütün kardeşlerimize, arkadaşlarımıza ve dostlarımıza - Efendimiz'e tabi olarak - salât ü selâm eyle ve bereketinle lütufta bulun. Amin...

29.10.2010 - Mü'minlere Asla Kırılmam

Ben fakir, günah işleyen, cürme giren, yanlış iş yapan ve müminlerin itibarlarını rencide eden kimseler hakkında ne kötü düşünür, ne de kötü bir şey söylerim. Sadece şöyle bir duygu ve düşünce içinde olmak isterim: Dün arkadaşlarımla aynı solukları alıyor, aynı heyecanı yaşıyor, aynı heyecanla belli bir istikamete doğru koşuyor, içimizde taşıdığımız bu muhabbetten etrafımızı haberdar kılmak istiyorduk. Bugün bu arkadaşlarımızdan bazıları baş aşağı gitti ve çamura düştü. Şimdi benim ona tekme vurmam büyük bir mürüvvetsizlik, haknâşinaslık ve sadakatsizlik olur. Şayet o arkadaş bir çamurun içine düştüyse benim yapacağım şey, elini bana uzatacaksa elimi ona uzatmak olmalıdır. Hatta daha da ileri giderek, icabında belime kadar çamurun içine girmeye ve onu oradan çıkarırken boğulmaya da hazır olduğumu söyleyebilirim.

Kanaat-i acizanemce mü'mine düşen de bu olmalıdır. Aslında, bütün mümin kardeşlerim için de düşüncem hep bu olmuştur. İster bir ışık arkasından gitsin, ister bir nur'a ve cı'ya bağlansın, isterse bir cu'nun etrafında helezonlar çizsin, bu mücrimin günahkâr yüzü, hepsinin ayağını bastığı toprağı sürme diye gözüne çekmeye hazırdır. Ben daima mümin kardeşlerim hakkında, "Allah hepsinin makamlarını âlî etsin, cennetü'l-firdevsiyle mesut ve bahtiyar kılsın" diye dua ederim. Dinime hizmet eden kimseleri -şayet varsa- kusurlarıyla serrişte etmez, takdirle alkışlarım.

İsterseniz küçük bir örnekle konuyu müşahhaslaştırayım: Nuayman, Bedir ashabındandı, Allah ve Resûlü'nü çok seviyordu. Ancak onun bir zaafı vardı. İçki yasak edilmiş olmasına rağmen yasak edildikten sonra da birkaç defa sarhoş olacak kadar nebiz içmişti. Bunun üzerine Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) huzuruna getirildi ve kendisine had vuruldu. Had vurulurken kendisine hakaret edenler de oldu. Bunun üzerine Allah Resûlü kaşlarını çattı ve şöyle buyurdu: "Susun, ona bir şey söylemeyin. Zira o, Allah ve Resûlü'nü sever."

Başka bir misal: Hatip bin Beltea da Bedir ashabındandı. O, Mekke Fethi'nin hazırlıkları aşamasında "Resûlullah Mekke'nin fethi için geliyor. Başınızın çaresine bakın" şeklinde bir mektup yazıp Mekke'ye göndermişti. Vâkıa bu, hakiki mümin için bir hıyanettir. Mektup, Allah tarafından Efendimiz'e bildirilir. Allah Resûlü, Seyyidina Hz. Ali ve Mikdat İbn Esved'i vazifelendirdi, onlar mektubu bir kadının saçları arasına gizlenmiş olarak bulup getirdiler. Bunun

üzerine Allah Resûlü, Hatip'i çağırıp bu hareketinin sebebini sorunca Hatip bin Beltea şöyle cevap verdi: "Ya Resûlallah! Hüküm vermede acele etme. Benim çocukluğum Mekke'dedir. İstedim ki bazı kimselere bu geliş haber vereyim de aile efradımı himaye etsinler."

Hatip fedakâr bir sahabiydi. Hanımını ve çocuklarını Mekke'de bırakıp gelmişti ve onların Mekke fethi esnasında kâfirler tarafından ihanet edilip öldürölmelerini istemiyordu. Ne var ki onun yaptığı bu iş bir içtihad hatasıydı. O esnada orada bulunan Hz. Ömer kılıcını yarıya kadar çıkardı ve "Ya Resûlallah! İzin ver şu münafığın boynunu vurayım" dedi. Bunun üzerine Allah Resûlü şöyle buyurdu: "Hayır ya Ömer! Allah nazar-ı muallâsıyla Ashab-ı Bedre teveccüh buyurdu ve "Bedir'de bulunanlar ne yaparsa yapsınlar hepsini affettim" dedi."

Bu misallerden, Resûl-i Ekrem'in kendi safındaki insanlara olan bakış keyfiyeti çok net bir şekilde anlaşılmaktadır. Aynı zamanda Allah'ın nasıl muamele yaptığı da müşahade edilmektedir. Bize düşen de Allah ve Resûlü'nün ahlakıyla ahlaklanmaktır.

Hâsılı, biz, kim olursa olsun mübtediliğimizin, rüşde eremeyişimizin ve henüz bedeviyette bulunuşumuzun muktezası, klikler arasındaki farklılığı ciddi cephe farklılığı halinde mütalaa ve mülahaza ederek birbirimize hücum ediyoruz. Bu mücrim ve günahkâr kardeşiniz belki kendi anlayışına muhalif bir meşayih tarafından beklemediği yerde en büyük hakarete maruz kamıştı. Elini öptüğüm, iki defa alnıma koyduğüm ve kendisinden beni bir iftar sofrasına davet etmesini beklediğim zâtın, mübarek bir Ramazan-ı Şerif ayında yanlışlıkla beni büyük gören arkadaşlarımla yanında "Falan Efendi sizi ziyarete gelmiş" diye takdim ettikten sonra benim mücerred oluşumu serrişte ederek bana bir mücrim nazarıyla bakması beni iki büklüm etmişti. Bununla beraber öyle demeyeceğini bilsem -Allah biliyor- gider o zatın elini bir daha öper, onun gönlünü almaya çalışırım.

Bir başkası ise yakama sarılmış, beni sarsmış ve zındıklara yapmadığı bir muameleye tabi tutmuştu. Bununla beraber kalbimde herhangi bir değişme olmamış, sadece bakış, zaviye farklılığı var demiştim. Mübtedilikten kurtulamamış, müminlere karşı müsamaha keyfiyetini kavrayamamış bu insanlara, şayet seviyem müsait olsaydı el kaldırıp "Ya Rabbi! Bu insanları irşad ve hidayet eyle" diye dua edecektim.

Evet, tekrar edeyim; ben müminlere karşı asla kırılmam. Bütün kardeşlerime

de bunu tavsiye ederim. Ellerini, ayaklarını öpme pahasına bana küfretsin, hakaret etsinler fakat hiç kimse mümin kardeşlerine karşı cephe almasın ve onlarla asla vuruşmasın...

Bu konudaki hükmümü tekrar ederek bu faslı noktalamak istiyorum: Başlı külahlıların, çenesi sakallıların vuruşmaya karışmaları karşısında da ben "bunlar dış mihrakların tahrikiyle hareket ediyorlar" deyip hidayet dileklerimi tekrarlayacağım.

- Mü'min kişi de bazen hatalar yapabilir. Ayağı sürçüp düşebilir. Bize düşen ona bir tekme de bizim vurmamız değil, elinden tutup kaldırmaya çalışmamız olmalıdır.
- Allah Rasulü, onunla kader birliği yapmış insanlara karşı son derece vefalı davranıyor ve onların küçük-büyük bütün hatalarını affetmeyi tercih ediyordu.
- Allah, imanlı kişiyi saygıdeğer kılmıştır. Bu saygının gereği olarak da mü'minlerin birbirlerine karşı daima affedici, hoşgörülü ve merhametli olmalarını istemiştir.

Bence eğitimde, sistemin yeterli, imkânların kâfi ve vâfi olup olmayışına bakmadan daha ziyade her fert, değişik hizmet sahalarını değerlendirmek suretiyle, bu millete karşı vermesi gereken şeyi vermelidir. Ne bir nebi, ne bir veli, ne de bir mürşid, yapacağı işleri yapabilmesi hususunda katiyen vasatın müsait olmasını beklememiş, kanun ve nizamın kendisine belli imkânlar bahşetmesini intizar etmemiş, aksine en küçük imkânları, en verimli şekle getirme yollarını araştırmışlardır.

Bir insan düşünelim ki, onu zindana koymuşlar. Ayağına pranga, boynuna tasma, koluna da zincir vurmuşlar. O insanı görevliler, gece saat 1'den sonra dışarıya salıp yarım saat gezdirdikten sonra içeri alıyorlar. İşte bir mümin, böyle bir durumda bile "Şu yarım saatlik dolaşma imkânını değerlendirebilir miyim?" duygu ve düşüncesi içinde olmalıdır. Aksine, "İmkânlar elversin ben de şöyle şöyle hizmetler ederim" duygusuyla bir kenarda oturup kalma katiyen doğru değildir. Bir mümin, Allah'ın bahşettiği imkânları sonuna kadar değerlendirerek, samimiyet ve hüsnü niyetle her zaman didinip duran bir aksiyon insanıdır.

Cân-ı gönülden koşturmaya bir örnek mesela, bir kimse vaiz olarak bir yere tayin edildi. Bu zât, haftanın yedi günü mescid mescid, sokak sokak dolaşmalı, icabında kahvelerde konferans vermek suretiyle halkın içine girmeli ve onlara

hak ve hakikati anlatmalıdır. Keza bir muallim, tayin edildiği okuldaki öğrencilerin sinelerine kendi duygu ve düşüncelerini boşaltabilecek fırsat ve vesileler aramalı ve onları sahil-i selamete çıkarma derdiyle kıvranıp durmalıdır.

Kâinatta cebri olan şu kanun çok önemlidir. Şöyle ki canlı cansız her şey hep kendi nev'inin hâkimiyeti arkasında koşar. Mesela kaktüslerin ve dikenlerin öñü alınmazsa, cihan kaktüsle ve dikenle doluverir. Cansızlar, tohumlarını atıp üzerine konan arının ayağına yapışarak veya rüzgârı fırsat ve ganimet bilerek başka taraflara gider, nev'i çoğalsın ve hâkim olsun diye hep aşılama yaparlar. İşte bu, âlemşümül ilâhî bir kanundur. Mümin de iradesiyle bu kanuna uymalı, her yana tohumlarını saçmak için sancı çekmeli ve bu sancıyla hep kıvrım kıvrım kıvrınmalıdır.

Bunun için de imkân beklenmemeli ve vasatın tebessüm etmesi intizarına girilmemelidir. Kur'an-ı Kerim, mümini her mevsimde meyve veren bir ağaca benzetir. (Bkz. İbrahim, 14/25) Onun kolu-kanadı kırılrsa bile o kafasıyla cihanlarla oynamalıdır. Bir ayağı alınsa, seke seke de olsa yine vazifesini yapmalıdır; zira onun dünyaya gönderiliş gayesi Allah'ı tanıyıp etrafına tanıttırmasıdır.

Hâsılı, müminler hâlihazırdaki fırsatları değerlendirip çalıştılar mı, meselelerin muhasebesini ve muhakemesini yaptılar mı bilemiyorum ama bildiğim bir tek şey varsa o da şudur: Vazifesini yapmamış, efkâra girememiş ve kalplere taht kurup oturamamış kimseler Allah'ın huzurunda yakalarını kurtaramayacaklardır.

Sözün Özü

Çocuk eğitimi için anne ve babanın yetiştirilmesi çok önemlidir. Baba babalığını, anne de anneliğini bilerek kendilerine düşen vazifeleri bihakkın yapmalıdırlar. Bir anne her hangi bir işte çalışıyor bile olsa, akşam eve geldiğinde çocuğuyla yakından ilgilenmeli ve ona anne şefkatini dolu dolu yaşatmalıdır. Anne ve baba şefkatinden mahrum çocuklar, içinde bulundukları toplumdan kopuk yaşar hatta zamanla toplum düşmanı bile olabilirler.

Haftanın Duası

Rabbimiz! Dualarımızı kabul buyur.. acimize, zayıflığımıza, düşmüşlüğümüze ve muhtaç oluşumuza merhametinle mukabelede bulun.. (aşılmaz gibi görünen) zorlukları bizim için kolaylaştır.. gaye-i hayallerimize hakikat urbası giydir.. bizi dünya ve ahirette utanılacak durumlara düşmekten muhafaza eyile! Bütün bunları Sen'den, Sen'in güzel isimlerinin hakkı için ve Efendimiz Hazreti Muhammed Mustafa hürmetine dileniyoruz Rabbimiz! Salât ü selâm Efendiler Efendisi'nin, güzide âilesinin ve yıldızlar kadar parlak ashab-ı kiramının üzerine olsun!

05.11.2010 - Mesleğimiz İnsanlığa Hizmettir

İnsanın kendi kendini tanıması en zor meselelerdendir. Sokrates'in mektebinin kapısında "Kendini bil" ifadesinin yazılı olduğu söylenir. Bütün tasavvuf mekteplerinde "Nefsini bilen Rabbini bilir" çok meşhur bir söz haline gelmiştir. Bu sebeple biz, ferden ferda mükellef olduğumuz meselelerde Efendimiz'in ıslık tutması altında bize düşen vazifeleri bilmeye çalışmalıyız.

Bizler, emri bi'l-ma'ruf nehy-i ani'l-münkerle mükellefizdir. Herkes derecesine, kendi seviyesi ölçüsüne göre irşad ve tebliğ yapabilir, ilmi ve kültürü seviyesinde hak ve hakikatleri anlatabilir. Herkes belli bir muhitte müessir olabilir ve seviyesine göre bir hâle meydana getirebilir. Böyle olmaması mümkün değildir. Çünkü Cenab-ı Hak ferden ferda bizi bu esaslarla mükellef kılmışsa, demek ki bu iş teklif dâhilinde olan bir husustur. Binaenaleyh bu, teklif-i mâlâ yutâk (götürülemeyecek bir yük) değildir.

Cenab-ı Hak, "Ey müminler! İçinizden hayra çağıran, iyiliği yayıp kötülükleri önlemeye çalışan bir topluluk bulunsun." (Âl-i İmran, 3/104) buyurmaktadır. Demek ki biz, her birerlerimiz böyle bir cemaatin ferdi olma durumundayız. Aksi takdirde Allah'ın emri, teklif-i mâlâ yutâk olurdu. Öyle ise şimdi biz bu vazifeyi nasıl yapabiliriz? Sorusunun cevabını aramalıyız. Evvela, Fahr-i Kâinat Efendimiz Mekke ve Medine devrinde nasıl yapmışsa biz de öyle yapmalıyız.

Fahr-i Kâinat Efendimiz her meselede bizim için yol gösterici bir rehberdir. Âlem hürriyete kavuşunca sevinir, biz ise Resûl-i Ekrem'e ümmet olduğumuz için mesut ve bahtıyarız. Binaenaleyh Efendimiz'den rahmet yeli ile gelen yağmurlar gibi bize de şakır şakır ferman gelmektedir ki; pekâlâ bu fermanlarla kendimize çeki düzen verebiliriz. Onun için kafamız yetmese bile akl-ı kül olan hakikat-ı Ahmediye (aleyhisselatü vesselam)'ın ziya-ı sermedîsi altında meselelerimize çözüm getirebiliriz.

Bu meselenin diğer yönüne gelince, Allah, asrımıza dahi irşad ve tebliği esas alan bir kısım mürşidler lütfetmiştir. Bu mürşidler her tarafta harıl harıl kurslar ve mektepler açarak, halkın dinine ve mukaddeslerine bağlı bulunan heyecan abidelerinden istifade etmek suretiyle milletin maneviyatına ve irfanına hizmet etmektedirler. Öyle ise aklı her şeye yetmeyen kimseler de bunları dinlemeli ve mutlaka bir vazife almalıdırlar. Bu dirayetli kimseler de, insanların kabiliyet ve istidatlarına göre onları orada istihdam etmelidirler. Bu,

o büyüklere mahsus bir husustur. Gerisi Cenab-ı Hakk'ın sevk ve istihdamına kalmış bir husustur.

Bana göre bugün meseleyi dağıtmaya hiç lüzum yoktur. Nerede bulunursak bulunalım ferden ferda günümüzde en mühim iş irşad ve tebliğdir. Hayatımızın gayesi, fitratımızın neticesi bu olmalıdır. Vazifemiz, ağustos böceği gibi şu dünya ağacı üzerinde kaldığımız müddetçe çatlayıncaya kadar Rabbimizin adına bülbül olmak ve hep O'nu terennüm etmek olmalıdır. Bu işi bu şekilde yapmak, sonra da gerisine karışmamak bir kulluk işidir. Mesela herhangi bir insanı Rabbiyle buluşturma azmi içine girmiş bir kimse şöyle-böyle yolunu yöntemini tayin etmişlerle meşgul olmamalı, mütereddit, mütehayyir ve bir manada çamuru misk u amber diye yüzüne gözüne süren insanların elinden tutarak onlara ışık göstermelidir. Ayrıca, siyasi-gayri siyasi herhangi bir kliğe mensubiyet içinde hareket etmemeli, hakikat-i Ahmediye (aleyhisselatü vesselam)'ın kudsi dairesi içinde bulunan bir fert olarak sadece "Hak" demelidir. Kendisine "Sen nesin?" diye sorulduğunda da şöyle cevap vermelidir: "Ben ümmet-i Muhammedim. Hz. Halilurrahman'ın milletindenim. Allah'ın kullarındanım. Kur'an'ın cemaatindenim. Mahiyetim itibariyle hiçbir kıymetim, rengim ve şeklim yoktur. Ben sadece bir reşhayım ki O'ndan gelen şualarla ancak bir mahiyet iktisap ederim. Sonra da buharlaşıyorum, insaniyet semasına yükselir ve oradan da katreler halinde aşağıya doğru akmaya çalışırım. İşte ben buyum ve bu halimle hizmet etmeye çalışıyorum."

Hâsılı, her insan kendi yerini bihakkın bilemeyebilir. Bu sebeple de o, bu işi iyi bilen rehberleri dinlemeli, çeşitli girizgâhlarda ve kavşaklarda durup "hizmet budur" diyenlere kulak vermeli ve denen şeyler sahabenin hizmet stiline uyuyorsa o yola girerek kendisine verilen vazifeyi yapmaya çalışmalıdır. Çok uzun boylu vazife aramaya lüzum yoktur. Elverir ki herkes kendisine düşen vazifeyi ifa etsin. Bunları yaparken bir kısım ard fikirlerle sürtüşmeye girilmeyecektir ve girilmemelidir de. Çünkü bizim ne ard fikrimiz, ne de gizlimiz-saklımız var. Biz, halkı kuşkulandıracak düşünce, niyet ve tavırlardan müberra ve münezzehiz. Bir kere Rabb-i Kerîmimize gönül verdik ve O'nun rızasını tahsilden başka hiçbir şey düşünmüyoruz. O bizim için bir oyun sahnesi ve sahası hazırlayıp ışığı, dekoru ve kostümü ayarladı. Sonra kulları olan bizleri sahneye sürüp, "şu oyunu oynayın" dedi. Ne zaman geriye alacağını bilemiyoruz. Biz, verilen rolümüzü iyi oynamaya bakacak ve perde kapanınca da kaybolup gideceğiz. Bütün kalbimizle O'nu bekliyoruz. Şahsen ben, üzerimdeki ağır yükün ne zaman alınacağını ve terhis edileceğimi bir askerden daha iştiyaklı

bekliyorum. Çünkü burada oynadığımız oyunları beceremeyip mahcup bir şekilde sahneden aşağıya inme de vardır. Biz bir kul oyuncuyuz. İpler ve her şeyin dizgini O'nun elinde, her şeyin anahtarı O'nun yanındadır. Arz ve semanın hazineleri O'nun nezd-i ulûhiyetinde ve O, her şeye sahip mâlikü'l-mülktür. Bizler ise gassalın elindeki meyyit gibi hep O'na tâbiyiz. Rabbim bu duygu ve düşünce ile bizi mamur ve payidar eylesin.

- İnsanlığa hizmet etmek ve bu çerçevede yapılan irşad ve tebliğ, her seviyedeki Müslümanın üzerine düşen bir vecibedir.
- Her insan kendi başına, istenen seviyede hizmet edemeyebilir; bu sebeple "hizmet budur" diyenlere kulak verip kendisine verilen görevleri yerine getirmeye çalışmalıdır.
- Hizmet eden insanlar, bu hizmetlerini herhangi bir ard düşünce beslemeden sırf Allah rızası için yapmalı ve herhangi bir beklentiye girmemelidir.

Yapılan nasihatlere karşı reaksiyon gösteriliyorsa o kişinin üzerine gitmemek ve mümkünse alternatif çareler aramak gerekir. Mesela benim mürted ve mülhid değil ama namaza yanaşmayan, ihtimal namaz teklifi benden geldiği için ona soğuk bakan bir kardeşim olsun. Hemen şunu ifade edeyim ki, küçükten gelen teklifi kabul etme, insanların çok azında bulunan bir fazilet tavrıdır. Onu, herkesten beklemek de doğru değildir. Onun için Allah (cc), Efendimiz'in büyük vazifesi karşısında baba ve annesini kendisine muhatap yapmamış, onları Hanif olarak vefat ettirmiş ve öbür âlemde de -inşallah- cennetine koyacaktır. Evet, Cenab-ı Hak, Efendimiz'in anne ve babasını O'na ümmet olma durumunda bırakmamıştır. Çünkü bu durumda evlatlarından gelen teklifi reddetme ihtimali söz konusudur. Zira iki Cihan Güneşi'nin yanında neşet eden ve orada hayatının büyük bir kısmını geçiren ateş babası Ebu Leheb, ateş babası olmaya devam etmiş ve bu ilahi meşaleden asla istifade edememiştir. Bütün civanmertliğine rağmen Ebu Talip'e de bu ilahi memba ve havuzdan istifade etmek nasip olmamıştır. Çünkü kendi yetiminin dinine girme ruh haleti ona bir hâil ve perde olmuştur. Ancak Efendimiz'in amcalarından mesela Hz. Abbas, Hz. Hâris ve Hz. Hamza Müslüman olmuşlardı ki bunlar, Efendimiz'le hemen hemen aynı yaşlardaydılar ve O'nun arkadaşı konumundaydılar. Bu itibarladır ki, küçükten gelen teklifin reddedilmesine biraz da tabii nazarla bakmak gerekir.

Bir kardeşime namaz kılması için nasihatte bulunduğum zaman bana

reaksiyon gösteriyorsa o takdirde bana düşen namaz ve niyazlı arkadaşlarımın onunla münasebet kurmasını temin etmektir. Mesela düşünelim ki, benim hizmet-i imaniye ve Kur'aniye çizgisinde beraber olduğum bir grup arkadaşım var; zaman zaman onlarla bir araya gelip fikir teatisinde bulunuyoruz. Bu durumda namaz kılmayan kardeşimin -bir de benden büyükse- daima tâli derecede kalması, içten içe kardeşlik hisleriyle bana bağlı olsa bile ben elde avuçta bir gül gibi dolaşırken onun kapı arkasında kalması kendisini bana karşı reaksiyona sevk edebilir. Bu, bir insan ruh haletidir. Binaenaleyh onu bu türlü reaksiyona sevk etmemek için bana düşen vazife şudur: Kendi arkadaş muhitime demeliyim ki, bundan sonra beni aramak istediğiniz zaman kardeşim Ali'yi arayın. Bir yardım talebiniz olursa ona gidin. Telefonla sorarken onu da sorun. "Sizin evinize çay içmeye gelelim yahut biz falan yerde olacağız. Sen de bize katıl" deyin ve bu tür alternatif yollar deneyin.

Hâsılı, insanları rencide etmemek, Hakk'ın hatırını âlî tutmak gerekiyor. O arkadaşına namazı en iyi hangi tavır ya da hangi insan anlatacaksa ona fırsat verilmeli ve sû-i zanlarla mesele içinden çıkılmaz hale getirilmemelidir.

Sözün Özü

Eğer bir topluluk, Cenâb-ı Hakk'ın rızası istikametinde hareket ediyorsa yaptığı şeylerde başarılı olsun veya olmasın, o, Hakk'ın rızasını kazanmış demektir. Dinî hizmetler adına atılmış her adımı aynı şekilde değerlendirmemiz mümkündür. Ayrıca, farklı farklı insanların aynı duygu ve düşünce etrafında birleşip hizmet etmeleri ilâhî inâyetin bir tezahürüdür. Diğer taraftan da, birlik ve beraberlik, inayetin celbine önemli bir vesiledir.

Haftanın Duası

Ey rahmet dalgalarıyla kâinatı kuşatan ve ey mağfiretine had-hudud olmayan Rabbimiz! Gönüllerimizi ve bütün kullarının kalblerini iman, İslam ve Kur'an yolunda hizmete tevcih buyur.. Sineleri bize düşmanlıkla köpürüp duranlara karşı yardımcımız ol ve bizi sevip hoşnut olduğun amelleri işlemeye muvaffak kıl... Efendimiz Hazreti Muhammed'e, aile efrâdına ve bütün ashâb-ı güzînine salât u selâm ederek bunları Senden dileniyoruz; dualarımızı kabul buyur Rabbimiz!..

12.11.2010 - Omzumuza Konulmuş Bir İhsan-ı İlâhî

Üstad hazretleri Allah yolunda yapılan hizmetin ihsan-ı ilahî olarak omzumuza yüklenmiş olduğunu söyler. Evet, bütün bütün her şeyin şirazedene çıktığı bu dönemde, çok kıymetli bir vazife ile tavzif edilen Müslümanlar bu hizmetlerini canları pahasına mutlaka ihya etmelidirler. Bu vazife Allah'tan bize, dünyada eşi menendi olmayan bir mazhariyet ve lütuftur. Haddizatında şu çok zor zamandaki vazife, niyabeten Efendimiz'in vazifesini yüklenme manasına gelmektedir. Şâh-ı Geylânî'nin kendi ifadesiyle ehl-i hizmete zahîr olması, Hz. Ali'nin ta on dört asır öncesinden Kur'an'a hizmet edenlere arka çıkması, pek çok rüyada Hz. Pîr-i Muğan'ın hizmet erlerini hiç yalnız bırakmamaları, günümüzde yapılan hizmetlerin çok önemli olduğunu göstermektedir.

Tabii bu iltifatlar, sadece görüldüğü şekilde ele alınmamalı, bilakis bu zamanda iman ve Kur'an hizmetine yeni bir şekil ve metot kazandıran müminlerin, bu gayretlerin içine daha akıllıca ve mantıklı olarak girmeleri gerektiği açısından ele alınmalıdır. Dahası, Anadolu insanına bir fikir vermesi, "es-Sebebu ke'l-fâil - Sebep olan yapan gibidir" fehvâsına mâsadak olması, bu mevzuda yapılacak bütün hayırlara delâlet etmesi açısından da ayrı bir ehemmiyet taşımaktadır. Binaenaleyh hak yolunda hizmet veren kimseler bu iltifat ve ihsanlara her zaman mazhar olabilirler. Bu iltifatlar, dünyanın çeşitli yerlerinde hizmet eden müminlerin misyonlarının ne kadar şerefli olduğunu, bu zatların bu misyonu sahiplendiklerini ve bu mücadelede onların ve bizlerin arkasında olduklarını gösterir. Zaten biz, ruhanilerin bizden çok uzak olduğu kanaatini de taşımıyoruz. Nerede oturursak oturalım, oradan mana âleminin büyüklerinin ruhanîyetlerine birer pencere açıldığına/açılacağına ve bizim halimizi müşahade ettiklerine/edeceklerine inancımız tamdır.

Bu bakımdan zamanımızda, O'nun yolunda olmanın neticesi hizmet veren müminler, çok büyük ve önemli bir hizmetin altında bulunduklarının şuurunda olmalıdırlar. Cenab-ı Hakk'ın rahmetinden niyaz ederiz ki yolunda koşturan kardeşlerimizin iştîyakını -daha önceki yıllardaki gibi- coştursun, onları ve bizleri Efendimiz'in davasına, daire-i kudsiyesine yeni hizmetler etme imkânı ve şerefiyle bizleri şerefyâb kılsın. Zira O'nun yolunda olmanın aşk, şevk ve coşkusu kazanılıp belli bir seviyeye geldikten sonra, ihlâs ve samimiyet aynı coşku ve heyecan içinde korunamaz ve aynı tempoda hareket edilemezse, en azından mevcut muhafaza edilemediğinden bu emanet alınıp bir başkasına

verilebilir. Bu, Allah'ın değişmez kanunudur. Evet, âdet-i ilâhî hep böyle cereyan etmiştir. O yüzden koşturmanın yanı başında refûze olmamak ve dışarıya itilmemek için her zaman O'nun dergâh-ı ulûhiyetine teveccüh edip dua dua yalvarmak gerekir.

Ben -ihtimal- kendi hesabıma biraz konuşacağım; fakir, cami kürsüsünde yaptığım mev'izelerde benden beklenen fonksiyonu eda edemediğimden, kürsünün elimden alındığı kanaatini taşıyorum. Bu hususta tek tesellim de, Cenab-ı Hakk'ın bana daha küçük dairelerde, daha değişik şekillerde kardeşlerimle, belki daha hızlı yeni hizmet imkânları verip beni bir kez daha imtihan etmiş olmasıdır. Bu imtihanı da, takdir, teklif ve ihsan buyrulan lütufları değerlendirdiğimiz nispette kazanabileceğimizi ümit ediyoruz. Ancak her zaman böyle olursa, Cenab-ı Hakk'ın bizi refûze etmeyeceğini O'nun engin rahmetinden bekleyebiliriz...

Burada değinmek istediğim bir başka mevzu daha var. Bu hizmete başlayan ilk kimseler arasında öyle bir uhuvvet vardı ki dıştan gelip bu mümin kardeşlerimizin arasındaki kardeşliği görenler hayretlerini saklayamaz ve şöyle derlerdi: "Aman Allahım! Bu ne uhuvvet, bu ne kardeşlik!"

Evet, kardeşlerimizin derin bir iştiyak ve tahassür içinde birbirlerine sarmaş dolaş olmaları, Allah'a giden yolda hizmet edip koşmaları, hemen her gün belki evine uğradığı kadar bu din kardeşlerinin yanına uğramaları onlarda çok ciddi bir coşku ve heyecanın ifadesiydi. Bu kardeşlerimize Cenab-ı Hak bir hamlede çok büyük işler yaptırdı. O kadar ki bizden evvelki Kur'an talebelerinin otuz seneye sığdırmayacakları şeyleri, Rabbim bu hizmette koşturan müminlerin sa'yine - imtihan da olabilir - bir hamlede lütfetti. Ancak unutulmaması gereken bir husus var ki o da bu ihsan ve lütufların birer imtihan ve armağan olduğudur. Ayrıca bu gayretler daha ciddi, daha çalımlı ve daha sistemli bir şekilde çoğaltılmalı ve belli bir hedefe ulaştırılmalıdır ki devam etsin. Aksi takdirde - tekrar ifade edeyim- refûze olma ihtimali vardır. Zira Cenab-ı Hak iştiyakla kendi yolunda koşanları korursa da, bu mevzuda hizmet içinde hep aynı canlılığı taşımayan kimseleri koruyacağına dair bir teminatın olduğunu söylemek mümkün değildir.

- Allah yolunda yaptığımız hizmetler bizim kabiliyet ve istidatlarımıza göre verilmiş değil; bir ihsan-ı ilahî olarak omzumuza yüklenmiştir.
- Allah, günümüzün hizmet erlerine daha öncekilere nasip olmayan bir nimet olarak kısa bir zamanda birçok iş yapmayı bahşetti.

- Hizmet edebilmeyi bir nimet olarak değerlendiren insan, bu nimetin kesilmemesi için hizmetlerinde hep aynı canlılığı korumaya gayret etmelidir.

Merhum Necip Fazıl, hakiki mü'mini, iyice sıkıştırılmış bir şeker kalıbına benzetir ve "Mü'min sıkıştırılmış şeker gibidir, deryayı tatlandırarak güce sahiptir." derdi. Evet, iyi inanmış ve inancını tavırlarına, davranışlarına da yansıtabilmiş bir insan, çevresi için rahmettir; o, bir ölçüde etrafındaki herkesi ve her şeyi tatlandırır.

İşte, bayram da, kısalığına rağmen haftaların, hatta ayların varidâtını, hayrını, bereketini ve neşesini bağrında saklayan bir zaman dilimidir. Bayramda Cenâb-ı Hakk'ın öyle ekstradan teveccühleri ve sürpriz ihsanları vardır ki, onlara bayram olmayan on günde, belki bir ayda, belki on ayda, belki birkaç senede ulaşamaz. Yapılan bütün hayır ve hasenât ancak Cenâb-ı Hakk'ın teveccühüyle değer kazanır; bayram işte öyle bir ilahî teveccühün en önemli vesilelerindendir; adeta bir ömrü tatlandırarak kadar engin ilahî lütuflara mazhar olma vaktidir.

Bayram, kulluk vazifesini eda etmiş olma ve Cenâb-ı Hakk'ın gufrânına kavuşmuş bulunma ümidiyle gelen gönül inşirahıdır. Biz, başka şeylerin değil ancak hata ve günahların ağırlığından kurtulmuş olmanın bayramını yaparız. Alvar İmamı'nın, "Mevlâ bizi affede bayram o bayram olur / Cürm ü hatalar gide bayram o bayram olur" sözleri genel duygu ve düşüncemizi çok güzel ifade eder. Evet, bizim bayramımız Allah'ın rahmetinin enginliği ve o rahmetten nasiplenme beklentisi üzerine bina ettiğimiz bir bayramdır.

Bizim bayramlarımız başka kültürlerin karnaval ve kutlamalarından çok çok farklıdır. Mü'minlerin tavır ve davranışlarında bayramlarda bile laubâlilik, taşkınlık ve dengesizlik asla görülmez. Mü'minlerin, dengeli hareketlerinde, vakur davranışlarında, derin bakışlarında hep Kur'ân'a uyanmış ve Kur'ân dinlemiş olmanın ciddiyeti vardır. Onlar, her zaman olduğu gibi bayramlarda da Allah'a ve Peygamber'e açık durur; başkalarıyla münasebetlerini saygı, sevgi ve şefkat yörüngeli götürürler. O mübarek günlerin hiçbir anını heder etmemeye çalışırlar.

Bildiğim kadarıyla, Peygamber Efendimiz döneminde bayram günlerinde işler tatil edilmiyordu. İnsanlar günlük işlerini yine yapıyorlardı. Bayram namazı ve hutbesiyle o günü diğerlerine göre daha farklı karşılıyorlardı; sonra da birbirlerine tebessüm teatisinde bulunuyor, fakiri-fukarayı gözetiyor ve eşe-

dosta yemek yediriyorlardı. Günümüzde, bayramlar biraz da bizim kendi törelerimizin rengine bürünüyor. Böyle mübarek bir gün bahane yapılarak tatil ilan ediliyor. Kabir ziyaretlerine daha bir ehemmiyet veriliyor. Sıla-yı rahim adına gidip gelmeler, arayıp sormalar bayrama ayrı bir derinlik kazandırıyor. Anne, baba ve çocuklar arasındaki münasebetler bir kere daha pekiştirilmiş oluyor. Çocuk yuvaları ve huzur evleri gibi yerlerde ziyaretçi bekleyen ve arayıp soranı olmama talihsizliğiyle kıvranan kimseler ziyaret ediliyor, sevindiriliyor. Böylece, bir yönüyle, daha geniş manada bir sıla-yı rahimde bulunuluyor.. Cenab-ı Allah'ın af ve mağfiretine erme ümit ve beklentisi esas olmakla beraber, temelde dine aykırı olmayan, belki asıl kaynaklar itibarıyla dine dayanan ama zahiren örflerimizden, adetlerimizden kaynaklanan şeyler de bayrama farklı manalar katıyor.

Sözün Özü

İMüslümanlık, ne liberalizm ne kapitalizm ne de materyalizm-komünizm vb. sistemlerin ön gördüğü bir sistemdir. O, apayrı bir dinamizm ve güç kaynağının adıdır. O, insanı maddî, manevî, bedenî ve ruhî bütün değerleriyle inkişaf ettirmenin, geliştirmenin değerler üstü değerlere ulaştırmanın, işlettirmenin adıdır. Bir diğer ifadeyle kalbi kadar kafasını, kafası kadar bedenini ve bedeni kadar da ruhunu işlettirme disiplini.

Haftanın Duası

İBir sözü diğerine engel olmadan kâinattaki bütün varlıklarla aynı anda ayrı ayrı konuşan, hiçbir dua diğerine mani olmadan ve hiçbirini diğeriyile karıştırmadan bütün dualara birden cevap veren ve ısrarla isteyenlerin ısrarı Kendisini asla usandırmayan yüceler yücesi Rabbimize kâinatın zerrelere adedince hamd ve şükür, Efendimize ve aile halkına ve güzide arkadaşlarına salât ü selam ediyor, her zaman yüz sürdüğümüz kapının önünde içimizi dökmek üzere bir kere daha tazimle eğiliyoruz: Rabbimiz! Tevfikinle bizi, sevip hoşnut olduğun güzellikleri işlemeye muvaffak kıl. Amin..

19.11.2010 - İrşatta Usûl Nedir?

Çok tecrübelerle sabit olmuştur ki, insanların üzerine aşırı derecede gitmeler çok defa reaksiyona sebebiyet vermekte, hatta böyle bir durum onları dinî hayattan kaçırmaktadır. Bu sebeple yakın ve uzak dairemize karşı ibadet ü taat aşk ve şevkini verme mevzuunda, aşırı derecede insanların üzerine gitmenin çok doğru olmadığı görülmüştür.

Fukaha, bir hadis-i şeriften istinbat ederek sekerat halinde olan bir kimseye kelime-i tevhidin zorlayarak söylettilmesinin yanlış olduğu hükmüne varmıştır. Çünkü -Allah korusun- o kimse, içinde bulunduğu ruh haleti itibariyle "demiyorum" derse baş aşağı gidebilir ve çok defa son sözü de bu olabilir. Kişinin kalbinde bu kelime ve manaya karşı duyacağı nefretle buradan göç edip gitmesi büyük bir hüsrana olur. Bunun yerine, adeta bir musiki edası ile ve tatlı bir üslupla onun yanında tehlilde bulunma (Lâ ilâhe illallah deme) daha matlup sayılabilir. Böylece ihtimal biz incitmeyecek ve rencide etmeyecek şekilde "Lâ ilâhe illallah" deriz ve onun içinde ümit tomurcuklarının neşv ü nema bulmasını temin etmiş oluruz. Şayet kişi, bundan da rahatsız oluyorsa üzerine hiç gitmemek daha uygun olur. Aksine, kalbinde bir saygı, sevgi ve muhabbet varsa o anlık ruh haleti içinde onu da kaybetmesi mümkündür.

Fukahanın bu konudaki istinbatını bütün hayata teşmil etmek mümkündür. Bu sebeple inanç konusunda da insanların üzerine doğrudan doğruya gitmemek, mümkünse onları değişik yaklaşımlarla yumuşatmak daha uygun olur. Yılanı delikten çıkarmanın da bir usûlü vardır. Eğer yılan, vücudunun bir kısmıyla girdiği deliğe tutunursa, tutup çekseniz de kopar da fakat geriye gelmez. Ancak salıverirseniz, o da yürümeye durur ve tam o esnada çekip çıkarırsınız. İğne vururken hekim hastanın kendisini sıkılamasını, gevşek durmasını ister. Aksi takdirde enjekte edilen ilaç içeri girmez. Bu sebeptendir ki, evvela hastanın kendisini rahat bırakması temin edilir. Daha sonra da enjekte edilen ilaç rahatlıkla bünyeye zerk edilir.

Basit ve avamca misalle bir hususu daha arz etmek isterim: İrşad ve tebliğ, günümüzde en mühim meselelerden biridir. Ancak bu vazife mutlaka tekniğine göre yapılması lazımdır. Eğer camiye gelen insanlara hizmet etme metodu bilinebilseydi, şimdilerde çok daha güzel şeyler olabilirdi. Ne var ki biz, çok defa nefret ettirip insanları kendimizden kaçırmışızdır. Bir büyüğün ifadesiyle biz,

acelece ve acemice müdahalelerle insanları etrafımızdan uzaklaştırdık. Eğer tatlılıkla bu işi yapsaydık halk, bir hâle gibi etrafımızda halka teşkil edecek ve bizi bir mürşit gibi dinleyecekti. Ama ille de olacaksınız diye üzerlerine üzerlerine gidince onlar da direndiler, kasıldılar ve reaksiyon göstermeye başladılar. Bu sebeple de, onlara çok fazla bir şey anlatamadık ve anlatma imkânını bulamadık.

Zannediyorum şu anda durumumuz da bundan farklı değil. Ne olur gelin, Allah rızası için bin türlü bela ve musibete katlanalım; katlanalım ki ilk mürşitlerin, hatta Anadolu'da Ahmet Yesevî'lerle başlayan ikinci dönem mürşitlerinin de yolu budur. Evet, ilk defa Anadolu dâhil olmak üzere Avrupa kapılarına kadar tıpkı sahabiler gibi dervişlerle başlayan o manevi akıncı harekâtıyla gidilmiştir. Onlar insanların içine girmesini bilmiş, hak ve hakikati anlatmış ve insani faziletlere tercüman olmuşlardır. Bugünün insanı da böyle olmalı, çok küçük meseleler karşısında hemen reaksiyon göstermemeli, hiddet ve şiddete kapılmamalı, dövene elsiz, sövene dilsiz ve gönülsüz hareket etmelidir ki müessir olabilsin.

Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem), Seyyidina Mus'ab İbn Ümeyr'i Medine-i Münevvere'ye gönderdiği zaman bir sene içinde Akabe'ye biat etmek üzere yetmiş fertle gelmişti. Bu, o zamana göre büyük bir muvaffakiyetti. Hz. Mus'ab o dönemde yirmi-yirmi beş yaşlarında ya vardı ya da yoktu. Ne var ki o, hiçbir zaman öfkelenmemiş, değişik hadiseler karşısında feverana kapılmamış ve bildiği yolda dosdoğru yürümüştü. Es'ad İbn Zürene, Mus'ab İbn Ümeyr'e "Öyle birini getireyim ki o, İslam'a girince halk gruplar halinde arkadan gelecektir." deyip, önce Sa'd İbn Muaz'ı, arkasından Useyd İbn Hudayr'ı, daha sonra da Sa'd İbn Ubade'yi getirmişti. Her gelen kişi, öfkeyle Hz. Mus'ab'a kılıcını çekerek gelmişti. Ama çok iradeli, soğukkanlı ve meseleleri çok iyi intikal ettirmesini bilen, güngörmüş ve pişmiş, daha doğrusu Allah Resûlü'nün rahle-i tedrisinden tam ders almış olan Hz. Mus'ab, onları dize getirmiş, yumuşatmış, Allah Resûlü'nün potasında eritmiş ve istediği şekle sokuvermişti.

Evet, irşat ve tebliğde yumuşaklık çok önemlidir. Cenab-ı Hak, Hz. Musa ve Hz. Harun'u (aleyhimüsselam) Firavun gibi ilahlık iddiasında bulunan birine gönderirken söz ve tavır itibarıyla hoşgörülü davranarak yumuşak söz söylemelerini emretmişti. (Bkz: Tâhâ, 20/44) Böyle iyi bir muamele ve yumuşak takdim çok önemlidir. Ben bu mevzuda etrafımıza meseleleri takdim etmede yaptığımız teknik hataların meydana getirdiği değişik rahatsızlıklardan ötürü nefsim adına da, başkalarının nefs-i emmareleri adına da çok rahatsızım. Evet,

çok defa insani münasebetleri bilemiyor, katılık yapıyoruz. Hatta şiddet göstermekle meselelerimizi halledeceğimizi zannediyoruz. Hâlbuki yumuşaklık olunca difüzyon ve iç içe girme olacaktır. Bu itibarla da denebilir ki, şimdiye kadar katı kimselerin yaptığı hiçbir şey olmamıştır; müsamaha ile ise fethedilen gönül pek çoktur.

- İrşad ve tebliğ, günümüzde en mühim meselelerden biridir. Ancak bu vazife mutlaka tekniğine göre yapılması lazımdır.
- Tebliğ ve irşatta insanları çok iyi tanımak ve onlara karşı münasebetlerimizi, muamelelerimizi çok iyi ayarlamak mecburiyetindeyiz.
- Cenab-ı Hak, Hz. Musa ve Hz. Harun'u, Firavun'a gönderirken hoşgörülü davranarak yumuşak söz söylemelerini emretmişti.

Bin Şehit Sevabı Kazanmak İçin

Kul, farzlarla Allah'a yaklaşır, fakat farzların üstünde nafilelerle o hale gelir ki, -kudsî hadiste ifade buyrulduğu üzere- Allah, onun gören gözü, işiten kulağı, konuşan ağzı, tutan eli olur ve onu hep doğruya yürütür. Yani, Allah, gördüğü şeyleri ona hiç yanlış göstermez de yalnız razı olduğu şeyleri gösterir ve gördüğü her şey, ileride isabetli değerlendirmesine yardımcı olur. Böyle bir mümin, gördüğü her şeyden hakikate ulaşmasını bilir. Hidayeti gördüğünde ruhen kanatlanıp pervaz etmesine mukabil, dalalet gördüğünde ondan şeytanı görmüş gibi kaçır. Böyle bir mümin iyi bir ses duyduğu zaman, onun ruhunda hemen yükselme başlar. Güzel sesleri kötülerinden çok iyi tefrik eder, kulağına gelen şeyleri çok isabetli değerlendirir. Aynı zamanda Allah böyle bir insanı konuştururken de hakkı söyletir. Allah ona eliyle iş yaptırırken -âlâ külli hâl- Hak adına işler yaptırır, ayağıyla bir tarafa doğru giderken de onu hakikat istikametine doğru yürütür. Binaenaleyh hiçbir zaman onu kendi başına bırakmaz. Allah o insanı doğrudan doğruya kontrolü altına alır ve marziyat-ı ilahisi içinde hareket ettirir. Nitekim Asr-ı saâdetde gördüğümüz üzere Cenab-ı Hak, Efendimiz Aleyhissalatü vesselam'ı hep razı olacağı daire içinde hareket ettirmiştir.

Önemli bir husus daha vardır ki o da, ümmetin fesadı zamanında sünnet-i seniyyenin ihya edilmesi; ister farz, ister vacip olsun bütün erkân-ı imaniye ve İslamiye ile Efendimiz'in yolunun yeniden işler hâle gelmesi demektir. Zira birileri, hususiyle de günümüzde bu caddeyi patika haline getirmeye çalışmaktadırlar. Buna karşılık, onun çok geniş bir cadde halinde, kıyamete kadar devam etmesini temin etmeye çalışan Müslümanlar, sünnet-i seniyyenin

çok mühim meselelerini ihya etmektedirler. Yine Efendimiz'den aldığımız ölçüler içinde, sünnet-i seniyyeden öyleleri vardır ki, bunlar bin kere şehit olmaktan daha kıymetlidir. Bu arada Efendimiz'in yolunda ihya edilecek farzlar, hususiyle bunların arasında erkân-ı imaniye ile ilgili herhangi bir hususun ihya edilmesi onu ihya eden mümine bin kere şehit olmaktan daha fazla sevap kazandırabilir.

Evet, sünnet-i seniyye içinde öyleleri vardır ki, onu yapan, bin şehit sevabı kazanabilir. Nasıl ki toplumu birbirine katıp karıştıran gıybet sadece herhangi bir şahsın çekiştirilmesi gibi kabul edilmemektedir; zira böyle bir gıybet adam öldürmekten veya zina etmekten daha şiddetlidir. Aynen onun gibi günümüzde bilhassa ümmetin fesada gittiği, bütün İslam çarkının bozulduğu ve tayfanın kaptana isyan ettiği bir devirde, dine ait herhangi bir meseleyi ihya etmek için gayret eden kimseler, elbette ki yüz şehit sevabı, hatta belki bin şehit sevabı kazanacaklardır.

Sözün Özü

Arzın merkezinden 'Sidretü'l-Müntehâ'ya kadar ins, cin ve meleğin her zaman çevresinde dönüp durduğu bir amûd-i nûrânî (nurdan sütun)nin yeryüzünde mücessem bir kesiti sayılan Kâbe, her lâhza görünür-görünmez milyarlarca temiz ruhun, harîmine can atıp vuslat aradığı, öyle eşi-menendi olmayan bir binâdır ki, kıymeti semâlara eşittir dense sezâdır.. zaten o gökte ve yerde Allah'ın evi mânâsına 'Beytullah' olarak yâd edilmektedir.

Haftanın Duası

Rahmeti her zaman gazabının önünde yüce Rabbimiz! Düşüp düşüp kalkan bu mücrim kullarını günah bataklığında boğulmaktan sıyanet buyur, buyur da Senin payeler üstü dostluğuna erelim... Nimetlerini de üzerimize sağanak sağanak yağdır. Biz aciz kullarını erişilemez ve asla nüfuz edilemez hıfzınla muhafazan altına al.. bizi koruyup kolla, kolla ki Senin, kapı kullarını hiçbir zaman zayi etmeyeceğin hakkındaki kanaatimiz tamdır.

26.11.2010 - Sen'den Gayrısına Secde Etmedik

Bir insanın kendisini diğer mümin kardeşlerinden aşağı görmesinin iki yönü vardır: Bu yönlerden biri çok faydalı ve Allah indinde çok makbul, diğeri de zararlıdır. Bir insanın aşağılık duygusuyla kendisini kötülemesi ve kusurlu görmesi zararlıdır. Ancak kişinin yarınlar da karşısına ne çıkacağını bilememe hissiyle bunun dertlisi olarak Allah'ın diğer kullarının yanında kendisini aşağı görmesi bir bakıma fazilet ve meziyettir.

Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) kendisine verilen fazla pâyeler karşısında, "Ben bir beşerim ve Allah'ın abdiyim. Siz bana Allah'ın kulu ve Resûlü deyin" buyururlardı. Devr-i Risâletpenahî'de Sahabeden herhangi birisine, "Sen şusun.. busun.." dendiğinde, "Ben ancak Allah'ın kullarından herhangi bir kulum" diye cevap verirdi. Ehlullah dediğimiz Hak dostları da meseleyi böyle ele almışlardır. Mesela Şah-ı Geylani Hazretleri kendisini yere göğe sığdıramayan kimselere karşı, "Ben sadece Allah'ın ibadından bir kulum" derdi.

İşte bu istikamette insanın kendisini geri görmesi, hatta bir hiç görmesi mahzursuzdur, belki de faidelidir. Bu arada bir kimsenin başkalarının vesâyası altında Cenab-ı Hakk'ın rahmetinden istifade etmeye liyakati olabileceğini düşünmesinin, tezkiye-i nefis açısından yararlı olduğu bile söylenebilir. Ben yirminci asırda insanlığı kurtarmaya namzet gördüğüm nesilde bir bakıma bu duygu ve düşüncenin, ağırlığıyla kendisini hissettirmesini bekliyor, gözetliyor ve bu hasletin onlarda olmasını şiddetle arzu ediyorum. Hizmet ehlinden hiçbir fert kendisini diğer insanlardan daha üstün ve daha farklı görme hastalığına düşmemelidir. Ehl-i dünyanın felsefeden aldığı dersle üstünlük hastalıklarına kapılabilirler. Mümin kardeşlerimiz bu türlü hastalıklara kapılmamalı, herhangi bir sun'ilikle, Batı'da olduğu gibi insanları yükseltme adına abartılara girmemelidirler.

Konuyu biraz daha açmak adına bir üslup değişikliği çerçevesinde "ben" den başlamak istiyorum. Baklalarında "ben" deyip konuyu kendi hesaplarına değerlendirebilirler.

Ben bir fert olarak imana ve Kur'an'a hizmet yönüyle Allah'a hamd ederim ki, Cenab-ı Hak önemli vazifelerle şereflendirdi. Ben mahiyetim ve maddem itibariyle hiç ender hiçim. Fakat bu hiçlikte Allah farklı varlık cilvesi lütfetti.

Allah bazen mücrim bir kuluna da değişik lütuflarda bulunabilir. Nitekim öyle yaptı ve nadide bir cemaatle beni hemhal kıldı. Ben bu yönden kendimi dünyanın en bahtiyar insanlarından sayar ve "Allah, zavallı bir insanı tuttu, nezahetle yaşayan, hizmet etmeye namzet insanların yanına getirip koydu." derim. Ben işte buna aşâğılık duygusu demiyorum. Madde ve mahiyetim itibariyle Rabbimin nazarında kirli bir damla sudan ibaretim. (Bkz. Târık, 86/6) Buna rağmen halk şayet beni büyük sayıyor ve tebcilde bulunuyorsa, bu hususta yanılmış olabilirler. Ama kendi zaviyemden ve bakışım açısından ben hep böyle düşünürüm. Halk, düşüncesinde ve verdiği hükümlerde yanılmış olabilir. Bu noktada da çok korkarım ve korkmam da lazım, sonra da Efendimiz'in dediği gibi, "Rabbim beni halkın nazarında büyük, Senin nazarında küçük eyleme" derim. Halk, bir insanı büyük görebilir. Ancak ben, nezd-i ulûhiyetinde boyum ne kadar ise o kadar ve onun da altında görünmek isterim. Bugün el üstünde tutulan fakat yarın ayaklar altında bir merkub bile olamayacak hale düşmektense, "Doğrusu onlar hayvanlar, davarlar gibidirler, hatta onlar yolca yöntemce daha da sapıktırlar." (Furkan, 25/44) sırrıyla mahkeme-i kübrada o duruma düşmektense, burada kat kat hatalarımın cezasını çekmek veya Senin namütenahi affına sığınmak isterim. Vahşi'yi bağışlayan, onu sahabi olmak şerefiyle serfiraz kılan o engin rahmetine iltica ederek ve Sana sığınarak, "Sen dilersen merkepten de insan yaparsın ama dilersen insanı da merkep kıalarsın." derim.

Bizi insan olarak en güzel surette yarattın. Ancak biz, insani sîretimizi irademizle bozduk. Çamur ve bataklık içine girdik. Şimdi öyle bir çamur içinde bocalayıp duruyoruz. Ama bir yerde dendiği gibi Senden gayrısına secde etmemiş bir başımız var. Gönül bozulsa, iç âlemi pörsüse bile Senden gayrısına secde etmedik ve kimseye bel kırmadık. İşte sana vereceğimiz şey budur. "Ma arefnâke hakka ma'rifetike- Seni hakkıyla bilip tanıyamadık" kalkarıyla nezd-i ulûhiyetine iltica ediyor ve bizi bağışlamayı diliyoruz.

Bu bir anlamda muhasebe sayılır. Bu durumumla ben kendimi asrımızda kendinden ders aldığım kâmetin arkasında yürüyen biri gibi görürüm. İnsanımıza Sahabe-i Kiram'ı anlatırım. Hani bir kıtmir vardır ki şahları ve onların bağını, bostanını korur. Bir kıtmir de vardır ki, o da sahabeden en küçüğünün arkasında dolandır ve yanında bulunmayı şeref sayar. İşte ben, onların adından bahsederim ve onları tanıtmaya çalışırım. Samimi olduğumu söyleyemem. Bütün bütün samimiyetsizim de diyemem. Bunlardan biri fahir olur, diğeri de nankörlük. Beceriksizliğimi ve kusurlarımı Rabbim şimdiye kadar

setrettiği, beni olduğum gibi size göstermediği için ben de size şerh etmek istemem. Burada "Ya Settâr" deyip yürürüm. Öbür âlemde de "Ya Settâr" deyip aman dilerim. O da belki gafletlerimi örter de beni bağışlar. Bu sözlerimde samimiyim ve ben kendime böyle bakıyorum. "Ah şu cemaat, benim ne yavuz bir dilbaz olduğumu bilseler, gelip beni dinlemezler." diyorum. Bu dediklerimin kaçta kaçını bazı arkadaşlarım da diyebilir bilemiyor, bilme diye bir vazifemin olduğunu da sanmıyorum.

- Kulun nefsinin sıfırlanması, onun aşağılık duygusuyla kendisini kötölemesi ve kusurlu görmesi anlamına gelmemelidir. Zira böyle bir anlayış insanı ümitsizliğe sevk eder.
- Efendimiz bile kendisini yüceltip övenlere karşı, kendisinin kul olduğunu, dolayısıyla kulluğun en büyük paye olduğunu hatırlatmıştır.
- İnsan nefsinin hesaba çekerken, Allah'ın kendisine bahşetmiş olduğu nimetleri de görmezlikten gelmemelidir. Yoksa O'na karşı nankörlükte bulunmuş olur.

"Ben mücrimim, halka bir şey anlatamam. Kimseye hak namına dellâllık yapamam. Namaz kıldırıp hutbe îrad edemem." şeklindeki bir düşüncüyü ben; aşağılık duygusu, eziklik ve şeytanın, insanın bazı zayıf taraflarından istifade edip hizmetten alıkoyması sayarım.

Zayıf ve çelimsiz olsak, güç ve kuvvet yönüyle pazularımız zayıf bulunsa dahi hakiki sahibini bulacağımız ana kadar bu işi taşıma azmi içindeyiz. Kur'an-ı Mucizü'l-Beyan'a hizmet istikametinde Fahr-i Kâinat Efendimiz'in atının zimamdarlığını yapmaya, yani onun dizginlerini omzumıza alıp götürme istikametinde ve Rabbimizi hoşnut etme yolunda bu vazifeyi bırakmayacağız. Bu vazifeyi bize bıraktıracak şekilde kendimizi aşağı görmektir ki işte aşağılık duygusu denen mel'un şey de odur.

Ne olursak olalım hep imanlı olduk ve hiç ümidimizi yitirmedik. Vefat edeceğimiz an, "Ey gönül huzuruna ermiş ruh! Sen Rabbinden razı, O senden razı olarak dön Rabbine! Sen de katıl has kullarımın içine, gir cennetime!" (Fecr, 89/27-30) hakikatının bize sırf bir iltifat-ı ilahi olarak karşılıksız bir teveccüh şeklinde bekleyip durduk.

Hususiyle asrımızda aşağılık duygusu içine girmeye hiç lüzum yok, zira biz ne kadar mücrim olursak olalım Cenab-ı Hak, şu nazik, nezih ve nadide cemaat içinde bize yaşama imkânlarını bahşetti. Bu güzide insanlarla aynı çatı ve kubbe altında oturuyoruz. Her gün hakikat gamzeden bu simalarla karşı karşıya

geliyoruz. Bunlardan benim duygularıma akseden çok şeyler oluyor. Yıkılmış, harap olmuş kalbimin tamiri istikametinde ben bu insanlardan çok istifade ediyorum. Bunların duygu ve heyecanları benim şu perişan cismime can ve dizime derman oluyor.

İşte bu yönüyle ferden ferda yıkık dökük olsak da biz, cemaat halinde Fahr-i Kâinat Efendimiz'i sevindirecek ve güldürecek bir cemaat olma mevkiinde bulunuyoruz. Çubuğun ve sopanın dövene koyulduğu, boyunduruğun yere indiği, herkesin dini bırakıp kaçtığı ve dinsizliğe saptığı bir devirde bize ı ışık tutanları Allah makam-ı mahmudla sevindirsin. Çığır açanları mutlu ve bahtiyar kılsın. Rehberlerimizi cennet-i firdevsi ile mesut ve bahtiyar eylesin. Biz, Fahr-i Kâinat Efendimiz'in yolunda ve izinde hizmet-i imaniye ve Kur'an'iyede bulunurken, başımızda Fahr-i Kâinat Efendimiz'in vesâyasını ve siyanet kanatlarını hissediyor gibiyiz. Ki, bu yönümüzle Allah'a çok şükür -Batılı anlayış içinde- Muhammedîyiz. Hz. Muhammed (sallallâhu aleyhi ve sellem)'in cemaatindeniz. İşte bu cihetle de bize paha biçilmez ve bu yönümüzle kıymetimizi takdirler üstü takdiri hâizdir. Biz, hizmete kilitli kaldığımız sürece işte böyleyiz. Öyleyse ferden ferda kıymetsiz olsak bile ümitlerimizi besleyecek, Allah'ın mağfiretinden istifade edecek bir cemaat olarak şahs-ı manevi itibariyle öylesine yüce makamlara namzediz ki, sahabe, tâbiin, tebe-i tâbiin asrı istisna edilecek olursa yeryüzünde böyle hizmet edenlerle ölçüşecek ikinci bir cemaat yoktur. Bu noktada da Allah'a hamd ve sena ederim.

Sözün Özü

İnsanın benliğinde Cenâb-ı Hakk'ın sem u basarı vardır. Hatta 'hüve' sırrı insanda 'ene' şeklinde tecelli etmiştir. İnsan, 'ene' çeperini tasavvuftaki 'fenâfillah' ve 'bekâbillah'la yırtıp atarak, Allah'ta bâki olma hususiyetine erebilir. Böylece insan, 'ben' keşfiyle benlik sırlarını kavramış olur. Hedeflediği noktaya geldikten sonra da, elindeki kristal kaseyi yere çalarak, 'Seninle ben maksûd damına ulaştım, artık bana lâzım değilsin.' der ve iliklerine kadar mârifetle dolu olduğu şuuruyla ilâhî varidleri zevkeder durur..

Haftanın Duası

Ey merhameti sonsuz yüce Rab! Sen bizi altından kalkamayacağımız işlerle mükellef tutma, her ne kadar bunu istemeye yüzümüz olmasa da Sen her zaman bizimle ol ve hiçbir zaman bizi yalnız bırakma, dualarımıza icabet buyur, ümitlerimizi boşa çıkarma, Sana rücû yollarını kolaylaştır ve tevbelerimizi de kabul buyur.. Efendimiz Hazreti Muhammed'e, aile efradına ve bütün ashab-ı güzînine salât u selam ederek bunları Senden dileniyoruz; dualarımızı kabul buyur Rabbimiz!..

03.12.2010 - Secdede Vefat Etmek de Var

Bir insanın Müslüman olarak yaşaması, onun Müslüman olarak ölmesi için önemli bir husustur. Bir hadis-i şerifte Efendimiz -hadis kriterleri açısından tenkidi yapılabilir- "Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz, nasıl ölürseniz öyle haşr olursunuz." buyurur. Yani öbür âlem, müminin ölüm halindeki durumuna göre şekillenmektedir. Ölüm halindeki durum ise müminin yaşadığı hayat çizgisinde cereyan eder. Bir hayat fevkalâde nezih ve çok üst seviyede yaşanmış, her dem Rable irtibat korunmuş, kafa ve ruhtaki her fakülteye, Allah'a ait mana ve ruh işlenmiş ise, bu dünyadan göçme de - Allah'ın tevfik ve inâyetiyle - aynı istikamette olacaktır. Buna mukabil iman mevzuunda derinleşilememişse, bu defa da insan, öyle bir boşlukla bu dünyadan göçüp gidecektir.

İmam Kurtubî'nin "Tezkire"si ve benzeri eserlerde gördüğümüz gibi seleften öyle kimseler vardır ki, vefat ederlerken adeta kanatlanıp uçmuşlardı. Zira böyleleri hayatları boyunca Kur'an'la iştigal etmiş, onu sevmiş ve ona gönül vermiş kimselerdir ki, bunlar komada dahi olsalar gürül gürül Kur'an okumuş ve dilleri Hak adına hiç susmamıştır. Zira bu mesele onlar için artık bir şuur altı olmuş ve adeta onların iç melekeleri dinamosu haline gelmişlerdir. Hayatında namazın büyük bir yeri olan Müslüman için ölüm anında en tatlı şey, Rabbisinin huzurunda başını yere koyup secde haline gelmesidir. Hadiste bildirildiği üzere insanın Rabbine en yakın olduğu an secde hâlidir. (Bkz.: Müslim, Salât, 215) İşte böyle bir insan secde halinde ruhunu Rabbisine teslim etmek ister. Nitekim bu şekilde vefat edenler de vardır ki merhum Ahmet Naim de bunlardan biridir.

Buna mukabil öbür kutupta da öyle kimseler vardır ki -hafızanallah- onlar da "falanda benim alacağım vardı, bir zamanlar tefecilik etmiştim ben onunla, filan yerde bir iki işten gelecek var" diyerek öbür âleme öyle yuvarlanıp gitmişlerdir. Evet, bu sözleri söyleye söyleye, bu hezeyanlar içinde ruhunu teslim eden nice kimseler olmuştur. Zira insan nasıl yaşamışsa onun yaşantısı, onun şuur altı haline gelmiş olur. İnsan kendinden geçince şuuraltı olan hususlar hortlar ve insanı belli ölçüde baskı altına alır. Bu durum kabre kadar uzayıp gider. Hatta o derecede ki bunun bir uzantısı olarak kabirde melek gelip ona Rabbisini ve kitabını sorduğunda o, "sepeti getirin, verin onlara otları, samanı götürün" gibi sözler söylemesi ihtimal dâhilindedir.

Rabbimizden dileğimiz bizim encamımızı hayırlı etmesidir. Bundan dolayı

Kur'an: "Sakın zinhar, başka şekilde değil, Müslüman olarak ölmeye çalışın." (Âl-i İmrân, 3/102) buyurur. Bu arada akla şöyle bir soru da gelebilir: "Müslüman olarak ölmek elimizde mi?" Fakat unutmamalı ki müminler olarak elimizdeki imkânları kullanma mecburiyetindeyiz. Bir kere sevap, sevabı doğurur. Evet, bir hadis-i şerifte ifade edildiği üzere hayırdan hayır doğar, hayır hayrı netice verir. Mesela, Allah, sadaka veren bir müminin kalbini yumuşatır ve ona ibadet aşkı verir. Onda bu ibadet aşkı, yeni hayırlar yapma aşkını doğurur. Böylece mümin yeniden bir daha koşar ve koşmalar olumlu koşmalara vesile olur.

Bana, gençliğini hep namaz ve niyaz içinde geçirdiğini bildiğim bir arkadaşımı anlattılar. Demişlerdi ki: "Namazda rukûya giderken, eline dayandı ve gitti. Sonra arka üstü yatırdılar ve ardından vefat etti." Bir başkasının da secdeye giderken "Allahu Ekber" dedikten sonra başını koyup vefat ettiğini söylediler. Evet, insan hangi duygularla dolu ise, Rabbim de onu öyle öldürür. Tabii bu demek değildir ki namazda veya secdede ölmeyen fena bir halde gitmiştir. Hatta söylemesi gerekli olan şeyleri ağzına almadan ölenin de fena halde gittiği söylenemez. Hâşâ, hiç kimse böyle bir şey diyemez ve bunu iddia da edemez. Fakat güzel yaşayan, sonra da hayatını iyi mühürleyen bir insan vefat ederken -Allah'ın tevfik ve inayetiyle- her hâlükârda iyi gider. Hafizanallah fena şeyleri şuur altı yapmış bir kimsenin de akıbetinden korkulur/korkulmalıdır da.

Mevzu ile alakalı diğer bir husus da şudur: İnsanın, Rabbisine olan imanı, hayatı boyunca ruhuna öyle işlemeli ki, şeytanın eli o imanı onun içinden söküp atamamalı ve kendisine toslayan hiç bir tereddüt onu sarsamamalıdır. Evet, insanın her günkü hayatında tefekkürden dantelâlar olmalıdır. Mesela, bizim, Allah inancı mevzuunda kanaatimize bir tek delil yeter, Rabbimize -inşallah- öyle inanmışız ki aksine ihtimal vermiyoruz; fakat yine de bu inancımızı öyle takviye etmek gerekir ki, karşımıza bin felsefe çıksa, bize fûnun-u müsbetenin inkâra götürücü yüzlerce pozitif neticelerini anlatsalar, bin tane ıstık oyunuyla gözlerimizi bağlayıp bakışımızı bulandırmak isteseler, bizler O'na, ilmin takviyesiyle muhkem kaziyeler halinde öyle inanmalı ve öyle sağlam durmalıyız ki, mahall-i imanımıza ne insî ne de cinnî şeytanların eli ulaşmamalıdır. Hatta iman sadece kalbimizde kalmamalı, adeta damarlarımızdaki kanın içinde dolaşmalıdır.

Aleyhissalâtu vesselam Efendimiz'in ifadesiyle şeytan, insanın damarlarındaki kanın içinde dolaşır, alyuvarlara ve akyuvarlara biner, kalbine uğrar, fitne sokar; onun beynine girer ve kafasını karıştırır. İman, müminin kanı içinde öyle hareket etmelidir ki, şeytan her yerde iman gücüyle boğulmalı,

iman da sırrımıza girip hafâmızı fethetmelidir. Evet, bizler Rabbimizle öyle bir münasebet içine girmeliyiz ki başkaları onu hiç anlayamamalı, şeytan da ona muttali olamamalı. O noktayı sadece Rabbimiz bilmeli ve bizim kalbimiz sezmeli. Bu konuda sürekli ilerleyerek ilimden ve kâinattan gelen şüphe ve tereddütlere öyle kapalı olmalıyız ki şeytan son demde değişik oyunlarla kafamızı bozmasın. Tabii ki bu da hayatımız boyunca, ameliyat-ı fikriyede bulunmaya ve fevkalâdeden tefekküre bağlıdır.

- Bir insanın hayat boyu Müslümanca yaşaması, onun Müslüman olarak ölmesi için çok önemli bir adım sayılır.
- Seleften öyle kimseler vardır ki, hayatları boyunca Kur'an'la iştigal ettikleri, onu sevip ona gönül verdikleri için, vefat ederlerken adeta kanatlanıp uçmuşlardır.
- İnsanın, Rabbisine olan imanı, hayatı boyunca ruhuna öyle işlemeli ki, şeytanın eli o imanı onun içinden söküp atamamalı ve kendisine toslayan hiç bir tereddüt onu sarsamamalıdır.

Bir kimsenin ailesini ve komşusunu rahatsız etmesi günahtır. Dolayısıyla komşusunu rahatsız eden insan günah işlemiş olur. Nitekim hadisin ifadesiyle "mümin, elinden ve dilinden insanların emin olduğu kimsedir" sözü bu hakikati vurgulamaktadır.

İbadet ü taatin kabulüne gelince; ibadet her mümin için bir vazifedir. Namaz kendi şartları içinde kılınırsa Allah kabul buyurur. Ancak hemen şunu da ifade etmeliyim ki, din bir bütündür. Mesela bir camiye düşünecek olursak cami, duvarları, kubbeleri, direkleri, sütunları ve tavanıyla bir bütündür. İşte din de böyle bir bütündür. Şayet namaz, bu organizmanın parçalarından birisi ise ki öyledir zekât da onun ayrı bir parçasıdır. Nitekim Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) namaz için "dinin direğidir" buyurur. O zaman dini bir bina olarak düşünecek olursak namaz o binanın direği hükmündedir. (Vakıa bu hadis tenkit edilebilir. Ancak hadisin hasen derecede olduğunu söyleyenler de vardır.) Şimdi dinin rükünlerinden herhangi birisini yapan bir kimse, din binasının bir rükününü ikame etmiş olur. Mesela namaz kılan direği dikmiş, oruç tutan ise duvarları yapmış demektir. Şayet konu-komşuyu rahatsız etme, din binasının zemini ise bu yapıldığı takdirde bir esas muallâkta kalmış sayılır. Yahut bir kimsenin çevresini rahatsız etmesi din binasının tavanı hükmünde ise bu yapıldığı takdirde de kişi binanın içindeki şeyleri çürümeye terk etmiş demektir. Binaenaleyh insan ibadet ü taat yaparsa sevap, menhiyat irtikâp ederse günah

kazanır. Menhiyat irtikâp etmeyip ibadet ü taat yaparsa tamamîyetle her şeyi çürümeden korumuş olur. Buraya kadar söylenenler konunun bir yanını teşkil etmektedir.

Meselenin diğer yönüne gelince, ibadet ü taatin ayrı güzelliği, menhiyatı terk etmenin de ayrı bir güzelliği vardır. Bu iki husus kendilerine has bir kısım güzellikler taşırlar. Ancak ikisi bir araya gelince dört güzellik meydana gelir. Binaenaleyh menhiyatı irtikâbın yanında ibadet ü taatı yapan sadece bir güzelliğe sahiptir. Buna mukabil menhiyatı terk eden dört güzelliğe sahip olur. Yani rahmetle rezonans olma imkanını bulur ve Allah'ın rahmetinden bol bol istifade eder. Öyle ise hem namazını kılıp hem de komşularını rahatsız eden bir kimseye "namazın gitti" denilemez ama "namazdan tam istifade edeceğin yerde istifade edemedin" denebilir.

Sözün Özü

Hâlis kulluğun yolu, bu dünyada birtakım harikuladeliğe mazhar olursa bile bunu bir aybaşı hâli telâkki ederek, bir an evvel bunlardan sıyrılıp sadece Allah'la meşgul olmaktır. Kerameti arzu etmek ve beklemek, olmuş bazı şeyleri başkalarına kerametvâri anlatmak, meşgul olunması gerekli olan büyük hakikatleri bırakıp Allah'ın imtihan için verdiği çok küçük ve değersiz şeylerle meşgul olmak demektir.

Haftanın Duası

Dua edenlere cevap veren, ızdırapları dindirip ihtiyaçları gideren, devrilenleri kaldırıp doğrultan, çatlayıp kırılanları sarıp-sarmalayıp tedavi eden yüce Rabbimize, O'nun ilmi adedince hamd ü sena; ölümün yüzündeki perdeyi yırtan, kabri ebedî saâdet âleminin bekleme salonu olarak gösteren, her yaş ve her başta mutluluk arayan gönülleri Hızır çeşmesine ulaştırıp onlara ölümsüzlük iksiri içiren sevgili Habîbi'ne, O'nun nezih ailesine, seçkin ashabına salât ü selam ederiz. Rabbimiz! Senden, bundan sonra da her zaman yar ve yardımcımız olmanı istirham ediyoruz.

09.12.2010 - Kalbi Öldüren Beş Afet

Ehl-i iman arasında hissedilen ve benim afet-i hamse (beş afet) olarak nitelendirdiğim beş sinsi hastalığa temas etmek istiyorum. Bu afetlerin her biri ruha tuzak ve kalbi öldüren amansız marazlardır. Bütün müminlerde hatta tarikat ve tasavvuf gibi kudsi müesseselerin nurani havasını ve tertemiz meltemlerini vicdanlarında, ruhlarında duyan kardeşlerimizde de gördüğümüz birinci afet şudur:

Bir kısım büyüklere ait meziyetleri ve faziletleri anlatmakla iktifa edip, başkalarının kahramanlıklarını destanlaştırıp, öyle olma duygu, düşünce, hamle ve gayretinden mahrum yaşamaktır. Yani evliya menkıbeleriyle müteselli olup evliya olma duygu ve düşüncesinden mahrum olmaktır ki, aslında bu maraz, zelim olmuş milletlerin maruz kaldığı bir aşağılık duygusu hastalığıdır.

Evet, bir millet geçmişine ait değerleri kaybetmiş ve dilencilik durumuna düşmüşse, sadece "Kahramanlar yaratan bir ırkın ahfadıyız" diyerek atalarıyla övünür. İşin doğrusu onlar övünülecek kimselerdir ama yalnız onlar ile övünüp onlar gibi olmaya çalışmamak çok ciddi bir aldanmışlıktır. Rica ederim, böyle olanlar kendilerinin ne olduklarını ve onlar gibi ne tür hizmetlere imza attıklarını hiç düşünmezler mi? Tekrar ifade etmekte fayda var; bu durum, zelim olan millet ve toplulukların aşağılık duygusu adına mahkûmiyetlerini itirafın ifadesidir. Bu husus, hem bizi hem de başkalarını ilgilendiren bir afettir. Zühed, takva, ihlâs ve samimiyetle gece ve gündüz çırpınan her fert mutlaka hayran olduğu, hayranlıkla destanlarını anlattığı insanların durumunu kazanmaya çalışmalıdır. Binaenaleyh sadece Hz. Fatih, Yavuz ve Kanuni gibi zatlarla müteselli olup da dünya muvazenesinde onlar gibi yerlerini alma cehd ve gayretinden mahrum olmak, sefil nesillerin kırık tesellilerinden ibarettir.

İkinci bir afet de, büyüklerin büyüklüğünü teslim etmeme hastalığıdır. Hatta bu maraz bazen öyle bir raddeye ulaşır ki, insan kendisini o büyüklerin seviyesinde görmeye başlar. Evet, gururun ve kendini beğenmişliğin bir ifadesi olarak kendisini tıpkı o büyükler gibi görme marazı da bugün ayrı bir afet olarak müminleri tehdit etmektedir. Mesela, Allah'ın veli kullarını ve âlimleri kendisi gibi görme ve "ihtimal ki Şâh-ı Geylânî de, Nakşibendî de, Ebû Hanîfe de benim gibi adamlardı" deme cüretinde bulunmanın ifadesi olan sözler bu tür bir hastalığın sözlere yansımış ifadeleridir. -Hafizanallah- kendisini beğenme

hastalığı, birinci âfetin diğer ucunda olan, ona tam olarak ters ama öldürücü diğer bir hastalıktır. Böyle düşünen kimse, büyüklerin füyûzâtından ebediyyen mahrum kalır ve bir adım ileriye gidemez.

Evet, biz katiyen Ebû Hanife, Şâfiî, Mâlikî veya Hanbelî olamadığımız gibi, Şâzelî, Bedevî, Ahmed Rufâî, Şâh-ı Geylânî, Nakşibendî ve İmam Rabbanî de değiliz ve olamayız. Bunların içinden Şâhı Geylânî, İmam Kerhî ve İmâdî gibi bazı büyük müceddidlerin tasarrufları vefat ettikten sonra dahi, Allah'ın izniyle Efendimiz'in vesâyâsı altında hala devam etmektedir. İhtimal mana âleminin bu sultanları ruhaniyetleriyle bizim başımızı okşamakta, bize dayanak olarak ellerini sırtımıza vurmakta ve bir dest-i teşvikle bizi hep hizmete doğru teşvik etmektedirler. Binaenaleyh bir insan için, kendini, tasarrufları -Allah'ın inayet ve izniyle- asırlarca devam eden kimselerle müsavi görmesi kadar büyük bir gaflet ve dalâlet olamaz. Herkes burada da haddini bilmeli ve "onlar başka bir iklimin adamları, biz başka bir iklimin adamlarıyız" demelidir.

Bir diğer afet de şudur: İnsanlar her hizmete, her yüce davaya, her kudsî mefkûreye önce şevkle sahip çıkarlar, onu tahakkuk ettirmek için çeşitli vesilelere başvururlar. Mesela, yüce duygu ve düşünceleri gönüllere yerleştirmek ve hâkim kılmak için durmadan çalışır ve bu uğurda müesseseler açarlar. Hazırladıkları mekânlarda iman adına halkın imdadına koşarlar, bir itfaiye memuru gibi nerede bir yangın varsa onu söndürmek için durmadan didinir dururlar; derken, gayet ulvî, hasbî ve diğergâmlık içinde başlatılan bu hizmet ve gayretler, bir müddet bu şekilde devam ettikten sonra, O'na giden yolda kullanılan sebeplerin vesileliği unutulur, bunlara 'maksûdun bizzât' olarak bakılmaya başlanır ve onlar birer esas olarak ele alınır; böylece insanlar hedeften ve gayeden saptırılmış olurlar. Şöyle ki, dini duygu ve düşüncenin serpilip gelişmesi için açılan müesseselerde o vazifenin yapılamamasına, o kudsî ve ulvî vazife gerektiği şekilde eda edilmemesine karşılık, hâlâ bir kısım müesseseler açılmakta ise, hayatî fonksiyonlarını yitirdiğinden dolayı bu müesseselerin vesile olmaları unutulmuş ve bu vesileler birer gaye yerine konulmuş demektir. Vesilelere gaye diye tapmak da mümini bitiren bu beş afetten biridir. Bu afet de Allah yolunda koşturan kardeşlerimizi daha evvel başkalarını yaraladığı gibi yaralamış, adeta bir hançer gibi sinelerine saplanmış sayılır. Bu afete karşı da ciddi bir teyakkuza ihtiyaç vardır.

Bir diğer afet de, Cenab-ı Hakk'ın rızasını kazanmak için hizmet eden müminlerin kendi ilim, idrak ve bilgilerine güvenip müstakillen hareket etmeleridir. Kendisinden başka ilim, irfan ve düşünce kaynaklarına müracaat

etmeden, hususiyle de ihtisasa saygılı olmadan, 'Ben, bana yeterim' düşüncesi ile hareket etmek öyle bir afet ve gaflettir ki, hele bu insan, bir kaç insanın da uhrevî hayatını temsil ediyorsa, hem kendini zarara sokar, hem de onlara zararlı olur. Yani hem kendisinin mahvına ve kaybetmesine, hem de onların dalâlete sürüklenmesine sebep olmuş olur.

- İnsanlık tarihi boyunca şeytan, insanlara hep benzer yollarla gelmiş ve onların ayaklarını kaydırmıştır. Buna tarih, bütün canlılığıyla şahittir.
- Günümüz hakikat erleri şeytanın bu tuzaklarını iyi bilmeli ve bunlara karşı tedbirlerini çok öncesinden almalıdır.
- Birinci ve belki de en büyük afetimiz; geçmişlerin menkîbelerini nakletmekle yetinip, onlar gibi olmaya çalışmayışımızdır.

Beş hastalıktan bir diğeri de, mümin kardeşlerimizin iman ve Kur'an aşkının sönmesidir. Bu husus da diğerleri gibi çok önemli hususlardan biridir. Bu marazı, insanda yavaş yavaş İslâmî aşk ve heyecanın, dînî duygu ve düşüncenin, daha geniş bir ifadeyle cihad azminin sönmesi ve ferdin metafizik gerilimini kaybetmesi şeklinde de ele alabiliriz. Zira metafizik gerilimin korunması ve cihad ruhunun daima canlı tutulması, bir milletin ebediyen yaşayabilmesinin en büyük garantisidir. Metafizik gerilim, iç coşkunuğu, aşk, heyecan ve şevk potansiyeli, mânevî duygularımızın daima aktif hâlde bulunması, bizi dine ve ibadetlere sevk edip koşturacak bir güç kaynağıdır. Kalb merkezimizin daima enerjik bulunması, aksiyon ve hamle ruhuyla şahlanmış, canlanmış bir ruh hâlinin kesintisiz oluşu demektir. Ne var ki, zamanla bu canlılık da ülfet ve ünsiyet tozu-toprağıyla perdelenebilir; korlar küllenip, duygu ve latifeler sönebilir. Ve neticede de tamamen sönme, pörsüme, hatta kokuşma devresine girilebilir. Bin aşk ve şevkle çıktıkları yolda, yola ve yolun güzelliklerine bağlanıp kalmak ve hedefi unutmak olarak da tarif edebileceğimiz bu afetin ne kadar büyük bir hastalık olduğuna tarih bütün canlılığıyla şahittir. İsterseniz kendi ecdadımızdan misal verelim. Osmanogulları serhat boylarında azm-u ikdamda bulunduklarında cihanları fethetmişlerdi. Osman Gazi'nin, Orhan Gazi'nin, Hüdavendigâr'ın, Yıldırım Beyazıt Han'ın, Mehmet Çelebi'nin, Hz. Fatih Sultan Mehmed'in ve İkinci Murad'ın en büyük aşk ve iştiaqları cephede ölmek idi. Murad Hüdavendigâr, Balkanlarda şehit olurken yaralı ve kanlar içinde etrafındakilere şu tavsiyede bulunuyordu: "Sakın atın üzerinden inmeyesüz!" Yıldırım Beyazıt da aynı şeyi tavsiye etmekteydi. Ne zaman ki padişahlar ordularıyla sefere gitmemeye, saraya gömülmeye, zevceleriyle beraber olmaya başladılar, işte o zaman çürüme ve kokma baş gösterdi. Bu dönemde artık

serhat türkülerinin yerini, yaşama arzusu ile ilgili türküler almıştı ve o aşk u şevk de sönmüştü. Aşk u şevkin sönmesi, diğer bir tabirle, kendilerinde hayat şevkinin, yaşama arzusunun ve çoluk çocuk içinde bulunmanın, daha başka bir ifadeyle de, hâneperestliğin, evlâd ü iyâl-perestliğin ruhlarına hâkim olması, maksadının aksiyle onların suratına öyle bir tokat halinde inmiştir ki, neticede evlâd u iyâllerini de, hanelerini de koruyamamışlardı. Buna mukabil hayatını iman ve Kur'an'a hizmet aşkıyla geçirip izzetle yaşayan kimseler ise hem kendileri, hem aileleri, hem haneleri, hem de milletleri ile beraber izzet içinde yaşamışlardı. Endişe edip titrediğim, korktuğum meselelerden biri de işte budur..!

Rabbim, din kardeşlerimizin iman ve Kuran'a olan bağlılıklarını ve şevklerini söndürmeden devam ettirsin..!

Sözün Özü

Önemli olan musibetin isabet ettiği anda sabırlı olabilmektir. Meselâ annemizin vefat haberini duymak, ilk anda bizde şok etkisi yapacaktır. İşte böyle bir anda hiçbir şey düşünmeden: 'İnnâ lillahi ve innâ ileyhi râciûn=Biz O'ndanız ve yine O'na döneceğiz.' deyip ızdırabını bağrına gömme gerçek sabırdır. Değilse meseleyi aklî, mantıkî plânda çözüp 'Ölüm herkes için geçerli, bu yaşta ölmeseydi ilerde yine ölecekti. Öbür tarafta nasıl olsa beraber olacağız..' deyip, kalbde bir inşirah hasıl olduktan sonra sabretmenin kıymeti ona göredir....

Haftanın Duası

Bizden evvel, nicelerinin dileklerine icabet edip onlara lûtfundan kapılar aralayan ve başlarına sağnak sağnak ihsanlar yağdıran.. dua edenlere cevap veren.. ızdırapları dindirip ihtiyaçları gideren.. devrilenleri kaldırıp doğrultan.. çatlayıp kırılanları sarıp-sarmalayıp tedavi eden Rabbimiz'e, O'nun ilmi adedince hamd ü sena ederek halimizi O'na arzederiz; Ey bütün eksik sıfatlardan berî, yüceler yücesi Rabbimiz! Şayet senin hıfzın ve riayetinin olmasaydı biz mutlaka helâk olurduk.. tenezzül buyurup da bizi nimetlerinle donatmasaydın o zaman da hüsrana uğrardık.

17.12.2010 - Çok Ağlayın, Az Gülün!

Efendimiz Aleyhissalatü vesselam bir hadiste şöyle buyurur: "Eğer benim bildiğimi bilseydiniz, çok ağlar az gülerdiniz. Evlerinizi, döşeklerinizi terk eder, dağ başlarına çıkar ve Allah'a iltica ederdiniz." (Buhari, Küsuf, 2; Müslim, Salât, 112) Evvela, şunu ifade etmek yerinde olur ki insan, bildiği, tanıdığı kadar Allah'tan korkar ve O'nun rahmetine ümitle bağlanır. Yine bildiği kadar, içinde cehennem endişesini taşır ve bildiği kadar cennetin iştiağıyla kanatlanıp uçar gibi olur. Yani netice itibariyle her şey, insanın bildiği kadardır ve marifet ufkü itibariyledir.

Efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem), muhakkak ki bizim bildiğimizden çok başka şeyler de biliyordu. Bir kere O (aleyhissalatü vesselam), Allah'ı çok iyi biliyordu. Bundan dolayı O'ndan bir itap gelecek diye adeta ödü kopuyordu. Kendisini bazı hususlarda ikaz eden âyât u beyyinât karşısında, rengi ve benzi sararıp soluyordu. O'nun bu halleri Rabbisini çok iyi bildiğinin emarelerinden başka bir şey değildi. Evet, Efendimiz işte bu kadar hassastı ve bu hassasiyetin beraberinde getirdiği mülahazalar ile "Bildiğimi bilseydiniz, çok ağlardınız, az gülerdiniz" diyordu.

Efendimiz'in bizim bilemediğimiz ve göremediğimiz şeyleri bilip gördüğünü bazı misallerle ele alalım. Aleyhissalatü vesselam, daha miraca yükselmeden önce bir kaç defa cehennemın temessülünü görmüştü. Bir keresinde cemaate namaz kıldırırken, birden bire irkilmiş, geriye çekilmiş, rengi atmış ve bir kısım hareketler yapıyor gibi bir tavra girmişti. Ashab bunun ne manaya geldiğini sorunca da, "Cehennem bütün dehşeti ile karşımda temessül etti, şimdiye kadar onu bu kadar korkunç görmemiştim." demişti. Aleyhissalatü vesselam'ın cehennem hakâikine ait böyle bir meseleyi görmesi, O'nun kalb-i pâk'inde ve bize ders verme mevzuunda, onda ümmeti adına ciddi korku ve endişeler meydana getiriyordu. Ve bir başka defasında Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) elini bir şeye doğru uzatıyordu. Sahabenin, bu hareketlerinin ne manaya geldiğini sorması üzerine de buyuruyordu ki: "Karşımda cennet temessül etti de bir üzüm salkımı gördüm. Eğer onu alıp size verseydim şu kadar zaman yerdiniz de bitiremezsiniz."

Evet, Allah'ın o kadar büyük nimetleri de vardır ve Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) hem cenneti hem de cehennemi temessülen görüyordu ve

ümme ti adına cehennem açısından endişe duyuyordu. Zaten O, miraca çıkınca - bir kısım hadisçilerin beyanına göre- Rabbimizle bizzat görüşmüş ve O'nu müşahade etmişti. Ayrıca Cennet'i bütün ihtişam ve debdebesiyle, Cehennem'i de bütün dehşet ve ürkütücülüğüyle görmüştü. Dahası orada kader kalemlerinin cızırtılarını duymuş ve melâike-i kirâmı bizzat müşahade etmişti. Meleklerin seviyesine göre kimisini rükûda, kimisini secdede, kimisini de kıyamda gördüğü gibi, belli bir noktada Rabbin huzuruna yaklaşmış olmanın verdiği mehâbetle Cibril'in kıvrım kıvrım olduğuna da şahit olmuştu. Hatta daha sonraları günü gelince, kendisinin o noktaya varıncaya kadar Cibril'in Allah'a karşı bu kadar edep, terbiye ve saygı içinde olduğunu bilmediğini haber verecek ve ondaki terbiyeye bakılması gerektiğini bildirecekti...

Binaenaleyh, Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), insanın bilmesi lazım gelen her şeyi bütün açıklığıyla biliyordu. Aynı zamanda o, insanın içine dehşet salan, ya da iştîyak veren şeyleri de biliyordu. Bundan dolayı, çok ağlıyordu, az gülüyordu. Hatta sahabe efendilerimiz, O'nun (sallallahu aleyhi ve sellem) hayatındaki bütün gülme ve kahkahalarının üç veya dört defa olduğunu belirtirler. Bununla beraber O'nun daima mütebessim bir çehreye sahip olduğu da bir gerçektir. Bir şâir-i şehîrimizin beyanıyla O, "tebessümü arkasında mahzun Nebi" idi. Tabii ki O'nun bu hüznü ümmeti adına idi. Çünkü bir keresinde ahirete ait tabloları anlatırken buyurdular ki: "Ben kıyamette havzımın başına gideceğim. Bir kısım kimseler, havzımın başına gelirken geriye kovulacaklar. Ben, onların benim Ashabım ve ümmetim olduğunu ifade ederek, "Ya Rabbi, Ashabım!" diyeceğim, Bana denecek ki: 'Sen, senden sonra onların ne işler karıştırdıklarını bilmiyorsun.' Ben de Salih kul Hz. İsa'nın dediği gibi diyeceğim: 'Ya Rabbi! Ben aralarında olduğum müddetçe onları kolladım. Fakat vakta ki Sen beni onların aralarından tutup aldın, onları görüp denetleyen yalnız Sen kaldın. Sen gerçekten her zaman, her şeye hakkıyla şahitsin. Eğer onları cezalandırırsan, şüphe yok ki onlar Sen'in kullarıdır. Onları affedersen, Aziz u Hakîm (üstün kudret, tam hüküm ve hikmet sahibi) ancak Sen'sin!' (Mâide, 5/117-118) " (Müslim, Kitabu'l-Cenne, 58)

İşte Efendimiz (Aleyhissalatü vesselam) bunları gördüğü için, çok ağlamış ve az gülmüştü. Hiç olmazsa O'nun ümmeti olarak bizler de aynı çizgide Aleyhissalatü vesselam'a iktidâen onun izini takip ederek kendi günahlarımıza çok ağlamalı ve az gülmeliyiz. Ama ne yazık ki günümüzde Ahiret'i mülâhaza hissi o kadar azaldı, Rabbimizin azametini karşı yürekler öylesine katılaştı ki, - hafızanallah- belki pek çoğumuz hakkında Kur'an'ın, şu sözleri bahis mevzuu

gibi, "Sonra bunun arkasından kalpleriniz katılaştı, artık onlar taş gibi, hatta ondan da katı hale geldi. Çünkü öyle taş vardır ki içinden ırmaklar fışkırır. Öylesi de vardır ki çatlar da bağrından su kaynar. Ve öylesi de vardır ki Allah'a olan tazimi sebebiyle yukarıdan düşüp parçalanır. Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir." (Bakara, 2/74)

O halde çok ağlayalım, az gülelim ve dua dua yalvaralım. Rabbimiz ruhlarımıza rikkat bahşeyesin. Günahlarımız, milletimizin sürçmeleri, neslimizin mahv olması, mümin ailelerde dahi yuvaya, anne ve babaya yakışmayan ve yaraşmayan acayip hilkat garibesi mahlûkların meydana gelmesi karşısında, Rabbim kalplerimize ürperti versin, bizi uyarsın, uyandırсын ve kendimizi yenilemeye bizleri muvaffak kılsın.

- İnsan, bildiği, tanıdığı kadar Allah'tan korkar ve O'nun rahmetine ümitle bağlanır. Yine bildiği kadar, içinde cehennem endişesini taşır ve bildiği kadar cennetin iştihakıyla kanatlanıp uçar gibi olur.
- Efendimiz, Allah'ı çok iyi biliyordu. Bundan dolayı O'ndan bir itap gelecek diye adeta ödü kopuyor böylesine hassas bir hayat yaşıyordu.
- Onun ümmeti olarak bizler de öncelikle marifet peteğimizi iyice doldurmalı, ardından da sakınılması gereken şeylerden hakkıyla sakınmaya çalışmalıyız.

İbn Mesud buyururlar ki, Müslüman olmamızın üzerinden daha az bir zaman geçmişti ki şu ayet nazil oldu: "İman edenlerin kalplerinin Cenab-ı Hakk'ı ve O'nun tarafından inen hakikatleri hatırlayarak yumuşayıp saygı ile dirilme vakti gelmedi mi? Hâlâ imanda o noktaya ulaşmadılar mı? Bu kadar marifet kendilerine geldikten sonra, hala kalplerinin yumuşama zamanı gelmedi mi?" (Hadîd, 57/16)

İbn Mes'ud'un bu sözlerini kavramak için onların o zaman itibarı ile nasıl bir cemaat olduklarını düşünmek gerekir. Onlar bu ayet indiği zamanlarda öyle bir topluluk idi ki, aralarında nebi vardı, vahiy devamlı bir surette inmekteydi. Her yerde Kur'an devamlı bir surette okunuyordu, günde beş defa minarelerde rûh-ı revân-ı Muhammedî şehbal açıyor ve Allahü Ekber deniyordu. Yani "Büyük Allah'tır ve siz küçüksünüz, koşun o büyüğün karşısında serfûrû edin" deniyordu. İşte bütün bunlar hep Allah'ı anma manasına gelmektedir. Ayetin devamında daha sonra şöyle denmektedir: "... Sakın onlar, daha önce kitap verilen ümmetler gibi olmasınlar! Zira kitabı tanımalarının üzerinden kendilerince uzun zaman geçmesi sebebiyle, onlarda ülfet ve kanıksama

meydana gelmiş ve neticede de kalpleri katılaştı. Hatta onların çoğu büsbütün yoldan çıkmışlardı." (Hadid, 57/16) Yani, onların üzerlerinden bir müddet geçtiği için kalpleri kaskatı olmuştu. Öncekiler, Tevrat'ı, Zebur'u ve İncil'i dinlediler, nebi gördüler ve O'nun aydınlatıcı, gönülleri yumuşatıcı beyanına şahit oldular ama kalpleri kaskatı idi. Kur'an-ı Kerim önümüzde batan ve bataklığa düşen bir zümreyi göstererek: "Sakın, siz de onlar gibi yani kalbi katılaştıranlar gibi olmayın" demektedir.

Evet, bir gün derin bir inkisar içinde Aleyhissalatü vesselam Efendimiz bu Müslüman cemaatin, günün birinde gidip onlara uyacağını ve kendi çizgisinden çıkacağını bildirmiş ve: "Siz, sizden evvelkilerin yoluna karış karış adım adım uyup gideceksiniz, gidip de onları adım adım -hafızanallah- takip edeceksiniz, hatta onlar kelerin deliğine girseler, siz de arkalarından kelerin deliğine gireceksiniz." buyurmuştur.

Bu hadis ile alakalı olarak diyebiliriz ki evvela kendilerine kitap verilenlerden kaybedenler oldu, sonra ümmet-i Muhammed'in bir kısmı da -Rabbim bizi muhafaza buyursun- kaybetmekle karşı karşıyadır. Dünya hayatına talip olmada, fâniyât u zâilâtı bâki hayata tercih etmekte, Rabbisini unutup değersiz ve kıymetsiz şeylere dilbeste olmakta, hatta kalbinin kasvet bağlamasında, gönlündeki veya mahiyetindeki letâifin elli bin defa husûf ve kûsûfa uğramasında, sinesindeki yıldızların dökülüp ayların batmasında ve güneşlerin gurûp etmesinde.. İşte bütün bu hususlarda kendilerinden önce kaybetmiş olan topluluklara tabi olacak müminler çıkacaktır, çıkmıştır da. Hatta hadisin de bizzat sarih olarak ifade ettiği gibi, o kaybedenler kelerin deliğine girseler, Müslümanlardan kaybetmeye namzet bu insanlar da izzet ve haysiyetlerini ayaklarının altına alarak kelerin deliğine gireceklerdir. Yani birilerinin mukallidi olacaklar, onu mihrap ve kible yapacaklardır. Geçen bir-iki asrı iyi tetkik ettiğimizde kendi kendimize, "Ne doğru sözlüsün ey Allah'ın Rasulü!" dediğimize şahit olacak ve "Evet, eğer Allah Rasulü'nün bildiğini bilseydik, çok ağlamamız gerekirdi. Buna mukabil gülmelerimizin sayısı da çok az olmalıydı" diyeceğiz.

Sözün Özü

Her tecrübe kendi sahasında yapılır. Meselâ, fiziğe ait hususlarla alâkalı deneyler, kimya veya biyoloji laboratuvarlarında yapılamaz; yapılsa da yanlış sonuçlar elde edilir. Aynen bunun gibi kalbî, vicdanî ve insanî letaiflerle alâkalı meselelerin, ancak Rabb'le irtibat sayesinde, ayrı bir vadi ve değişik tecrübelerle tâbi tutularak inkişaf ettirilmesi mümkündür. İşte bunun neticesinde insanın gözünden perdeler kalkar ve insan, hakikatları ayan-beyan görebilir.

Haftanın Duası

İki cihanın vesile-i saadeti Efendiler Efendisi'ne, O'nun dupduru ailesine, her biri birer vefa ve sadakat abidesi arkadaşlarına salât ü selam ediyor; çoğumuz itibariyle ömrümüzün hasenât kefesi bomboş ve bir ihlâs bezginliği içine düşmüş olsak da ümidimizi Merhameti Sonsuz'un affına merdiven yapıp yakarışa geçiyoruz: Rabbimiz! Biz kapı kulların eğer Sana itaat edebilme gibi bir paye ile müşerrefsek bu tamamen Senin lütfunun ve inayetinin eseridir. Bütün verdiklerinden dolayı minnet Sana; iman ve İslam nimetinden dolayı hamd ve şükran da yine Sana'dır.

23.12.2010 - Mal Biriktirmek Günah mıdır?

Günümüzde İslam'ın içinde bulunduğu durumun, hakikat ölçülerine göre kavranması, bu yolda hizmet verme adına önemli bir adımdır. İnsanlara vazife yaptırmadan ve onlardan bir hizmet beklemeden önce, onların yapacakları işe iyice inandırılması çok mühimdir. Eğer yangının nasıl bir tehlike ifade ettiği, nasıl korkunç bir felaket olduğu idrak edilirse, işte o zaman insanlar el ele ve omuz omuza vererek o yangını söndürmeye koşarlar. Aksine insanlar yangını, normal bir manzarayı seyrediyor gibi seyrediyor ve onun arkasından doğacak tehlikeleri idrak edemiyorlarsa, onlara o korkunç yangın karşısında bir şey yaptırmak mümkün değildir.

Haddizatında milletimiz için dine hizmet adına en büyük felaket, İslam'ın uzun bir dönem temsil kusurundan dolayı bizim dünyamızda bir gurbet yaşaması olmuştur. (Konu bizim liyakatsizliğimiz.) Bu itibarla da -sık sık üzerinde durulması gerektiği gibi- bu milletin esasen en büyük derdi budur ve bu olmalıdır. Evet, bugün ne yazık ki insanımız, kalbî ve ruhî hayatını büyük ölçüde kaybetmiştir. Bu milletin iktisadî hayatına elli bin defa düzen verilse, diğergâmlık olmadığı, millet ve vatan düşünülmediği, şahsî menfaatler her şeyin önünde tutulduğu için -inanılmaz ve bu vatani sevenler müstesna- bu memlekette arzu edilen düzen ve nizam katiyen sağlanamayacaktır. Eğer o nizam ve düzen sağlanacak olsa o da, hasbî ve başkaları için yaşayan insanlar sayesinde gerçekleşecektir.. ve inşallah bir gün öyle de olacaktır.

Mü'min kişinin mal biriktirmesinin, felaketi sezmeye ters olduğu kanaatini taşımadığımı belirtmek isterim. Bana göre yerinde mal biriktirme, felaketi derinden derine sezmeye karşı bir mukabeledir. Evet, yerine göre mal, o felaketlere karşı koyma için bir hazırlık manası taşır. Fakat mal, bizzat insanın maddî, dünyevî ve sûrî zevklerini hedef alarak biriktiriliyorsa işte böyle bir malın onun için zararlı olduğu ve onu kurtaramayacağı her zaman söylenebilir. Ve bir manada böyle biri, malın beraberinde getirdiği felaketi de sezememiş demektir. Hayatlarının hemen bütün karelerini Allah yolunda geçiren ve Kur'an'ın ifadesiyle Allah'ın kendilerinden razı olduğu sahabe efendilerimiz (Bkz.: Beyyine Sûresi, 98/8) mal ile olan münasebetlerinde de kılı kırk yaran bir hassasiyet gösteriyorlardı. Sahabe-i Kirâm Efendilerimiz hicret edip Medine'ye teşrif buyurdıklarında çok kısa zamanda, Kureyza ve Beni Nadîr çarşılarında söz sahibi olmuşlardı. Hâlbuki o güne kadar bu çarşılarda ticareti

elinde tutanlar başkaları idi. Müminler, aralarındaki içten münasebetler sonucu onlara üstün gelerek çarşı-pazara hâkim olmuşlardı. Medine'de bulunan Müslümanlar, ticareti çok iyi bilmiyorlar ve daha çok ziraat ile iştigal ediyorlardı. Mekke'den Efendimiz'le beraber hicret edip Medine'yi teşrif eden muhacirler ise ticareti çok iyi anladıklarından hemen oradaki ticareti ellerine geçirivermişlerdi. Bunun neticesi olarak Hz. Osman, Abdurrahman bin Avf ve Hz. Talha gibi sahabiler çok zengin olmuşlardı. Bunlar zengin olmuşlardı ama her an mallarını da canlarıyla beraber Allah yolunda feda etmeye hazır ve amade bulunuyorlardı.

Konuya bir misal vererek açıklık getirmek istiyorum. Bir gün Hz. Osman'dan yardım istenmiş, o da, beş yüz deveyi sırtındaki yüküyle beraber Allah yolunda verirken hiç tereddüt göstermemişti. Abdurrahman bin Avf da bir defasında kervanıyla ticaretten geldiğinde Hz. Aişe validemizden Efendimiz'in (aleyhi's-salatü ve's-selam) şöyle buyurduğunu duymuşlardı: "Ben, Abdurrahman bin Avf'ı cennete sürüne sürüne girerken gördüm." Bunun hikmeti sorulunca da, "Çok serveti var." cevabı alınmıştı. İşte Abdurrahman b. Avf, o gün kervanla Medine'ye kadar beraberinde getirdiği servetin hepsini hemen bir sözle Allah yolunda fedâ etmişti. Hz. Ömer de her şeyini Mekke'de bırakmış ve Medine'ye öyle göçmüştü. Hayber gazvesinden kendisine bir arazi düşen Hz. Ömer, "Sevdiğiniz mallarınızı Allah yolunda harcamadıkça fazilet mertebesine ulaşamaz, iyiler sınıfı içine giremezsiniz. Bununla beraber her ne infak ederseniz, Allah mutlaka onu bilir." (Âl-i İmrân Sûresi, 3/92) ayeti nazil olunca, hemen gelmiş ve "Ya Resûlallah! Ömer bin Hattab, oradaki o sevdiği güzel bağını bahçesini vakfetmek istiyor" diyerek o araziyi Allah için vermişti. Bu hareketin bir benzerini de Ebû Talha gerçekleştirmişti.

Binaenaleyh, müminin Allah yolunda kullanma ve taparcasına ona bağlamama kaydıyla mal biriktirmesi de Allah yolunda olma demektir. Nasıl ki abdest almaya gitme namaz yolunda çok önemli bir iştir. Aynen öyle de, Allah yolunda hizmet etmenin şartlarından ve rükünlerinden sayılabilecek servet tedariki ve mal biriktirme de Allah yolunda olma demektir. Malını bu gayeler doğrultusunda kazanan bir insanın çarşı-pazarda alış-veriş ve pazarlık yapması, ona adeta evrâd u ezkâr yapıyor ve Allah'a dua ediyor gibi nafile sevap kazandırır. Mühim olan, müminin niyetidir. Onun için söz Sultanı (sallallâhu aleyhi ve sellem), müminin niyetinin amelinden daha hayırlı olduğunu bildirmişlerdir. Ama onun niyeti yine Efendimiz'in beyanları içinde, malıyla fahirlenmek -Allah korusun- ahiretini ve ukbâsını unutup tamamen dünyaya

dalmak, başkalarını ezmek, başkalarının hukukuna tecavüz etmek ve çalım satmak ise, bu mal o insanın omuzlarında bir vebaldir.

İşte ikinci şıkta anlatıldığı minvalde mal biriktirme ve bu istikamette gayret gösterme mezmûmdur. Onun, bizim ahiret inancımız ve Allah'la irtibatımızla telif edilmesi mümkün değildir. Aksi takdirde İslam'ın içinde bulunduğu şu girdap içinde, insanları kurtarmaya çalışırken, yeni yeni girdapların içine dalma söz konusu olur. Yapılması gereken şey, etrafını kuşatan girdaplara mukabil, insanımızın biraz daha kazanarak - Allah'ın tevfik ve inayetiyle - yeni yeni müesseseler kurması, bu müesseselerin başına civanmert kimseleri getirip koyması ve bütün bu gayretleri, insanımıza ve neslimize hizmet etme istikametinde yapmasıdır. Bu yolda mal kazanmak mezmum değil, bilakis bir ibadettir. Kimse bu mevzuda mal kazanmadan müstağni davranmamalıdır, zira mühim olan niyettir.

- İslam'ın ve Müslümanların içinde bulunduğu felaketlerin gerçek boyutlarına göre kavranması, bu yolda hizmet verme adına önemli bir adımdır.
- Milletimiz için en büyük felaket, İslam'ın, bizim dünyamızda bir gurbet yaşaması ve insanımızın da kalbî ve ruhî hayatını büyük ölçüde kaybetmiş olmasıdır.
- İçinde bulunduğumuz felaketleri sezip bunları izale etmek amacıyla müminlerin dünyaya meyletmeleri kötülen bir durum değil aksine, teşvik edilecek bir davranıştır.

Birtakım insanlar vardır ki, buldukları her fırsatta, dinini tam ve kâmil bir şekilde yaşamak isteyen mü'minleri "dinci, İslâmcı" gibi nesepsiz lafızlarla yaftalar, Müslümanlara hakaretler yağdırırlar. Böyleleri "irtica, gericilik" der İslâm'a saldırır ve din, diyanet aleyhinde söylenmedik söz bırakmazlar ama bu arada değişik maksat ve maslahatları temin için dil ucuyla imana dair bir kısım şeyler de ağızlarında gevelerler. Böyle yapmakla onlar, içlerindeki ilhad ve inkâr düşüncesini, din ve diyanet düşmanlığını gizlemeye çalışırlar.

Bir bakarsınız, "Benim dedem de Yasin okumadan hiç yatmazdı.", "Rahmetlik ninem de Kur'ân'a karşı çok saygılıydı. Bir yerde mevlit okununca hiç kaçırılmazdı. Hele o ses sanatkârlarını dinlemeye bayılırdı." türünden laflar eder ve böylece kendilerini bütün bütün inananlardan dışlamaz ve onlara yakın durduklarını gösterme gayretinde bulunurlar. Hâlbuki bahsettikleri mevzulardan kendilerinin zerre kadar nasipleri yoktur, olamaz da. Çünkü bir

kısım nifak ehlinin bu tür lafları, tam da dine, dindara hakaretler yağdıran cümlelerinin hemen öncesinde sarf ettikleri ve böylece saldırı ve hücumlarını daha inandırıcı hâle getirmek için onları bir ön yatırım vasıtası, bir kılıf olarak kullandıkları görülmektedir.

Cahiliye döneminde olduğu gibi, günümüzde de Ebû Cehil, Utbe, Şeybe, İbn Ebi Muayt gibi bir mânâda "mert kâfirler" vardır. Ancak günümüzde aynı zamanda, zıp orada, zıp burada görünmeye çalışan "namert şahıslar" da söz konusudur ve bunlar sabah akşam dine, dindara hücum edip dururlar. Bunu yaparken "Dindarlık sadece size ait bir şey değil, biz de Müslümanız, bizim evimizde de dine ait şu şu işler yapılırdı." gibi laflar eder ve böylece büyük çoğunluğu dindar olan geniş halk kesimini açıkça karşılarına almamayı, onlar üzerindeki itibar ve inandırıcılıklarını bütün bütün kaybetmemeyi düşünürler.

Aslında gelgitler ağında ömürlerini tüketen bu kişiler bir orada, bir burada bulunma telaşıyla çok defa falsolarla sarsılır, sezilme endişesiyle korkular yaşar ve sürekli yalpa yapar dururlar. Çünkü onlar durdukları yere yakışmaz, içinde bulundukları topluluğu kendilerinin sadık olduğuna inandıramaz ve güven telkin edemezler. Mevcut konumlarından ayrılıp da diğer tarafa geçmek istediklerinde, kendilerini tekrar ber tekrar ifade etme lüzumunu hisseder; zillet içinde dil döker, mazeret beyanında bulunurlar. Dolayısıyla bunların ahireti bütün bütün heba olup gittiği/gideceği gibi çoğu zaman dünyada da tokat yer, haysiyetli bir insanın hiçbir zaman düşmek istemeyeceği çetin ve zor durumlarda kalırlar. Mevzuun daha iyi anlaşılması için münafık sıfatlarıyla alâkalı meşhur bir hadis-i şerifi burada hatırlayabiliriz. İnsanlığın İftihar Tablosu (aleyhi ekmelüttehâyâ vetteslimât) şöyle buyurur:

"- Dört haslet vardır ki, kimde bu hasletler bulunursa o kimse halis münafıktır. Kimde de bunlardan biri bulunursa, onu bırakıncaya kadar kendisinde nifaktan bir haslet var demektir. O dört haslet şunlardır: Kendisine bir şey emanet edildiğinde ihanet eder. Konuşunca yalan söyler. Söz verince sözünde durmaz. Bir konuda taraf olduğunda haddi aşar, haksızlık yapar, işi düşmanlığa dönüştürür." (Buharî, İman 24; Müslim, İman 106)

Sözün Özü

İslâm, insan hakları konusunda olabildiğince dengeli, engin ve evrensel bir dindir. O kadar ki, Kur'ân-ı Kerim, haksız yere bir insanı öldürmeyi, 'bütün insanlara karşı cinayet işleme' şeklinde değerlendirmiştir. (Mâide, 5/32) Bu değerlendirme, hiçbir din ve modern sistemde olmadığı gibi, insan haklarıyla alâkalı hiçbir komisyon ve kuruluştaki da insana bu seviyede değer verilmemiştir. Zaten insan, başka hiçbir sistem veya dinde değil, sadece İslâm dininde 'Allah'ın halifesi' unvanıyla payelendirilmiş ve yeryüzünün halifesi olduğu vurgulanmıştır.

Haftanın Duası

Bir kez daha başımız eğik, boynumuz bükük, kalblerimiz mahzun, her zaman çaldığımız kapının tokmağına arz-ı hal etmek üzere dokunuyoruz: Rabbimiz! Sen bizim hem velimiz, hem de biricik vekilimizsin. Hem ne güzel vekilsin! Bizi yolların en sağlam ve en şaşırtmaz olanına hidayet buyurmanı dileniyoruz. Bizi haybet ve hüsrana uğrayan bir kısım zavallılar olarak geri çevirme Efendimiz Hazreti Muhammed'e, aile fertlerine ve bütün ashabına salât u selam ederek bunları Senden dileniyoruz, Rabbimiz..

31.12.2010 - Hergün Bir Kere Daha Cennet'i Kazanmalı

Bugün Allah rızası için yapılacak dünyalar kıymetinde bir iş var. Öyle bir iş ki, dünyevî cihetle bin defa İstanbul'un fethine tekaddüm eder; gavsiyetten, kutbiyetten çok önce gelir. Bu iş, O'nun âleme tanıtılması, Hz. Muhammed aleyhisselam'ın muhtaç ruhlara duyurulmasıdır. Öyleyse, bırakalım büyük iddiaları, boş lafları da bu vazifeyi yapmaya çalışalım. Dinimizi doğru bir şekilde başkalarına duyurma yolları arayıp bulalım. Allah'ın bize nasip ettiği bu eşsiz hakikatleri çocuğuyla genciyle, kadınıyla erkeğiyle bütün dünyaya birden nasıl duyurabiliriz, bunun derdiyle dertlenelim.

Onun için, her zaman "En önemli mesele Müslümanlarda yeniden bir kere daha İslâmî heyecan uyarmaktır." diyorum. Kendilerini unutacak ve sadece beşerin ebedî saadetini düşünecek kadar, bir kere daha dinî heyecan uyarmak. Zaten sadece nefsimiz için yaşıyor ve kendimizi hatırlıyorsak, hatırlanması gerekli olanı hatırlayamayız. Bizi mahveden de yalnızca kendi nefsinin düşünen insanların kabalıkları değil midir?

Ayrıca, yapmamız gereken işin keyfiyeti çok önemlidir. Biz Allah'ın rızasını kazanmak için î'la-yı kelimetullah vazifesinde bulunmaya çalışıyoruz. Yeryüzünde bundan daha yüce ve daha mukaddes bir vazife de bilmiyoruz. Bu vazife cennetlere tercih edilir. Birinin hidayetine vesile olacağımız zaman cennet kapılarının yedisi, sekizi birden açılrsa, bize "içeriye buyurun" dense, teşrifatçılar bizi istikbâl etse.. arkada hidayeti söz konusu olan o şahsı düşünüp, "Biraz durun, ben şununla bir müddet meşgul olayım, sonra gelirim oraya.." diyebileceğimiz kadar mukaddestir bu vazife.

"Bir-iki kişi tanıyıp kabul etse ne olacak." diyemeyiz. Bu vazifeyi yaparken anlattıklarımızı insanların kabul edip etmemesi ya da "evet" diyenlerin sayısı da bizi çok alakadar etmez. Ardına düştüğümüz şey sadece hayalimize yerleştirdiğimiz yüksek idealimiz ve gayemizdir; Allah'ın rızasıdır. İnsanların gönüllerine girip kabul ettirmek bizim elimizde değildir. Ne var ki, Cenâb-ı Hakk'ın izin ve inayetiyle damlalar bir araya gelir, zamanla bir çaya, bir çağlayana dönüşür. Şimdiye kadar da hep öyle olmuştur.

Vazife çok büyük.. İsterseniz "Biz o işin eri değiliz." deyin. O da meselenin ayrı bir derinliği.. Hiçlikten varlığa yürümek.. O kutlu Zat da, "Hiç ender hiç olan bu kardeşiniz" diyor. Evet, kendini "hiç" olarak görmek çok önemlidir; aynı

zamanda bu, meselenin en derin yanıdır. Ben'in (enaniyetin) burnunu kıran bir balyozdur o. "Ene"yi kırmak da yetmez, "Nahnü" (biz yaptık) duygusunun da yeşermesine imkân verilmemelidir. Cemaat enaniyeti dediğimiz virüsün de ruhlarımızda neşv ü nema bulmasına müsaade edilmemelidir. Ve hepimizin, "Ene"lerimizi, "Nahnü"lerimizi kıran böyle bir balyoza ihtiyacı var. Bunların burnunu kırabildiğimiz zaman "Hüve (O)" görünür. Çünkü her şeyi yapan "O" dur. "O"nun ötesinde bir şey aramak beyhudedir.

Cenâb-ı Hak her birinizi tutup bir yere koymuş. Başkasını değil sizi tutmuş, başka yere değil bulunduğunuz mekâna koymuş. Öyleyse düşünmek lazım, "Bizi hangi hikmete binâen buraya koydu. Abes iş yapmayacağına ve her işinde hikmetler bulunduğuna göre, acaba ne istiyor bizden?" Sekizinci Söz'de denildiği gibi: "Ey bu yerlerin Hâkimi! Senin bahtına düştüm, Sana dehalet ediyorum ve Sana hizmetkârım. Senin rızanı istiyor ve Seni arıyorum. Ey bizi bu gurbete atan Allah'ım! Bundan muradın ne ise onu benim vicdanıma duyur. Ve sadece duyurmakla kalma, beni o duyguyla doyur. Bu işin hakkını vermeye, bu vazifenin gereğini yapmaya muvaffak eyle." demeli. Hiçbir şey öyle tesadüf ve rastlantı gibi görünmüyor. Belli ki her hadiseyle kendini anlatan biri var. O bizi çölün ortasına da atsa bizimle bir şey yapmak istiyordur; bizden bir muradı vardır. Öyleyse şaşkınlığa düşmemek, O'na sığınmak ve bizden istediğini yerine getirmek lazımdır.

Bu duygularla hareket eder, yaptıklarımızı bir sorumluluk olarak yerine getirir ve bütün başarılarımızı O'ndan bilirsek, işin kaynağını bulur ve berekete ereriz. Yoksa kaynağa karşı gaflet, onun etrafında dönüp durduğumuz halde bizi susuzluktan öldürür. Önemli olan O'nu bulmak, kendimizi nazara vereceğimize "O" demektir. Niye öyle küçük şeylere dayanacağız ki?.. Kevn ü mekânları evirip çeviren, kabza-yı tasarrufunda tutan, tesbih taneleri gibi döndüren Sonsuz Kudret varken, kıskançlık ve öldüren bir hırs derecesinde O'nu nazara vermek varken, niye sinek kanadı mahiyetindeki nefislerimizden bahsedeceğiz ki? O sinek kanadı yok değil, var; ama o kanadı da yine Cenâb-ı Allah yaratmış. Öyleyse hep O'nu söylemeli, O'ndan bahisler açmalıyız.

Bu düşüncede olunmazsa dünya hayatı yaşanmaya ve ebedî bir hayat varken burada kalmaya da değmez. İnsan kıymetli şeyler yapmalı. Her gün bir kere daha cenneti kazanmalı. Her gün bir kere daha Rabb'ini tanımalı ki, yaşamaya değsin. Hayat O'nunla irtibatlı götürülürse hayattır. O'nu duymayan gönüller ölüdür. O'nunla beraberlik arkasına düşmeyenler, her gün bir adım daha kendini O'na yakın hissetmeyenler ölüdür. Hayatını O'nun rızasına bağlı götürmeyenler,

O'nun huzurunda duruyor gibi davranmayanlar - derecelerine göre - ölüdür.

Ayrıca, dünya hayatı itibarıyla bazı şeylerden mahrum yaşamak da çok önemli değildir. Bazen insanın aklına yurt-yuva, köşk-kasr gelebilir; bence bu konuda da Yunus gibi davranmalı ve "Bana Sen'i gerek" demeli. Hatta "Nasıl olsa ötede verirler" gibi bir beklenti ve telakkî bile, bir makama göre, O'na karşı saygısızlık olur. O ister verir, ister vermez. Velâyet talebinde bulunmak bile O'nunla olan münasebetimize olumsuz tesir eder. Bizim duygu ve niyazımız "Senin sürekli teveccüh buyurduğun ümmî, aciz, zavallı, fakir, muhtaç ve fakat Sana müştak bir kul eyle." şeklinde olmalıdır.

- Allah'ın adını, Efendimizin namını dünyaya duyurmak bugün için üzerimize düşen en büyük vazifelerin başında gelir.
- Vazifenin büyüklüğü oranında o yolda yapılacak fedakarlıkların da büyük olması, yeri geldiğinde dünyevi tüm kayıtlardan azade olunması gerektiği unutulmamalıdır.
- Bizim nazarımızda dünya hayatı, sadece Allah'a ve ahirete bakan yönleri itibarıyla bir kıymet ifade eder. Bunun dışındakiler ise boş birer hayaldir.

Temsil ve tebliğle hak ve hakikati dünyanın dört bir tarafına duyurma diyebileceğimiz mânevî mücadele veya emr-i bi'l-mâruf nehy-i ani'l-münker vazifesi her zaman için söz konusudur. Sağlam bir inançla gönlünü İslâm'a bağlamış bir mü'min, ya insanları mârufa çağırıp sinelerde iyilik ve güzellik çerağları tutuşturur veya kötü ve çirkin şeylerden sakındırıp insanları onlardan uzaklaştırmaya çalışır; ama her hâlükârda bu istikamatte bir cehd ve gayret içinde bulunur.

Asrımıza gelinceye kadar mârufu emir, münkerden nehiy vazifesi umumiyet itibarıyla farz-ı kifaye olarak telakki edilmiştir. Ancak Üstad Hazretleri, boyunduruğun yere konduğu böyle bir dönemde bu işe sahip çıkılmasına farzlar üstü bir farz nazarıyla bakmıştır. Çünkü günümüzde bu vazife terk edilmiş, ihmale uğramıştır. Hâlbuki onda umum Müslümanlığın hukuku ve Allah hukuku vardır ve bu sebeple farklı bir önem arz etmektedir. İşte böyle ulvî ve mukaddes bir vazifenin şöyle böyle de olsa bir ucundan tutmak ve ona sahip çıkmak elbette ki bizim için çok büyük bir lütuf ve mazhariyettir; ama bu mazhariyetin de beraberinde getirmiş olduğu bir kısım sorumluluklar vardır.

Bu sorumlulukların en başta geleni, böyle bir mazhariyetin farkına varmak, şuurunda olmak ve onu hamd ü şükür duyguları içinde karşılamaktır zannediyorum. Evet, yüreğimiz minnet hisleriyle dopdolu; "Allah'ım! Bizi hak

din olan İslâm'la şereflendirdiğin, ihsan şuuruyla serfiraz kıldığın, Kur'ân hakikatlerine gönlümüzü açtığın ve dinine hizmet etme gibi bir lütfâ mazhar kıldığından dolayı kâinatın zerrelere adedince Sana hamd ü senâ olsun!" demeli ve böyle bir mazhariyetin kıymetini bilmeliyiz.

Bir de bu tür mazhariyetlere her an elimizden alınabilecek birer fırsat aralığı nazarıyla bakılması gerektiği kanaatindeyim. Evet, bugün değerlendirilmeyen nimetler yarın elimizden çekilip alınabilir. Bu sebeple dinimiz ve insanlık için hangi sahada koşturuyor, maratona hangi alanda yürütüyor; ilim, imkân, paye, mansıp... adına hangi imkânlara sahip bulunuyorsak, işte bütün bunlarla alâkalı eğer önümüze bir fırsat aralığı doğmuş, Cenâb-ı Hak bize bir kapı aralamışsa vakit kaybetmeden değerlendirme cehd ve gayreti içinde olmalıyız. Yoksa fırsat elimizden kaçır ve biz nice ah u vah ederiz de, kaçırılan o fırsatı bir daha telafi etme imkânı bulamayız; bulamayız ve Sûzî'nin; "Canım derviş, gözüm derviş/Çalış maksuduna eriş/Bu gafletle baş olmaz iş/Geçer fırsat demedim mi?.." ifadeleriyle dile getirdiği duruma düşeriz.

Hâsılı, bence inanmış bir insan, hususiyle de ihsan şuuruyla serfiraz bir mü'min, karınca kararınca yapıp ettiklerini ortaya koyduktan sonra oturup kalkıp her zaman "Acaba daha yapabileceğim bir şeyler var mı; acaba Cenâb-ı Hakk'ın bana ihsan ettiği şu konumun hakkını tam verebildim mi; lütfettiği imkânları tastamam olarak değerlendirebildim mi, onları rantabl olarak kullanabildim mi?" demeli; demeli ve bir "hel min mezid (başka yok mu?)" kahramanı olarak sürekli kendini sorgulamalıdır.

Bizim bir tek hedefimiz vardır o da, Zat-ı Ulûhiyet'in yine O'nun rızası için bütün sînelerde yer buluncaya dek anlatılmasıdır. Evet, bunun dışında başka hiçbir mülâhaza bizi ilgilendirmeyiz. Biz sohbetlerimize rıza-yı Bâri'nin dışındaki şeyleri konu edinmeyi bir yanlışlık sayar ve içine girmişsek, farkına vardığımız an hemen keser ve konumuza döneriz. Böyle düşünmemiz, başkalarına karşı bir tavır olarak da algılanmamalıdır; aksine çizilmiş sınır içinde hareket ettiğimizin delili sayılmalıdır.

Rabbimiz! Sen'den, bize masivadan arınmış dupduru bir kalb, sürekli Sen'in yâdınla meşgul bir dil, iman esaslarını aksine ihtimal vermeyecek şekilde bilip kabullenebileceğimiz, duyup hissedebileceğimiz ve onu kendi özümüzle bütünleştirip irfan ufkuyla ulaşabileceğimiz kıvamda bir yakîn, bir yakîn-i tamm istiyoruz. Sonsuz hamd ü sena âlemlerin Rabbi Allah'a, evvel-ahir bütün salât ü selamlar da Resûl-ü Mücteba Muhammed Mustafa'nın, âlinin ve ashabının üzerine olsun. Amin...